

URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU
STATISTICAL OFFICE IN POZNAŃ

ROCZNIK
STATYSTYCZNY
POZNANIA

2015

STATISTICAL
YEARBOOK
OF POZNAŃ CITY

POZNAŃ 2015

KOMITET REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*
URZĘDU STATYSTYCZNEGO *OF STATISTICAL OFFICE*

Przewodniczący *President*
Jacek Kowalewski

Redaktor główny *Editor in chief*
Tomasz Klimanek

Członkowie *Members*
Danuta Brzozowska, Małgorzata Gniot, Piotr Jastrzębski, Jolanta Konieczna, Ewa Kowalka,
Kazimierz Kruszka, Arleta Olbrot-Brzezińska, Artur Owczarkowski, Dorota Stachowiak

Sekretarz *Secretary*
Emilia Bogacka

Opracowanie tablic, redakcja techniczna, *Elaboration of tables, technical supervision,*
korekta, skład i grafika komputerowa – *proof-reading, typesetting and computer*
– Dział Opracowań Zbiorczych w Wielko- *graphics – Division of Aggregate Studies*
polskim Ośrodku Badań Regionalnych *in Regional Surveys Centre of Wielkopolska*

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu *When publishing data of Statistical Office*
danych Urzędu Statystycznego *– please indicate source*

ISSN 1642 – 6649

Publikacja dostępna na CD *Publication available on CD*

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Poznaniu przekazuje Państwu najnowszą edycję *Rocznika Statystycznego Poznania*. Niniejsza publikacja, od roku 1999 ukazująca się w cyklu dwuletnim, stanowi kontynuację roczników, których wydawanie w Poznaniu zapoczątkowano w 1921 roku. Opracowanie prezentuje bogaty zestaw informacji opisujących zachodzące w mieście zjawiska społeczne, demograficzne i gospodarcze, umożliwiające stworzenie aktualnego liczbowego portretu stolicy województwa wielkopolskiego.

Materiał statystyczny prezentowany w tegorocznej edycji *Rocznika* dotyczy lat 2013–2014. W większości tablic, tam gdzie to było możliwe, przedział czasowy został rozszerzony o dane dla lat 2005 i 2010, a w tablicach przeglądowych zastosowano retrospekcję sięgającą roku 2000. Wskaźniki opisujące sytuację społeczno-gospodarczą Poznania przedstawiono na tle miast liczących 300 tys. i więcej mieszkańców oraz w odniesieniu do wielkości wojewódzkich i ogólnopolskich. Tablice dziedzinowe uszeregowano w dwudziestu dwóch działach tematycznych.

Przy opracowywaniu poszczególnych działów korzystano przede wszystkim z zasobów statystyki publicznej, ale również ze źródeł pozastatystycznych.

Pod względem budowy i zakresu tematycznego *Rocznik Statystyczny Poznania 2015* nawiązuje do swego odpowiednika wojewódzkiego.

Przekazując Państwu najnowsze wydanie *Rocznika Statystycznego Poznania*, mam nadzieję, że zaspokoi ono oczekiwania stałych i nowych Odbiorców, stając się źródłem informacji o poziomie rozwoju gospodarczego stolicy województwa wielkopolskiego oraz o warunkach życia jej mieszkańców.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Poznaniu

dr Jacek Kowalewski

Poznań, grudzień 2015 r.

PREFACE

The Statistical Office in Poznań presents the latest edition of The Statistical Yearbook of Poznań. The yearbook, which has been published biannually since 1999, continues the tradition of yearbooks started in Poznań in 1921. The current edition provides a rich store of information describing social, demographic and economic phenomena taking place in the city, which all contribute to creating an up-to-date statistical portrait of the capital of the Wielkopolskie Voivodship.

Statistical information presented in the current edition of the Yearbook refers to the period 2013–2014. In most tables, where possible, the reference period is extended to include data for 2005 and 2010, and overview tables also include data for 2000 to facilitate comparison and retrospective analysis. The socio-economic indicators for Poznań are compared against those for other cities with 300,000 or more inhabitants and against data for the voivodship and the country. Thematic tables are arranged into 22 thematic sections.

Each section has been compiled mainly on the basis of official statistical resources but non-statistical source have also been used.

In terms of structure and thematic scope, The Statistical Yearbook of Poznań 2015 continues the format known from its counterpart for the voivodship.

Recommending the latest edition of The Statistical Yearbook of Poznań, I hope it will meet the expectations of both regular and new readers and will serve as a source of knowledge about the level of economic development of the capital of the Wielkopolskie Voivodship and the living conditions of its citizens.

*Director
of the Statistical Office in Poznań*

Jacek Kowalewski, PhD

Poznań, December 2015

SPIS RZECZY**CONTENTS**

		Str. <u>Page</u>
Przedmowa	<i>Preface</i>	3–4
Spis tablic	<i>List of tables</i>	6–14
Spis wykresów	<i>List of charts</i>	15
Objaśnienia znaków umownych. Skróty	<i>Symbols. Abbreviations</i>	16–17
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	18–23

TABLICE PRZEGLĄDOWE**REVIEW TABLES**

I. Ważniejsze dane o Poznaniu (2000, 2005, 2009–2014)	<i>Major data on Poznań (2000, 2005, 2009–2014)</i>	24–37
II. Poznań na tle województwa wielkopolskiego i kraju w 2014 r.	<i>Poznań against the background of the Wielkopolskie Voivodship and Poland in 2014</i>	38–41
III. Poznań na tle miast liczących 300 tys. i więcej mieszkańców (2013, 2014)	<i>Poznań against the background the towns with 300 thous. and more inhabitants (2013, 2014)</i>	42–53

DZIAŁY**CHAPTERS**

I. Geografia	<i>Geography</i>	54–56
II. Stan i ochrona środowiska	<i>Environmental protection</i>	57–70
III. Samorząd terytorialny	<i>Local government</i>	71–72
IV. Bezpieczeństwo publiczne	<i>Public safety</i>	73–79
V. Ludność	<i>Population</i>	80–101
VI. Rynek pracy	<i>Labour market</i>	102–113
VII. Wynagrodzenia	<i>Wages and salaries</i>	114–115
VIII. Infrastruktura komunalna. Mieszkania ...	<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	116–129
IX. Edukacja i wychowanie	<i>Education</i>	130–155
X. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	<i>Health care and social welfare</i>	156–168
XI. Kultura. Turystyka. Sport	<i>Culture. Tourism. Sport</i>	169–181
XII. Nauka i technika	<i>Science and technology</i>	182–192
XIII. Leśnictwo	<i>Forestry</i>	193–195
XIV. Przemysł i budownictwo	<i>Industry and construction</i>	196–206
XV. Transport	<i>Transport</i>	207–210
XVI. Handel i gastronomia	<i>Trade and catering</i>	211–215
XVII. Finanse przedsiębiorstw	<i>Finance of enterprises</i>	216–228
XVIII. Finanse publiczne	<i>Public finance</i>	229–235
XIX. Inwestycje. Środki trwałe	<i>Investments. Fixed assets</i>	236–240
XX. Rachunki regionalne	<i>Regional accounts</i>	241–244
XXI. Podmioty gospodarki narodowej	<i>Entities of the national economy</i>	245–253
XXII. Targi	<i>Fair</i>	254–259

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA		CHAPTER I. GEOGRAPHY	
Położenie geograficzne Poznania	<i>Geographic location of Poznań</i>	1	54
Najwyżej i najniżej położone punkty Poznania	<i>Highest and lowest points of Poznań</i>	2	54
Odległości Poznania od granic państwa	<i>Distance of Poznań city from the state border</i>	3	54
Temperatury powietrza	<i>Air temperatures</i>	4	55
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, uśłonecznienie i zachmurzenie	<i>Atmospheric precipitation, wind velocity, insolation and cloudiness</i>	5	55
Miesięczna temperatura powietrza	<i>Monthly air temperature</i>	6	55
Opady atmosferyczne	<i>Atmospheric precipitation</i>	7	56
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA		CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	57
Stan geodezyjny, kierunki i zmiany w wykorzystaniu powierzchni miasta	<i>Geodesic status, directions and changes of the city land use</i>	1 (8)	63
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population</i>	2 (9)	64
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	<i>Water consumption for needs of the national economy and population</i>	3 (10)	64
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnic- twie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling fish ponds</i>	4 (11)	65
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi	<i>Industrial and municipal wastewater dischar- ged into waters or into the ground</i>	5 (12)	65
Oczyszczalnie ścieków	<i>Wastewater treatment plants</i>	6 (13)	66
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza	<i>Emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality</i>	7 (14)	67
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodni- czych prawnie chroniona	<i>Area of special nature value under legal protection</i>	8 (15)	67
Pomniki przyrody	<i>Monuments of nature</i>	9 (16)	68
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania ...	<i>Waste generated and landfilled up to now (accumulated) as well as their storage yards areas</i>	10 (17)	68
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według źródeł finansowania (ceny bieżące)	<i>Outlays on fixed assets in environmental protec- tion and water management by the source of financing (current prices)</i>	11 (18)	68
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)	<i>Outlays on fixed assets in environmental pro- tection and water management (current prices)</i>	12 (19)	69
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Tangible effects of investments in environmen- tal protection and water management</i>	13 (20)	70
DZIAŁ III. SAMORZĄD TERYTORIALNY		CHAPTER III. LOCAL GOVERNMENT	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	71
Radni Rady Miasta Poznania według płci i wieku ..	<i>Councillors of Poznań City Council by sex and age ..</i>	1 (21)	72

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	73
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	<i>Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings</i>	1 (22)	75
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police</i>	2 (23)	75
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw	<i>Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings by type of crime ..</i>	3 (24)	75
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję według rodzajów przestępstw	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police by type of crime</i>	4 (25)	78
Realizacja niektórych zadań Straży Miejskiej	<i>Realization of selected tasks of Municipal Police</i>	5 (26)	78
Zarejestrowana działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu	<i>Registered activity of the Municipal Headquarters of State Fire Department in Poznań</i>	6 (27)	79
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ	CHAPTER V. POPULATION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	80
Ludność	<i>Population</i>	1 (28)	84
Ludność w układzie byłych delegatur Urzędu Miasta Poznania	<i>Population in the breakdown of former office agencies of Poznań City Hall</i>	2 (29)	84
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym oraz w układzie byłych delegatur Urzędu Miasta Poznania	<i>Working and non-working age population as well as in the breakdown of former office agencies of Poznań City Hall</i>	3 (30)	85
Ludność według płci i wieku oraz w układzie byłych delegatur Urzędu Miasta Poznania	<i>Population by sex and age as well as in the breakdown of former office agencies of Poznań City Hall</i>	4 (31)	87
Mediana wieku (wiek środkowy) ludności według płci	<i>Median population age by sex</i>	5 (32)	88
Ruch naturalny ludności	<i>Vital statistics</i>	6 (33)	88
Małżeństwa zawarte według wieku nowożeńców w 2014 r.	<i>Marriages contracted by age of bridegrooms and brides in 2014</i>	7 (34)	89
Małżeństwa zawarte według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców w 2014 r.	<i>Marriages contracted by previous marital status of bridegrooms and brides in 2014</i>	8 (35)	89
Rozwody według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa w 2014 r.	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filing petition for divorce in 2014</i>	9 (36)	90
Urodzenia	<i>Births</i>	10 (37)	90
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka i wieku matki	<i>Live births by birth order and age of mother</i>	11 (38)	91
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności	<i>Female fertility and reproduction rates of population</i>	12 (39)	91
Zgony według płci i wieku zmarłych	<i>Deaths by sex and age of deceased</i>	13 (40)	92
Zgony według wybranych przyczyn	<i>Deaths by selected causes</i>	14 (41)	93
Zgony niemowląt według płci i wieku	<i>Infants deaths by sex and age</i>	15 (42)	94
Zgony niemowląt według wybranych przyczyn	<i>Infant deaths by selected causes</i>	16 (43)	95
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję	<i>Suicides registered by Police</i>	17 (44)	95
Przeciętne dalsze trwanie życia	<i>Life expectancy</i>	18 (45)	95
Prognoza ludności	<i>Population projection</i>	19 (46)	96
Migracje ludności na pobyt stały	<i>Migration of population for permanent residence</i>	20 (47)	97
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants</i>	21 (48)	97
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction</i>	22 (49)	98
Ruch wędrowniczy ludności na pobyt stały w obrębie Poznania	<i>Migration of population for permanent residence within Poznań</i>	23 (50)	100

		Tabl. <i>Table</i>	Str. <i>Page</i>
Rezydenci	<i>Usual residence population</i>	24 (51)	100
Rezydenci w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	<i>Working and non-working age usual residence population</i>	25 (52)	101
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY		CHAPTER VI. LABOUR MARKET	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	102
Pracujący	<i>Employment</i>		
Pracujący	<i>Employed persons</i>	1 (53)	107
Pracujący według sekcji	<i>Employed persons by sections</i>	2 (54)	107
Bezrobotnie	<i>Unemployment</i>		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers</i>	3 (55)	109
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani ..	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls</i> ..	4 (56)	109
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy	<i>Registered unemployed persons by age, educa- tional level, duration of unemployment and work seniority</i>	5 (57)	110
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz oferty pracy	<i>Registered unemployed persons benefitting from labour market programme as well as job offers</i>	6 (58)	111
Wydatki Funduszu Pracy	<i>Expenditures of Labour Fund</i>	7 (59)	112
Warunki pracy	<i>Work conditions</i>		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospo- darstwami indywidualnymi w rolnictwie)	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture)</i>	8 (60)	112
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	<i>Persons working in hazardous conditions</i>	9 (61)	113
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia	<i>Persons working in hazardous conditions to agents harmful and hazardous to health</i> ...	10 (62)	113
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA		CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	114
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto	<i>Average monthly gross wages and salaries</i> ...	1 (63)	115
DZIAŁ VIII. INFRASTRUKTURA KO- MUNALNA. MIESZKANIA		CHAPTER VIII. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	116
Infrastruktura komunalna	<i>Municipal infrastructure</i>		
Wodociągi i kanalizacja	<i>Water supply and sewage systems</i>	1 (64)	120
Gaz i energia elektryczna	<i>Gas and electricity</i>	2 (65)	120
Ogrzewnictwo	<i>House-heating</i>	3 (66)	121
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej	<i>Population using water supply, sewage and gas supply systems</i>	4 (67)	121
Odpady komunalne	<i>Municipal waste</i>	5 (68)	121
Nieczystości ciekłe	<i>Liquid waste</i>	6 (69)	121
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej	<i>Generally accessible and estate area green belts</i>	7 (70)	122
Ogrody zoologiczne	<i>Zoological gardens</i>	8 (71)	122
Palmiarnia	<i>Palm House</i>	9 (72)	122

		Tabl. Table	Str. Page
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe	<i>Dwelling stocks</i>	10 (73)	123
Mieszkania w zasobach mieszkaniowych wyposażone w instalacje	<i>Dwellings in dwelling stocks fitted with installation</i>	11 (74)	125
Dodatki mieszkaniowe wypłacone w 2014 r.	<i>Housing allowances paid out in 2014</i>	12 (75)	126
Gospodarka gruntami pod budownictwo mieszkaniowe	<i>Administration of grounds for dwelling construction</i>	13 (76)	126
Mieszkania, których budowę rozpoczęto	<i>Dwellings in which construction has begun</i> ..	14 (77)	126
Mieszkania oddane do użytkowania	<i>Dwellings completed</i>	15 (78)	127
Niektóre wskaźniki w zakresie mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Selected indices of dwellings completed</i>	16 (79)	129

DZIAŁ IX. EDUKACJA I WYCHOWANIE

CHAPTER IX. EDUCATION

Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	130
Edukacja według szczebli kształcenia	<i>Education by level</i>	1 (80)	135
Szkoły według organów prowadzących	<i>Schools by school governing authority</i>	2 (81)	137
Współczynnik skolaryzacji	<i>Enrolment rate</i>	3 (82)	139
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz w szkołach policealnych	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth as well as in post-secondary schools</i>	4 (83)	140
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych	<i>Students studying foreign languages in schools for adults</i>	5 (84)	141
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	<i>Special educational centres</i>	6 (85)	141
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Boarding schools and dormitories for children and youth (excluding special schools)</i>	7 (86)	142
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży	<i>Art schools for children and youth</i>	8 (87)	142
Szkoły specjalne	<i>Special schools</i>	9 (88)	143
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools)</i>	10 (89)	143
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools)</i>	11 (90)	144
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools)</i>	12 (91)	145
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education</i>	13 (92)	145
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools)</i>	14 (93)	146
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools)</i>	15 (94)	146
Uczniowie i absolwenci liceów profilowanych dla młodzieży według profili kształcenia (bez szkół specjalnych)	<i>Students and graduates of specialized secondary schools for youth by educational profile (excluding special schools)</i>	16 (95)	146
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) ..	<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools)</i>	17 (96)	147
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education</i>	18 (97)	147
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych)	<i>Post-secondary schools (excluding special schools)</i>	19 (98)	148

		Tabl. Table	Str. Page
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education</i>	20 (99)	149
Szkoły wyższe	<i>Higher education institutions</i>	21 (100)	150
Filie, zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne oraz zamiejscowe ośrodki dydaktyczne szkół wyższych według lokalizacji	<i>Branches sections, basic organizational units in another location as well as teaching centres in another location of higher education institutions by place of residence</i>	22 (101)	150
Studenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół	<i>Students of higher education institutions by study forms and type of schools</i>	23 (102)	151
Absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół	<i>Graduates of higher education institutions by study forms and type of schools</i>	24 (103)	151
Cudzoziemcy – studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół	<i>Foreigners – students and graduates by study forms and type of schools</i>	25 (104)	152
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships</i>	26 (105)	152
Domy i stołówki studenckie	<i>Student dormitories and canteens</i>	27 (106)	153
Szkoły dla dorosłych	<i>Schools for adults</i>	28 (107)	153
Wychowanie przedszkolne	<i>Pre-primary education</i>	29 (108)	154

**DZIAŁ X. OCHRONA ZDROWIA
I POMOC SPOŁECZNA**

**CHAPTER X. HEALTH CARE AND
SOCIAL WELFARE**

Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	156
Pracownicy medyczni	<i>Medical personnel</i>	1 (109)	162
Lekarze specjaliści	<i>Doctors specialists</i>	2 (110)	162
Ambulatoryjna opieka zdrowotna	<i>Out-patient health care</i>	3 (111)	163
Szpitale ogólne w 2014 r.	<i>Hospitals general in 2014</i>	4 (112)	163
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna	<i>Emergency medical services and first aid</i>	5 (113)	163
Apteki ogólnodostępne	<i>Generally available pharmacies</i>	6 (114)	164
Krwiodawstwo	<i>Blood donation</i>	7 (115)	164
Żłobki i kluby dziecięce	<i>Nurseries and kids clubs</i>	8 (116)	164
Placówki wsparcia dziennego	<i>Day-support centres</i>	9 (117)	165
Rodzinną piecza zastępcza	<i>Family foster care</i>	10 (118)	165
Instytucjonalna piecza zastępcza	<i>Institutional foster care</i>	11 (119)	165
Pomoc społeczna stacjonarna	<i>Stationary social welfare</i>	12 (120)	166
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej według grup mieszkańców	<i>Stationary social welfare facilities by groups of residents</i>	13 (121)	166
Pensjonariusze placówek stacjonarnej pomocy społecznej	<i>Inmates of stationary social welfare facilities</i>	14 (122)	167
Świadczenia pomocy społecznej	<i>Social welfare benefits</i>	15 (123)	167

**DZIAŁ XI. KULTURA. TURYSTYKA.
SPORT**

**CHAPTER XI. CULTURE. TOURISM.
SPORT**

Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	169
Kultura	Culture		
Książki i broszury wydane	<i>Books and pamphlets published</i>	1 (124)	172
Gazety i czasopisma wydane	<i>Newspapers and magazines published</i>	2 (125)	172
Biblioteki publiczne (z filiami)	<i>Public libraries (with branches)</i>	3 (126)	173
Muzea	<i>Museums</i>	4 (127)	173
Galerie sztuki	<i>Art galleries</i>	5 (128)	173

		Tabl. Table	Str. Page
Teatry i instytucje muzyczne	<i>Theatres and music institutions</i>	6 (129)	174
Domy i ośrodki kultury, kluby	<i>Cultural centres and establishments, clubs</i> ...	7 (130)	174
Kina stałe	<i>Fixed cinemas</i>	8 (131)	175
Międzynarodowe konkursy skrzypcowe i lutnicze imienia Henryka Wieniawskiego	<i>International Henryk Wieniawski violinists and lute competitions</i>	9 (132)	175
Turystyka	Tourism		
Baza noclegowa turystyki	<i>Tourist accommodation establishments</i>	10 (133)	175
Turyści zagraniczni korzystający z bazy noclegowej turystyki	<i>Foreign tourists accommodated in tourist accommodation establishments</i>	11 (134)	177
Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki	<i>Occupancy in tourist accommodation establishments</i>	12 (135)	178
Baza noclegowa turystyki w układzie byłych delegatur Urzędu Miasta Poznania	<i>Tourist accommodation establishments in the breakdown of former office agencies of Poznań City Hall</i>	13 (136)	179
Sport	Sport		
Kluby sportowe	<i>Sports clubs</i>	14 (137)	181
Wybrane obiekty sportowe w 2014 r.	<i>Selected sports facilities in 2014</i>	15 (138)	181
DZIAŁ XII. NAUKA I TECHNIKA	CHAPTER XII. SCIENCE AND TECHNOLOGY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	182
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej	<i>Units and employment in research and development activity</i>	1 (139)	186
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia	<i>Employment in research and development activity by educational level</i>	2 (140)	187
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące)	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices)</i>	3 (141)	188
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące)	<i>Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices)</i>	4 (142)	189
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej	<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity</i>	5 (143)	189
Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży w przemyśle w 2014 r.	<i>Share of net revenues from sales of new or significantly improved products in net revenues from sales in industry in 2014</i> ...	6 (144)	190
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące)	<i>Expenditures on innovation activities in industry (current prices)</i>	7 (145)	192
DZIAŁ XIII. LEŚNICTWO	CHAPTER XIII. FORESTRY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	193
Powierzchnia gruntów leśnych	<i>Forest land</i>	1 (146)	195
Lasy prywatne i gminne	<i>Private and gmina forests</i>	2 (147)	195
DZIAŁ XIV. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XIV. INDUSTRY AND CONSTRUCTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	196
Przemysł	Industry		
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) ...	<i>Sold production of industry (current prices)</i> ..	1 (148)	198
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle	<i>Average paid employment and average monthly gross wages and salaries in industry</i>	2 (149)	200

		Tabl. Table	Str. Page
Budownictwo	Construction		
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) . . .	<i>Construction and assembly production (current prices)</i>	3 (150)	202
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące)	<i>Construction and assembly production by type of construction (current prices)</i>	4 (151)	202
Budynki oddane do użytkowania	<i>Buildings completed</i>	5 (152)	205
Budynki oddane do użytkowania według rodzaju budynków	<i>Buildings completed by type of buildings</i>	6 (153)	205
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie	<i>Average paid employment and average monthly wages and salaries in construction</i>	7 (154)	206
 DZIAŁ XV. TRANSPORT	 CHAPTER XV. TRANSPORT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	207
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	<i>Hard surface public roads</i>	1 (155)	208
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane . .	<i>Registered road vehicles and tractors</i>	2 (156)	208
Ruch pasażerów w porcie lotniczym „Ławica”	<i>Passenger traffic at airport “Ławica”.</i>	3 (157)	208
Przeładunek w porcie lotniczym „Ławica”	<i>Goods loaded and unloaded in airport “Ławica”</i>	4 (158)	209
Wypadki drogowe i ich ofiary	<i>Road traffic accidents and their casualties</i>	5 (159)	209
Wypadki drogowe według sprawców, ważniejszych przyczyn i rodzajów pojazdów	<i>Road accidents by culprits, major causes and types of vehicles</i>	6 (160)	209
 DZIAŁ XVI. HANDEL I GASTRONOMIA	 CHAPTER XVI. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	211
Sklepy według form organizacyjnych i stacje paliw	<i>Shops by organizational form and petrol stations</i>	1 (161)	213
Gastronomia	<i>Catering</i>	2 (162)	214
Magazyny handlowe	<i>Trade warehouses</i>	3 (163)	214
Targowiska	<i>Marketplaces</i>	4 (164)	215
 DZIAŁ XVII. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	 CHAPTER XVII. FINANCE OF ENTER- PRISES		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	216
Przychody, koszty i wynik finansowy przed- siębiorstw według sektorów własności	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors</i>	1 (165)	220
Przychody, koszty i wynik finansowy przed- siębiorstw według wybranych sekcji	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections</i>	2 (166)	221
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych	<i>Enterprises by obtained financial results</i>	3 (167)	222
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach	<i>Economic relations in enterprises</i>	4 (168)	223
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw	<i>Current assets of enterprises</i>	5 (169)	224
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw	<i>Share equity (funds) of enterprises</i>	6 (170)	226
Kapitał zakładowy spółek	<i>Share capital of companies</i>	7 (171)	227
Zobowiązania przedsiębiorstw	<i>Liabilities of enterprises</i>	8 (172)	228

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XVIII. FINANSE PUBLICZNE		CHAPTER XVIII. PUBLIC FINANCE	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	229
Dochody budżetu miasta Poznania według rodzajów	<i>Poznań city budget revenue by types</i>	1 (173)	231
Dochody budżetu miasta Poznania według działów	<i>Poznań city budget revenue by divisions</i>	2 (174)	232
Wydatki budżetu miasta Poznania według rodzajów	<i>Poznań city budget expenditure by types</i>	3 (175)	233
Wydatki budżetu miasta Poznania według działów	<i>Poznań city budget expenditure by divisions</i>	4 (176)	233
Wydatki budżetu miasta Poznania na oświatę i wychowanie	<i>Poznań city budget expenditure on education</i>	5 (177)	234
Wydatki budżetu miasta Poznania na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	<i>Poznań city budget expenditure on social assistance and other tasks in sphere of social policy</i>	6 (178)	234
Wydatki budżetu miasta Poznania na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	<i>Poznań city budget expenditure on municipal economy and environmental protection</i>	7 (179)	235
Wydatki budżetu miasta Poznania na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	<i>Poznań city budget expenditure on culture and national heritage</i>	8 (180)	235
DZIAŁ XIX. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE		CHAPTER XIX. INVESTMENTS. FIXED ASSETS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	236
Inwestycje	<i>Investments</i>		
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące)	<i>Investment outlays in enterprises (current prices)</i>	1 (181)	238
Środki trwałe	<i>Fixed assets</i>		
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne)	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices)</i>	2 (182)	239
DZIAŁ XX. RACHUNKI REGIONALNE		CHAPTER XX. REGIONAL ACCOUNTS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	241
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	<i>Gross domestic product (current prices)</i>	1 (183)	243
Wartość dodana brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące)	<i>Gross value added by kinds of activities (current prices)</i>	2 (184)	243
DZIAŁ XXI. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ		CHAPTER XXI. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	245
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON	<i>Entities of the national economy in the REGON register</i>	1 (185)	246
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji	<i>Entities of the national economy in the REGON register by legal status and sections</i>	2 (186)	246

		Tabl. Table	Str. Page
Podmioty gospodarki narodowej według lokalizacji, sektorów i form własności	<i>Entities of the national economy by localization, sectors and forms of ownership</i>	3 (187)	249
Podmioty gospodarki narodowej według lokalizacji i sekcji	<i>Entities of the national economy by localization and sections</i>	4 (188)	250
Spółki handlowe według lokalizacji, form prawnych i rodzaju kapitału	<i>Commercial companies by localization, legal status and types of capital</i>	5 (189)	252
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji	<i>Entities of the national economy newly registered by selected legal status and sections</i>	6 (190)	253
Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji	<i>Entities of the national economy removed by selected legal status and sections</i>	7 (191)	253

DZIAŁ XXII. TARGI**CHAPTER XXII. FAIR**

Wystawcy oraz frekwencja na Targach „Innowacje – Technologie – Maszyny Polska (ITM Polska)” w Poznaniu	<i>Exhibitors, producers and attendance on the “Innovations – Technologies – Machines Poland (ITM Poland)” in Poznań</i>	1 (192)	254
Powierzchnia wystawowa na Targach „Innowacje – Technologie – Maszyny Polska (ITM Polska)” w Poznaniu	<i>Exposition area on the “Innovations – Technologies – Machines Poland (ITM Poland)” in Poznań</i>	2 (193)	254
Imprezy wystawiennicze organizowane (współorganizowane) przez Międzynarodowe Targi Poznańskie w Poznaniu	<i>Expositional events organized (coorganized) by Poznań International Fair in Poznań</i>	3 (194)	255
Wybrane imprezy wystawiennicze organizowane (współorganizowane) przez Międzynarodowe Targi Poznańskie w 2014 r.	<i>Selected expositional events organized (coorganized) by Poznań International Fair in 2014</i>	4 (195)	255

SPIS WYKRESÓW**LIST OF CHARTS**

		Str. Page
Poznań na tle kraju i miast wojewódzkich	<i>Poznań against the background of Poland and voivodship cities.</i>	44
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Registered unemployment rate</i>	44
Mieszkania oddane do użytkowania	<i>Dwellings completed</i>	44
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto	<i>Average monthly gross wages and salaries</i>	45
Podmioty gospodarki narodowej	<i>National economy entities.</i>	45
Ludność według płci i wieku w 2014 r.	<i>Population by sex and age in 2014</i>	88
Ruch naturalny ludności	<i>Vital statistic</i>	89
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku 0 lat	<i>Life expectancy at 0 age</i>	89
Struktura pracujących według sekcji	<i>Structure of employed persons by sections</i>	112
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i poziomu wykształcenia w 2014 r.	<i>Structure of registered unemployed persons by age and educational level in 2014</i>	112
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Registered unemployment rate</i>	113
Odchylenia względne przeciętnych wynagrodzeń w wybranych sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia ogółem	<i>Relative deviations of average wages and salaries in selected sections from the total average wages and salaries</i>	113
Zużycie energii elektrycznej i wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	<i>Consumption of electricity and water in households per capita</i>	152
Mieszkania oddane do użytkowania	<i>Dwellings completed.</i>	152
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2014/15	<i>Education by educational level in the 2014/15 school year</i>	153
Struktura produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)	<i>Structure of construction and assembly production (current prices)</i>	204
Struktura dochodów i wydatków budżetu miasta według działów w 2014 r.	<i>Structure of revenue and expenditure of city budget by divisions in 2014.</i>	205
Dochody i wydatki budżetu miasta na 1 mieszkańca	<i>Revenue and expenditure of city budget per capita</i>	205
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca (ceny bieżące)	<i>Gross domestic product per capita (current prices)</i>	244
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące)	<i>Structure of gross value added by kinds of activities (current prices)</i>	244
Struktura podmiotów gospodarki narodowej w 2014 r.	<i>Structure of entities of the national economy in 2014</i>	245

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

Kreska	(–)	– zjawisko nie występuje. <i>magnitude zero.</i>
Zero	(0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
	(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka	(.)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	(x)	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	(*)	– dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak	Δ	– nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do <i>Rocznika</i> . <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook.</i>
Znak	#	– oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” “Of which”		– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma	(,)	– <i>used in figures presents decimal point.</i>

SKRÓTY

ABBREVIATIONS

tys.	=	tysiąc	m	=	metr
thous.	=	thousand			metre
mln	=	milion	km	=	kilometr
		million			kilometre
zł	=	złoty	m ²	=	metr kwadratowy
zl	=	zloty			square metre
wol.	=	wolumin	ha	=	hektar
vol.	=	volume			hectare
kg	=	kilogram	km ²	=	kilometr kwadratowy
		kilogram			square kilometre
t	=	tona	ml	=	mililitr
		tonne			millilitre
mm	=	milimetr	m ³	=	metr sześcienny
		millimetre			cubic metre

dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
kWh	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
GWh	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
TJ	= teradžul <i>terajoule</i>	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	tzw.	= tak zwany
h	= godzina <i>hour</i>	ww.	= wyżej wymieniony
d 24 h	= doba = <i>24 hours</i>	ESA	= Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych <i>European System of National and Regional Accounts</i>
r.	= rok		
art. <i>Art.</i>	= artykuł = <i>article</i>	PKB <i>GDP</i>	= produkt krajowy brutto = <i>gross domestic product</i>
cd. <i>cont.</i>	= ciąg dalszy = <i>continued</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
dok. <i>cont.</i>	= dokończenie = <i>continued</i>	EKG <i>ECE</i>	= Europejska Komisja Gospodarcza = <i>Economic Commission for Europe</i>
Lp. <i>No.</i>	= liczba porządkowa = <i>ordinal number</i>	EUROSTAT	= Urząd Statystyczny Unii Europejskiej <i>Statistical Office of the European Union</i>
kk	= Kodeks karny	ONZ <i>UN</i>	= Organizacja Narodów Zjednoczonych = <i>United Nations</i>
nr (Nr) <i>No.</i>	= numer = <i>number</i>	UE <i>EU</i>	= Unia Europejska = <i>European Union</i>
poz.	= pozycja	WHO	= Światowa Organizacja Zdrowia <i>World Health Organization</i>
pkt	= punkt	NSP	= Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań <i>Population and Housing Census</i>
tabl.	= tablica <i>table</i>		
ust.	= ustęp		
Dz. U.	= Dziennik Ustaw		
Dz. Urz.	= Dziennik Urzędowy		

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w *Roczniku* dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

– **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

– **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments).

The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item **“Other services”** was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods-and-services-producing activities of households for own use”;

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

– **public sector** – grouping state ownership (for the State Treasury and state legal persons), local government units ownership as well as “mixed ownership” with the predominance of capital (property) of public sector entities,

– **private sector** – grouping private domestic ownership (for natural persons and other private entities), foreign ownership (for foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9,
- od 10 do 49,
- 50 i więcej.

4. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji, działów i grup PKD 2007 opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w *Roczniku* – obok PKD 2007 – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (jednolity tekst: Dz. U. 2014 poz. 760);
- 2) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316, z późn. zm.);
- 3) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz. U. Nr 242, poz. 1622).

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed** and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organizational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE Rev. 2 sections, divisions and groups are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

7. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification (KZiS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 27 IV 2010 (uniform text: Journal of Laws 2014 item 760);
- 2) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316 with later amendments);
- 3) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2011 by the decree of the Council of Ministers, dated 10 XII 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622).

8. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących. Do wyceny produkcji – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatek akcyzowy (od wyrobów krajowych, importowanych i nabytych wewnątrzspółnotowo), cła oraz podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

9. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

10. **Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) – według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – za lata 2000–2009 na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r., od 2010 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

11. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

8. *Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices. In order to evaluate production, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.*

***Basic price** is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.*

Taxes on products comprise: VAT on goods and services (on domestic and imported products), excise tax (on domestic, imported and Intra-Community acquired goods), duties and taxes on certain services (e.g. on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

9. ***Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.*

***Indices** in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions.*

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

10. *When **computing per capita data (1000 population, etc.)** at the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, where as data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) – as of 30 VI.*

For calculations, it was assumed to use the number of population calculated – unless otherwise indicated – for the years 2000–2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, for 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 XII 2002, and since 2010 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 XII 2011.

11. *Data, unless otherwise noted, do not include budget entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

12. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

13. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

14. Informacje pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przyjmując zasadę, że jako źródło podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

15. W *Roczniku* zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; listę tych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

12. Selected information presented on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.

13. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

14. Information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

15. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)

INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD – 10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych

Diseases of blood and blood-forming organs

Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism

Wady rozwojowe wrodzone

Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe

Congenital anomalies

Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities

Objawy i stany niedokładnie określone

Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane

Symptoms and ill-defined conditions

Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2

sekcje
sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

działy
divisions

produkcja skór i wyrobów skórzanych	produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>manufacture of pharmaceutical products</i>	produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
produkcja wyrobów z metali <i>manufacture of metal products</i>	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 (dok.) STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2 (cont.)	
działy (dok.) divisions (cont.)	
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa	handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych
handel hurtowy <i>wholesale trade</i>	handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi <i>wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
handel detaliczny <i>retail trade</i>	handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi <i>retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych, w *Roczniku Statystycznym Województwa Wielkopolskiego* oraz na stronie internetowej GUS <http://stat.gov.pl>.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications, in the *Statistical Yearbook of Wielkopolskie Voivodship* as well as on the web page of the CSO <http://stat.gov.pl>.

I. WAŻNIEJSZE DANE O POZNANIU

MAJOR DATA ON POZNAŃ

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
POWIERZ AR					
1	Powierzchnia w ha (stan w dniu 31 XII)	26131	26137	26185	26185
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL					
2	Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele: produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	21,1	19,7	16,5
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	78,8	80,1	83,3
4	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	212,3	159,9	146,1	143,5
5	w tym do produkcji przemysłowej	47,5	24,7	18,6	16,5
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:					
6	oczyszczane w % wymagających oczyszczenia . .	99,8	99,9	99,5	100,0
7	nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,3	0,2	0,7	0,1
8	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^d	93,6	94,5	91,1	90,6
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					
9	pyłowych	1,9	0,9	0,5	0,4
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	12,5	13,3	8,5	7,7
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					
11	pyłowych	98,8	99,4	99,6	99,7
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	31,2	38,6	27,6	35,4
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrod- niczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):					
13	w % powierzchni ogólnej	x	0,2	1,4	1,4
14	na 1 mieszkańca w m ²	x	1	6	6
15	Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^e na 1 km ² w t	1445,8	1474,9	2616,4	2644,6
16	Odpady komunalne zmieszane zebrane ^f (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	421	377	375
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł służące:					
17	ochronie środowiska	155	128	348	284
18	gospodarce wodnej	76	32	50	29
BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC					
19	Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^g w zakończonych postępowaniach przygotowawczych: w liczbach bezwzględnych	39730	34823	27837	28377
20	na 10 tys. ludności	681	611	501	510
21	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^g w %	29,4	47,9	54,3	54,7

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata po ogółem – na podstawie bilansów. e Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Stan i ochrona środowiska”, ust. 6 na str. 60. f Dane szacunkowe; w katalogu odpadów. g Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; w 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a From own intakes. b Water withdrawal at intakes before entering the water network. c Since 2010 data are not comparable with population – based on balances. e See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 6 on page 60. f Estimated data; in waste. g Until 2012 – including prosecutor’s office; in 2014 excluding punishable acts committed by juveniles.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
CHNIA					
EA					
26191	26191	26191	26191	Area in ha (as of 31 XII)	1
ŚRODOWISKA					
PROTECTION					
15,4	15,4	15,0	13,7	Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:	2
84,5	84,5	84,8	86,2	production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)	3
145,6	142,5	138,0	139,9	exploitation of water supply network ^b	4
17,4	16,4	14,9	15,1	Consumption of water for needs of the national economy and population per km ² in dam ³	5
99,9	100,0	100,0	99,9	of which for industrial production	6
0,1	0,0	0,0	0,1	Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:	7
90,6	90,9	91,5	94,7	treated in % requiring treatment	8
				untreated per km ² in dam ³	9
0,5	0,4	0,4	0,4	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d	10
6,9	11,6	6,6	5,9	Emission of air pollutants from plants of significant to air quality in thous. t:	11
				particulates	12
99,6	99,5	99,6	99,6	gases (excluding carbon dioxide)	13
35,5	21,2	4,2	33,2	Reduction of air pollutants from plants of significant to air quality in % of pollutants produced:	14
				particulates	15
				gases (excluding carbon dioxide)	16
1,5	1,9	2,2	3,8	Area of special nature value under legal protection (as of 31 XII):	17
7	9	11	18	in % of total area	18
2204,6	2134,7	1741,8	1526,1	per capita in m ²	19
				Wastes generated (during the year; excluding municipal wastes) ^e per km ² in t	20
379	370	351	313	Mixed municipal waste collected ^f (during the year) per capita in kg	21
274	225	187	497	Outlays on fixed assets (current prices) per capita in zł in:	
56	44	24	2	environmental protection	17
				water management	18
PUBLICZNE					
SAFETY					
26920	27206	29837	22206	Ascertained crimes by the Police ^g in completed preparatory proceedings:	19
486	493	543	406	in absolute numbers	20
55,6	56,0	57,7	51,4	per 10 thous. population	21
				Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^g in %	

przednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. *d* Ludność korzystająca – na podstawie szacunków, ludność 2000 r. określone jako odpady stałe wywiezione; od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę

data for previous years due change in the methodology of municipal wastewater. *d* Population connected to – estimated data, the total po-2000 defined as solid waste removed; since 2003 data are not comparable with data for previous years due to change in the catalogue of

I. WAŻNIEJSZE DANE O POZNANIU (cd.)

MAJOR DATA ON POZNAŃ (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
					LUD
					POPULATION
1	Ludność (stan w dniu 31 XII)	582254	567882	554221	555614
2	w tym kobiety	310526	303244	296095	296784
3	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	114,3	114,6	114,7	114,7
4	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	2228	2173	2117	2122
	Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):				
5	przedprodukcyjnym	110840	90177	84451	85220
6	produkcyjnym	378215	382827	366234	364578
7	poprodukcyjnym	93199	94878	103536	105816
8	Małżeństwa na 1000 ludności	5,3	5,2	6,4	5,7
9	Rozwody na 1000 ludności	1,9	1,6	2,0	1,8
10	Urodzenia żywe na 1000 ludności	8,1	9,5	11,3	10,9
11	Zgony ^b na 1000 ludności	10,4	9,5	10,1	10,1
12	Przyrost naturalny na 1000 ludności	-2,3	0,0	1,2	0,7
13	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	6,3	5,7	4,4	4,8
14	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,6	-3,7	-5,3	-5,4
	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:				
15	mężczyźni	73,5	73,8
16	kobiety	80,9	80,6
					RYNEK
					LABOUR
	Pracujący ^{cd} (stan w dniu 31 XII):				
17	w tysiącach	300,4
18	na 1000 ludności	541
	według rodzajów działalności w %:				
19	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,6
20	przemysł i budownictwo	22,8
21	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	31,8
22	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6,2
23	pozostałe usługi ^e	38,6
	Przeciętne zatrudnienie ^f :				
24	w przemyśle	50708
25	na 1000 ludności	91,1
26	w budownictwie	11563
27	na 1000 ludności	20,8

a Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność”, ust. 2 na str. 80. b Łącznie ze zgonami niemowląt. c Według faktycznego miejsca pracy i nych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. e Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1 na str. 18. f Bez

a See general notes to the chapter “Population”, item 2 on page 80. b Including infant deaths. c By actual workplace and kind of Census 2010. e See general notes to the Yearbook, item 2, point 1 on page 18. f Excluding economic entities employing up to 9 persons

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
NOSĆ^a					
LATION^a					
553564	550742	548028	545680	Population (as of 31 XII)	1
295604	294243	292752	291364	of which females	4
114,6	114,7	114,7	114,6	Females per 100 males (as of 31 XII)	3
2114	2103	2092	2083	Population per km ² of total area (as of 31 XII)	4
Population of age (as of 31 XII):					
84566	84664	84968	85668	pre-working	5
359132	352652	346120	339667	working	6
109866	113426	116940	120345	post-working	7
5,2	5,1	4,4	4,6	Marriages per 1000 population	8
2,1	2,1	2,1	2,1	Divorces per 1000 population	9
10,5	10,5	10,3	10,4	Live births per 1000 population	10
9,7	10,3	10,5	10,2	Deaths ^b per 1000 population	11
0,8	0,2	-0,2	0,2	Natural increase per 1000 population	12
3,4	3,6	4,9	3,0	Infant deaths per 1000 live births	13
-4,5	-4,2	-4,7	-3,4	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	14
Life expectancy at the moment of birth:					
74,9	74,7	74,5	75,1	males	15
81,4	80,9	81,0	81,4	females	16
PRACY					
MARKET					
Employed persons ^{cd} (as of 31 XII):					
312,8	315,1	310,6	322,5	in thousands	17
565	572	567	591	per 1000 population	18
by kind of activities in %:					
0,6	0,6	0,6	0,6	agriculture, forestry and fishing	19
21,7	21,2	20,4	20,0	industry and construction	20
trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication					
32,0	32,2	32,0	31,8	financial and insurance activities; real estate activities	22
6,5	6,5	6,7	6,2	other services ^e	23
39,2	39,5	40,3	41,4	Average paid employment ^f :	
51148	51072	49288	48535	in industry	26
92,3	92,5	89,8	88,8	per 1000 population	27
9929	9403	8198	7763	in construction	28
17,9	17,0	14,9	14,2	per 1000 population	29

rodzaju działalności. *d* Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie; bez zatrudnionych za granicą. activity. *d* Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of Agricultural and private farms in agriculture; excluding persons employed abroad.

I. WAŻNIEJSZE DANE O POZNANIU (cd.)

MAJOR DATA ON POZNAŃ (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
RYNEK LABOUR					
1	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	11,0	19,6	10,2	11,2
2	2000 = 100	100,0	179,2	92,9	102,3
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):					
3	kobiety	58,5	55,8	50,2	51,3
4	w wieku 24 lata i mniej	29,2	15,3	15,8	13,9
5	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	23,7	46,9	11,5	14,1
6	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	104	76	28	78
7	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %	3,5	6,2	3,2	3,6
WYNAGRO WAGES AND					
8	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^b w zł	.	2734,73	3668,55	3814,08
9	2005 = 100	100,0	134,1	139,5
10	w tym: w przemyśle	3022,19	4235,47	4558,60
11	w budownictwie	2355,73	3371,84	3371,84
INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC					
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:					
12	wodociągowej	758,6	866,7	893,8	910,5
13	kanalizacyjnej ^c	623,7	718,6	746,7	758,2
Zużycie w gospodarstwach domowych: wody z wodociągów:					
14	w hektometrach sześciennych	27,2	24,0	23,1	22,9
15	na 1 mieszkańca w m ³	46,6	42,0	41,5	41,2
energii elektrycznej w miastach ^d :					
16	w gigawatogodzinach	444,6	452,4	472,2	485,3
17	na 1 mieszkańca w kWh	762,1	793,7	849,3	871,7
Zasoby mieszkaniowe ^e (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII): mieszkania:					
18	w tysiącach	200,3	221,7	234,8	236,6
19	na 1000 ludności	344,0	390,4	423,7	425,9
20	izby na 1000 ludności	1185,3	1355,8	1465,6	1503,6
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					
21	na 1000 ludności	20220,6	24772,7	27224,6	27466,1
22	przeciętna 1 mieszkania	58,8	63,5	64,3	64,5

^a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniając pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszaco oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Bez podmiotów gospodarczych o liczbie źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. ^c Na podstawie bilansów.

^a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was used for calculation since 2010 – of the Agricultural Census 2010. ^b Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed in agriculture. ^e Based on balances.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
PRACY (dok.)					
MARKET (cont.)					
11,6	13,7	13,5	10,4	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.	1
105,8	125,0	123,6	94,5	2000 = 100	2
In % of registered unemployed (as of 31 XII):					
54,4	52,1	51,2	52,9	women	3
12,3	10,9	9,1	7,4	aged 24 years and less	4
20,4	21,0	29,6	35,7	out of work for longer than year	5
35	68	33	38	Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer	6
3,6	4,2	4,2	3,1	Registered unemployment rate ^a (as of 31 XII) in %	7
DZENIA					
SALARIES					
3987,13	4119,68	4256,82	4354,40	Average monthly gross wages and salaries ^b in zł	8
145,8	150,6	155,7	159,2	2005 = 100	9
4814,72	5006,77	5217,10	5343,88	of which: in industry	10
3582,65	3625,70	3893,61	4093,88	in construction	11
NALNA. MIESZKANIA					
TURE. DWELLINGS					
906,1	892,4	881,7	1156,6	Distribution network (as of 31 XII) in km:	12
766,7	771,8	780,3	925,7	water supply	13
sewage ^c					
Consumption in households:					
water from water-line systems:					
23,0	22,7	22,2	22,0	in cubic hectometre	14
41,4	41,0	40,4	40,2	per capita in m ³	15
electricity in urban areas ^d :					
472,3	462,5	461,8	443,2	in gigawatt-hour	16
852,1	837,2	841,1	810,6	per capita in kWh	17
Dwelling stocks ^e (in 2000 – inhabited; as of 31 XII):					
dwellings:					
239,0	241,7	244,2	247,7	in thousands	18
431,8	438,8	445,5	454,0	per 1000 population	19
1523,1	1545,5	1566,3	1592,3	rooms per 1000 population	20
useful floor area of dwellings in m ² :					
27883,8	28360,2	28813,8	29349,0	per 1000 population	21
64,6	64,6	64,7	64,6	average per dwelling	22

wanych przy uwzględnieniu wyników: w latach 2005–2009 – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz pracujących do 9; bez zatrudnionych za granicą. c Łącznie z kolektorami. d W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym

tion, estimated using the results: in 2005–2009 – of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, abroad. c Including collectors. d In 2000 excluding households, whose the main source of maintenance was income from a private farm

I. WAŻNIEJSZE DANE O POZNANIU (cd.)

MAJOR DATA ON POZNAŃ (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC					
	Mieszkania oddane do użytkowania:				
	mieszkania:				
1	w tysiącach	2,2	3,4	3,5	3,2
2	na 1000 ludności	3,8	5,9	6,4	5,7
3	izby na 1000 ludności	10,9	19,8	20,3	18,7
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :				
4	na 1000 ludności	242,7	496,7	443,2	414,2
5	przeciętna 1 mieszkania	63,4	83,9	69,8	72,5
EDUKACJA ^a EDUCA					
	Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego):				
6	podstawowych ^c	37724	29556	26911	27615
7	gimnazjach	14983	18441	14946	14519
8	zasadniczych zawodowych ^d	8504	3158	2633	2577
9	liceach ogólnokształcących ^e	23568	17465	15021	14423
10	liceach profilowanych	x	3098	545	473
11	technikach ^e	13619	6522	7565	7427
12	artystycznych ogólnokształcących ^f	705	893	731	730
13	policealnych	8264	11858	10425	10980
	Absolwenci szkół ^b :				
14	podstawowych	15428 ^g	5556	4506	4444
15	gimnazjów	x	6329	5052	4738
16	zasadniczych zawodowych ^d	2771	1108	755	914
17	liceów ogólnokształcących ^h	4227	5798	5305	4846
18	liceów profilowanych	x	994	322	163
19	techników ^h	2619	2303	1343	1424
20	artystycznych ogólnokształcących ^f	130	210	138	121
21	policealnych	4171	3971	2847	2609
22	Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^{hi} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	16,7	18,3	14,2	13,4
23	Studenci szkół wyższych ^k (stan w dniu 30 XI)	132929	137623	133640
24	Absolwenci szkół wyższych ^{kl}	24233	33037	36552
25	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego)	9267	9605	7443	7869
26	Absolwenci szkół dla dorosłych	2599	1933	1645	1516

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 130. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policeal ^d – ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^e – z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami ogólnokształcącymi od roku szkolnego 2005/06 i technikami od roku szkolnego 2006/07. ⁱ Od roku szkolnego 2004/05 łącznie z liceami szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych; z cudzoziemcami. ^l Z poprzedniego roku akademickiego, a w roku

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 130. ^b Excluding schools for adults, except post-secondary ^d cial job-training schools, ^e – supplementary schools: general secondary and technical secondary respectively. ^f Leading to professional 2005/06 school year and technical secondary since 2006/07 school year respectively. ⁱ Since 2004/05 school year including specialized academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of Internal Affairs; including foreign students. ^l From the previous

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
NALNA. MIESZKANIA (dok.)					
TURE. DWELLINGS (cont.)					
				<i>Dwellings completed:</i>	
				<i>dwellings:</i>	
2,5	2,7	2,6	3,6	<i>in thousands</i>	1
4,5	4,9	4,7	6,7	<i>per 1000 population</i>	2
14,6	15,4	14,0	19,8	<i>rooms per 1000 population</i>	3
				<i>useful floor area of dwellings in m²:</i>	
334,6	351,4	336,6	428,5	<i>per 1000 population</i>	4
73,8	71,0	71,2	64,3	<i>average per dwelling</i>	5
I WYCHOWANIE					
TION ^a					
				<i>Pupils and students in schools^b (as of beginning of the school year):</i>	
				<i>primary^c</i>	6
28577	28693	29236	31812	<i>lower secondary</i>	7
14006	13540	13411	13302	<i>basic vocational^d</i>	8
2501	2396	2198	2219	<i>general secondary^e</i>	9
13799	13125	12650	12353	<i>specialized secondary</i>	10
461	265	139	–	<i>technical secondary^e</i>	11
7226	6994	7155	7491	<i>general art^f</i>	12
733	731	731	735	<i>post-secondary</i>	13
11257	11227	10118	10206	<i>Graduates in schools^b:</i>	
				<i>primary</i>	14
4351	4186	4257	4173	<i>lower secondary</i>	15
4530	4355	4271	4061	<i>basic vocational^d</i>	16
750	870	763	518	<i>general secondary^h</i>	17
5124	4430	4238	4040	<i>specialized secondary</i>	18
135	145	110	127	<i>technical secondary^h</i>	19
1574	1621	1506	1391	<i>general art^f</i>	20
124	116	111	110	<i>post-secondary</i>	21
2530	3118	3029	2924	<i>Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools^{hi} (excluding schools for adults) per 1000 population</i>	22
13,9	13,0	12,3	11,3	<i>Students of higher education institutions^k (as of 30 XI)</i>	23
131293	128212	121117	116969	<i>Graduates of higher education institutions^{kl}</i>	24
36882	35424	33894	32505	<i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year)</i>	25
7002	6570	5998	5350	<i>Graduates of schools for adults in thous.</i>	26
1540	1555	1663	1437		

nych. *c* Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. *d, e* Od roku szkolnego 2004/05 łącznie: *f* Dające uprawnienia zawodowe. *g* Dane obejmują absolwentów klasy VIII i VI. *h* Łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami profilowanymi i szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. *k* Łącznie z filiami, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi, bez 2000 – z roku kalendarzowego; patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 14, pkt 2 na str. 133.

c Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. *d, e* Since 2004/05 school year including: *d* – special certification. *g* Data include graduates of 8th and 6th grade. *h* Including supplementary general schools: general secondary since secondary schools as well as special job-training schools. *k* Including branch sections, teaching centres in another location, excluding academic year, and in 2000 – the calendar year; see general notes to the chapter “Education”, item 14, point 2 on page 133.

I. WAŻNIEJSZE DANE O POZNANIU (cd.)

MAJOR DATA ON POZNAŃ (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
EDUKACJA ^a					
EDUCA					
1	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):				
2	miejsca w przedszkolach	14419	14935	16699	17463
3	dzieci ^b	14614	15580	18154	18630
4	w przedszkolach	13908	13867	16059	16565
5	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	706	1713	2040	1993
6	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	716	770	839	818
OCHRONA ZDROWIA ^c					
HEALTH CARE ^c AND					
7	Pracownicy medyczni ^d (stan w dniu 31 XII):				
8	lekarze	2743	2216	2258	2089
9	lekarze dentyści	258	182	109	178
10	pielęgniarki ^e	4053	3940	4122
11	Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	93	97	105	102
12	Przychodnie ^h (stan w dniu 31 XII)	142	249	325	341
13	Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	157	216	242	251
14	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 aptekę ogólnodostępną	3709	2629	2290	2214
15	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:				
16	lekarskie	6,8	7,7	9,2	9,7
17	stomatologiczne	0,7	0,7	0,9	1,0
18	Dzieci w żłobkach ^{ik} i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku ^k do lat 3	58,2	64,2	64,9
KULTURA.					
CULTURE.					
19	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	65	59	57	57
20	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	2421,0	2597,7	2709,7	2756,5
21	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	198	184	165	167
22	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:				
23	na 1000 ludności	3995	4054	3368	3317
24	na 1 czytelnika	20,2	22,0	20,4	19,9
25	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	5,6	6,0	6,0
26	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^l na 1000 ludności	735	1009	1171
27	Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	15	21	22	21
28	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	365,8	418,3	637,6	527,0

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 130. ^b Od roku 2008 łącznie z – nieuwzględnionymi w po przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). ^c Od z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgnarska. ^e Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^f Bez ki (ok. 420 łózek). ^h Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna” ust. 3 na str. 156. ⁱ Łącznie z oddziałami żłobko

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 130. ^b Since 2008 including, entities excluding in division forming health care activities (until the 2011 defined as health care institution). ^c Since 2012 data include health care: of the Ministry cluding persons for whom the primary workplace is a medical and nurse practice. ^e Including master of nursing. ^f Excluding day places in 420 beds). ^h See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 3 on page 156. ⁱ Including nursery wards. ^k Until

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
I WYCHOWANIE (dok.)					
<i>TION^a (cont.)</i>					
				<i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>	
17602	18295	18806	19507	<i>places in nursery schools</i>	1
19333	19907	20704	20092	<i>children^b</i>	2
16601	17262	17569	17646	<i>in nursery schools</i>	3
2607	2466	2971	2280	<i>in pre-primary sections in primary schools</i>	4
770	780	774	865	<i>Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6</i>	5
I POMOC SPOŁECZNA					
<i>SOCIAL WELFARE</i>					
				<i>Medical personnel^d (as of 31 XII):</i>	
1958	.	2236	2237	<i>doctors</i>	6
97	.	158	168	<i>dentists</i>	7
4263	.	4767	4797	<i>nurses^e</i>	8
102	110	100 ^g	113	<i>Beds in general hospitals^f (as of 31 XII) per 10 thous. population</i>	9
447	456	463	462	<i>Out-patients departments^h (as of 31 XII)</i>	10
245	264	260	259	<i>Generally available pharmacies (as of 31 XII)</i>	11
2259	2086	2108	2107	<i>Population (as of 31 XII) per generally available pharmacy</i>	12
				<i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>	
9,8	10,4	10,5	10,8	<i>medical</i>	13
1,3	1,3	1,3	1,3	<i>dental</i>	14
76,0	93,1	121,4	158,0	<i>Children in nurseries^{ik} and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children^k up to age 3</i>	15
TURYSTYKA					
<i>TOURISM</i>					
54	54	44	44	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	16
2805,2	2837,4	2864,6	2908,7	<i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	17
156	158	166	158	<i>Public library borrowers per 1000 population</i>	18
				<i>Public library loans in vol.:</i>	
3282	5087	3008	2956	<i>per 1000 population</i>	19
21,0	32,1	18,1	18,7	<i>per borrower</i>	20
5,9	6,1	6,3	6,3	<i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>	21
914	869	846	1042	<i>Audience in theatres and music institutions^l per 1000 population</i>	22
19	18	18	18	<i>Museums with branches (as of 31 XII)</i>	23
554,9	478,7	531,5	522,6	<i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>	24

dziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi; w latach 2009–2012 bez wychowania 2012 r. łącznie z danymi resortu obrony narodowej i spraw wewnętrznych. *d* Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2006 r. miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. *g* Dane nie obejmują 1 placówkami. *k* Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. *l* Według siedziby.

according to type, pre-primary education groups and pre-primary points; in 2009–2012 excluding pre-primary education in the units per of National Defence, the Ministry of Interior, the Internal Security Agency. *d* Since 2005 working directly with a patient; since 2006 in-hospital wards; since 2008 including beds and incubators for newborns. *g* Data for general hospitals do not include 1 hospital (about 2010 excluding children's clubs. *l* By the seat.

I. WAŻNIEJSZE DANE O POZNANIU (cd.)*MAJOR DATA ON POZNAŃ (cont.)*

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
KULTURA. CULTURE.					
1	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	10	9	11	8
2	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	9,5	23,7	29,7	29,0
3	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	2390	3560	4586	4378
6	Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	54	57	70	75
7	w tym hotele	23	34	47	47
8	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	113,1	132,5	144,5	147,1
9	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	675	761	893	1047
PRZE INDU					
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):					
10	w milionach złotych	25457,5	27598,0	28966,0
11	rok poprzedni =100	101,2	105,0
12	na 1 mieszkańca w zł	44662	49635	52030
BUDOW CONSTRU					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące):					
13	w milionach złotych	2406,9	2327,8
14	w tym sektor prywatny w %	95,8	94,2
15	na 1 mieszkańca w zł	4329	4181
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ TRANSPORT AND COMMUNI					
Drogi publiczne o twardej nawierzchni:					
powiatowe:					
16	w kilometrach	248	266	262	263
17	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	94,9	101,8	100,1	100,4
gminne:					
18	w kilometrach	389	498	526	538
19	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	148,9	190,5	200,9	205,5
Samochody osobowe zarejestrowane ^d :					
20	w tysiącach sztuk	201,1	212,9	280,8	285,4
21	na 1000 ludności	345	375	507	514
HANDEL ^e TRADE ^e					
22	Sklepy	1258	1641	1594
23	Liczba ludności na 1 sklep	451	338	349

^a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których podwykonawców. ^d Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. ^e Jednostki o liczbach

^a Since 2011 concern establishments 10 and more bed places. ^b Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^d temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. ^e Units employing more than 9 persons; by localization.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
TURYSTYKA (dok.)					
TOURISM (cont.)					
13	11	10	11	Fixed cinemas (as of 31 XII)	1
30,7	28,8	28,9	30,2	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	2
4415	3472	3945	4158	Audience in fixed cinemas per 1000 population	3
73	89	87	90	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 VII)	6
46	48	50	55	of which hotels	7
144,9	146,4	147,0	165,2	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population	8
1092	1126	1120	1337	Tourists accommodated per 1000 population	9
MYSL ^b					
STRY ^b					
33182,9	34229,1	33955,2	35003,6	Sold production of industry (current prices): in million zlotys	10
114,6	103,2	99,2	103,1	previous year =100	11
59866	61965	61840	64012	per capita in zł (current prices)	12
NICTWO ^{bc}					
CTION ^{bc}					
2467,9	2403,6	2373,2	2487,9	Sales of construction and assembly production (current prices): in million zlotys	13
91,1	89,8	93,9	93,1	of which private sector in %	14
4452	4351	4322	4550	per capita in zł	15
– stan w dniu 31 XII					
CATIONS – as of 31 XII					
263	263	264	264	Hard surface public roads: district: in kilometres	16
100,4	100,4	100,8	100,8	per 100 km ² of total area in km	17
545	552	568	591	communal: in kilometres	18
208,1	210,8	216,9	225,7	per 100 km ² of total area in km	19
297,9	305,3	316,8	327,7	Registered passenger cars ^d : in thousand units	20
538	554	578	601	per 1000 population	21
– stan w dniu 31 XII					
– as of 31 XII					
1612	1580	1769	1704	Shops	22
343	349	340	320	Population per shop	23

liczba pracujących przekracza 9. c Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie Poznania, siłami własnymi bez bie pracujących powyżej 9; według lokalizacji.

c Realized by enterprises which have a seat of board in the Poznań without subcontractors participation. d Since 2011 including having

I. WAŻNIEJSZE DANE O POZNANIU (dok.)*MAJOR DATA ON POZNAŃ (cont.)*

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
FINANSE <i>PUBLIC</i>					
	Dochody budżetu miasta:				
1	w milionach złotych	1145,4	1668,3	2372,5	2442,5
2	na 1 mieszkańca w zł	1963	2927	4267	4387
	Wydatki budżetu miasta:				
3	w milionach złotych	1199,8	1689,9	2710,2	2946,7
4	na 1 mieszkańca w zł	2057	2965	4874	5293
INWESTYCJE. <i>INVESTMENTS.</i>					
	Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^b (ceny bieżące):				
5	w milionach złotych	3167,3	2909,2
6	na 1 mieszkańca w zł	5696	5226
	Wartość brutto środków trwałych w przedsię- biorstwach ^c (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				
7	w milionach złotych	43015,2	45502,7
8	na 1 mieszkańca w zł	77614	81896
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ <i>ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY</i>					
9	Ogółem	78720	90666	94948	98092
10	na 10 tys. ludności	1352	1597	1713	1765
11	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	20242	23861	27546	29166
12	2000 = 100	100,0	117,9	136,1	144,1
	w tym:				
13	spółdzielnie	297	303	292	291
14	spółki handlowe	7173	9886	12341	13439
15	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1892	2345	2719	2761
16	spółki cywilne	8930	8441	8773	8967
17	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospo- darczą	58478	66805	67402	68926
18	2000 = 100	100,0	114,2	115,3	117,9
19	na 10 tys. ludności	1004	1176	1216	1241
RACHUNKI <i>REGIONAL</i>					
	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				
20	w milionach złotych	41281
21	rok poprzedni = 100
22	na 1 mieszkańca w zł	74150
	Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				
23	w milionach złotych	36384
24	na 1 mieszkańca w zł	65354

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9. *b* Według lokalizacji inwestycji. *c* Według a *Data concern economic entities employing more than 9 persons. b* According to investment location. *c* According to seat of local

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
PUBLICZNE					
FINANCE					
2471,6	2753,9	2664,6	2831,9	City budget revenue	1
4459	4985	4853	5179	in million zlotys	2
3062,1	2854,4	2693,7	2578,7	per capita in zl	3
5524	5167	4906	4716	City budget expenditure:	4
				in million zlotys	
				per capita in zl	
ŚRODKI TRWAŁE ^a					
FIXED ASSETS ^a					
3450,5	3804,0	3410,7	4098,3	Investment outlays in enterprises ^b (current prices):	5
6225	6886	6212	7495	in million zlotys	6
				per capita in zl	
46358,7	50177,5	50953,8	53981,1	Gross value of fixed assets in enterprises ^c	7
83746	91109	92977	98924	(as of 31 XII; current book-keeping prices):	8
				in million zlotys	
				per capita in zl	
W REJESTRZE REGON ^d – stan w dniu 31 XII					
IN THE REGON REGISTER ^d – as of 31 XII					
99420	102513	105083	107117	Total	9
1796	1861	1917	1963	per 10 thous. population	10
30715	33231	35704	38418	Legal persons and organizational entities without	11
151,7	164,2	176,4	189,8	legal personality	12
				2000 = 100	
				of which:	
292	299	311	319	cooperatives	13
14683	16286	18348	20667	commercial companies	14
2909	3099	3281	3575	of which with foreign capital participation	15
9139	9296	9339	9342	civil law partnerships	16
68705	69282	69379	68699	Natural persons conducting economic activity	17
117,5	118,5	118,6	117,5	2000 = 100	18
1241	1258	1266	1259	per 10 thous. population	19
REGIONALNE ^e					
ACCOUNTS ^e					
43671	45856	47447	.	Gross domestic product (current prices):	20
105,8	105,0	103,5	.	in million zlotys	21
78786	83013	86411	.	previous year = 100	22
				per capita in zl	
38431	40676	42133	.	Gross value added (current prices):	23
69334	73636	76734	.	in million zlotys	24
				per capita in zl	

siedziby jednostki lokalnej. *d* Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. *e* Dane za lata 2010–2011 skorygowano. *unit.* *d* Excluding persons tending private farms in agriculture. *e* Data for 2010–2011 have been adjusted.

II. POZNAŃ NA TLE WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO I KRAJU W 2014 R.

POZNAŃ AGAINST THE BACKGROUND OF THE WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP AND POLAND
IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poznań	Województwo wielkopolskie Wielkopolskie Voivodship	Polska Poland
Ludność ^a na 1 km ² <i>Population^a per km²</i>	2083	116	123
Udział kobiet w ogólnej liczbie ludności ^a w % <i>Participation of females in the grand total of population^a in %</i>	53,4	51,3	51,6
Liczba kobiet na 100 mężczyzn ^a <i>Females per 100 males^a</i>	114,6	105,5	106,7
Ludność ^a w tys. <i>Population^a in thous.</i>	545,7	3472,6	38478,6
w wieku w % : <i>at age in % :</i>			
przedprodukcyjnym <i>pre-working</i>	15,7	19,2	18,0
produkcyjnym <i>working</i>	62,2	63,1	63,0
poprodukcyjnym <i>post-working</i>	22,1	17,7	19,0
Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym ^a <i>Population of non-working age per 100 persons of working age^a</i>	60,7	58,4	58,8
Małżeństwa zawarte na 1000 ludności <i>Marriages contracted per 1000 population</i>	4,6	5,0	4,9
Urodzenia żywe na 1000 ludności <i>Live births per 1000 population</i>	10,4	10,7	9,8
Zgony ^b na 1000 ludności <i>Deaths^b per 1000 population</i>	10,2	9,0	9,8
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych <i>Infant deaths per 1000 live births</i>	3,0	4,3	4,2
Przyrost naturalny na 1000 ludności <i>Natural increase per 1000 population</i>	0,2	1,7	-0,0
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności <i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	-3,5	0,0	-0,4
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na 10 tys. ludności <i>Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings per 10 thous. population</i>	406	220	226

a Stan w dniu 31 XII. b Łącznie ze zgonami niemowląt.

a As of 31 XII. b Including infant deaths.

II. POZNAŃ NA TLE WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO I KRAJU W 2014 R. (cd.)
POZNAŃ AGAINST THE BACKGROUND OF THE WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP AND POLAND
IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poznań	Województwo wielkopolskie Wielkopolskie Voivodship	Polska Poland
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w % <i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police in %</i>	51,4	71,8	65,2
Pracujący ^{ab} w gospodarce narodowej w tys. <i>Employed persons^{ab} in thous.</i>	322,5	1412,7	14237,5
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	590,9	406,8	370,0
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys. <i>Registered unemployed persons^a in thous.</i>	10,4	116,4	1825,2
z liczby ogółem w % <i>of total in %:</i>			
kobiety <i>women</i>	52,9	56,6	51,5
w wieku do 25 lat <i>aged up to 25 years</i>	7,4	17,8	16,5
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w % <i>Registered unemployment rate^a in %</i>	3,1	7,6	11,4
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^c w zł <i>Average monthly gross wages and salaries^c in zł</i>	4354,40	3597,69	4003,99
Ludność w miastach – w % ogółu ludności ^d – korzystająca z sieci ^e : <i>Population in urban areas – in % of total urban area population^d – using systems^e:</i>			
wodociągowej <i>water supply system</i>	97,1	97,6	96,4
kanalizacyjnej <i>sewage system</i>	93,6	90,9	89,3
gazowej <i>gas supply system</i>	81,3	68,5	71,7
Zużycie w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w miastach: <i>Consumption in households per capita in urban area:</i>			
wody z wodociągów w m ³ <i>water from water supply system in m³</i>	40,2	35,2	33,9
energii elektrycznej w kWh <i>electricity in kWh</i>	810,6	715,8	735,0
gazu sieciowego w m ³ <i>gas from gas supply system in m³</i>	184,4	152,3	125,9

a Stan w dniu 31 XII. b Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe. c Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9; bez zatrudnionych za granicą. d Na podstawie bilansów. e Dane szacunkowe.

a As of 31 XII. b By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data. c Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad. d Based on balances. e Estimated data.

II. POZNAŃ NA TLE WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO I KRAJU W 2014 R. (cd.)
POZNAŃ AGAINST THE BACKGROUND OF THE WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP AND POLAND
IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poznań	Województwo wielkopolskie Wielkopolskie Voivodship	Polska Poland
Zasoby mieszkaniowe ^a : <i>Inhabited dwellings^a:</i>			
na 1000 ludności: <i>per 1000 population:</i>			
mieszkania <i>dwellings</i>	454,0	334,9	363,4
izby <i>rooms</i>	1592,3	1357,3	1388,0
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² <i>average useful floor area per dwelling in m²</i>	64,6	80,7	73,4
Mieszkania oddane do użytkowania: <i>Dwellings completed:</i>			
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	6,7	4,2	3,7
na 1000 zawartych małżeństw <i>per 1000 marriages contracted</i>	1444	839	760
Łóżka ^a w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności <i>Beds^a in hospitals per 10 thous. population</i>	112,9	45,1	48,9
Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną ^a <i>Population per generally available pharmacy^a</i>	2107	2930	3094
Biblioteki publiczne: <i>Public libraries:</i>			
księgozbiór ^a na 1000 ludności w wol. <i>collection^a per 1000 population in vol.</i>	2909	3437	3398
czytelnicy na 1000 ludności <i>borrowers per 1000 population</i>	158	152	164
wypożyczenia w woluminach na: <i>loans in volumes per:</i>			
1000 ludności <i>1000 population</i>	2956	3039	2998
1 czytelnika <i>borrower</i>	18,7	20,3	18,3
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności <i>Museums and exhibitions visitors per 1000 population</i>	523	320	795
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności. <i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	4158	1142	1066

^a Stan w dniu 31 XII.

^a As of 31 XII.

II. POZNAŃ NA TLE WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO I KRAJU W 2014 R. (dok.)
POZNAŃ AGAINST THE BACKGROUND OF THE WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP AND POLAND
IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poznań	Województwo wielkopolskie Wielkopolskie Voivodship	Polska Poland
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^a na 1000 ludności <i>Audience in theatres and music institutions^a per 1000 population</i>	1042	200	319
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności . . <i>Number of beds (as of 31 VII) in 10 thous. population</i>	164,9	122,8	180,3
Samochody osobowe zarejestrowane ^b na 1000 ludności <i>Registered passenger cars^b per 1000 population</i>	601	581	520
Produkcja sprzedana przemysłu ^c (ceny bieżące) na 1 miesz- kańca w zł <i>Sold production of industry^c (current prices) per capita in zł</i>	64012	38035	29602
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c według lokalizacji inwestycji (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł <i>Investment outlays in enterprises^c according to investment location (current prices) per capita in zł</i>	7495	4120	3905
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach ^{bc} (bieżące ceny ewidencyjne) na 1 mieszkańca w zł <i>Gross value of fixed assets in enterprises^{bc} (current-keeping prices) per capita in zł</i>	98924	44967	44344
Podmioty gospodarki narodowej ^{bd} na 10 tys. ludności <i>Entities of the national economy^{bd} per 10 thous. population</i>	1963	1165	1071
Produkt krajowy brutto w 2013 r. (ceny bieżące) na 1 miesz- kańca w zł <i>Gross domestic product in 2013 (current prices) per capita in zł</i>	86411	46135	43020
Wartość dodana brutto w 2013 r. (ceny bieżące) na 1 miesz- kańca w zł <i>Gross value added in 2013 (current prices) per capita in zł</i>	76734	40968	38201

a Według siedziby. *b* Stan w dniu 31 XII. *c* Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9. *d* W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a By the seat. *b* As of 31 XII. *c* Excluding economic entities employing up to 9 persons. *d* In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture.

III. POZNAŃ NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW

POZNAŃ AGAINST THE BACKGROUND THE TOWNS WITH 300 THOUS. AND MORE INHABITANTS

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Poznań	Bydgoszcz
1	Powierzchnia (stan w dniu 31 XII) w km ²	2013	262	176
2	Area (as of 31 XII) in km ²	2014	262	176
3	Ludność ^a (stan w dniu 31 XII): w tys.	2013	548,0	359,4
4	Population ^a (as of 31 XII): in thous.	2014	545,7	357,7
5	na 1 km ²	2013	2092	2042
6	per km ²	2014	2083	2032
7	w tym kobiety: w tys.	2013	292,8	190,3
8	of which females: in thous.	2014	291,4	189,3
9	na 100 mężczyzn	2013	114,7	112,5
10	per 100 males	2014	114,6	112,5
	Ludność w tys. w wieku (stan w dniu 31 XII): Population in thous. at age (as of 31 XII):			
11	0–19 lat.	2013	94,5	63,7
12		2014	94,7	63,0
13	20–64 lata	2013	360,0	233,9
14		2014	354,0	230,3
15	65 lat i więcej	2013	93,6	61,8
16	and more	2014	97,0	64,3
17	Ludność ^a w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	2013	58,3	59,4
18	Population ^a of non-working age per 100 persons of working age (as of 31 XII)	2014	60,7	61,5
19	Małżeństwa zawarte na 1000 ludności	2013	4,4	4,3
20	Marriages contracted per 1000 population	2014	4,6	4,7
21	Urodzenia żywe na 1000 ludności	2013	10,3	8,8
22	Live births per 1000 population	2014	10,4	9,1
23	Urodzenia dziewcząt na 100 chłopców	2013	97,7	90,6
24	Births of girls per 100 boys	2014	93,1	91,1
25	Zgony na 1000 ludności	2013	10,5	10,5
26	Deaths per 1000 population	2014	10,2	10,3
27	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	2013	4,9	6,3
28	Infant deaths per 1000 live births	2014	3,0	4,0
29	Przyrost naturalny na 1000 ludności	2013	-0,2	-1,7
30	Natural increase per 1000 population	2014	0,2	-1,2
31	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ^b na pobyt stały na 1000 ludności	2013	-4,7	-2,7
32	Net internal and international migration ^b for permanent residence per 1000 population	2014	-3,4	-3,1
33	Pracujący ^c (stan w dniu 31 XII): w tys.	2013	227,0	116,5
34	Employed ^c (as of 31 XII): in thous.	2014	235,6	119,3
35	na 1000 ludności	2013	414,1	324,1
36	per 1000 population	2014	431,8	333,7
37	w tym kobiety: w tys.	2013	114,9	59,7
38	of which women: in thous.	2014	120,2	60,8
39	w % ogółu pracujących	2013	50,6	51,3
40	in % of total employed	2014	51,0	50,9

a Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność”, ust. 2 na str. 80. b Bez ruchu między delegaturami (dzielnicami) miasta. c Według fakty w rolnictwie.

a See general notes to the chapter “Population”, item 2 on page 80. b Excluding movements between city’s districts. c By actual place

Gdańsk	Katowice	Kraków	Lublin	Łódź	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Lp. No.
262	165	327	147	293	301	517	293	1
262	165	327	147	293	301	517	293	2
461,5	304,4	759,0	343,6	711,3	408,2	1724,4	632,1	3
461,5	301,8	761,9	341,7	706,0	407,2	1735,4	634,5	4
1762	1849	2322	2330	2426	1358	3334	2159	5
1762	1833	2331	2317	2408	1355	3355	2167	6
242,7	159,6	405,4	185,4	387,6	214,2	933,2	337,4	7
242,8	158,3	406,6	184,3	384,7	213,6	939,3	338,5	8
110,9	110,3	114,6	117,1	119,7	110,4	117,9	114,5	9
111,0	110,3	114,5	117,1	119,7	110,4	118,0	114,4	10
82,8	49,8	132,2	62,6	113,2	71,5	301,9	105,0	11
82,7	48,8	132,8	62,1	112,3	71,0	308,1	106,5	12
299,9	198,6	496,8	225,2	460,6	268,8	1107,0	418,5	13
296,9	195,5	495,0	221,8	452,4	265,2	1104,3	415,5	14
78,8	56,0	130,0	55,8	137,5	67,9	315,5	108,5	15
81,8	57,5	134,0	57,9	141,3	71,0	323,1	112,5	16
59,5	58,4	57,8	58,1	62,4	57,7	62,4	57,3	17
61,6	60,1	59,3	60,2	64,6	59,7	64,4	59,4	18
4,3	4,6	4,3	4,3	3,9	4,1	4,2	4,2	19
4,5	4,7	4,6	4,4	4,2	4,5	4,3	4,5	20
9,6	8,6	9,7	9,1	8,0	8,2	10,7	9,6	21
10,1	8,4	9,9	9,6	8,4	8,8	11,3	10,4	22
91,7	93,4	94,2	93,9	94,2	97,4	94,7	90,7	23
97,8	99,5	98,3	93,2	93,3	94,9	94,5	88,3	24
10,1	11,8	9,5	9,0	14,4	10,4	10,9	10,3	25
10,0	11,3	9,3	9,2	13,8	10,2	10,4	10,3	26
3,2	8,0	3,9	3,5	5,1	6,5	2,8	5,6	27
3,4	2,0	3,3	2,7	3,9	6,2	3,3	4,3	28
-0,5	-3,2	0,3	0,1	-6,5	-2,2	-0,2	-0,7	29
0,1	-2,9	0,6	0,4	-5,5	-1,4	0,9	0,1	30
2,4	-4,3	1,3	-2,5	-2,2	0,4	4,8	2,2	31
1,9	-3,3	2,0	-2,7	-2,0	-0,3	5,2	3,0	32
150,3	161,9	298,2	116,3	226,8	108,2	808,5	240,6	33
153,7	162,5	307,4	116,2	231,6	108,5	833,5	249,0	34
325,5	531,8	392,9	338,4	318,8	265,0	468,9	380,7	35
333,2	538,2	403,5	339,9	328,1	266,5	480,3	392,4	36
75,8	79,6	152,7	62,1	119,9	57,6	431,0	125,6	37
77,8	79,8	158,8	62,7	123,0	58,1	444,9	130,3	38
50,4	49,2	51,2	53,4	52,9	53,3	53,3	52,2	39
50,6	49,1	51,7	54,0	53,1	53,5	53,4	52,3	40

cznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych

of employment; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as persons employed on private farms in agriculture.

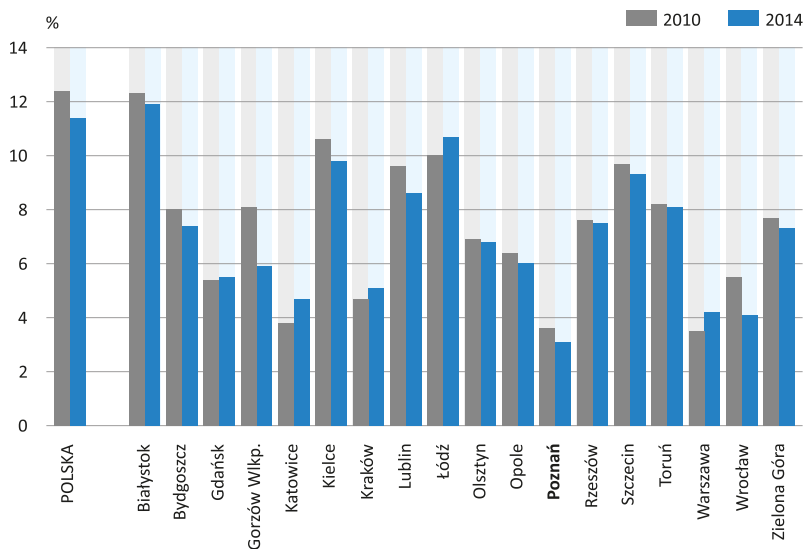
POZNAŃ NA TLE KRAJU I MIAST WOJEWÓDZKICH
 POZNAŃ AGAINST THE BACKGROUND OF POLAND AND VOIVODSHIP CITIES

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w dniu 31 XII

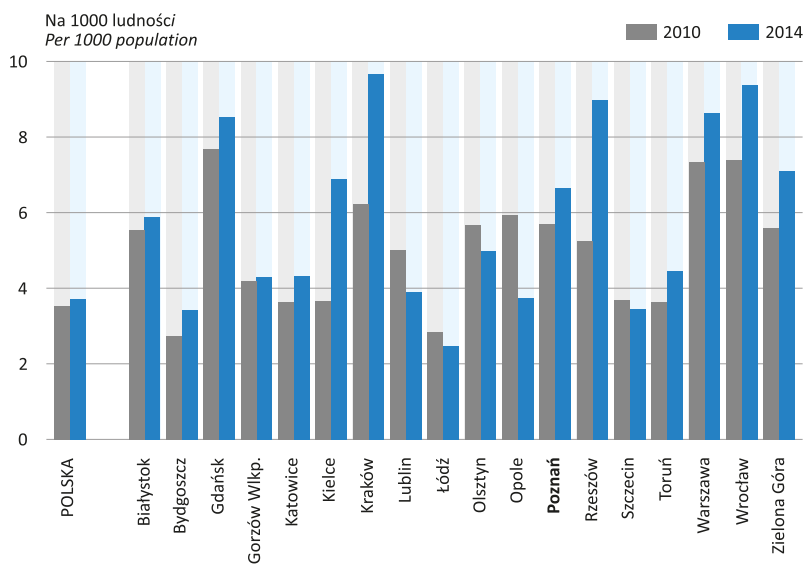
REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE

As of 31 XII

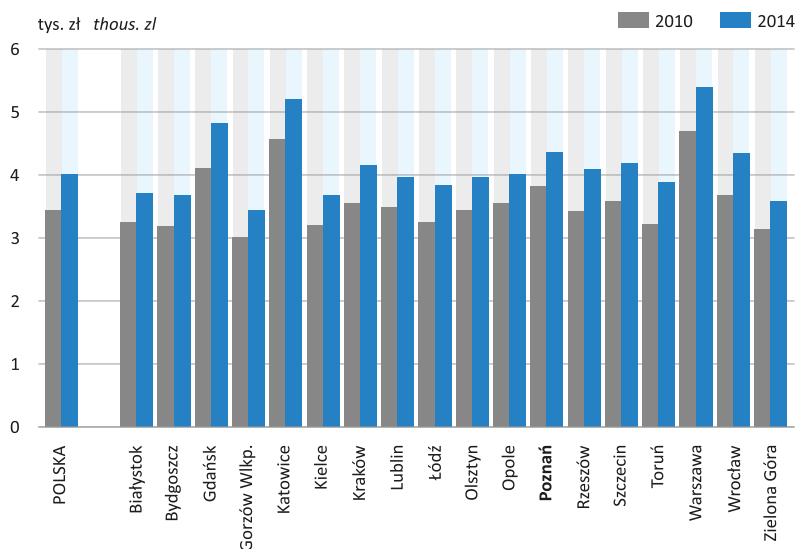
MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

DWELLINGS COMPLETED

POZNAŃ NA TLE KRAJU I MIAST WOJEWÓDZKICH
POZNAŃ AGAINST THE BACKGROUND OF POLAND AND VOIVODSHIP CITIES

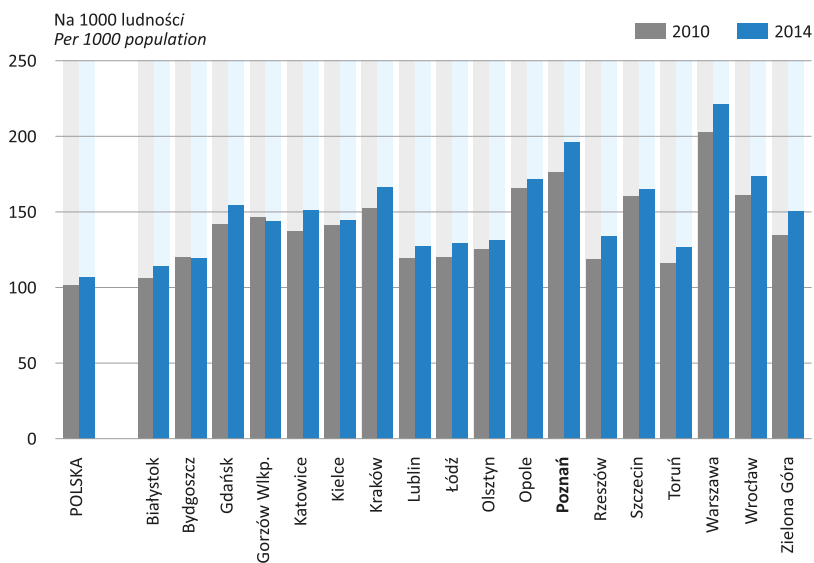
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9; bez zatrudnionych za granicą.
^a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a

Stan w dniu 31 XII
NATIONAL ECONOMY ENTITIES^a
 As of 31 XII

^a W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture.

III. POZNAŃ NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW (cd.)

POZNAŃ AGAINST THE BACKGROUND THE TOWNS WITH 300 THOUS. AND MORE INHABITANTS

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Poznań	Bydgoszcz
1	Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto ^a w zł	2013	4256,82	3589,06
2	<i>Average monthly gross wages and salaries^a in zł</i>	2014	4354,40	3677,79
3	Polska = 100	2013	109,8	92,6
4	<i>Poland = 100</i>	2014	108,8	91,9
5	województwo = 100	2013	121,1	108,0
6	<i>voivodship = 100</i>	2014	121,0	106,9
7	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	2013	13,5	14,2
8	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>	2014	10,4	12,1
9	w tym kobiety	2013	6,9	7,3
10	<i>of which women</i>	2014	5,5	6,3
11	Stopa bezrobocia (stan w dniu 31 XII) w %	2013	4,2	8,8
12	<i>Unemployment rate (as of 31 XII) in %</i>	2014	3,1	7,4
13	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone w % wymagających	2013	100,0	93,1
14	oczyszczania <i>Treated industrial and municipal wastewater in % requiring treatment</i>	2014	100,0	93,0
	Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciaźliwych dla czystości powietrza: <i>Emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality:</i>			
15	emisja dwutlenku siarki na 1 km ² w t	2013	10,9	23,9
16	<i>emissions of sulphur dioxide per km² in t</i>	2014	8,5	23,0
	zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych: <i>pollutions retained in pollutant reduction systems in % of pollutants produced:</i>			
17	pyłowych	2013	99,6	99,0
18	<i>particulates</i>	2014	99,6	99,5
19	gazowych (bez dwutlenku węgla)	2013	4,2	10,6
20	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>	2014	33,2	4,9
	Ludność (w % ludności miasta) korzystająca z: <i>Population (in % of total urban area population) using:</i>			
21	wodociągu	2013	96,6	96,8
22	<i>water supply system</i>	2014	97,1	96,8
23	kanalizacji	2013	91,2	91,9
24	<i>sewage system</i>	2014	93,6	92,9
	Zużycie w gospodarstwach domowych: <i>Consumption in households:</i>			
25	wody z wodociągów: w hm ³	2013	22,2	12,0
26	<i>water from water supply system: in hm³</i>	2014	22,0	12,0
27	na 1 mieszkańca w m ³	2013	40,4	33,4
28	<i>per capita in m³</i>	2014	40,2	33,3
29	energii elektrycznej: w GWh	2013	461,8	231,2
30	<i>electricity: in GWh</i>	2014	443,2	224,0
31	na 1 mieszkańca w kWh	2013	841,1	641,8
32	<i>per capita in kWh</i>	2014	810,6	624,5

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9; bez zatrudnionych za granicą.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad.

(cont.)

Gdańsk	Katowice	Kraków	Lublin	Łódź	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Lp. No.
4562,66	5270,37	3997,80	3820,91	3710,91	4029,51	5226,05	4129,56	1
4814,14	5199,41	4152,52	3955,65	3837,47	4176,65	5385,80	4337,99	2
117,7	135,9	103,1	98,5	95,7	103,9	134,8	106,5	3
120,2	129,9	103,7	98,8	95,8	104,3	134,5	108,3	4
118,6	131,0	111,9	109,5	105,7	113,9	109,5	106,7	5
120,0	126,8	112,2	109,7	106,0	114,5	109,3	107,3	6
13,9	11,3	24,7	17,4	42,2	18,5	54,8	18,6	7
12,0	9,9	21,9	14,8	36,5	16,2	48,8	14,3	8
7,3	5,9	12,1	8,5	19,9	9,2	26,4	9,5	9
6,3	5,1	10,9	7,2	17,4	8,2	23,6	7,4	10
6,5	5,4	5,8	10,0	12,3	10,6	4,8	5,5	11
5,5	4,7	5,1	8,6	10,7	9,3	4,2	4,1	12
99,3	77,8	99,9	100,0	99,9	98,3	100,0	100,0	13
99,3	79,8	100,0	100,0	99,9	98,5	100,0	100,0	14
17,8	16,2	23,2	15,8	23,1	9,3	27,2	16,5	15
14,9	15,9	32,2	14,6	21,3	8,1	26,0	13,3	16
99,1	99,6	98,9	98,3	99,8	99,5	99,8	99,6	17
99,3	99,6	99,2	98,7	99,9	99,7	99,8	99,5	18
89,6	17,0	0,0	0,8	19,5	0,6	48,1	0,7	19
92,2	13,4	0,9	1,0	23,6	0,7	56,5	0,9	20
98,8	98,0	99,7	95,2	94,8	96,2	95,5	96,5	21
100,0	98,1	99,7	95,3	94,8	96,2	95,6	96,6	22
96,2	90,0	91,3	90,5	86,8	87,7	92,6	91,7	23
96,2	90,1	91,5	90,8	87,1	87,7	92,8	91,9	24
17,0	10,9	34,9	12,4	28,4	13,9	80,0	27,1	25
17,2	11,0	34,7	12,0	27,0	14,0	79,1	26,5	26
36,8	35,7	46,0	35,7	39,7	34,1	46,5	43,0	27
37,2	36,3	45,6	35,0	38,1	34,2	45,8	41,8	28
414,1	261,1	766,2	243,8	598,7	296,4	1704,3	545,0	29
410,7	250,3	738,7	238,6	566,6	289,4	1637,5	495,8	30
898,6	853,3	1009,5	702,5	836,9	725,6	991,9	863,4	31
889,1	825,3	972,3	695,4	799,7	709,0	947,0	783,1	32

III. POZNAŃ NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW (cd.)

POZNAŃ AGAINST THE BACKGROUND THE TOWNS WITH 300 THOUS. AND MORE INHABITANTS

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Poznań	Bydgoszcz
	Zużycie w gospodarstwach domowych (dok.): <i>Consumption in households (cont.):</i>			
1	gazu z sieci: w hm ³	2013	111,9	41,0
2	<i>gas from gas supply system: in hm³</i>	2014	100,8	36,9
3	na 1 mieszkańca w m ³	2013	203,8	113,9
4	<i>per capita in m³</i>	2014	184,4	102,9
5	na 1 odbiorcę ^a w m ³	2013	645,9	331,4
6	<i>per consumer^a in m³</i>	2014	583,9	315,2
	Zasoby mieszkaniowe (stan w dniu 31 XII): <i>Dwelling stocks (as of 31 XII):</i>			
7	mieszkania: w tys.	2013	244,2	146,0
8	<i>dwelling: in thous.</i>	2014	247,7	147,1
9	na 1000 ludności	2013	445,5	406,1
10	<i>per 1000 population</i>	2014	454,0	411,4
11	izby w tys.	2013	858,4	503,0
12	<i>rooms in thous.</i>	2014	868,9	506,4
13	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	2013	64,7	57,9
14	<i>average useful floor space per dwelling in m²</i>	2014	64,6	57,9
	Mieszkania oddane do użytkowania: <i>Dwellings completed:</i>			
15	mieszkania: w tys.	2013	2,6	1,0
16	<i>dwelling: in thous.</i>	2014	3,6	1,2
17	na 1000 ludności	2013	4,7	2,9
18	<i>per 1000 population</i>	2014	6,7	3,4
19	na 1000 zawartych małżeństw	2013	1071	668
20	<i>per 1000 marriages contracted</i>	2014	1444	721
21	izby: w tys.	2013	7,7	3,3
22	<i>rooms: in thous.</i>	2014	10,8	3,6
23	na 1000 ludności	2013	14,0	9,0
24	<i>per 1000 population</i>	2014	19,8	9,9
25	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	2013	71,2	69,2
26	<i>average useful floor space per dwelling in m²</i>	2014	64,3	59,9
	Szkolnictwo dla dzieci i młodzieży ^b : <i>Education for children and youth^b:</i>			
	podstawowe: <i>primary:</i>			
27	szkoły	2013/14	110	56
28	<i>schools</i>	2014/15	112	58
29	uczniowie w tys.	2013/14	29,2	17,5
30	<i>students in thous.</i>	2014/15	31,8	18,7
	gimnazjalne: <i>lower secondary:</i>			
31	szkoły	2013/14	86	61
32	<i>schools</i>	2014/15	85	60
33	uczniowie w tys.	2013/14	13,4	8,8
34	<i>students in thous.</i>	2014/15	13,3	8,6

^a Do przeliczeń przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku. ^b Stan na początku roku szkolnego.

^a For calculations was assumed an average number of consumers during the year. ^b At the beginning of the school year.

(cont.)

Gdańsk	Katowice	Kraków	Lublin	Łódź	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Lp. No.
66,1	39,9	139,3	54,6	71,2	73,5	307,2	112,7	1
54,1	36,6	125,2	49,1	66,0	62,6	276,8	99,8	2
143,4	130,2	183,6	157,5	99,6	180,0	178,8	178,5	3
117,2	120,8	164,8	143,2	93,1	153,3	160,1	157,6	4
471,4	397,8	555,5	448,8	281,5	543,4	472,3	535,7	5
402,1	365,5	499,0	401,8	249,1	453,2	426,0	475,6	6
203,2	138,7	346,4	144,3	348,2	169,8	885,4	290,3	7
206,9	140,0	353,6	145,5	349,9	171,2	900,0	296,0	8
440,3	455,7	456,4	420,0	489,4	416,1	513,4	459,2	9
448,3	463,7	464,1	425,9	495,6	420,5	518,6	466,6	10
684,3	464,7	1102,6	517,1	1070,9	613,5	2831,0	1132,7	11
694,2	468,5	1121,8	521,5	1076,6	617,7	2871,1	1149,0	12
59,5	59,9	57,7	59,9	53,7	63,8	58,7	70,7	13
59,5	60,0	57,7	60,0	53,8	63,9	58,8	70,5	14
3,9	0,5	7,0	2,4	1,4	1,4	13,1	7,8	15
3,9	1,3	7,3	1,3	1,8	1,4	15,0	5,9	16
8,4	1,7	9,2	6,9	2,0	3,5	7,6	12,4	17
8,5	4,3	9,7	3,9	2,5	3,4	8,7	9,4	18
1933	366	2149	1623	520	844	1799	2928	19
1908	928	2089	879	591	764	2008	2072	20
11,5	1,9	19,5	8,1	5,1	4,6	37,3	20,4	21
10,8	4,0	19,8	4,7	5,9	4,4	41,7	16,9	22
25,0	6,2	25,7	23,2	7,1	11,2	21,7	32,3	23
23,4	13,1	26,0	13,7	8,4	10,7	24,1	26,8	24
65,1	93,9	63,4	63,7	84,6	77,3	70,8	57,7	25
61,6	68,6	59,8	71,2	80,8	74,2	66,1	60,2	26
87	55	154	52	136	67	317	106	27
91	59	160	52	136	68	324	112	28
22,9	13,7	37,1	18,7	32,1	20,1	92,9	27,9	29
25,1	15,0	39,6	19,9	34,3	21,8	102,2	30,9	30
62	44	111	38	85	58	231	71	31
62	44	112	40	88	57	231	73	32
10,8	6,5	17,9	9,3	15,4	9,9	38,5	13,8	33
10,8	6,1	17,8	9,1	15,3	9,8	39,2	13,6	34

III. POZNAŃ NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW (cd.)

POZNAŃ AGAINST THE BACKGROUND THE TOWNS WITH 300 THOUS. AND MORE INHABITANTS

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poznań	Bydgoszcz
	Szkolnictwo dla dzieci i młodzieży ^a (dok.): <i>Education for children and youth^a (cont.):</i>		
	ponadgimnazjalne: <i>upper secondary:</i>		
	szkoły: <i>schools:</i>		
1	licea ogólnokształcące ^b 2013/14	46	29
2	<i>general^b</i> 2014/15	45	28
3	zasadnicze zawodowe ^c 2013/14	21	18
4	<i>basic vocational^c</i> 2014/15	23	18
5	technika ^b 2013/14	21	34
6	<i>technical^b</i> 2014/15	21	30
	uczniowie w tys.: <i>students in thous.:</i>		
7	licea ogólnokształcące ^b 2013/14	12,7	5,4
8	<i>general^b</i> 2014/15	12,4	5,4
9	zasadnicze zawodowe ^c 2013/14	2,2	2,1
10	<i>basic vocational^c</i> 2014/15	2,2	2,1
11	technika ^b 2013/14	7,2	7,0
12	<i>technical^b</i> 2014/15	7,5	6,8
	Szkolnictwo policealne dla młodzieży: <i>Post-secondary schools for youth:</i>		
13	szkoły 2013/14	21	8
14	<i>schools</i> 2014/15	18	10
15	uczniowie w tys. 2013/14	1,5	0,5
16	<i>students in thous.</i> 2014/15	1,5	0,5
17	Studenci ^d szkół wyższych (stan w dniu 30 XI) w tys. 2013/14	121,1	36,4
18	<i>Students^d of tertiary schools (as of 30 XI) in thous.</i> 2014/15	117,0	34,6
19	Przedszkola (stan w dniu 30 IX) 2013/14	214	83
20	<i>Nursery schools (as of 30 IX)</i> 2014/15	226	90
21	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego (stan w dniu 30 IX) w tys. 2013/14	20,7	11,7
22	<i>Children attending nursery schools (as of 30 IX) in thous.</i> 2014/15	20,1	11,1
23	w tym w przedszkolach 2013/14	17,6	10,4
24	<i>of which in nursery schools</i> 2014/15	17,6	9,9
25	w % dzieci w wieku 3–6 lat 2013/14	91,4	80,1
26	<i>in % of children aged 3–6</i> 2014/15	98,5	88,5
27	Liczba ludności na 1 przychodnię (stan w dniu 31 XII) 2013	1184	2304
28	<i>Number of persons per out-patients departments (as of 31 XII)</i> 2014	1181	2181
29	Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII) 2013	260	124
30	<i>Generally pharmacies (as of 31 XII)</i> 2014	259	124
31	Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną (stan w dniu 31 XII) 2013	2108	2899
32	<i>Population per generally pharmacy (as of 31 XII)</i> 2014	2107	2884

a Stan na początku roku szkolnego. *b* Łącznie z uzupełniającymi. *c* Łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy, siedziby filii, wydziału i instytutu zamiejscowego; z cudzoziemcami.

a At the beginning of the school year. *b* Including supplementary. *c* Including special job-training schools. *d* Students attending including foreign students.

(cont.)

Gdańsk	Katowice	Kraków	Lublin	Łódź	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Lp. No.
31	20	53	36	56	29	144	40	1
31	22	52	37	54	29	139	41	2
13	11	36	13	21	18	36	22	3
14	11	37	12	20	17	36	23	4
15	19	31	23	27	19	57	21	5
14	20	29	21	26	17	54	22	6
7,4	4,9	16,3	10,2	12,3	7,1	37,7	10,7	7
7,2	4,8	15,8	10,1	11,8	6,7	37,2	10,8	8
1,8	0,9	2,9	1,3	1,9	1,6	2,4	2,1	9
1,7	0,9	2,9	1,3	1,7	1,5	2,4	2,1	10
5,2	3,9	10,7	5,8	6,8	5,7	16,5	6,3	11
5,2	3,9	10,7	5,9	7,0	5,8	16,4	6,3	12
12	9	20	12	12	9	35	19	13
9	7	18	11	11	12	34	19	14
1,0	0,6	2,5	1,4	0,7	1,2	2,9	1,4	15
1,0	0,5	2,3	1,3	0,7	1,2	2,9	1,3	16
78,5	58,2	170,5	71,9	83,5	45,1	255,3	125,8	17
76,6	54,8	165,9	69,7	80,7	42,1	247,5	122,1	18
133	112	258	135	205	82	643	142	19
145	116	269	137	209	83	676	148	20
15,2	9,5	27,1	12,8	22,4	13,4	70,5	22,2	21
14,7	9,1	27,2	12,5	21,6	12,5	69,3	21,6	22
10,1	9,2	24,6	11,4	20,3	8,9	57,9	17,2	23
10,3	8,9	24,9	11,5	20,1	8,9	57,9	17,8	24
77,3	86,9	86,2	91,1	87,6	81,0	89,7	85,5	25
85,2	94,7	96,5	99,7	94,5	89,5	98,1	91,2	26
2230	1072	1332	1245	1131	1474	1601	1477	27
2156	1023	1300	1154	1073	1454	1569	1518	28
184	111	308	174	292	140	604	269	29
176	111	314	171	290	143	622	273	30
2508	2742	2464	1975	2436	2916	2855	2350	31
2622	2719	2426	1998	2434	2847	2790	2324	32

d Studenci filii, wydziałów, instytutów zamiejscowych i punktów konsultacyjnych instytutów zamiejscowych zostali wykazani w miejscu

branch sections, departments and institutes are shown according to the main campus of the branch section, department and institute;

III. POZNAŃ NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW (cd.)

POZNAŃ AGAINST THE BACKGROUND THE TOWNS WITH 300 THOUS. AND MORE INHABITANTS

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Poznań	Bydgoszcz
1	Żłobki (z oddziałami) i kluby dziecięce (stan w dniu 31 XII)	2013	54	9
2	<i>Nurseries (with nursery wards) and children's clubs (as of 31 XII)</i>	2014	81	13
3	Miejsca w żłobkach (łącznie z oddziałami) i klubach dziecięcych	2013	2314	872
4	(stan w dniu 31 XII) <i>Places in nurseries (including nursery wards) and children's clubs (as of 31 XII)</i>	2014	3067	980
5	Dzieci w żłobkach (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do 3 lat . . .	2013	121,4	85,6
6	<i>Children in nurseries (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3</i>	2014	158,0	101,1
7	Stacjonarne placówki pomocy społecznej (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	2013	22	6
8	<i>Social welfare homes (with branches; as of 31 XII)</i>	2014	24	6
9	Miejsca w domach i zakładach pomocy społecznej (łącznie z filiami;	2013	1506	698
10	stan w dniu 31 XII) <i>Places in social welfare homes (with branches; as of 31 XII)</i>	2014	1546	651
11	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	2013	44	34
12	<i>Public libraries (with branches; as of 31 XII)</i>	2014	44	32
13	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 bibliotekę	2013	12455	10571
14	<i>Number of persons (as of 31 XII) per library</i>	2014	12402	11177
15	Księgozbiór bibliotek publicznych (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	2013	2865	2536
16	na 1000 ludności w wol. <i>Collection public libraries (with branches; as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	2014	2909	2569
17	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych na 1 czytelnika	2013	18,1	16,3
18	w wol. <i>Loans collection with public libraries per borrower in vol.</i>	2014	18,7	17,5
19	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	2013	10	4
20	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	2014	11	5
21	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	2013	28,9	16,1
22	<i>Seating in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	2014	30,2	16,8
	Baza noclegowa turystyki ^a :			
	<i>Tourist accommodation establishments^a:</i>			
23	miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	2013	8054	2965
24	<i>bed places (as of 31 VII)</i>	2014	9016	2916
25	w tym w hotelach	2013	5860	1959
26	<i>of which in hotels</i>	2014	6731	2240
27	korzystający z noclegów ogółem w tys.	2013	615,2	125,0
28	<i>tourists accommodated total in thous.</i>	2014	731,2	144,8
	z liczby ogółem:			
	<i>of total number:</i>			
29	z hoteli	2013	438,0	115,8
30	<i>in hotels</i>	2014	542,6	135,0
31	turyści zagraniczni	2013	157,7	16,3
32	<i>foreign tourist</i>	2014	182,3	18,6
33	stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	2013	34,9	27,5
34	<i>utilisation of bed places in %</i>	2014	37,8	29,7
35	w tym w hotelach	2013	34,2	30,0
36	<i>of which in hotels</i>	2014	37,8	31,7

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places.

(cont.)

Gdańsk	Katowice	Kraków	Lublin	Łódź	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Lp. No.
21	12	73	16	39	13	151	74	1
44	21	109	23	49	28	202	99	2
910	674	3172	1119	2199	966	6845	3404	3
1295	1002	3970	1249	2331	1211	8134	3956	4
58,9	83,0	134,5	106,9	139,5	92,0	116,5	169,0	5
85,4	121,8	156,8	118,1	148,2	111,9	137,4	200,7	6
25	16	31	18	25	10	52	20	7
24	20	31	18	26	9	52	23	8
1177	661	2731	893	2747	1030	3736	1586	9
1275	863	2854	888	2762	1015	3708	1642	10
29	37	65	41	82	35	195	44	11
29	37	64	42	83	36	196	43	12
15915	8226	11677	8380	8675	11662	8843	14365	13
15913	8158	11904	8136	8506	11311	8854	14756	14
1456	8753	2327	2626	2792	4448	3696	1734	15
1467	8880	2299	2709	2813	4611	3715	1700	16
10,7	15,9	12,4	20,8	23,3	14,6	14,8	17,2	17
10,4	16,1	12,5	20,6	22,4	14,9	14,2	15,6	18
5	7	14	6	6	5	27	7	19
6	7	16	7	8	5	27	7	20
14,6	33,9	19,5	11,0	8,7	12,0	18,1	20,7	21
14,4	27,3	19,7	11,2	9,1	11,9	16,8	18,8	22
12926	3743	25891	2250	7294	7000	25199	9588	23
13376	3790	27330	2568	7229	6567	26394	10395	24
5214	3091	17570	1470	5123	3102	20051	7268	25
5469	3141	18993	1801	4965	3105	21378	8045	26
628,4	259,4	1902,0	193,9	442,9	382,8	2711,8	792,8	27
719,4	313,8	1996,4	210,9	502,9	388,1	2858,2	916,7	28
424,8	236,9	1544,6	157,9	349,5	316,8	2418,1	659,2	29
468,6	277,4	1627,3	179,0	415,9	320,1	2548,7	790,2	30
240,0	73,2	1016,2	53,2	78,5	135,7	1068,7	253,2	31
265,6	82,1	1019,1	56,6	101,1	137,4	1071,7	291,0	32
42,1	37,0	47,2	35,3	28,7	38,1	51,1	41,0	33
44,9	42,9	47,8	36,0	30,6	42,5	52,0	41,7	34
48,0	35,7	52,0	40,7	29,9	43,7	53,6	42,6	35
50,2	41,6	52,1	41,2	33,1	44,8	54,3	43,1	36

III. POZNAŃ NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW (dok.)

POZNAŃ AGAINST THE BACKGROUND THE TOWNS WITH 300 THOUS. AND MORE INHABITANTS

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Poznań	Bydgoszcz
	Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach ^a w %: <i>Economic relations in enterprises^a in %:</i>			
1	wskaźnik rentowności obrotu brutto 2013		5,5	4,0
2	<i>gross turnover profitability rate</i> 2014		5,0	4,7
3	wskaźnik rentowności obrotu netto 2013		4,8	3,5
4	<i>net turnover profitability rate</i> 2014		4,3	4,0
5	wskaźnik poziomu kosztów 2013		94,5	96,0
6	<i>cost level indicator</i> 2014		95,0	95,3
7	Dochody budżetu miasta w mln zł 2013		2664,6	1385,3
8	<i>Municipal budget revenue in mln zł</i> 2014		2831,9	1527,5
9	na 1 mieszkańca w zł 2013		4853	3845
10	<i>per capita in zł</i> 2014		5179	4259
11	w tym dochody własne w mln zł 2013		1796,6	874,6
12	<i>of which own revenue in mln zł</i> 2014		1901,9	998,4
13	Wydatki budżetu miasta w mln zł 2013		2693,7	1459,7
14	<i>Municipal budget expenditure in mln zł</i> 2014		2578,7	1580,6
15	na 1 mieszkańca w zł 2013		4906	4052
16	<i>per capita in zł</i> 2014		4716	4408
17	Podmioty gospodarki narodowej ^b (stan w dniu 31 XII) 2013		105083	43430
18	<i>National economy entities^b (as of 31 XII)</i> 2014		107117	42725
	w tym: <i>of which:</i>			
19	przedsiębiorstwa państwowe 2013		3	3
20	<i>state owned enterprises</i> 2014		3	3
21	spółki handlowe 2013		18348	4388
22	<i>commercial companies</i> 2014		20667	4667
23	w tym z udziałem kapitału zagranicznego 2013		3281	563
24	<i>of which with foreign capital participation</i> 2014		3575	583
25	spółdzielnie 2013		311	115
26	<i>cooperatives</i> 2014		319	116
	z liczby ogółem według wybranych sekcji: <i>of total number by selected sections:</i>			
27	przemysł 2013		8488	3989
28	<i>industry</i> 2014		8479	3908
29	budownictwo 2013		9582	4317
30	<i>construction</i> 2014		9520	4204
31	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ 2013		26908	11429
32	<i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i> 2014		26669	10931
33	zakwaterowanie i gastronomia ^Δ 2013		2597	925
34	<i>accommodation and catering^Δ</i> 2014		2718	920
35	transport i gospodarka magazynowa 2013		5860	2712
36	<i>transportation and storage</i> 2014		5802	2612

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa rolne.
a Data concern entities employing more than 49 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agricultural production.

(cont.)

Gdańsk	Katowice	Kraków	Lublin	Łódź	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Lp. No.
3,8	3,9	4,3	5,9	5,7	1,9	4,3	2,7	1
1,5	2,8	3,6	7,4	6,6	4,3	4,7	3,3	2
3,1	3,3	3,6	4,6	4,8	1,5	3,7	2,3	3
1,3	2,2	3,1	5,9	5,7	3,7	4,0	2,8	4
96,2	96,1	95,7	94,1	94,3	98,1	95,7	97,3	5
98,5	97,2	96,4	92,6	93,4	95,7	95,3	96,7	6
2761,3	1565,1	3735,7	1791,6	3574,7	1775,3	12222,7	3610,6	7
2733,2	1615,6	4048,3	1829,4	3396,6	1872,0	13780,8	3537,5	8
5992	5115	4922	5163	4997	4346	7114	5720	9
5917	5326	5328	5331	4794	4587	7970	5588	10
1519,8	1032,5	2617,2	869,6	2415,7	1126,0	9517,7	2660,5	11
1754,0	1073,1	2775,6	967,6	2219,0	1191,9	10311,7	2636,4	12
2615,2	1687,3	3639,8	1865,2	3807,2	1776,8	12148,0	3476,4	13
2626,8	1852,7	4074,5	2031,5	3838,0	1920,4	13452,2	3731,3	14
5675	5514	4796	5376	5322	4350	7070	5507	15
5687	6108	5363	5920	5417	4706	7780	5894	16
69819	45073	124501	43334	90769	67292	371476	108349	17
71093	45559	126547	43450	91488	67316	383617	110344	18
3	1	7	2	2	2	58	–	19
3	1	8	2	2	2	57	–	20
10145	8685	19175	5190	10017	8124	91597	16881	21
10838	9417	20926	5604	10737	8633	100600	18718	22
1677	1318	3263	618	1857	2191	24897	3585	23
1752	1421	3583	694	1912	2242	26932	3827	24
291	106	418	189	250	240	1549	385	25
291	109	424	190	249	243	1550	384	26
7368	3244	9766	3276	10692	5921	26835	7564	27
7404	3252	9852	3231	10633	5963	27248	7637	28
6741	3698	11029	3982	7561	7853	28934	10773	29
6758	3714	11127	3939	7415	7701	29266	10778	30
14364	12017	29438	11449	24297	15494	86331	24594	31
14333	11866	29083	11198	24237	15246	87414	24528	32
1949	1260	4320	1035	2335	1949	9578	2804	33
1996	1269	4377	1028	2360	1975	10044	2869	34
4439	2440	7917	2867	5752	4950	20955	5619	35
4463	2421	7838	2808	5663	4821	20529	5487	36

stwa indywidualne w rolnictwie.
ture.

**DZIAŁ I
GEOGRAFIA**

**CHAPTER I
GEOGRAPHY**

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE POZNAŃ
GEOGRAPHIC LOCATION OF POZNAŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	W stopniach i minutach <i>In degrees and minutes</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy miasta:			<i>Extreme points of the city's border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	52°30'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	52°17'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	16°43'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	17°04'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:			<i>Extent:</i>
z południa na północ	0°13'	24	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	0°21'	23	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Departamentu Geodezji, Kartografii i Gospodarki Mieniem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

S o u r c e: data of the Department of Geodesy, Cartography and Estate Management of the Marshal Office of the Wielkopolska Region in Poznań.

TABL. 2. NAJWYŻEJ I NAJNIŻEJ POŁOŻONE PUNKTY POZNAŃ
HIGHEST AND LOWEST POINTS OF POZNAŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lokalizacja <i>Location</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt	Góra Moraska	153,68	<i>Highest point</i>
Najniżej położony punkt	Dolina Warty	56,39	<i>Lowest point</i>

Ź r ó d ł o: dane Departamentu Geodezji, Kartografii i Gospodarki Mieniem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

S o u r c e: data of the Department of Geodesy, Cartography and Estate Management of the Marshal Office of the Wielkopolska Region in Poznań.

TABL. 3. ODLEGŁOŚCI POZNAŃ OD GRANIC PAŃSTWA
DISTANCE OF POZNAŃ CITY FROM THE STATE BORDER

WYSZCZEGÓLNIENIE	Miejscowość <i>Locality</i>	Odległość ^a w km <i>Distance^a in km</i>	SPECIFICATION
Od granicy wschodniej	Terespol	455	<i>From eastern border</i>
Od granicy zachodniej	Świecko	159	<i>From western border</i>
Od granicy południowej	Głuchołazy	235	<i>From southern border</i>

a W linii prostej; dane przybliżone.

a *In the direct line; approximated data.*

TABL. 4. TEMPERATURY POWIETRZA

AIR TEMPERATURES

STACJA METEOROLOGICZNA <i>METEOROLOGICAL STATION</i>	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m <i>Station elevation above the sea level in m</i>	Temperatury w °C <i>Temperatures in °C</i>								
		średnie ^a <i>average^a</i>					skrajne <i>extreme</i>		amplitudy temperatur skrajnych <i>amplitudes of extreme temperature</i>	
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2013	2014	maksimum <i>maximum</i>	minimum <i>minimum</i>		
		1971–2014								
Poznań . . .	87	8,5	8,8	9,2	9,2	10,5	37,0	-28,5	65,5	

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 5. OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIENIE I ZACHMURZENIE

ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJA METEOROLOGICZNA <i>METEOROLOGICAL STATION</i>	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m <i>Station elevation above the sea level in m</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>					Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>		Usłonecznienie w h <i>Insolation in h</i>		Średnie zachmurzenie w oktantach ^a <i>Average cloudiness in octants^a</i>	
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
		średnie ^b <i>average^b</i>										
Poznań . . .	87	507	555	535	595	558	3,4	3,4	1721	1962	5,5	5,2

^a Stopień zachmurzenia nieba: od 0 (niebo bez chmur) do 8 (całkowicie pokryte chmurami). ^b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). ^b Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 6. MIESIĘCZNA TEMPERATURA POWIETRZA^a

MONTHLY AIR TEMPERATURE^a

LATA YEARS STACJA METEOROLOGICZNA <i>METEOROLOGICAL STATION</i>	Średnia miesięczna temperatura w °C <i>Average monthly temperature in °C</i>											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Poznań 1971–2000	-1,0	-0,2	3,4	7,9	13,5	16,3	18,1	17,8	13,3	8,6	3,4	0,5
2001–2005	-0,7	0,1	3,1	8,8	14,8	17,0	19,5	19,5	14,1	9,1	4,0	-0,3
2006–2010	-1,7	0,5	3,8	9,9	13,8	17,9	20,9	18,7	14,4	8,6	5,3	0,2
2001–2010	-1,2	0,3	3,5	9,3	14,3	17,4	20,2	19,1	14,3	8,8	4,6	0,0
2013	-2,0	-0,1	-1,8	8,5	15,0	18,0	20,6	19,6	13,0	10,7	5,3	3,0
2014	-1,0	4,0	7,0	11,0	13,8	16,7	22,1	18,0	15,6	11,1	5,9	1,9

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 7. **OPADY ATMOSFERYCZNE** ^a
ATMOSPHERIC PRECIPITATION ^a

LATA YEARS STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Miesięczne sumy opadów w mm Monthly precipitation in mm											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Poznań 1971–2000	29	23	33	31	47	62	76	55	44	35	33	39
2001–2005	38	34	33	26	43	45	78	46	44	43	31	47
2006–2010	40	27	44	38	67	49	64	86	35	32	46	35
2001–2010	39	31	38	32	55	47	71	66	39	38	39	41
2013	59	40	40	17	85	120	45	38	69	15	40	26
2014	44	6	41	65	88	38	90	57	44	29	14	43

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni miasta** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji „grunty zabudowane i zurbanizowane”), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji „wody śródlądowe stojące”) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

2. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłatę za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

3. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 2 pkt. 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

CHAPTER II ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

1. Information regarding the **geodesic status and directions in land use of city area** is classified according to ownership and register groups, of land included in the land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previously was included in the item “built-up and urbanized land”), land under ponds (included in the item “standing inland water”) as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

2. Information regarding **water withdrawal** concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)” – organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines and construction facilities which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fish ponds” – agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” – all entities responsible for the management of the water supply network (including housing cooperatives, water companies, waterworks and workplaces etc.).

3. Data regarding **wastewater** concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 2, points 1) and 3). Data regarding **equipment with wastewater treatment plants** concern the same entities.

Wastewater requiring treatment is understood as waste water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage systems of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczenia** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich odpływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sił, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni niepracujących na sieci kanalizacyjnej).

Cooling water comprises wastewater with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated wastewater** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

Increased biogen removal (disposal) from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging wastewater was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal wastewater treatment plants** concern those of them, which are used to treat wastewater drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported wastewater (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

4. Informacje o źródłach i wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późn. zm.).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została na drodze pomiarów albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

5. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Data concerning the population connected to wastewater treatment plants are presented on a basis of a number of people served by wastewater treatment plants working on sewage network.

4. Information regarding the sources and amounts of atmospheric pollutant emissions from plants of significant nuisance to air quality as well as the equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually which i.a. assures comparability of data may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding particulate emission concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding gas emissions concern: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).

Data regarding particulate and gas emission include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.).

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

5. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, Natura 2000 areas, documentation sites, ecological arable lands, landscapenature complexes, monuments of nature.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. 2013 r. poz. 627 z późn. zm.). Formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Rezerwy przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

6. Dane o odpadach do 2012 r. opracowano w oparciu o Ustawę z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach, natomiast dane za rok 2013 i 2014 opracowano w oparciu o Ustawę z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21).

Informacje o odpadach opracowane zostały zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r. rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz. U. 2001, Nr 112, poz. 1206).

Dane za 2014 r. dotyczące odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie. Dane za lata poprzednie dotyczą odpadów odzyskanych i unieszkodliwionych zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text: Journal of Laws 2013 item 627 with later amendments). The forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state – ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Ecological arable lands are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peatbogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

6. Data on waste until 2012 have been elaborated on the basis of the Act of 27 IV 2001, whereas data for 2013 and 2014 was elaborated on the basis of the Law on Waste of 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013, item 21).

Information regarding waste was compiled on the basis of a catalogue of waste, based on the List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002 by the decree of the Minister of the Environment (Journal of Laws from 2001, No. 112, item 1206).

Data in 2014 on waste recovered and disposed included waste treated by waste producer on its own. Data on waste recovered and disposed for previous years included waste treated both by waste producer on its own and transferred to other recipient for recovery or disposal.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, z wyłączeniem odpadów komunalnych, lub posiadających 1 mln t i więcej odpadów nagromadzonych.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym przypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub ogólnie w gospodarce.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów, które obejmuje: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów (w tym hałdach, stawach osadowych).

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez, między innymi, właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

7. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

*Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of hazardous waste or other than hazardous waste (excluding municipal waste) in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more.*

***Recovery of waste** is understood as any process, the main result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials which would otherwise have been used to fulfill a particular function, or as a result of which waste is being prepared to fulfill that function, in the plant or generally in the economy.*

***Disposal of waste** shall mean any operation which is not recovery even where the operation has as a secondary consequence the reclamation of substances or energy.*

***Waste storage** is a temporary waste storage including: preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the one collecting waste, storage of waste by the one processing waste.*

***Landfilled waste** is understood as waste transferred to landfill areas and waste facilities (including heaps, settling ponds).*

*Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.*

***Reclaimed waste landfilled** are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.*

***7. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.*

Prezentowane dane dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 (z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz osób fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów), jednostek, prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa: obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, a także spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę pracujących.

The presented data refer to: legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons (with the exception of private farms in agriculture as well as natural persons and partnerships conducting economic activity – keeping the so-called revenues and expenses books), budgetary entities conducting economic activity classified according to NACE Rev. 2 to the section “Public administration and defence, compulsory social security” as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

TABL. 1 (8). STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU POWIERZCHNI MIASTA

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS, DIRECTIONS AND CHANGES OF THE CITY LAND USE

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015		2005	2015	SPECIFICATION
	w ha in ha			przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do 2014 r. increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2014	na 1000 mieszkańców ^a w ha per 1000 population ^a in ha		
Powierzchnia ogólna^b	26137	26185	26191	-	45,8	48,0	Total area^b
Użytki rolne	9095	8687	8205	-48	15,9	15,0	Agricultural land
grunty orne	7184	7015	6694	-49	12,6	12,3	arable land
sady	479	385	267	-19	0,8	0,5	orchards
łąki trwałe	881	772	725	-1	1,5	1,3	permanent meadows
pastwiska trwałe	431	411	391	1	0,8	0,7	permanent pastures
grunty rolne zabudowane	28	41	54	5	0,0	0,1	agricultural built-up areas
grunty pod stawami	-	5	23	16	x	0,0	lands under ponds
grunty pod rowami	92	58	51	-1	0,2	0,1	lands under ditches
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	3674	3892	4011	-41	6,4	7,4	Forest land as well as woody and bushy land
las	3497	3712	3839	-45	6,1	7,0	forests
grunty zadrzewione i zakrzewione	177	180	172	4	0,3	0,3	woody and bushy land
Grunty pod wodami powierzchniowymi	679	725	688	-23	1,2	1,3	Lands under surface waters
płynącymi	184	602	616	-6	0,3	1,1	flowing
stojącymi	495	123	72	-17	0,9	0,1	standing
Grunty zabudowane i zurbanizowane	10692	11335	11687	65	18,7	21,4	Built-up and urbanized areas
tereny mieszkaniowe	3009	3238	3346	30	5,3	6,1	areas residential
tereny przemysłowe	1274	1202	1066	-21	2,2	2,0	areas industrial
tereny inne zabudowane	1305	1690	2128	40	2,3	3,9	areas other built-up
tereny zurbanizowane niezabudowane	768	667	639	-14	1,3	1,2	areas urbanized non-built-up
tereny rekreacji i wypoczynku	1197	1123	964	11	2,1	1,8	areas recreational
tereny komunikacyjne	3139	3415	3544	19	5,5	6,5	transport
drogi	2335	2470	2563	14	4,1	4,7	roads
kolejowe	604	576	571	-1	1,1	1,0	railway
inne ^c	200	369	410	6	0,4	0,8	others ^c
Użytki ekologiczne	-	-	170	70	x	0,3	Ecological arable lands
Nieuzżytki	580	555	496	-21	1,0	0,9	Wasteland
Tereny różne ^d	1417	991	934	-2	2,5	1,7	Miscellaneous land ^d

^a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2004 i 2014. ^b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi). ^c Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp.; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 57. ^d Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a Population as of 31 XII, respectively for 2004 and 2014. ^b Land area (including inland waters). ^c Airports, airport devices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc.; see general notes, item 1 on page 57. ^d Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic.

Source: data of Head Office Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (9). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	28,2	23,4	23,6	26,9	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) – z ujęć własnych ..	6,0	3,9	3,5	3,7	13,7	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) – from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	3,6	1,9	1,6	1,6	5,9	surface
podziemne	2,4	2,0	1,9	2,1	7,8	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	22,2	19,5	20,0	23,2	86,2	Exploitation water supply network ^a
wody: powierzchniowe	22,1	14,5	15,8	20,1	74,6	waters: surface
podziemne	0,1	5,0	4,3	3,1	11,6	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering in the water network.

TABL. 3 (10). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	41,8	37,6	36,1	36,6	100,0	TOTAL
Przemysł	6,5	4,3	3,9	4,0	10,8	Industry
Rolnictwo i leśnictwo ^a	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	35,3	33,2	32,2	32,6	89,1	Exploitation water supply network ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds. ^b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 4 (11). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEN W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha . . .	38	38	38	38	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Pobór wody ^b do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych w dam ³ . .	25	27	28	27	Water withdrawal ^b for irrigation of agricultural and forest land in dam ³
na 1 ha	1,0	0,7	0,7	0,7	per ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. *b* Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

a Area of 20 ha and more. *b* Including wastewater withdrawal for irrigation.

TABL. 5 (12). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w dam ³		in dam ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	37231	33616	32102	31513	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	2238	1521	1237	1167	3,7	discharge directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	134	42	37	11	0,0	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	34993	32095	30865	30346	96,3	discharge by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	37097	33574	32065	31502	100,0	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	37050	33560	32054	31486	99,9	treated
mechanicznie	7215	1338	1017	957	3,0	mechanically
chemicznie ^b	121	68	129	134	0,4	chemically ^b
biologicznie	21	156	182	186	0,6	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	29693	31998	30726	30209	95,9	with increased biogene removal
nieoczyszczane	47	14	11	16	0,1	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	47	14	11	16	0,1	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	–	–	–	–	–	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. *b* Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions as well as from contaminated precipitation water. *b* Data concerns only to industrial wastewater.

TABL. 6 (13). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTEWATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Mechani- cal</i>	Che- miczne <i>Chemical</i>	Bio- logiczne <i>Biologi- cal</i>	Z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów <i>With increased biogene removal</i>	<i>SPECIFICATION</i>
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						<i>Industrial wastewater treatment plants</i>
Liczba 2005	6	4	1	1	–	<i>Number</i>
2010	6	2	1	3	–	
2013	5	2	1	2	–	
2014	5	2	1	2	–	
Przepustowość w m ³ /d . . 2005	22652	21842	660	150	–	<i>Capacity in m³/24 h</i>
2010	13280	12200	660	420	–	
2013	13450	12200	660	590	–	
2014	13390	12200	600	590	–	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						<i>Municipal^a wastewater treatment plants</i>
Liczba 2005	3	1	x	–	2	<i>Number</i>
2010	2	–	x	1	1	
2013	3	–	x	2	1	
2014	3	–	x	2	1	
Przepustowość w m ³ /d . . 2005	260660	60000	x	–	200660	<i>Capacity in m³/24 h</i>
2010	50660	–	x	660 ^b	50000	
2013	50780	–	x	780	50000	
2014	50780	–	x	780	50000	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^c 2005	94,5	18,0	x	–	76,5	<i>Population connected to wastewater treatment plants in % of total population^c</i>
2010	90,6	–	x	0,6	90,0	
2013	91,5	–	x	0,8	90,7	
2014	94,7	–	x	0,8	94,0	

a Miejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. *b* Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. *c* Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów.

a Treatment plants of urban areas working on sewage system. *b* Refers to equipment for biological treatment. *c* Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances.

TABL. 7 (14). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII).....	14	16	16	17	<i>Plants of significant nuisance to air quality^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emissions of:</i>
pyłowych.....	12	12	12	12	<i>particulates</i>
gazowych.....	5	2	1	2	<i>gases</i>
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					<i>Emissions of pollutants in thous. t:</i>
pyłowych.....	0,9	0,4	0,4	0,4	<i>particulates</i>
w tym ze spalania paliw.....	0,7	0,3	0,3	0,3	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	13,3	7,7	6,6	5,9	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki.....	8,0	3,9	2,9	2,2	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla.....	0,5	0,3	0,4	0,4	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu.....	4,4	2,9	2,5	2,3	<i>nitrogen oxides</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutions retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe.....	140,7	131,8	91,2	95,0	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	8,4	4,2	0,3	3,0	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych.....	99,4	99,7	99,6	99,6	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	38,6	35,4	4,2	33,2	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 8 (15). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a**
 Stan w dniu 31 XII

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>			w % powierzchni ogólnej miasta <i>in % of total area of the city</i>	na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>	
OGÓLEM.....	56,0	354,6	582,1	990,1	3,8	18 TOTAL
Rezerваты przyrody.....	56,0	56,0	56,0	56,0	0,2	1 <i>Nature reserves</i>
Obszary chronionego krajobrazu ^b	—	182,7	182,7	182,7	0,7	3 <i>Protected landscape areas^b</i>
Użytki ekologiczne.....	—	115,9	343,4	751,4	2,9	14 <i>Ecological arable lands</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 59. ^b Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a See general notes, item 5 on page 59. ^b Excluding nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 9 (16). **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
MONUMENTS OF NATURE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	25	34	34	TOTAL
Pojedyncze drzewa	12	19	19	Individual trees
Grupy drzew	10	4	4	Tree cluster
Aleje	–	8	8	Alleys
Głazy narzutowe	3	3	3	Erratic boulders

TABL. 10 (17). **ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED)
AS WELL AS THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	13	24	23	25	Plants generating waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	385,5	692,5	456,2	399,7	Waste generated (during the year) in thous. t
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t	235,0	–	–	–	Waste landfilled up to now (accumulated ^b ; end of year) in thous. t
Niezrekultywowane tereny składowania odpadów (stan w końcu roku) w ha	38,0	–	–	–	Non-reclaimed area of storage yards (end of year) in ha

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 60. b Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 6 on page 60. b On own plant grounds.

TABL. 11 (18). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY THE SOURCE OF FINANCING (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Ochrona środowiska	73122,7	158047,3	102786,8	271985,5	Environmental protection
Środki własne	35799,4	58422,7	69531,0	113181,4	Own funds
Z budżetu:					From the budget:
centralnego	68,0	–	218,1	602,7	central
województwa	461,0	–	–	–	voivodship
powiatu	2003,4	18869,5	4896,0	367,3	powiat
gminy (współdział)	1229,3	2308,8	937,8	1324,7	gmina (cooperation)
Z zagranicy	8849,9	24392,9	5912,0	2648,0	From abroad
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	2911,0	5715,3	15255,8	62530,6	Ecological funds (loans, credits and grants)
Kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe	15607,8	24202,8	–	70260,8	Domestic credits and loans, including bank credits and loans
Inne środki, w tym nakłady niesfinansowane	6192,9	24135,3	6036,1	21070,0	Other funds, including non-financed outlays

TABL. 11 (18). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (dok.)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY THE SOURCE OF FINANCING (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
Gospodarka wodna	18459,3	15934,3	12995,2	940,0	Water management
Środki własne	655,4	14029,9	12865,2	685,0	Own funds
Z budżetu województwa	275,0	–	20,0	20,0	From the voivodship budget
Kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe	11166,2	–	–	–	Domestic credits and loans, including bank credits and loans
Inne środki, w tym nakłady niesfinansowane	6362,7	1904,4	110,0	235,0	Other funds, including non-financed outlays

TABL. 12 (19). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
Ochrona środowiska	73122,7	158047,3	102786,8	271985,5	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	3950,4	376,8	24673,2	83880,6	Protection of air and climate
w tym wydatki na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	1206,9	–	45,0	76859,3	of which outlays on new fuel combustion technologies and techniques as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	63256,2	139562,7	69656,5	156560,3	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczalnie ścieków komunalnych	539,7	77850,4	16167,6	–	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	58473,5	55835,6	47658,4	155347,1	sewage network discharging wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	5052,3	3808,9	2777,0	2499,9	Waste management, protection and recovery of soil, protection of groundwater and surface waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	834,9	2662,0	199,0	406,2	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	366,6	2662,0	189,1	150,2	including selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	3496,7	740,0	2149,0	1483,0	removal and treatment of waste ^b
Zmniejszenie hałasu i wibracji	440,7	12006,6	1959,3	1759,4	Noise and vibration reduction

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 12 (19). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (dok.)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
Gospodarka wodna	18459,3	15934,3	12995,2	940,0	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	15586,4	15269,8	12594,7	940,0	Water intakes and leads
Stacje uzdatniania wody	2872,9	664,5	400,5	–	Water treatment plants

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.

^a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy.

TABL. 13 (20). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>					
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	9,3	2,8	4,6	2,4	wastewater
wody opadowe	4,7	15,9	3,4	2,6	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	–	–	–	–	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	–	–	–	–	of which municipal
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	–	8150	1000	–	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	–	8150	–	–	of which municipal
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	–	–	–	–	facilities
przepustowość w m ³ /d	–	–	10	–	capacity in m ³ /24 h
GOSPODARKA WODNA <i>WATER MANAGEMENT</i>					
Wydajność ujęć wodnych ^a w m ³ /d . . .	1320	–	–	–	Capacity of water intakes ^a in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	510	–	–	–	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	8,9	5,9	6,6	8,4	Water supply network in km

^a Bez ujęć w energetyce zawodowej.

^a Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603, z późn. zm.) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju i siedzibą władz terytorialnych.

2. Władzę uchwałodawczą i funkcję kontrolną w samorządzie miasta sprawuje wybrana w wyborach powszechnych Rada Miejska. Samorządową władzą wykonawczą jest Prezydent Miasta, który przy pomocy Urzędu Miasta wykonuje uchwały Rady Miejskiej oraz inne zadania zlecone – w trybie ustawy lub porozumienia – przez administrację rządową.

3. Wybory do rad gmin I kadencji odbyły się 27 maja 1990 r., II kadencji 19 czerwca 1994 r., III kadencji 11 października 1998 r., IV kadencji 27 października 2002 r., V kadencji 12 listopada 2006 r., VI kadencji 21 listopada 2010 r. i VII kadencji 16 listopada 2014 r.

Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2014, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 16 XI 2014 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (jednolity tekst: Dz. U. 2014 poz. 760).

CHAPTER III LOCAL GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 (based on the act dated 24 VII 1998, Journal of Laws No. 96, item 603, with later amendments) a new fundamental three-tier territorial division of the country was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial division and seat of self-government authorities.

2. The City Council elected in a general election is in resolution and supervisor authority in the town self-government. The government executive authority is the City Board, which with the help of President of the City executed resolutions of the Town Council and other assignments commissioned by the governmental administration with using a procedure of law or agreement.

3. The election to first term of gmina councils took place on 27 V 1990, to second term on 19 VI 1994, to third on 11 X 1998, to fourth on 27 X 2002, to fifth on 12 XI 2006, sixth on 21 XI 2010 and seven on 16 XI 2014.

The demographic and occupational characteristic of councillors in local government units is based on reporting results for 2014, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 16 XI 2014 local government elections.

The grouping of councillors of organs of local government units by groups of occupations is made on the basis of the Polish Classification of Occupations and Specializations for Labour Market Needs, which was introduced by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (uniform text: Journal of Laws 2014 item 760).

TABL. 1 (21). **RADNI RADY MIASTA POZNAŃA WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF POZNAŃ CITY COUNCIL BY SEX AND AGE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	37	37	37	37	TOTAL
W tym kobiety	14	9	9	14	<i>Of which women</i>
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18–29 lat	2	5	2	6	<i>18–29 years</i>
30–39	10	11	13	14	<i>30–39</i>
40–59	18	13	16	15	<i>40–59</i>
60 lat i więcej	7	8	6	2	<i>60 and more</i>
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	33	33	34	37	<i>Tertiary</i>
Średnie	4	4	3	–	<i>Secondary</i>
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW ^a BY OCCUPATIONAL GROUPS ^a					
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1	–	–	–	<i>Managers</i>
Specjaliści	33	29	30	35	<i>Professionals</i>
Technicy i inny średni personel	2	1	1	–	<i>Technicians and associate professionals</i>
Pracownicy biurowi	1	1	–	–	<i>Clerical support workers</i>
Pracownicy usług i sprzedawcy	–	6	6	–	<i>Service and sales workers</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 71; w podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

^a See general notes, item 3 on page 71; in the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement.

DZIAŁ IV BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

CHAPTER IV PUBLIC SAFETY

Uwagi ogólne

General notes

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania: Policji, prokuratury, sądownictwa, straży miejskiej i straży pożarnej.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych oraz o skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz.U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdanie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego jest to **przestępstwo wykryte**.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pochodzą z policyjnych systemów informacyjnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Straż Miejska** działa na podstawie ustawy z dnia 29 VIII 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779 z późn. zm.) i podlega Prezydentowi Miasta Poznania.

Do zadań Straży Miejskiej należy w szczególności: ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych, czuwanie nad porządkiem ruchu drogowego i jego kontrola, pomoc w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń, zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej.

1. The chapter presents data concerning the activity of: the Police, prosecutor's office, courts of law, municipal police and fire department.

2. Data concerning ascertained crimes as well as adults convicted are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Penal Fiscal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, uniform text: Journal of Laws 2013 item 186, with later amendments) or other specific laws.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability in ascertained crimes come from police information systems.

4. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **The Municipal Police** operates on the basis of Law on Communities Guards dated 29 VIII 1997 (Journal of Laws No.123, item 779, with later amendments) and is subordinated to the President of the City of Poznań.

The duties of the Municipal Police are: protecting the peace and order in public places, watching and monitoring of road traffic, assisting in removing the technical accidents and the consequences of the natural disasters as well as other regional threats, protecting place of crime, natural disaster and other similar incidents from access of outsiders and securing traces and evidences of an offence, until the arrival of the proper services, protecting municipal objects and public utility installations.

Zadaniem Straży Miejskiej jest również: współdziałanie w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych, doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania (jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorznięcia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób), informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, działalność prewencyjna i profilaktyczna.

Strażnik, wykonując swoje zadania, ma prawo do: udzielania pouczeń, wydawania poleceń, legitymowania osób, ujęcia i niezwłocznego doprowadzenia do najbliższej jednostki Policji osób stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia, nakładania grzywien za wykroczenia.

6. Państwowa Straż Pożarna powołana została na mocy ustawy z dnia 24 VIII 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 1340, z późn. zm.) jako zawodowa, umundurowana i wyposażona w specjalistyczny sprzęt formacja, przeznaczona do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami.

Dane o działalności Państwowej Straży Pożarnej podano zgodnie z odpowiednim rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego z dnia 29 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 111, poz. 1311) i z dnia 18 II 2011 r. (Dz. U. Nr 46, poz. 239).

7. Pożary są to niekontrolowane procesy palenia w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożary zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenia dla życia, środowiska lub mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

The duties of the Municipal Police include also: co-operation in providing public peace and order during public gatherings or events, escorting persons under influence of alcohol to sobering chambers or to their homes (when such persons are causing outrage in public place, their life or health is endangered or they are causing danger to another's persons life and health), informing local community about threats, preventive and prophylactic activity.

While on duty, the Municipal Police Officer is entitled to: give a warning and instruction, to check identification card, to apprehend persons causing danger to another person's life, health and property, and take them to the nearest Police Station, and to impose fines for offences.

6. The State Fire Service appointed by law dated 24 VIII 1991 on State Fire Service (uniform text: Journal of Laws of 2013 item 1340, with later amendments), the professional, uniformed and provided with special equipment unit, given for fighting against the fire, environmental disasters and other local threats.

Data concerning activity of the State Fire Service are given according to the respective decree of the Minister of the Interior on rules of organization of the national system of rescue and fire extinguishing dated 29 XII 1999 (Journal of Laws No. 111, item 1311) and dated 18 II 2011 (Journal of Laws No. 46, item 239).

7. Fires are out-of-control burning process in places not suitable for this.

Local threats are events different from fires being a result of civilization development and law of nature, creating threats to life, environment and property.

False alarms are calls for incidents which actually have not occurred or have occurred but rescue action was not needed.

Uwaga do tablic 1–4

W 2014 r. dane nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich; zgodnie ze zmienioną metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Note to tables 1–4

In 2014 data do not include punishable acts committed by juveniles; in accordance with the amended methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts take place during court proceedings after the Police provides records in juveniles cases to the family court.

TABL. 1 (22). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010 ^a	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	34823	28377	29837	22206	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
o charakterze kryminalnym	28845	24096	23948	18065	<i>criminal</i>
o charakterze gospodarczym	3662	2567	4257	2952	<i>economic</i>
drogowe	1645	1146	1170	755	<i>traffic</i>
Na 10 tys. ludności	611	510	543	406	<i>Per 10 thous. population</i>

^a Łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu.

^a Including crimes ascertained by prosecutor's office.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Poznań.

TABL. 2 (23). WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ

RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010 ^a	2013	2014	SPECIFICATION
	w %		in %		
O G Ó Ł E M	47,9	54,7	57,7	51,4	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
O charakterze kryminalnym	37,9	48,0	49,5	42,9	<i>Criminal</i>
O charakterze gospodarczym	95,3	91,0	89,1	85,3	<i>Economic</i>
Drogowe	99,4	98,2	97,5	97,8	<i>Traffic</i>

^a Łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu.

^a Including crimes ascertained by prosecutor's office.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Poznań.

TABL. 3 (24). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	29837	22206	T O T A L
w tym:			<i>of which:</i>
Przeciwno życiu i zdrowiu – art. 148–162 kk	527	339	Against life and health – Art. 148–162 Criminal Code
w tym:			<i>of which:</i>
Zabójstwo – art. 148 kk	13	10	<i>Homicide – Art. 148 Criminal Code</i>
Uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 kk	346	217	<i>Damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code</i>
Udział w bójce lub pobiciu – art. 158 i 159 kk	120	70	<i>Participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code</i>

TABL. 3 (24). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (cd.)

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180 kk	1178	769	<i>Against public safety and safety in transport – Art. 163–180 Criminal Code</i>
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a kk	1038	603	<i>Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196 kk	930	532	<i>Against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196 Criminal Code</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205 kk	58	1287	<i>Against sexual freedom and morals – Art. 197–205 Criminal Code</i>
W tym zgwałcenie – art. 197 kk	21	25	<i>Of which rape – Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211 kk	471	311	<i>Against the family and guardianship – Art. 206–211 Criminal Code</i>
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 kk	177	112	<i>Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej – art. 212–217 kk	40	28	<i>Against good name and personal integrity – Art. 212–217 Criminal Code</i>
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego – art. 222–231 kk ^a	660	481	<i>Against the activities of state institutions and local government units – Art. 222–231 Criminal Code ^a</i>
w tym:			<i>of which:</i>
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 kk	158	146	<i>Battery or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code</i>
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 kk	32	56	<i>Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local government units or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code</i>
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 kk	294	229	<i>Insulting or belittling a public official or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code</i>
Przestępstwa korupcyjne – art. 228–231, 250a, 296a i 296b kk	163	61	<i>Corruption – Art. 228–231, 250a, 296a and 296b Criminal Code</i>
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości – art. 232–247 kk	380	360	<i>Against the judiciary – Art. 232–247 Criminal Code</i>

^a Łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a i 296b kk (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”.

^a Including Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) in the section “Against election and referendum” and Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport) in the section “Against economic activity”.

TABL. 3 (24). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)**

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Przeciwko porządkowi publicznemu – art. 252–264 kk	221	155	<i>Against public order – Art. 252–264 Criminal Code</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów – art. 270–277 kk^b	751	651	<i>Against the reliability of documents – Art. 270–277 Criminal Code^b</i>
Przeciwko mieniu – art. 278–295 kk^c	18757	15170	<i>Against property – Art. 278–295 Criminal Code^c</i>
w tym:			<i>of which:</i>
Kradzież rzeczy – art. 275 § 1, 278 i 279 ^d kk	8109	6472	<i>Property theft – Art. 275 § 1, 278 and 279^d Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu	1156	907	<i>of which automobile theft</i>
Krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 kk	52	33	<i>Wilful short-term theft of automobile – Art. 289 Criminal Code</i>
Kradzież z włamaniem – art. 279 kk ^e	2984	2320	<i>Burglary – Art. 279 Criminal Code^e</i>
Rozbój – art. 280 kk	208	183	<i>Robbery – Art. 280 Criminal Code</i>
Kradzież rozbójnicza – art. 281 kk	30	53	<i>Theft with assault – Art. 281 Criminal Code</i>
Wymuszenie rozbójnicze – art. 282 kk	318	9	<i>Criminal coercion – Art. 282 Criminal Code</i>
Oszustwo – art. 286 i 287 kk	3438	3198	<i>Fraud – Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu – art. 296–309 kk^f	477	353	<i>Against economic activity – Art. 296–309 Criminal Code^f</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi – art. 310–315 kk	221	197	<i>Against money and securities trading – Art. 310–315 Criminal Code</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:			Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst: Dz. U. 2012 poz. 1356, z późn. zm.)	12	6	<i>On Sobriety and Alcohol Education (uniform text: Journal of Laws 2012, item 1356, with later amendments)</i>
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (jednolity tekst: Dz. U. 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.)	37	25	<i>On Copyright and Related Laws (uniform text: Journal of Laws 2006 No. 90, item 631, with later amendments)</i>
O przeciwdziałaniu narkomanii – ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (jednolity tekst: Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198 z późn. zm.) i z dnia 29 VII 2005 r. (jednolity tekst: Dz. U. 2012 poz. 124)	4633	1173	<i>On Counteracting Drug Addiction – laws dated 24 IV 1997 (uniform text: Journal of Laws 2003 No. 24, item 198, with later amendments) and dated 29 VII 2005 (uniform text: Journal of Laws 2012, item 124)</i>
Przestępstwa skarbowe – kks	18	8	Fiscal offences – Penal Fiscal Code
W tym akcyza	3	2	<i>Of which excise</i>

^b Z wyłączeniem kradzieży lub przywłaszczenia dokumentu tożsamości (art. 275 § 1 kk). ^c Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości (art. 275 § 1 kk z rozdziału „Przeciwko wiarygodności dokumentów”). ^d Wyłącznie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. ^e Z wyłączeniem kradzieży samochodu poprzez włamanie. ^f Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu.

^b Excluding theft or appropriation of identification (Art. 275 § 1 Criminal Code). ^c Including theft or appropriation of identification (Art. 275 § 1 Criminal Code in the section “Against the reliability of documents”). ^d Exclusively in regard to automobile theft by burglary. ^e Excluding automobile theft by burglary. ^f Excluding corruption under Art. 296a and 296b Criminal Code.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Poznań.

TABL. 4 (25). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE BY TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
	w %	in %	
OGÓŁEM	57,7	51,4	TOTAL
w tym przestępstw ^a :			<i>of which of crimes^a:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	81,3	80,5	<i>Against life and health</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	97,2	96,6	<i>Against public safety and safety in transport</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	91,4	83,8	<i>Against freedom, freedom of conscience and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	92,2	98,3	<i>Against sexual freedom and morals</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	93,6	96,5	<i>Against the family and guardianship</i>
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	67,5	82,1	<i>Against good name and personal integrity</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu	35,1	31,4	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów	64,5	51,5	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu	38,6	35,8	<i>Against property</i>

^a Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 3 na str. 75.

^a See Criminal Code articles table 3 on page 75.

TABL. 5 (26). **REALIZACJA NIEKTÓRYCH ZADAŃ STRAŻY MIEJSKIEJ**
REALIZATION OF SELECTED TASKS OF MUNICIPAL POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Liczba wniosków o ukaranie	976	1581	1646	2016	<i>Number of applications for adjudication of a penalty</i>
Liczba osób ukaranych mandata- mi karnymi	41022	40580	36965	35924	<i>Number of persons punished with punitive mandates</i>
Kwota nałożonych mandatów karnych w tys. zł	3541,3	3944,5	4040,8	3851,5	<i>Amount of imposed punitive mandates in thous. zł</i>
Liczba udzielonych upomnień – pouczeń ^a	44231	14338	12321	11005	<i>Number of granted admonitions^a</i>
Liczba osób wylegitymowanych ..	88385	61355	53156	50274	<i>Number of indented persons</i>

^a Przy wykroczeniach o mniejszej szkodliwości społecznej.

Źródło: dane Urzędu Miasta Poznania.

^a In offences with exiguous social harmfulness.

Source: data of the Poznań City Hall.

TABL. 6. (27). ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ KOMENDY MIEJSKIEJ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W POZNANIU
 REGISTERED ACTIVITY OF THE MUNICIPAL HEADQUARTERS OF STATE FIRE DEPARTMENT IN POZNAŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń	4958	5120	4029	4366	Number of events
Pożary	2040	1519	1295	1369	Fires
Miejscowe zagrożenia	2510	3145	2209	2189	Local threats
Fałszywe alarmy	408	456	525	808	False alarms
Pożary według miejsca ich występowania:					Fires by place of their occurrence:
Obiekty użyteczności publicznej.	50	36	43	39	Public usefulness objects
Obiekty mieszkalne	313	335	365	363	Housing objects
Obiekty produkcyjne	35	19	11	13	Production objects
Magazyny	28	23	8	13	Storages
Środki transportu	133	119	97	106	Transport means
Lasy	26	15	11	6	Forests
Uprawy, rolnictwo	37	23	32	29	Crops, agriculture
Inne obiekty	1418	949	728	800	Other objects
Przyczyny powstania pożarów:					Reasons of fires:
Nieostrożność osób:					Careless of persons:
dorosłych	1528	1065	907	926	adult
nieletnich	115	27	15	26	adolescent
Wady urządzeń:					Defects of devices:
elektrycznych i mechanicznych	117	99	70	88	electrical and mechanical
ogrzewczych	28	32	45	33	heating
Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń:					Incorrect exploitation of devices:
elektrycznych i mechanicznych	4	2	15	13	electrical and mechanical
ogrzewczych	18	40	49	41	heating
Podpalenia (umyślne), w tym akty terroru	101	56	32	32	Arsons, of which terror deeds
Wady środków transportu	57	66	59	55	Defects of transport means
Inne i nieustalone przyczyny	72	132	103	155	Other and not established reasons
Osoby poszkodowane przy zdarzeniach:					Persons injured as a result of events:
Śmiertelnie	37	44	54	53	Killed
Ranni	282	893	598	621	Injured
Zestawienie strat i uratowanego mienia w mln zł:					Losses and rescued possessions in mln zł:
Pożary:					Fires:
straty	4,2	3,6	6,3	6,5	losses
uratowane mienie	16,6	15,9	51,6	241,5	rescued possessions
Miejscowe zagrożenia:					Local threats:
straty	3,2	7,5	6,8	8,2	losses
uratowane mienie	0,3	0,5	1,1	1,3	rescued possessions

Źródło: dane Komendy Miejskiej Straży Pożarnej w Poznaniu.
 Source: data of the Municipal Headquarter of State Fire Department in Poznań.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
- bilansów stanu i struktury **ludności** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (z wyjątkiem danych dla lat 2000–2001 oraz 2010 r. – patrz ust. 2) przy uwzględnieniu:
 - zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych (zameldowania i wymeldowania na pobyt czasowy z/do innych gmin);
 - rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały;
 - sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - sprawozdawczości sądów okręgowych – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

2. **Dane o ludności** (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjmując jako bazę wyjściową:
– dla lat 2000–2009 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (dla lat 2000–2002 zastosowano podział administracyjny kraju obowiązujący według stanu w dniu 31 XII 2002 r.; dla pozostałych lat – każdorazowy podział administracyjny);
– od 2010 r. – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (dla lat 2010 i 2011 zastosowano podział administracyjny z dnia 31 XII 2011 r.).

3. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez **ludność w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

CHAPTER V POPULATION

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
1) the balances of the size and structure of the **population** in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census (with the exception of data for 2000–2001 and 2010 – see item 2), taking into account:

- changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - the difference between the number of people registered for temporary stay above 3 months (until 2005 for a period of more than 2 months) in a gmina and the number of people temporarily absent (registering and cancelling registration for temporary stay from/to other gminas);
- the registers of the Ministry of the Interior on internal and international migration of population for permanent residence;
 - documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - documentation of regional courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

2. **Data about population** (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) were compiled – unless otherwise stated – on the basis:
– for 2000–2009 – of the results of the Population and Housing Census 2002 (for 2000–2002 there was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2002; for remaining years – on administrative division in force at a given moment);
– since 2010 – of the results of the Population and Housing Census 2011 (for 2010 and 2011 was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2011).

3. The **working age population** refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

4. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, której połowa ludności jeszcze nie przekroczyła, a druga połowa już osiągnęła.

5. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku, gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża). Nie są uwzględniane przypadki, gdy oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa zamieszkiwali za granicą;
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka). Nie są uwzględniane przypadki, gdy oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa zamieszkiwali za granicą;
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym, do których należą: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej

4. Median age of population is a parameter determining the exact age, which half of population already exceeded and second half – did not reach yet.

5. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used). Data exclude divorces in which both spouses were living abroad at the moment of filling petition for separation;
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken). Data exclude divorces in which both spouses were living abroad at the moment of filling petition for divorce;
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canon law marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of

samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym o zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

Przy opracowywaniu danych o **zgonach według przyczyn** przyjęto wyjściową przyczynę zgonów. Za przyczynę wyjściową uważa się chorobę stanowiącą początek okresu chorobowego, który doprowadził do zgonu albo uraz czy zatrucie, w wyniku którego nastąpił zgon.

6. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

7. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2013 r. (zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 1 I 2014 r.) oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych, przy czym dane o ludności według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch ujęciach:

- wariant I – przyjmując górną granicę dla wieku produkcyjnego 59/64 lata oraz dolną granicę dla wieku poprodukcyjnego 60/65; patrz ust. 3 na str. 80,

age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15–19 and from the mothers in the age 50 and over – to the group 45–49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give birth with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age specific fertility rates for this period are constant,
- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman, assuming that a woman during her reproductive age will give birth with a frequency which is characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1 year.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

Compiling data on **causes of deaths**, an initial cause of death was assumed. An initial cause of death is defined as a disease that occurred at the beginning of an illness period and led to death or as an injury or poisoning that resulted in death.

6. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

7. Population projection until 2050 calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 XII 2013 (in the administrative division valid from 1 I 2014) as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration, data about population by working and postworking age are given in two approaches:

- variant I – assuming the upper limit of the working age 59/64 and the lower limit of the postworking age 60/65; see item 3 on page 80,

– wariant II – uwzględniając zmiany granicy wieku emerytalnego; zgodnie z ustawą z dnia 11 V 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2012 poz. 637) dla kolejnych lat prognozy jako dolną granicę wieku poprodukcyjnego (jednocześnie górną granicę wieku produkcyjnego) przyjęto:

- dla mężczyzn – 65,75 lat w 2015 r. oraz 67,0 lat w latach 2020–2050,
- dla kobiet – 60,75 lat w 2015 r., 62,0 lata w 2020 r., 63,25 lat w 2025 r., 64,5 lat w 2030 r., 65,75 lat w 2035 r. oraz 67,0 lat w latach 2040–2050.

8. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

9. Dane o migracjach zagranicznych ludności na pobyt stały opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

10. Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, odpływ – wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

11. Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się:

- stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą);
- osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

Rezydenci to kategoria stanu ludności opracowana na potrzeby statystyki, międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1260/2013 z dnia 20 XI 2013 r. w sprawie statystyk europejskich w dziedzinie demografii.

12. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI); do 2009 r. – zameldowanej na pobyt stały.

– *variant II – considering the changes in the limit retirement age on the basis of the Law changing the national law on pensions and retirement pay from National Insurance Fund and some other laws dated 11 V 2012 (Journal of Laws 2012 item 637) for the subsequent years of projection as the lower limit of the post-working age (the upper limit of the working age) were used:*

- *for males – 65,75 years in 2015 and 67,0 in 2020–2050,*
- *for females – 60,75 years in 2015, 62,0 in 2020, 63,25 in 2025, 64,5 in 2030, 65,75 in 2035 and 67,0 in years 2040–2050.*

8. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

9. Data regarding international migration of the population for permanent residence were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as deregistration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

10. The inflow of the population includes registrations of arrival for permanent residence, outflow – registrations of departure from permanent residence.

11. The usual residence population (residents) – comprise the following groups:

- permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period 12 months and more – regardless of their place of residence (in the country or abroad);
- a person temporarily staying in the gmina with the intention of residence for the period 12 months and more, arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

The residents is a category developed for international statistics, according to European Parliament and Council Regulation (EU) No 1260/2013 of 20 XI 2013 on European demographic statistics.

12. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population (as of 30 VI); to 2009 – registered for permanent residence.

TABL. 1 (28). **LUDNOŚĆ^a**
POPULATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI <i>AS OF 30 VI</i>					
OGÓŁEM	570010	556722	549082	546829	TOTAL
Mężczyźni.....	265545	259335	255717	254729	<i>Males</i>
Kobiety.....	304465	297387	293365	292100	<i>Females</i>
STAN W DNIU 31 XII <i>AS OF 31 XII</i>					
OGÓŁEM	567882	555614	548028	545680	TOTAL
Mężczyźni.....	264638	258830	255276	254316	<i>Males</i>
Kobiety.....	303244	296784	292752	291364	<i>Females</i>
Kobiety na 100 mężczyzn ...	114,6	114,7	114,7	114,6	<i>Females per 100 males</i>
Ludność na 1 km ²	2173	2122	2092	2083	<i>Population per km²</i>

^a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 80.

^a Based on balances; see general notes, item 2 on page 80.

TABL. 2 (29). **LUDNOŚĆ^a W UKŁADZIE BYŁYCH DELEGATUR URZĘDU MIASTA POZNANIA**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION^a IN THE BREAKDOWN OF FORMER OFFICE AGENCIES OF POZNAŃ
CITY HALL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Mężczyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Kobiety na 100 mężczyzn <i>Females per 100 males</i>
OGÓŁEM	567882	264638	303244	114,6
TOTAL	555614	258830	296784	114,7
	548028	255276	292752	114,7
	2014	545680	254316	114,6
Grunwald.....	2005 123712	56587	67125	118,6
	2010 120878	55752	65126	116,8
	2013 119044	54876	64168	116,9
	2014	118475	54644	63831
				116,8
Jeżyce.....	2005 81033	37456	43577	116,3
	2010 81381	37820	43561	115,2
	2013 79922	37142	42780	115,2
	2014	80398	37411	42987
				114,9
Nowe Miasto.....	2005 142309	67859	74450	109,7
	2010 136521	64464	72057	111,8
	2013 135256	63663	71593	112,5
	2014	134743	63364	71379
				112,6
Stare Miasto.....	2005 158032	73339	84693	115,5
	2010 156470	72701	83769	115,2
	2013 154940	72097	82843	114,9
	2014	153765	71679	82086
				114,5
Wilda.....	2005 62796	29397	33399	113,6
	2010 60364	28093	32271	114,9
	2013 58866	27498	31368	114,1
	2014	58299	27218	31081
				114,2

^a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 80.

^a Based on balances; see general notes, item 2 on page 80.

TABL. 3 (30). **LUDNOŚĆ^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM ORAZ W UKŁADZIE BYŁYCH DELEGATUR URZĘDU MIASTA POZNAŃ**

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION^a AS WELL AS IN THE BREAK-DOWN OF FORMER OFFICE AGENCIES OF POZNAŃ CITY HALL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM					
<i>TOTAL</i>					
OGÓŁEM	567882	555614	548028	545680	GRAND TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	90177	85220	84968	85668	<i>Pre-working age</i>
mężczyźni	46135	43560	43545	43954	<i>males</i>
kobiety	44042	41660	41423	41714	<i>females</i>
W wieku produkcyjnym	382827	364578	346120	339667	<i>Working age</i>
mężczyźni	188465	184952	176421	173586	<i>males</i>
kobiety	194362	179626	169699	166081	<i>females</i>
W wieku poprodukcyjnym	94878	105816	116940	120345	<i>Post-working age</i>
mężczyźni	30038	30318	35310	36776	<i>males</i>
kobiety	64840	75498	81630	83569	<i>females</i>
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	48,3	52,4	58,3	60,7	<i>Population of non-working age per 100 persons of working age</i>
mężczyźni	40,4	39,9	44,7	46,5	<i>males</i>
kobiety	56,0	65,2	72,5	75,4	<i>females</i>
GRUNWALD					
RAZEM	123712	120878	119044	118475	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	19128	17466	17251	17468	<i>Pre-working age</i>
mężczyźni	9815	8899	8793	8914	<i>males</i>
kobiety	9313	8567	8458	8554	<i>females</i>
W wieku produkcyjnym	79313	77741	74653	73302	<i>Working age</i>
mężczyźni	38870	39577	38137	37539	<i>males</i>
kobiety	40443	38164	36516	35763	<i>females</i>
W wieku poprodukcyjnym	25271	25671	27140	27705	<i>Post-working age</i>
mężczyźni	7902	7276	7946	8191	<i>males</i>
kobiety	17369	18395	19194	19514	<i>females</i>
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	56,0	55,5	59,5	61,6	<i>Population of non-working age per 100 persons of working age</i>
mężczyźni	45,6	40,9	43,9	45,6	<i>males</i>
kobiety	66,0	70,6	75,7	78,5	<i>females</i>
JEŻYCE					
RAZEM	81033	81381	79922	80398	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	13451	13137	12854	13140	<i>Pre-working age</i>
mężczyźni	6790	6698	6548	6716	<i>males</i>
kobiety	6661	6439	6306	6424	<i>females</i>
W wieku produkcyjnym	53430	53411	51059	50842	<i>Working age</i>
mężczyźni	26203	26821	25794	25766	<i>males</i>
kobiety	27227	26590	25265	25076	<i>females</i>
W wieku poprodukcyjnym	14152	14833	16009	16416	<i>Post-working age</i>
mężczyźni	4463	4301	4800	4929	<i>males</i>
kobiety	9689	10532	11209	11487	<i>females</i>
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	51,7	52,4	56,5	58,1	<i>Population of non-working age per 100 persons of working age</i>
mężczyźni	42,9	41,0	44,0	45,2	<i>males</i>
kobiety	60,1	63,8	69,3	71,4	<i>females</i>

a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 80.

a Based on balances; see general notes, item 2 on page 80.

TABL. 3 (30). **LUDNOŚĆ^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM ORAZ
 W UKŁADZIE BYŁYCH DELEGATUR URZĘDU MIASTA POZNAŃ (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
*WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION^a AS WELL AS IN THE BREAK-
 DOWN OF FORMER OFFICE AGENCIES OF POZNAŃ CITY HALL (cont.)*
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
NOWE MIASTO					
RAZEM	142309	136521	135256	134743	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	22541	21326	21173	21190	<i>Pre-working age</i>
mężczyźni	11645	10943	10812	10841	<i>males</i>
kobiety	10896	10383	10361	10349	<i>females</i>
W wieku produkcyjnym	97719	88286	83717	82214	<i>Working age</i>
mężczyźni	48979	45523	43228	42444	<i>males</i>
kobiety	48740	42763	40489	39770	<i>females</i>
W wieku poprodukcyjnym	22049	26909	30366	31339	<i>Post-working age</i>
mężczyźni	7235	7998	9623	10079	<i>males</i>
kobiety	14814	18911	20743	21260	<i>females</i>
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	45,6	54,6	61,6	63,9	<i>Population of non-working age per 100 persons of working age</i>
mężczyźni	38,5	41,6	47,3	49,3	<i>males</i>
kobiety	52,7	68,5	76,8	79,5	<i>females</i>
STARE MIASTO					
RAZEM	158032	156470	154940	153765	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	24231	23783	24617	24876	<i>Pre-working age</i>
mężczyźni	12340	12111	12618	12756	<i>males</i>
kobiety	11891	11672	11999	12120	<i>females</i>
W wieku produkcyjnym	111466	105372	98515	95830	<i>Working age</i>
mężczyźni	54041	52969	49907	48801	<i>males</i>
kobiety	57425	52403	48608	47029	<i>females</i>
W wieku poprodukcyjnym	22335	27315	31808	33059	<i>Post-working age</i>
mężczyźni	6958	7621	9572	10122	<i>males</i>
kobiety	15377	19694	22236	22937	<i>females</i>
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	41,8	48,5	57,3	60,5	<i>Population of non-working age per 100 persons of working age</i>
mężczyźni	35,7	37,3	44,5	46,9	<i>males</i>
kobiety	47,5	59,9	70,4	74,5	<i>females</i>
WILDA					
RAZEM	62796	60364	58866	58299	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	10826	9508	9073	8994	<i>Pre-working age</i>
mężczyźni	5545	4909	4774	4727	<i>males</i>
kobiety	5281	4599	4299	4267	<i>females</i>
W wieku produkcyjnym	40899	39768	38176	37479	<i>Working age</i>
mężczyźni	20372	20062	19355	19036	<i>males</i>
kobiety	20527	19706	18821	18443	<i>females</i>
W wieku poprodukcyjnym	11071	11088	11617	11826	<i>Post-working age</i>
mężczyźni	3480	3122	3369	3455	<i>males</i>
kobiety	7591	7966	8248	8371	<i>females</i>
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	53,5	51,8	54,2	55,6	<i>Population of non-working age per 100 persons of working age</i>
mężczyźni	44,3	40,0	42,1	43,0	<i>males</i>
kobiety	62,7	63,8	66,7	68,5	<i>females</i>

a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 80.

a Based on balances; see general notes, item 2 on page 80.

TABL. 4 (31). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU ORAZ W UKŁADZIE BYŁYCH DELEGATUR URZĘDU MIASTA POZNAŃ**
Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE AS WELL AS IN THE BREAKDOWN OF FORMER OFFICE AGENCIES OF POZNAŃ CITY HALL
As of 31 XII

WIEK AGE	2005	2010	2013	2014					
				ogółem total	Grunwald	Jeźyce	Nowe Miasto	Stare Miasto	Wilda
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>									
OGÓŁEM	567882	555614	548028	545680	118475	80398	134743	153765	58299
GRAND TOTAL									
0– 2 lata.....	14750	18166	16968	16865	3578	2371	3948	5344	1624
3– 6	17391	19647	22055	22447	4480	3452	5562	6754	2199
7–12	27736	24493	25260	26130	5211	4068	6639	7497	2715
13–15	17130	13033	11917	11726	2424	1830	2951	3214	1307
16–18	20221	15221	13099	12898	2694	2118	3192	3181	1713
19–24	64216	51302	39093	34968	7338	5435	9319	8977	3899
25–29	58263	53281	49920	47021	10178	7047	10844	13643	5309
30–34	45996	50618	53026	54092	11505	7873	12582	16475	5657
35–39	32537	40466	45441	46929	9563	6745	11420	14583	4618
40–44	31831	30401	34140	35887	7305	5304	9357	10115	3806
45–49	41409	30554	28639	28546	6195	4296	7305	7459	3291
50–54	46525	39840	32050	30298	7168	4796	7118	7538	3678
55–59	45094	44292	41642	39870	9344	6081	8950	10727	4768
60–64	22665	41963	41208	41015	8614	5769	10053	12511	4068
65–69	24050	20575	31757	35240	6919	4364	10279	10696	2982
70–74	22499	21063	18859	17904	3748	2283	5446	4863	1564
75–79	17489	18603	17989	18099	4504	2531	4720	4331	2013
80 lat i więcej..... <i>and more</i>	18080	22096	24965	25745	7707	4035	5058	5857	3088
W TYM KOBIETY <i>OF WHICH FEMALES</i>									
RAZEM	303244	296784	292752	291364	63831	42987	71379	82086	31081
TOTAL									
0– 2 lata.....	7211	8869	8214	8153	1760	1144	1908	2547	794
3– 6	8405	9532	10807	10954	2216	1660	2751	3269	1058
7–12	13626	11952	12254	12698	2523	2012	3246	3637	1280
13–15	8337	6412	5798	5683	1182	873	1420	1595	613
16–18	9960	7522	6457	6378	1301	1080	1561	1643	793
19–24	32690	26287	19767	17463	3708	2856	4449	4490	1960
25–29	29594	27093	25909	24475	5384	3687	5626	7026	2752
30–34	23026	25572	26884	27545	5755	4017	6366	8550	2857
35–39	16493	20454	22958	23672	4757	3400	5761	7380	2374
40–44	16338	15577	17313	18204	3710	2719	4760	5050	1965
45–49	22160	15783	14810	14752	3213	2241	3754	3866	1678
50–54	25778	21490	16977	15972	3765	2505	3678	4044	1980
55–59	24786	24743	22974	21846	5043	3306	4839	6052	2606
60–64	12760	23479	23370	23357	4827	3203	5836	7312	2179
65–69	14436	11881	18257	20310	3966	2476	6070	6113	1685
70–74	13706	13057	11370	10736	2366	1359	3184	2820	1007
75–79	11014	11814	11553	11551	2994	1662	2814	2714	1367
80 lat i więcej..... <i>and more</i>	12924	15267	17080	17615	5361	2787	3356	3978	2133

a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 80.

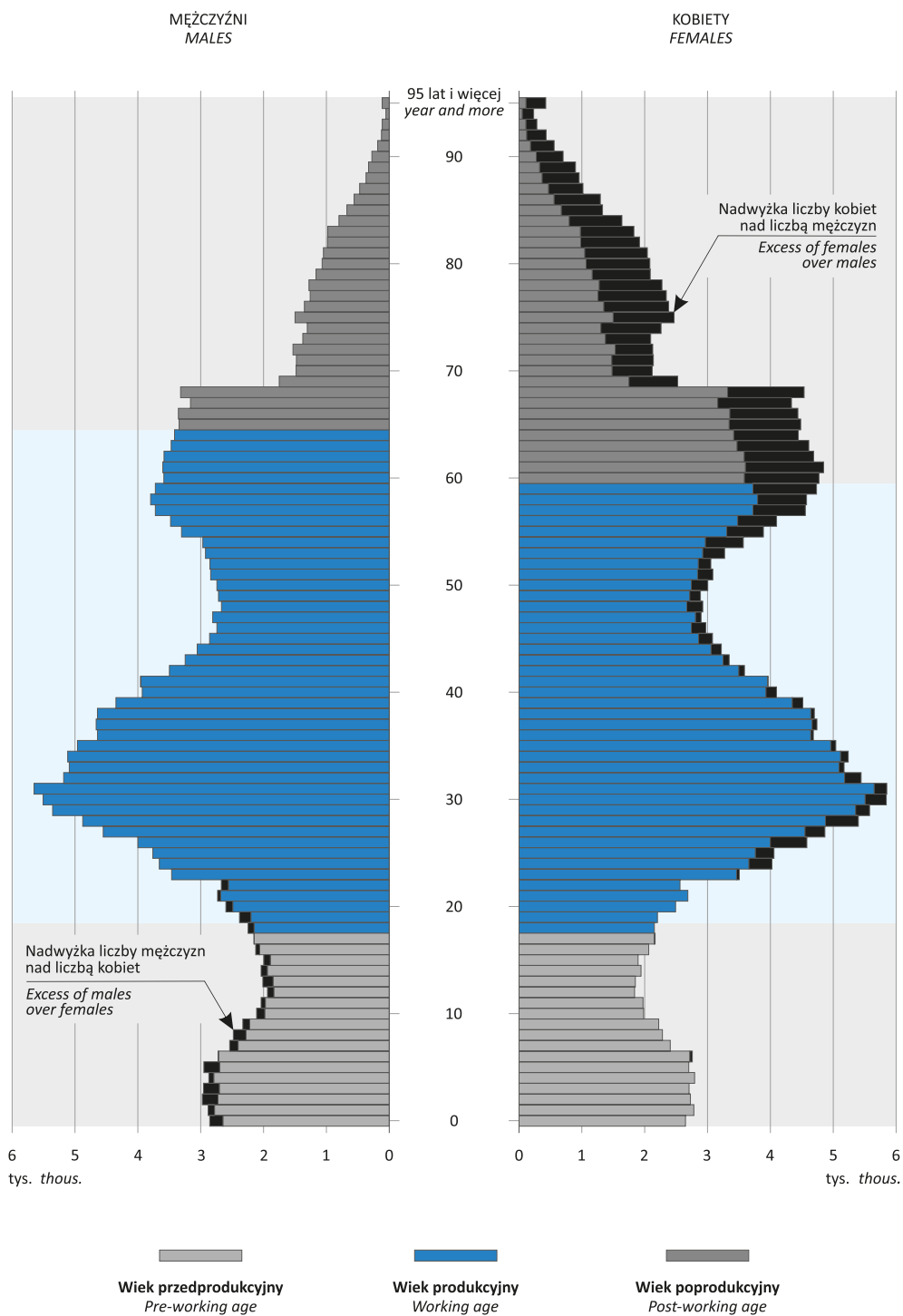
a Based on balances; see general notes, item 2 on page 80.

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

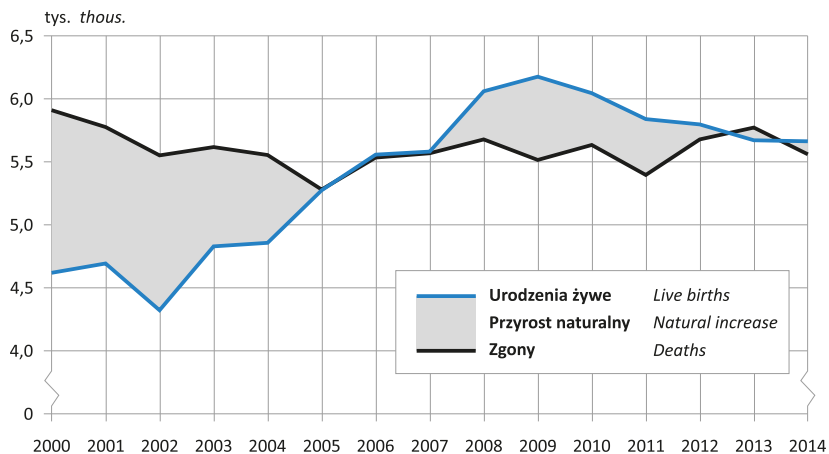
POPULATION BY SEX AND AGE IN 2014

As of 31 XII

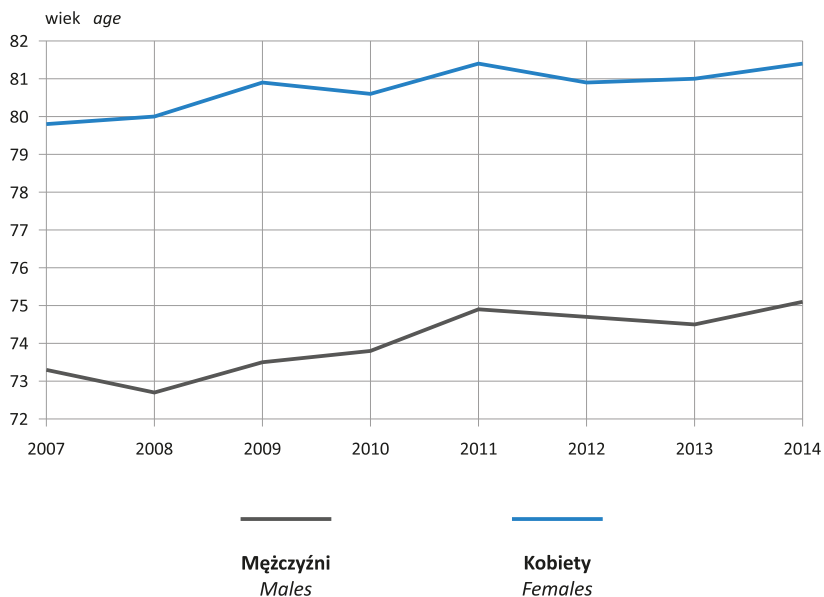
RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

VITAL STATISTIC

PRZECIĘTNA LICZBA LAT DAJSZEGO TRWANIA ŻYCIA DLA OSÓB W WIEKU 0 LAT

LIFE EXPECTANCY AT 0 AGE

TABL. 5 (32). **MEDIANA WIEKU (wiek środkowy) LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI**
MEDIAN POPULATION AGE BY SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	37,7	38,7	39,7	40,0	TOTAL
Mężczyźni	34,9	36,5	37,6	38,0	<i>Males</i>
Kobiety	40,7	41,4	41,9	42,2	<i>Females</i>

TABL. 6 (33). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Małżeństwa <i>Marriages</i>	Separacje <i>Separations</i>	Rozwody <i>Divorces</i>	Urodzenia żywe <i>Live births</i>	Zgony <i>Deaths</i>		Przyrost naturalny <i>Natural increase</i>
					ogółem <i>total</i>	w tym niemowląt <i>of which infants</i>	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	2888	90	882	5274	5280	30	-6
TOTAL	2010	3163	20	1001	6045	5634	29	411
	2013	2424	38	1137	5671	5772	28	-101
	2014	2523	25	1147	5663	5560	17	103
W układzie byłych delegatur Urzędu Miasta Poznania: <i>In the breakdown of former office agencies of Poznań City Hall:</i>								
Grunwald.		560	6	270	1195	1334	7	-139
Jeźyce		345	3	211	817	899	1	-82
Nowe Miasto		653	4	281	1325	1273	3	52
Stare Miasto		700	11	292	1778	1369	3	409
Wilda		265	1	93	548	685	3	-137

NA 1000 LUDNOŚCI^a
PER 1000 POPULATION^a

OGÓŁEM	2005	5,2	16,2	1,6	9,5	9,5	5,7	-0,0
TOTAL	2010	5,7	3,6	1,8	10,9	10,1	4,8	0,7
	2013	4,4	6,9	2,1	10,3	10,5	4,9	-0,2
	2014	4,6	4,6	2,1	10,4	10,2	3,0	0,2
W układzie byłych delegatur Urzędu Miasta Poznania: <i>In the breakdown of former office agencies of Poznań City Hall:</i>								
Grunwald.		4,7	5,1	2,3	10,1	11,2	5,9	-1,2
Jeźyce		4,3	3,7	2,6	10,2	11,2	1,2	-1,0
Nowe Miasto		4,8	3,0	2,1	9,8	9,4	2,3	0,4
Stare Miasto		4,5	7,1	1,9	11,5	8,9	1,7	2,6
Wilda		4,5	1,7	1,6	9,4	11,7	5,5	-2,3

^a W przypadku: separacji – na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.^a In case of: separations – data are presented per 100 thous. population; infant deaths – per 1000 live births.

TABL. 7 (34). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW W 2014 R.
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2014

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM..... TOTAL	2523	18	371	1070	549	208	151	98	58
19 lat i mniej..... Under 20 years	7	2	5	–	–	–	–	–	–
20–24	200	15	143	38	4	–	–	–	–
25–29	925	1	170	648	95	8	3	–	–
30–34	642	–	39	306	252	40	5	–	–
35–39	293	–	8	48	145	80	12	–	–
40–49	226	–	4	28	40	66	77	9	2
50–59	128	–	2	2	12	13	41	43	15
60 lat i więcej..... and more	102	–	–	–	1	1	13	46	41
W tym małżeństwa wyznaniowe^a..... Of which church or religious marriages^a	1425	7	248	752	300	74	24	10	10
19 lat i mniej..... Under 20 years	3	1	2	–	–	–	–	–	–
20–24	130	6	97	26	1	–	–	–	–
25–29	685	–	125	495	61	3	1	–	–
30–34	410	–	18	206	159	24	3	–	–
35–39	124	–	4	20	66	31	3	–	–
40–49	48	–	1	5	13	15	11	3	–
50–59	11	–	1	–	–	1	4	2	3
60 lat i więcej..... and more	14	–	–	–	–	–	2	5	7

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 8 (35). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO
NOWOŻEŃCÓW W 2014 R.

MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS
AND BRIDES IN 2014

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
OGÓŁEM..... TOTAL	2523	2140	51	332
Kawalerowie..... Single	2046	1925	7	114
Wdowcy..... Widowers	53	7	19	27
Rozwiedzeni..... Divorced	424	208	25	191

TABL. 9 (36). **ROZWODY WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA W 2014 R.**
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION FOR DIVORCE IN 2014

MĘŻCZYŹNI W WIEKU <i>MALES AT AGE</i>	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej <i>under 20 years</i>	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM	1147	–	27	161	279	222	279	136	43
TOTAL									
19 lat i mniej	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Under 20 years</i>									
20–24	12	–	7	5	–	–	–	–	–
25–29	111	–	13	64	32	2	–	–	–
30–34	243	–	6	73	137	24	3	–	–
35–39	214	–	1	13	89	96	15	–	–
40–49	324	–	–	6	19	90	197	11	1
50–59	173	–	–	–	2	9	55	99	8
60 lat i więcej	70	–	–	–	–	1	9	26	34
<i>and more</i>									

TABL. 10 (37). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	<i>SPECIFICATION</i>
Urodzenia żywe	5274	6045	5671	5663	<i>Live births</i>
chłopcy	2711	3070	2868	2933	<i>males</i>
dziewczęta	2563	2975	2803	2730	<i>females</i>
Mażeńskie	4091	4510	4187	4109	<i>Legitimate</i>
chłopcy	2111	2275	2114	2124	<i>males</i>
dziewczęta	1980	2235	2073	1985	<i>females</i>
Pozamażeńskie	1183	1535	1484	1554	<i>Illegitimate</i>
chłopcy	600	795	754	809	<i>males</i>
dziewczęta	583	740	730	745	<i>females</i>
Urodzenia martwe	23	31	31	13	<i>Live still births</i>
Chłopcy	13	13	19	7	<i>Males</i>
Dziewczęta	10	18	12	6	<i>Females</i>

TABL. 11 (38). URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a
I WIEKU MATKI

L A T A Y E A R S WIEK MATKI M O T H E R ' S A G E		Ogółem Total	Z ogółem – według kolejności urodzenia dziecka u matki Of total – numbers by birth order of mother					6 i dalsze and over
			1	2	3	4	5	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS								
OGÓŁEM	2005	5274	3016	1651	399	137	42	29
TOTAL	2010	6045	3338	2059	472	113	32	31
	2013	5671	2965	2008	515	113	38	31
	2014	5663	2807	2162	518	113	35	28
19 lat i mniej Under 20 years		102	94	7	1	–	–	–
20–24.....		473	364	91	14	4	–	–
25–29.....		1840	1172	559	90	12	5	2
30–34.....		2240	934	1044	208	38	7	9
35–39.....		859	213	410	170	43	15	8
40–44.....		144	30	51	34	14	8	7
45 lat i więcej and more		5	–	–	1	2	–	2
W ODSETKACH IN PERCENT								
OGÓŁEM	2005	100,0	57,2	31,3	7,6	2,6	0,8	0,5
TOTAL	2010	100,0	55,2	34,1	7,8	1,9	0,5	0,5
	2013	100,0	52,3	35,4	9,1	2,0	0,7	0,5
	2014	100,0	49,6	38,2	9,1	2,0	0,6	0,5
19 lat i mniej Under 20 years		100,0	92,2	6,9	1,0	–	–	–
20–24.....		100,0	77,0	19,2	3,0	0,8	–	–
25–29.....		100,0	63,7	30,4	4,9	0,7	0,3	0,1
30–34.....		100,0	41,7	46,6	9,3	1,7	0,3	0,4
35–39.....		100,0	24,8	47,7	19,8	5,0	1,7	0,9
40–44.....		100,0	20,8	35,4	23,6	9,7	5,6	4,9
45 lat i więcej and more		100,0	–	–	20,0	40,0	–	40,0

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 12 (39). PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓLCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat:					Fertility – live births per 1000 women aged:
15–49 ^{ab}	35,8	42,8	41,5	41,8	15–49 ^{ab}
15–19 ^a	10,6	10,5	10,8	9,6	15–19 ^a
20–24.....	34,6	31,5	28,1	28,7	20–24
25–29.....	80,8	83,4	74,8	73,0	25–29
30–34.....	67,8	81,1	78,9	82,4	30–34
35–39.....	24,3	37,7	36,9	36,8	35–39
40–44.....	5,5	6,9	7,9	8,1	40–44
45–49 ^b	0,2	0,3	0,2	0,3	45–49 ^b
Współczynniki:					Rates:
Dzietności ogólnej.....	1,104	1,243	1,167	1,178	Total fertility
Reprodukcji brutto.....	0,536	0,612	0,577	0,568	Gross reproduction
Dynamiki demograficznej.....	0,999	1,073	0,983	1,019	Demographic dynamics

a, b Łącznie z urodzeniami z matek w wieku: a – poniżej 15 lat, b – 50 lat i więcej.

a, b Including births from mothers aged: a – below 15, b – 50 and more.

TABL. 13 (40). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH
 DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females
---	-----------------	--------------------	--------------------

 W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM 2005	5280	2611	2669
TOTAL 2010	5634	2818	2816
2013	5772	2779	2993
2014	5560	2692	2868
0 lat.....	17	11	6
1– 4 lata.....	1	1	–
5– 9.....	1	1	–
10–14.....	5	3	2
15–19.....	10	3	7
20–24.....	12	9	3
25–29.....	20	14	6
30–34.....	34	24	10
35–39.....	45	31	14
40–44.....	76	58	18
45–49.....	90	58	32
50–54.....	142	101	41
55–59.....	359	248	111
60–64.....	513	303	210
65–69.....	635	379	256
70–74.....	524	288	236
75–79.....	676	307	369
80–84.....	915	393	522
85 lat i więcej <i>and more</i>	1485	460	1025

NA 100 tys. LUDNOŚCI DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU

PER 100 thous. POPULATION OF GIVEN SEX AND AGE GROUP

OGÓŁEM 2005	948	1004	898
TOTAL 2010	1012	1087	947
2013	1051	1087	1020
2014	1017	1057	982
0 lat ^a	300	375	220
1– 4 lata.....	4	9	–
5– 9.....	4	8	–
10–14.....	25	30	21
15–19.....	46	27	66
20–24.....	37	56	18
25–29.....	41	60	24
30–34.....	64	91	37
35–39.....	97	136	60
40–44.....	217	337	102
45–49.....	315	420	217
50–54.....	456	688	249
55–59.....	881	1352	496
60–64.....	1249	1709	900
65–69.....	1895	2666	1327
70–74.....	2854	3925	2141
75–79.....	3746	4729	3194
80–84.....	6411	8080	5548
85 lat i więcej <i>and more</i>	13369	14612	12877

a Na 100 tys. urodzeń żywych.

a Per 100 thous. live births.

TABL. 14 (41). ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ^a
DEATHS BY SELECTED CAUSES^a

L A T A PRZYCZYNY ZGONÓW	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Y E A R S CAUSES OF DEATHS
	Total	Males	Females	
	na 100 tys. ludności per 100 thous. population			
O G Ó Ł E M 2005	948	1004	898	T O T A L
2010	1012	1087	947	
2012	1028	1076	986	
2013	1051	1087	1020	
w tym:				<i>of which:</i>
Choroby zakaźne i pasożytnicze	4	5	3	<i>Infectious and parasitic diseases</i>
Nowotwory	283	319	252	<i>Neoplasms</i>
w tym nowotwory złośliwe	266	304	233	<i>of which malignant neoplasms</i>
w tym:				<i>of which:</i>
nowotwór złośliwy żołądka	13	16	11	<i>malignant neoplasm of stomach</i>
nowotwór złośliwy trzustki	16	18	15	<i>malignant neoplasm of pancreas</i>
nowotwór złośliwy tchawicy, oskrzela i płuca	58	84	35	<i>malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung</i>
nowotwór złośliwy sutka u kobiet	34	x	34	<i>malignant neoplasm of female breast</i>
nowotwór złośliwy szyjki macicy . .	7	x	7	<i>malignant neoplasm of cervix uteri</i>
nowotwór złośliwy gruczołu krokowego	29	29	x	<i>malignant neoplasm of prostate</i>
białaczka	10	13	8	<i>leukemia</i>
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany meta- bolicznej	24	20	27	<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>
w tym cukrzyca	23	20	26	<i>of which diabetes mellitus</i>
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	1	2	–	<i>Mental and behavioural disorders</i>
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów	21	20	22	<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>
Choroby układu krążenia	433	415	448	<i>Diseases of the circulatory system</i>
w tym:				<i>of which:</i>
choroba nadciśnieniowa	9	7	11	<i>hypertensive diseases</i>
choroba niedokrwienna serca	100	118	85	<i>ischemic heart disease</i>
w tym ostry zawał serca	54	61	47	<i>of which acute myocardial infarction</i>
choroby naczyń mózgowych	83	68	95	<i>diseases of cerebrovascular</i>
miażdżycy	64	38	86	<i>atherosclerosis</i>
Choroby układu oddechowego	68	71	65	<i>Diseases of the respiratory system</i>
Choroby układu trawiennego	47	49	44	<i>Diseases of the digestive system</i>
w tym zwłóknienie i marskość wątroby	7	7	7	<i>of which fibrosis and cirrhosis of liver</i>
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej	3	2	3	<i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>
Choroby układu moczowo-płciowego . .	20	18	22	<i>Diseases of the genitourinary system</i>
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	2	4	1	<i>Conditions originating in the perinatal period</i>
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	3	4	2	<i>Congenital malformations^Δ</i>
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ	102	104	100	<i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	40	53	28	<i>Injuries and poisonings by external cause</i>
w tym:				<i>of which:</i>
wypadki komunikacyjne	7	13	2	<i>transport accidents</i>
samobójstwa	8	13	4	<i>intentional self-harm</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 15 (42). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU
 INFANTS DEATHS BY SEX AND AGE

L A T A Y E A R S WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziewczeta Females	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS				
OGÓŁEM	2005	30	13	17
TOTAL	2010	29	10	19
	2013	28	18	10
	2014	17	11	6
0–27 dni		8	5	3
<i>days</i>				
0–6		6	4	2
w tym 0 dni		1	1	–
<i>of which 0 days</i>				
7–13		–	–	–
14–20		2	1	1
21–27		–	–	–
28–29 dni		–	–	–
<i>days</i>				
1–3 miesiące		5	3	2
<i>months</i>				
4–6		1	1	–
7–11 miesięcy		3	2	1
<i>months</i>				
NA 100 tys. URODZEŃ ŻYWYCH DANEJ PŁCI PER 100 thous. OF LIVE BIRTHS OF EACH SEX				
OGÓŁEM	2005	569	480	663
TOTAL	2010	480	326	639
	2013	494	628	357
	2014	300	375	220
0–27 dni		141	170	110
<i>days</i>				
0–6		106	136	73
w tym 0 dni		18	34	–
<i>of which 0 days</i>				
7–13		–	–	–
14–20		35	34	37
21–27		–	–	–
28–29 dni		–	–	–
<i>days</i>				
1–3 miesiące		88	102	73
<i>month</i>				
4–6		18	34	–
7–11 miesięcy		53	68	37
<i>months</i>				

TABL. 16 (43). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ^a
INFANT DEATHS BY SELECTED CAUSES^a

L A T A PRZYCZYNY ZGONÓW	Ogółem	Chłopcy	Dziewczęta	Y E A R S CAUSES OF DEATHS
	Total	Males	Females	
	na 100 tys. urodzeń żywych per 100 thous. live births			
O G Ó Ł E M 2005	569	480	663	T O T A L
2010	480	326	639	
2012	362	269	460	
2013	494	628	357	
w tym:				<i>of which:</i>
Choroby układu nerwowego, narządów zmysłów i układu krążenia	18	–	36	<i>Diseases of the nervous system and the sense organs and the circulatory system</i>
Choroby układu oddechowego	35	35	36	<i>Diseases of the respiratory system</i>
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym.....	229	314	143	<i>Conditions originating in the perinatal period</i>
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	194	244	143	<i>Congenital anomalies^Δ</i>
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny.....	18	35	–	<i>Injuries and poisonings by external cause</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 17 (44). ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym mężczyźni	S P E C I F I C A T I O N
	Total	Of which males	
O G Ó Ł E M 2005	40	28	T O T A L
2010	39	29	
2013	57	42	
2014	67	56	
Wiek samobójców:			Age of suicidal persons:
14 lat i mniej	1	–	<i>Under 15 years</i>
15–19	4	1	<i>15–19</i>
20–29	13	10	<i>20–29</i>
30–49	28	25	<i>30–49</i>
50–69	17	16	<i>50–69</i>
70 lat i więcej	4	4	<i>70 and more</i>

^a Usiłowane i dokonane.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu.

^a Attempted and committed.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Poznań.

TABL. 18 (45). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE S P E C I F I C A T I O N	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified				
	0	15	30	45	60
Mężczyźni					
<i>Males</i>					
2010	73,8	59,2	44,7	30,6	18,8
2013	74,5	60,0	45,5	31,5	19,5
2014	75,1	60,5	45,9	31,9	19,8
Kobiety					
<i>Females</i>					
2010	80,6	66,3	51,6	37,0	23,8
2013	81,0	66,3	51,5	37,0	23,6
2014	81,4	66,7	52,0	37,5	23,8

TABL. 19 (46). **PROGNOZA LUDNOŚCI**^a
Stan w dniu 31 XII
POPULATION PROJECTION^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH <i>IN ABSOLUTE NUMBERS</i>									
O G Ó Ł E M	541896	526063	508544	488226	465996	443721	422438	402076	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	84547	85516	82545	72974	64621	57883	54317	52465	<i>Pre-working age</i>
mężczyźni	43459	44035	42555	37661	33367	29887	28045	27090	<i>males</i>
kobiety	41088	41481	39990	35313	31254	27996	26272	25375	<i>females</i>
I WARIANT									I VARIANT
W wieku produkcyjnym	334455	307595	291146	282751	269044	248067	220453	192958	<i>Working age</i>
mężczyźni	171178	157975	148435	144510	139675	131092	118505	103959	<i>males</i>
kobiety	163277	149620	142711	138241	129369	116975	101948	88999	<i>females</i>
W wieku poprodukcyjnym	122894	132952	134853	132501	132331	137771	147668	156653	<i>Post-working age</i>
mężczyźni	37836	43309	46360	45771	44707	46908	52248	59076	<i>males</i>
kobiety	85058	89643	88493	86730	87624	90863	95420	97577	<i>females</i>
II WARIANT									II VARIANT
W wieku produkcyjnym	340463	321090	305262	299156	292162	280606	256324	226736	<i>Working age</i>
mężczyźni	173667	164397	153596	148836	144221	137172	125558	111348	<i>males</i>
kobiety	166796	156693	151666	150320	147941	143434	130766	115388	<i>females</i>
W wieku poprodukcyjnym	116886	119457	120737	116096	109213	105232	111797	122875	<i>Post-working age</i>
mężczyźni	35347	36887	41199	41445	40161	40828	45195	51687	<i>males</i>
kobiety	81539	82570	79538	74651	69052	64404	66602	71188	<i>females</i>
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM <i>POPULATION OF NON-WORKING AGE PER 100 PERSONS OF WORKING AGE</i>									
I WARIANT									I VARIANT
O G Ó Ł E M	62,0	71,0	74,7	72,7	73,2	78,9	91,6	108,4	T O T A L
Mężczyźni	47,5	55,3	59,9	57,7	55,9	58,6	67,8	82,9	<i>Males</i>
Kobiety	77,3	87,6	90,0	88,3	91,9	101,6	119,4	138,1	<i>Females</i>
II WARIANT									II VARIANT
O G Ó Ł E M	59,2	63,8	66,6	63,2	59,5	58,1	64,8	77,3	T O T A L
Mężczyźni	45,4	49,2	54,5	53,1	51,0	51,6	58,3	70,7	<i>Males</i>
Kobiety	73,5	79,2	78,8	73,2	67,8	64,4	71,0	83,7	<i>Females</i>

^a Dane według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch wariantach ze względu na zmiany granicy wieku emerytalnego, patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 82.

^a Data by working and post-working age are given in two variants due to the changes in the limit of retirement age, see general notes, item 7 on page 82.

TABL. 20 (47). MIGRACJE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY

MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Napływ ^a	6122	5359	5867	5716	Inflow ^a
z miast.....	4118	3390	3686	3533	from urban areas
ze wsi.....	1850	1844	2087	2080	from rural areas
z zagranicy.....	154	125	94	103	from abroad
Odpływ ^b	8197	8364	8445	7600	Outflow ^b
do miast.....	3051	2513	2524	2324	to urban areas
na wieś.....	4959	5406	5455	4803	to rural areas
za granicę.....	187	445	466	473	abroad
Saldo migracji.....	-2075	-3005	-2578	-1884	Net migration
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION					
Napływ ^a	11,0	9,6	10,7	10,5	Inflow ^a
z miast.....	7,4	6,1	6,7	6,5	from urban areas
ze wsi.....	3,3	3,3	3,8	3,8	from rural areas
z zagranicy.....	0,3	0,2	0,2	0,2	from abroad
Odpływ ^b	14,7	15,0	15,4	13,9	Outflow ^b
do miast.....	5,5	4,5	4,6	4,2	to urban areas
na wieś.....	8,9	9,7	9,9	8,8	to rural areas
za granicę.....	0,3	0,8	0,8	0,9	abroad
Saldo migracji.....	-3,7	-5,4	-4,7	-3,4	Net migration

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 21 (48). MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW

INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS								
WIEK AGE	2005		2010		2013		2014	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
NAPŁYW ^a INFLOW ^a								
OGÓŁEM	5968	3284	5234	2934	5773	3240	5613	3105
TOTAL								
0– 4 lata.....	417	205	377	177	410	216	407	176
5– 9.....	259	126	202	100	215	117	258	132
10–14.....	181	88	117	54	145	82	149	78
15–19.....	226	127	132	86	146	77	148	85
20–24.....	854	551	607	391	515	341	435	293
25–29.....	1890	1070	1846	1094	1882	1092	1682	972
30–34.....	863	462	852	458	1035	572	1055	553
35–39.....	325	156	395	190	482	228	524	289
40–44.....	213	99	164	65	228	118	254	124
45–49.....	196	93	96	45	160	78	116	58
50–54.....	153	79	99	57	116	51	126	59
55–59.....	124	67	100	62	120	64	116	65
60–64.....	66	33	95	56	108	62	129	82
65 lat i więcej.....	201	128	152	99	211	142	214	139
and more								

a Zameldowania.
a Registrations.

TABL. 21 (48). MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW (dok.)
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS (cont.)

WIEK AGE	2005		2010		2013		2014	
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
ODPŁYW ^b OUTFLOW ^b								
OGÓŁEM	8010	4174	7919	4237	7979	4171	7127	3691
TOTAL								
0– 4 lata	668	293	952	470	936	470	766	380
5– 9	545	261	579	297	639	298	569	279
10–14	425	203	377	186	337	175	298	142
15–19	428	217	354	177	268	135	261	127
20–24	566	326	391	277	329	192	265	163
25–29	1142	634	1009	601	964	544	786	435
30–34	1129	618	1297	706	1210	637	1094	597
35–39	648	315	830	419	1035	525	903	445
40–44	489	244	455	219	489	248	504	230
45–49	471	236	317	141	313	136	309	143
50–54	453	233	349	173	255	137	281	131
55–59	406	217	350	183	390	205	343	181
60–64	189	107	311	161	346	191	307	163
65 lat i więcej and more	451	270	348	227	468	278	441	275

^b Wymeldowania.
^b Deregistrations.

TABL. 22 (49). MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a do Poznania Inflow ^a to Poznań			Odpływ ^b z Poznania Outflow ^b from Poznań			Saldo migracji Net migration
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural ares	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	
OGÓŁEM	2005	5968	4118	1850	8010	3051	4959	-2042
TOTAL	2010	5234	3390	1844	7919	2513	5406	-2685
	2013	5773	3686	2087	7979	2524	5455	-2206
	2014	5613	3533	2080	7127	2324	4803	-1514
Dolnośląskie	2005	280	245	35	134	107	27	146
	2010	218	171	47	148	114	34	70
	2013	221	184	37	160	117	43	61
	2014	194	149	45	141	102	39	53
Kujawsko-pomorskie . .	2005	455	355	100	119	82	37	336
	2010	438	338	100	119	85	34	319
	2013	496	364	132	128	94	34	368
	2014	454	327	127	122	84	38	332
Lubelskie	2005	95	68	27	32	21	11	63
	2010	97	70	27	21	13	8	76
	2013	100	72	28	24	10	14	76
	2014	79	55	24	18	10	8	61

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.
^a Registrations. ^b Deregistrations.

TABL. 22 (49). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW (dok.)**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Napływ ^a do Poznania <i>Inflow^a to Poznań</i>			Odpływ ^b z Poznania <i>Outflow^b from Poznań</i>			Saldo <i>Net migration</i>	
	ogółem <i>total</i>	z miast <i>from urban areas</i>	ze wsi <i>from rural areas</i>	ogółem <i>total</i>	do miast <i>to urban areas</i>	na wieś <i>to rural areas</i>		
Lubuskie	2005	375	313	62	147	98	49	228
	2010	343	270	73	131	102	29	212
	2013	352	281	71	104	67	37	248
	2014	371	303	68	114	74	40	257
Łódzkie	2005	154	122	32	60	48	12	94
	2010	119	87	32	46	35	11	73
	2013	144	112	32	38	24	14	106
	2014	138	94	44	46	27	19	92
Małopolskie	2005	71	54	17	73	56	17	-2
	2010	51	30	21	50	33	17	1
	2013	49	34	15	58	38	20	-9
	2014	45	29	16	55	41	14	-10
Mazowieckie	2005	191	140	51	272	236	36	-81
	2010	154	117	37	261	208	53	-107
	2013	204	145	59	273	231	42	-69
	2014	176	138	38	230	196	34	-54
Opolskie	2005	44	33	11	16	16	-	28
	2010	30	26	4	12	8	4	18
	2013	50	39	11	18	12	6	32
	2014	41	29	12	12	7	5	29
Podkarpackie	2005	65	43	22	26	18	8	39
	2010	32	22	10	9	6	3	23
	2013	40	28	12	28	9	19	12
	2014	28	18	10	23	14	9	5
Podlaskie	2005	70	58	12	17	9	8	53
	2010	57	43	14	16	8	8	41
	2013	46	31	15	22	18	4	24
	2014	52	44	8	20	15	5	32
Pomorskie	2005	169	137	32	75	59	16	94
	2010	134	111	23	93	75	18	41
	2013	141	106	35	83	55	28	58
	2014	156	122	34	70	57	13	86
Śląskie	2005	117	101	16	52	43	9	65
	2010	103	86	17	55	43	12	48
	2013	106	94	12	63	55	8	43
	2014	115	94	21	73	56	17	42
Świętokrzyskie	2005	62	42	20	8	7	1	54
	2010	54	39	15	17	6	11	37
	2013	44	35	9	4	3	1	40
	2014	37	30	7	9	3	6	28
Warmińsko-mazurskie	2005	150	120	30	33	27	6	117
	2010	107	82	25	30	20	10	77
	2013	114	86	28	40	22	18	74
	2014	122	89	33	24	15	9	98
Wielkopolskie	2005	3143	1871	1272	6840	2154	4686	-3697
	2010	2891	1567	1324	6766	1663	5103	-3875
	2013	3221	1702	1519	6810	1676	5134	-3589
	2014	3184	1676	1508	6021	1509	4512	-2837
Zachodniopomorskie . .	2005	527	416	111	106	70	36	13
	2010	406	331	75	145	94	51	261
	2013	445	373	72	126	93	33	319
	2014	421	336	85	149	114	35	272

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.
a Registrations. *b* Deregistrations.

TABL. 23 (50). RUCH WĘDRÓWKOWY LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W OBRĘBIE POZNANIA^aMIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE WITHIN POZNAŃ^a

L A T A Y E A R S		Napływ <i>Inflow</i>	Odpływ <i>Outflow</i>	Saldo ruchu miejscowości <i>Net migration</i>
BYŁE DELEGATURY URZĘDU MIASTA POZNANIA <i>FORMER OFFICE AGENCIES OF POZNAŃ CITY HALL</i>				
OGÓŁEM	2005	6520	6520	x
TOTAL	2010	4832	4832	x
	2013	5112	5112	x
	2014	4654	4654	x
Grunwald	2005	1397	1351	46
	2010	1053	1020	33
	2013	1188	1040	148
	2014	1092	1012	80
Jeżyce	2005	1335	1233	102
	2010	1033	914	119
	2013	877	921	-44
	2014	1187	719	468
Nowe Miasto	2005	1665	1017	648
	2010	951	769	182
	2013	1209	869	340
	2014	881	785	96
Stare Miasto	2005	1349	2001	-652
	2010	1159	1481	-322
	2013	1199	1492	-293
	2014	879	1432	-553
Wilda	2005	774	918	-144
	2010	636	648	-12
	2013	639	790	-151
	2014	615	706	-91

^a Dane dotyczą tylko ruchu ludności między byłymi delegaturami Urzędu Miasta Poznania (bez ruchu zewnętrznego).^a Data concern only migration of population between former office agencies of Poznań City Hall (excluding the outside migration).TABL. 24 (51). REZYDENCJI^a

Stan w dniu 31 XII

USUAL RESIDENCE POPULATION^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	552568	545204	543757	TOTAL
Mężczyźni	257940	254360	253763	<i>Males</i>
Kobiety	294628	290844	289994	<i>Females</i>
Kobiety na 100 mężczyzn	114,2	114,3	114,3	<i>Females per 100 males</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 83.ª See general notes, item 11 on page 83.

TABL. 25 (52). **REZYDENCI^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE USUAL RESIDENCE POPULATION^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	552568	545204	543757	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	85020	84474	85144	<i>Pre-working age</i>
mężczyźni	43424	43280	43669	<i>males</i>
kobiety	41596	41194	41475	<i>females</i>
W wieku produkcyjnym	361702	343728	338180	<i>Working age</i>
w tym w wieku mobilnym	228273	223287	221460	<i>of which of mobility age</i>
mężczyźni	184173	175724	173258	<i>males</i>
w tym w wieku mobilnym	112692	109970	109054	<i>of which of mobility age</i>
kobiety	177529	168004	164922	<i>females</i>
w tym w wieku mobilnym	115581	113317	112406	<i>of which of mobility age</i>
W wieku poprodukcyjnym	105846	117002	120433	<i>Post-working age</i>
mężczyźni	30343	35356	36836	<i>males</i>
kobiety	75503	81646	83597	<i>females</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 83.
a See general notes, item 11 on page 83.

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), z pewnymi wyłączeniami w latach 2005–2009; patrz ust. 4,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 XII** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przyjmując zasadę jednorazowego ujmowania tych osób w głównym miejscu pracy.

4. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, według stanu w dniu 31 XII**, w latach 2005–2009 wyznaczono na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

CHAPTER VI LABOUR MARKET

General notes

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), with some exceptions in 2005–2009; see item 4,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

3. Data concerning **employment as of 31 XII** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the main job.

4. Data concerning **employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII** in 2005–2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, and since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) w latach 2005–2009 nie zaliczono osób pracujących:
- w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).
- 1) *in 2005–2009 are not included the following employed persons:*
- on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,*
 - on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;*
- 2) *since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).*

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonywującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych dla 2005 r. – na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. – na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Unemployment

1. Data regarding registered **unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal 2013 item 674, with later amendments), are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. **The registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated for 2005 – on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 – on the basis of the Agricultural Census 2010.

3. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2013 poz. 674, z późn. zm.).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym lub zbiorowym.

2. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie trwania podróży służbowej,
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;

3. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2013 item 674, with later amendments).

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. **Accident at work** is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;

- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dane dotyczą:

- 1) zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwo w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę

4) *servicing the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;*

5) *stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity – at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;*

6) *performance of work, by members of agricultural producers' cooperatives, agricultural farmers' cooperatives and by other persons treated equally to members of cooperatives, for the benefit of these cooperatives;*

7) *performance or cooperation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;*

8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or cooperation at conducting them;*

9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*

10) *servicing supplementary forms of military service;*

11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- 1) *employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning*

- i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzątnięcia); edukacja (w zakresie szkół wyższych); opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.
- supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope rental and leasing activities; travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope human health activities); other service activities (in the scope repair of computers and personal and household goods);*
- 2) exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimate, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

Pracujący Employment

TABL. 1 (53). **PRACUJĄCY**^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
OGÓŁEM TOTAL	300418	310553	322465
Rolnictwo ^b , leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture^b, forestry and fishing</i>	1878	1902	1963
Przemysł i budownictwo <i>Industry and construction</i>	68581	63220	64369
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transportation and storage; accommodation and catering^Δ; information and communication</i>	95428	99275	102433
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>	18638	20887	20100
Pozostałe usługi <i>Other services</i>	115893	125269	133600

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 102.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 4 on page 102.

TABL. 2 (54). **PRACUJĄCY**^a **WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a *BY SECTIONS*
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL	222248	227457	226951	235611	120199
sektor publiczny <i>public sector</i>	80417	81800	79984	81138	50822
sektor prywatny <i>private sector</i>	141831	145657	146967	154473	69377

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

^a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as persons employed on private farms in agriculture.

TABL. 2 (54). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	932	452	443	525	255
Przemysł <i>Industry</i>	48006	40525	38817	39674	11484
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	43606	35336	33846	34835	10134
Budownictwo <i>Construction</i>	13039	13857	10676	10408	1640
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	39288	38186	35970	37116	20952
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	12200	13715	13549	14199	4120
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	5046	4780	4349	4577	2808
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	8362	8079	10916	11278	3690
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	8800	11159	12536	11478	7396
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	4137	3690	3758	3892	2171
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	10506	13098	13033	14262	8065
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	11914	14643	16639	20788	9561
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	13737	16578	16919	17139	11629
Edukacja <i>Education</i>	27000	28123	29097	29494	20563
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	15104	16204	16201	16360	13499
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	3360	3300	3092	3281	1811
Pozostałe sekcje <i>Other sections</i>	817	1068	956	1140	555

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

^a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as persons employed on private farms in agriculture.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 3 (55). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	19625	11200	13530	10350	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	10953	5746	6930	5479	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	3358	1490	1424	1070	previously not employed
w tym absolwenci ^a	774	701	560	338	of which school-leavers ^a
w tym szkół wyższych ^b	403	431	274	174	of which tertiary education ^b
bez kwalifikacji zawodowych	6718	2654	3463	2751	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1406	1112	1409	956	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^c	11165	2862	5354	4903	long-term unemployed persons ^c
posiadający prawo do zasiłku	2943	2625	2595	1876	possessing benefit rights
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej	1062 ^d	1114	1612	1242	bringing up single-handed at least one child aged 18 and less
niepełnosprawni	682	577	970	855	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego^e w %	6,2	3,6	4,2	3,1	Registered unemployment rate^e in %
Oferty pracy	258	143	410	274	Job offers

^a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. ^b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat. ^c Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. ^d Dane dotyczą osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku 7 lat i mniej. ^e Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 103.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. ^b Concerns persons who have not reached their 27th birthday. ^c Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing traineeship and on a job occupational training. ^d Data concern persons who bring up single-handed at least one child aged 7 and less. ^e See general notes, item 2 on page 103.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 4 (56). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani . . .	23777	22927	20164	16457	Newly registered unemployed persons
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	12048	11152	9889	8321	women
dotychczas niepracujący	5916	3707	2581	2073	previously not employed
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1280	2060	2105	1329	terminated for company reasons

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 4 (56). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI** ^a (dok.)
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni wyrejestrowani	25696	21905	20320	19637	Persons removed from unemployment rolls
Z liczby ogółem:					<i>Of total number:</i>
kobiety.	12659	10517	10085	9772	women
z tytułu podjęcia pracy	11567	8547	10057	9128	received jobs

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 5 (57). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**
 Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005		2010		2013		2014		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	

OGÓŁEM

TOTAL

OGÓŁEM | **19625** | **10953** | **11200** | **5746** | **13530** | **6930** | **10350** | **5479** | **TOTAL**

WEDŁUG WIEKU

BY AGE

24 lata i mniej	2997	1732	1561	881	1232	681	769	476	24 years and less
25–34	5525	3438	3819	2197	4106	2390	2903	1807	25–34
35–44	3786	2199	1977	1037	2964	1591	2298	1296	35–44
45–54	5833	3166	2369	1176	2612	1315	2059	1021	45–54
55 lat i więcej	1484	418	1474	455	2616	953	2321	879	55 years and more

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe	2338	1465	2689	1664	3120	1889	2530	1494	Tertiary
Policealne i średnie zawodowe	3601	2216	2209	1186	2540	1372	1994	1128	Post-secondary and vocational secondary
Średnie ogólnokształcące	1920	1391	1516	966	1704	1038	1166	742	General secondary
Zasadnicze zawodowe	4558	2133	2284	858	2702	1062	1933	795	Basic vocational
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	7208	3748	2502	1072	3464	1569	2727	1320	Lower secondary, primary and incomplete primary

WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{ab}

BY DURATION ON UNEMPLOYMENT ^{ab}

3 miesiące i mniej	4600	2322	5084	2492	3785	1872	3047	1534	3 months and less
3–6	2718	1563	2403	1329	2436	1288	1691	945	3–6
6–12	3112	1765	2129	1135	3308	1649	1912	1017	6–12
12–24	3302	1889	1272	648	2673	1454	1975	1066	12–24
Powyżej 24 miesięcy	5893	3414	312	142	1328	667	1725	917	More than 24 months

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

^a From the date of registering in a labour office. ^b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 5 (57). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005		2010		2013		2014		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	
WEDŁUG STAŻU PRACY ^b BY WORK SENIORITY ^b									
Bez stażu pracy	3358	1873	1490	780	1424	732	1070	581	No work seniority
Ze stażem pracy:									With work seniority:
1 rok i mniej	3382	1738	2026	1056	2393	1227	1925	998	1 year and less
1– 5	3203	1713	2272	1181	2529	1334	1813	1010	1– 5
5–10	2544	1583	1522	823	1994	1106	1509	885	5–10
10–20	3245	2060	1602	879	2178	1185	1641	911	10–20
20–30	3185	1781	1628	777	2038	990	1581	796	20–30
powyżej 30 lat	708	205	660	250	974	356	811	298	more than 30 years

^b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2014 r. wśród bezrobotnych było 3459 osób (w tym 1454 kobiety) w wieku 50 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 XII 2014 among the unemployed were 3459 persons (of which 1454 women) aged 50 and more.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 6 (58). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	88	28	28	20	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	44	17	20	12	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	42	18	10	10	Undertook employment in public works
w tym kobiety	25	9	7	6	of which women
Rozpoczęli szkolenie i staż u pracodawcy	2350	2884	1157	1378	Started training and employer sponsored traineeships
w tym kobiety	1283	1574	651	757	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	–	62	32	34	Started a social useful works
w tym kobiety	–	31	19	22	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	9221	7295	7183	8998	Number of submitted job offers

^a W ciągu roku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

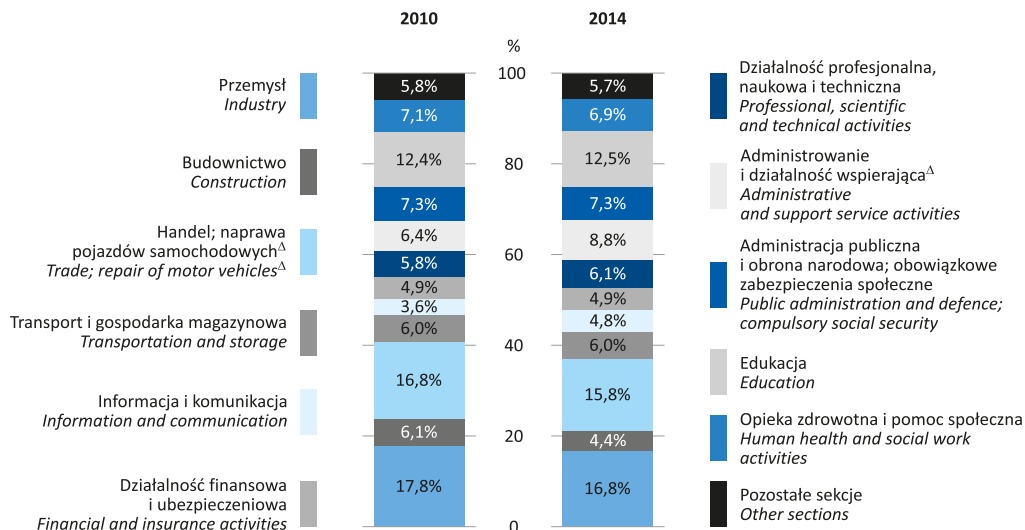
S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a WEDŁUG SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS

As of 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

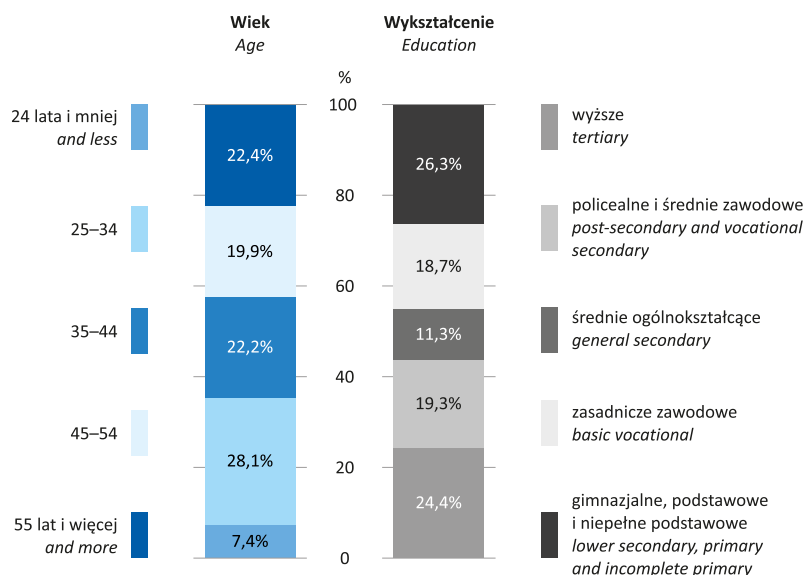
^a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as persons employed on private farms in agriculture.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN 2014

As of 31 XII

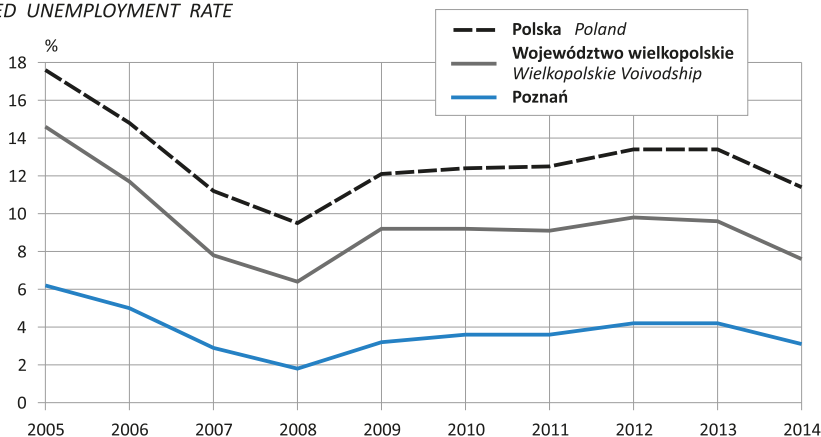

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w dniu 31 XII

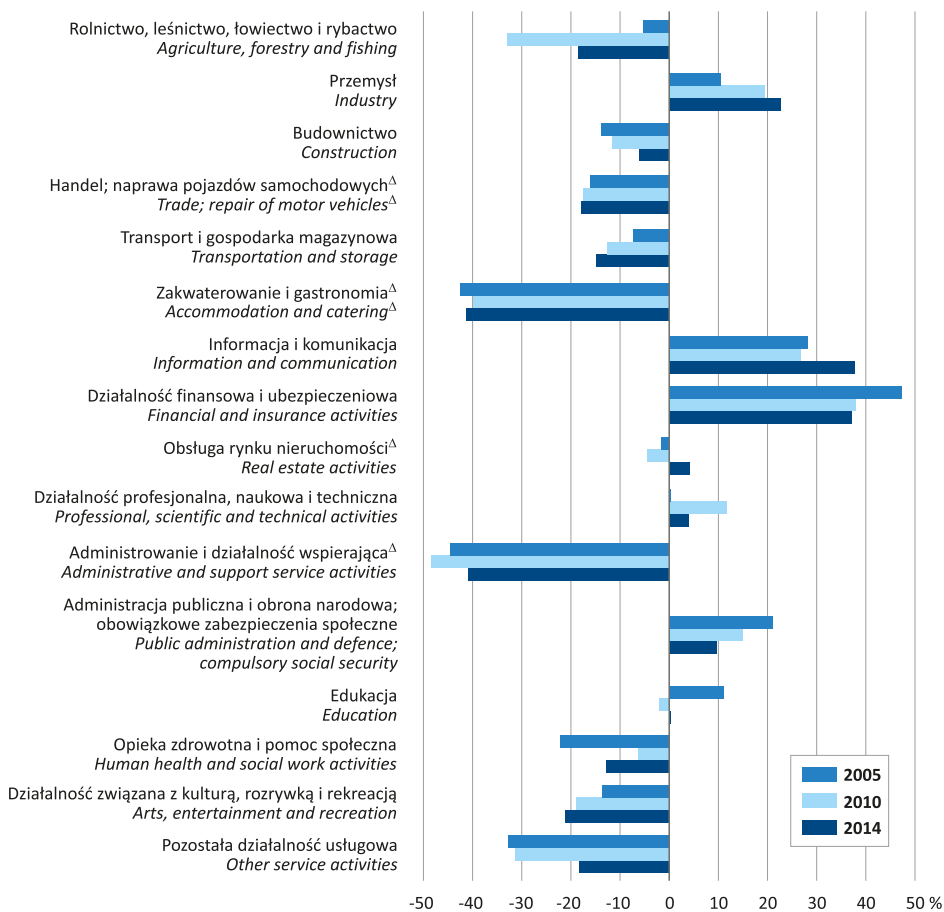
REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE

As of 31 XII

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH WYNAGRODZEŃ W WYBRANYCH SEKCJACH OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA OGÓŁEM^a

RELATIVE DEVIATIONS OF AVERAGE WAGES AND SALARIES IN SELECTED SECTIONS FROM THE TOTAL AVERAGE WAGES AND SALARIES^a

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9; bez zatrudnionych za granicą. Dotyczy miesięcznych wynagrodzeń brutto.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad. Concern monthly gross wages and salaries.

TABL. 7 (59). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY** ^{ab}
EXPENDITURES OF LABOUR FUND ^{ab}

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł					
O G Ó Ł E M	56591,2	77705,7	80256,5	70808,4	100,0	T O T A L
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	39351,1	43618,7	56727,5	44643,2	63,0	Unemployment benefits
Szkolenia	2230,6	3264,2	1034,3	1872,7	2,6	Training
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy	3072,8	12637,9	8268,1	11156,7	15,8	Means for starting of economic activity and equipping of work seat
Roboty publiczne	618,7	310,1	211,0	169,5	0,2	Public works
Prace interwencyjne	548,4	286,2	147,1	113,9	0,2	Intervention works
Stypendia za okres stażu	5491,6	9918,0	6303,4	6281,4	8,9	Scholarships for traineeships period

^a Dane dotyczą miasta Poznania i powiatu poznańskiego. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 104.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a Data concerns of Poznań City and poznański powiat. ^b See general notes, item 3 on page 104.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Warunki pracy Work conditions

TABL. 8 (60). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY** ^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2570	2540	2379	2401	T O T A L
w wypadkach:					in occupational accidents:
śmiertelnych	7	12	11	4	fatal accidents
ciężkich	16	8	8	12	serious accidents
lżejszych	2547	2520	2360	2385	lighter accidents
Liczba dni niezdolności do pracy:					Number of days of an inability to work:
ogółem	98707	90378	75677	74207	total
na jednego poszkodowanego ^b ..	38,5	35,7	32,0	30,9	for an injured person ^b

^a Zgłoszonych w danym roku. ^b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz liczby dni niezdolności do pracy tych osób.

^a Registered in a given year. ^b Excluding persons injured in fatal accidents and number of days of an inability to work of these persons.

TABL. 9 (61). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING^a IN HAZARDOUS CONDITIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	17177	18776	19050	18930	TOTAL
w tym przez jedną grupę czynników	12227	15699	16885	16895	of which one group factors
Zagrożenie:					Hazard:
związane:					connected with
ze środowiskiem pracy.....	8189	9484	9334	10296	work environment
w tym przez jedną grupę czynników.....	5672	7607	7937	9159	of which one group factors
z uciążliwością pracy.....	6997	6781	7215	6089	strenuous conditions
w tym przez jedną grupę czynników.....	5793	6122	6959	5718	of which one group factors
czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.....	1991	2511	2501	2545	mechanical factors related to particularly dangerous machinery
w tym przez jedną grupę czynników.....	762	1970	1989	2018	of which one group factors

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 105.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons; see general notes, item 5 on page 105.

TABL. 10 (62). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I NIEBEZPIECZNYMI DLA ZDROWIA**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING^a IN HAZARDOUS CONDITIONS TO AGENTS HARMFUL AND HAZARDOUS TO HEALTH
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zagrożenie związane ze środowiskiem pracy.....	9533	11114	10340	11424	Hazard connected with work environment
w tym:					of which:
substancje chemiczne.....	1249	862	673	586	chemical substances
pyły przemysłowe ^b	118	1132	427	306	hazardous industrial dusts ^b
hałas.....	4363	5066	5968	5105	noise
wibracja.....	422	677	870	927	vibrations
mikroklimat gorący.....	299	371	410	268	hot microclimates
mikroklimat zimny.....	378	425	376	331	cold microclimates
Zagrożenie związane z uciążliwością pracy.....	7561	8332	7725	6484	Hazard connected with strenuous conditions
w tym niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy.....	451	625	583	527	of which threats caused by insufficient lights
Zagrożenie czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.....	2236	2697	2569	2676	Hazard connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 105. *b* W 2005 r. przemysłowe pyły zwłókniające.

a Counted accordingly to the number of hazards with which they are threatened; data concern entities employing more than 9 persons; see general notes, item 5 on page 105. *b* In 2005 fibrosis including industrial dusts.

DZIAŁ VII WYNAGRODZENIA

Uwagi ogólne

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono, przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

CHAPTER VII WAGES AND SALARIES

General notes

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in cooperatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).

TABLE 1 (63). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014
		w zł	in zł	
OGÓŁEM TOTAL	2734,73	3814,08	4256,82	4354,40
sektor publiczny <i>public sector</i>	3002,70	4131,96	4531,87	4663,78
sektor prywatny <i>private sector</i>	2555,57	3610,73	4090,27	4177,62
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . . . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2589,86	2556,94	3467,45	3550,50
Przemysł <i>Industry</i>	3022,19	4558,60	5217,10	5343,88
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	2862,91	4294,27	4991,40	5117,10
Budownictwo <i>Construction</i>	2355,73	3371,84	3893,61	4093,88
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2298,23	3146,31	3462,94	3576,47
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	2532,93	3329,30	3678,44	3708,69
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	1569,75	2296,87	2516,85	2559,95
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	3506,28	4837,19	5212,80	6001,77
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	4026,72	5263,75	5992,41	5968,89
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2690,63	3643,33	4332,11	4539,42
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2743,47	4254,98	4696,31	4527,08
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . . <i>Administrative and support service activities</i>	1516,60	1969,41	2373,75	2573,40
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne. . . . <i>Public administration and defence; compulso- ry social security</i>	3310,15	4381,89	4687,97	4772,50
Edukacja <i>Education</i>	3035,62	3735,75	4197,20	4365,91
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna. <i>Human health and social work activities</i>	2130,31	3574,68	3740,89	3797,38
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2362,39	3094,40	3301,03	3429,52
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	1838,36	2615,08	3406,68	3552,08

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9; bez zatrudnionych za granicą.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad.

DZIAŁ VIII INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do *Rocznika*, ust 5 na str. 19.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej** (oprócz przewodów ulicznych) uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz **przyłącza gazowe** prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. **Zród uliczny** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o **zużyciu wody z wodociągów** w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji – wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

CHAPTER VIII MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 19.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water supply and gas supply systems** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e., conduits providing water to the distribution network and gas.

Data regarding the **length of the sewage system** (apart from street conduits), include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water supply and sewage connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and **gas supply connections** leading to buildings (included non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in case of the sewage system – with the main drainage system.

3. As **street outlet** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding **consumption of water from water supply system** in households includes quantity of water collected from water supply systems by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water supply systems and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water supply system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water supply conduit), and in the case of sewage – sewage inlets.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej od 2005 r. obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz budynki urzędów i instytucji ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348, z późn. zm.).

Dane w tabl. 3 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

8. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

9. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

*5. Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** since 2005 include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.*

*Data regarding the **number of consumers using of gas from gas supply** including consumers using collective gas-meters.*

*Data regarding the **consumption of gas from gas supply**, concern all the households.*

*The **consumption of electricity and gas from gas supply system** in households is established on the basis of an estimated system of payments.*

*6. Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line – which is considered as a system of connected and collaborating conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic Law (Journal of Laws No. 54, item 348, with later amendments).*

Data in table 3 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing cooperatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

***Boiler-house** is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.*

*7. Data on **municipal waste** concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which because of its character or composition is similar to waste from households.*

*8. Data on **liquid waste** concern waste which comes from households, public buildings and buildings of units running a business – in case they are not discharged by sewage system.*

*9. **Strolling-recreational parks** are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc.*

***Lawns** are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.*

***Estate green belts** are located in residential areas and are used for the purposes of recreation, isolation and aesthetic visual appearance.*

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkalnych (pomieszczeń inwentarskich, barakowców, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiadają warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2002–2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. – wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkane i niezamieszkane oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

4. W zasobach mieszkaniowych za podstawę obliczenia przeciętnej liczby osób na mieszkanie i na izbę przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

Dwellings

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A **dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A **room** is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively for conducting economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.

The **useful floor area** of a dwelling is the total useful floor area of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

3. The **balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census (for the years 2002–2009 the basis assumed were the results of 2002 census, since 2010 – the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks.

4. In dwelling stocks as the basis for calculating the average number of persons per dwelling and per room the total number of population as of 31 XII was used.

5. Dodatek mieszkaniowy jest powszechnym i okresowym świadczeniem pieniężnym, wynikającym z przepisów ustawy z dnia 21 VI 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734, z późn. zm.) mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego.

6. Dane o mieszkaniach, których budowę rozpoczęto, dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę), uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

7. Informacje o mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego (do 31 V 2009 r. – z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego);
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

5. The housing allowance is a common and temporary benefit resulting from provisions of the Act of 21 VI 2001 on Housing Allowances (Journal of Laws No. 71, item 734, with later amendments) aimed at co-financing of housing expenses incurred in relation to occupying a dwelling.

6. Data regarding dwellings in which construction has begun concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged portion), created as a result of adapting non-residential spaces.

7. Information regarding dwellings, useful floor area of dwellings as well as regarding rooms completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **cooperative construction** concerns dwellings completed by housing cooperatives, designed for persons being members of these cooperatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non-profit basis) utilizing credit from the state bank BGK (until 31 V 2009 – from the National Housing Fund);
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (64). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km:				<i>Distribution network in km:</i>
wodociągowa	910,5	881,7	1156,6	<i>water supply</i>
kanalizacyjna ^a	758,2	780,3	925,7	<i>sewage ^a</i>
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w szt.:				<i>Connections leading to residential buildings in pcs:</i>
wodociągowe	31339	32743	33577	<i>water supply systems</i>
kanalizacyjne	28664	30823	31960	<i>sewage</i>
Zdroje uliczne	3	3	15	<i>Street outlets</i>
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku):				<i>Consumption of water from water supply systems in households (during the year):</i>
w dam ³	22945,2	22195,4	21961,7	<i>in dam³</i>
na 1 mieszkańca w m ³	41,2	40,4	40,2	<i>per capita in m³</i>
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w dam ³	32095	30865	30346	<i>Wastewater discharged by sewage system (during the year) in dam³</i>
w tym oczyszczane	32095	30865	30346	<i>of which treated</i>

^a Łącznie z kolektorami.

^a Including collectors.

TABL. 2 (65). **GAZ I ENERGIA ELEKTRYCZNA**
Stan w dniu 31 XII
GAS AND ELECTRICITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć gazowa rozdzielcza i przesyłowa w km	1184,3	1240,9	1271,1	1283,4	<i>Distribution and transmission gas supply system in km</i>
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieskalnych w szt.	36085	38985	40241	40590	<i>Connections leading to residential and non-residential buildings in pcs</i>
Odbiorcy:					<i>Consumers:</i>
gazu z sieci ^a	190969	182897	173283	172668	<i>of gas from gas supply system ^a</i>
energii elektrycznej	226574	239965	245778	246139	<i>of electrical power</i>
Zużycie w gospodarstwach domowych (w ciągu roku):					<i>Consumption in households (during the year):</i>
gazu z sieci ^b :					<i>of gas from gas supply system ^b:</i>
w hm ³	140,0	128,1	111,9	100,8	<i>in hm³</i>
w m ³ : na 1 odbiorcę	733,0	700,5	645,9	583,9	<i>in m³: per consumer</i>
na 1 mieszkańca	245,6	230,1	203,8	184,4	<i>per capita</i>
energii elektrycznej:					<i>of electricity:</i>
w GWh	452,4	485,3	461,8	443,2	<i>in GWh</i>
w kWh: na 1 odbiorcę ^c	1996,7	2022,4	1879,1	1800,8	<i>in kWh: per consumer ^c</i>
na 1 mieszkańca	793,7	871,7	841,1	810,6	<i>per capita</i>

^a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^c Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: w zakresie energii elektrycznej – dane Ministerstwa Gospodarki.

^a Including consumers using collective gas-meters. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^c Number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

Source: in regard to electricity – data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 (66). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć ciepła w km	555,2	567,7	Heat network in km
w tym przesyłowa	347,8	351,3	of which transmission
Kotłownie	245	588	Engine-rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	5164,8	4531,4	Sale of heating energy (during the year) in TJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	71505	79691	Cubature of centrally heated buildings in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	40550	40991	of which residential buildings

TABL. 4 (67). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Ludność w tys. – korzystająca ^a z:					Population in thous. – using ^a :
wodociągu	541,9	536,2	529,5	529,8	water supply system
kanalizacji	508,7	502,3	499,7	511,0	sewage system
gazu	505,4	485,4	451,1	443,4	gas supply system
Ludność – w % ogółu ludności ^b – korzystająca ^a z:					Population – in % of total popula- tion ^b – using ^a :
wodociągu	95,4	96,5	96,6	97,1	water supply system
kanalizacji	89,6	90,4	91,2	93,6	sewage system
gazu	89,0	87,4	82,3	81,3	gas supply system

a Dane szacunkowe. b Na podstawie bilansów.
a Estimated data. b Based on balances.

TABL. 5 (68). **ODPADY KOMUNALNE^a**
MUNICIPAL WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zmieszane odpady komunalne zebrane ^b w t	240068,2	209004,7	192546,2	171344,1	Mixed municipal waste collected ^b in t
w tym z gospodarstw domowych.	171424,3	140086,3	133904,0	125945,2	of which from households
na 1 mieszkańca w kg	300,7	251,6	243,9	230,3	per capita in kg

a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 117. b Dane szacunkowe; bez wyselekcjonowanych.
a See general notes, item 7 on page 117. b Estimated data; excluding selected.

TABL. 6 (69). **NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Nieczystości ciekłe ^b wywiezione w dam ³	307,2	231,8	254,4	Liquid waste ^b removed in dam ³ of which from households
w tym z gospodarstw domowych.	205,7	136,9	155,2	
Zbiorniki bezodpływowe (stan w dniu 31 XII)	3831	3340	4321	Septic tanks (as of 31 XII)
Przydomowe oczyszczalnie ścieków (stan w dniu 31 XII)	79	77	221	Household waste water treatment systems in thous. (as of 31 XII)

a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 117. b Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.
a See general notes, item 8 on page 117. b Sewage stored temporarily in septic tanks.

TABL. 7 (70). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	1068,0	1046,7	1050,7	TOTAL in ha
w % ogólnej powierzchni	4,1	4,0	4,0	<i>in % of total area space</i>
na 1 mieszkańca w m ²	19,2	19,1	19,3	<i>per capita in areas in m²</i>
Tereny zieleni ogólnodostępnej:				<i>Generally accessible area green belts</i>
parki spacerowo-wypoczynkowe ...	347,3	347,3	347,3	<i>strolling-recreational parks</i>
zieleńce	90,3	90,6	94,6	<i>lawns</i>
Tereny zieleni osiedlowej	630,4	608,8	608,8	<i>Estate green belts</i>

TABL. 8 (71). **OGRODY ZOOLOGICZNE**
Stan w dniu 31 XII
ZOOLOGICAL GARDENS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Liczba ogrodów ^a	1	1	1	1	<i>Number of gardens^a</i>
Powierzchnia w ha	121	121	121	121	<i>Area in ha</i>
Liczba zwierząt	3031	2197	2331	2168	<i>Number of animals</i>
Liczba gatunków zwierząt	501	361	344	326	<i>Number of animal's species</i>
Liczba przedstawicieli ginących gatunków	58	137	66	64	<i>Number of representatives of disappearing species</i>
Liczba zwiedzających (w ciągu roku) w tys.	270,4	295,7	356,3	396,4	<i>Number of visitors (during the year) in thous.</i>

a Obejmuje dwa tereny: przy ul. Zwierzynieckiej (Stare ZOO) oraz ul. Krańcowej (Nowe ZOO).

Źródło: dane Ogrodu Zoologicznego w Poznaniu.

a Includes two areas: at the Zwierzyniecka Street (Old Zoo) and at the Krańcowa Street (New Zoo).

S o u r c e: data of the Zoological Garden in Poznań.

TABL. 9 (72). **PALMIARNIA**
Stan w dniu 31 XII
PALM HOUSE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Kubatura w dam ³	46,0	46,0	46,0	<i>Cubature in dam³</i>
Liczba pawilonów	10	10	10	<i>Number of pavilions</i>
Liczba gatunków roślin w tys.	1,3	1,3	1,3	<i>Number of plant's species in thous.</i>
Liczba zwiedzających (w ciągu roku) w tys.	162	161	173	<i>Number of visitors (during the year) in thous.</i>

Źródło: dane Palmiarni Poznańskiej.

S o u r c e: data of the Poznań Palm House.

Mieszkania Dwellings

TABL. 10 (73). ZASOBY MIESZKANIOWE ^a
Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M T O T A L					
Mieszkania w tys.	221,7	236,6	244,2	247,7	Dwellings in thous.
Izby mieszkalne w tys.	770,0	835,4	858,4	868,9	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	14068,0	15260,6	15790,8	16015,2	Useful floor area in thous. m ²
Przeciętna:					Average:
liczba izb w mieszkaniu	3,47	3,53	3,52	3,51	number of rooms in dwellings
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	63,5	64,5	64,7	64,6	per dwelling
na 1 osobę	24,8	27,5	28,8	29,3	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,56	2,35	2,24	2,20	per dwelling
1 izbę	0,74	0,67	0,64	0,63	per room
GRUNWALD					
Mieszkania w tys.	50,8	53,6	55,0	55,8	Dwellings in thous.
Izby mieszkalne w tys.	176,6	188,7	192,9	195,2	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	3287,9	3531,0	3625,8	3674,1	Useful floor area in thous. m ²
Przeciętna:					Average:
liczba izb w mieszkaniu	3,47	3,52	3,51	3,50	number of rooms in dwellings
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	64,7	65,9	65,9	65,9	per dwelling
na 1 osobę	26,6	29,2	30,5	31,0	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,43	2,26	2,16	2,12	per dwelling
1 izbę	0,70	0,64	0,62	0,61	per room
JEŻYCE					
Mieszkania w tys.	32,5	34,8	36,0	36,4	Dwellings in thous.
Izby mieszkalne w tys.	117,4	128,5	132,4	133,7	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	2396,9	2625,8	2729,5	2760,3	Useful floor area in thous. m ²
Przeciętna:					Average:
liczba izb w mieszkaniu	3,61	3,69	3,68	3,67	number of rooms in dwellings
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	73,7	75,3	75,8	75,8	per dwelling
na 1 osobę	29,6	32,3	34,2	34,3	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,49	2,34	2,22	2,21	per dwelling
1 izbę	0,69	0,63	0,60	0,60	per room

^a Na podstawie bilansów.
^a Based on balances.

TABL. 10 (73). ZASOBY MIESZKANIOWE ^a (dok.)
Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS ^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
NOWE MIASTO					
Mieszkania w tys.	51,7	54,7	56,5	56,8	Dwellings in thous.
Izby mieszkalne w tys.	182,9	196,3	202,4	203,6	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	3137,9	3363,4	3503,4	3534,5	Useful floor area in thous. m ²
Przeciętna:					Average:
liczba izb w mieszkaniu	3,54	3,59	3,58	3,58	number of rooms in dwellings
powierzchnia użytkowa w m ² :					Useful floor area in m ² :
1 mieszkania	60,7	61,5	62,0	62,2	per dwelling
na 1 osobę	22,1	24,6	25,9	26,2	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,75	2,50	2,39	2,37	per dwelling
1 izbę	0,78	0,70	0,67	0,66	per room
STARE MIASTO					
Mieszkania w tys.	62,6	68,0	70,4	71,7	Dwellings in thous.
Izby mieszkalne w tys.	214,3	238,1	245,1	249,1	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	3776,4	4182,6	4337,7	4418,5	Useful floor area in thous. m ²
Przeciętna:					Average:
liczba izb w mieszkaniu	3,42	3,50	3,48	3,47	number of rooms in dwellings
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	60,3	61,5	61,6	61,6	per dwelling
na 1 osobę	23,9	26,7	28,0	28,7	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,52	2,30	2,20	2,14	per dwelling
1 izbę	0,74	0,66	0,63	0,62	per room
WILDA					
Mieszkania w tys.	24,0	25,5	26,2	27,0	Dwellings in thous.
Izby mieszkalne w tys.	78,8	83,9	85,5	87,2	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	1468,9	1557,8	1594,4	1627,7	Useful floor area in thous. m ²
Przeciętna:					Average:
liczba izb w mieszkaniu	3,28	3,29	3,26	3,23	number of rooms in dwellings
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	61,1	61,1	60,7	60,3	per dwelling
na 1 osobę	23,4	25,8	27,1	27,9	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,61	2,37	2,24	2,16	per dwelling
1 izbę	0,80	0,72	0,69	0,67	per room

^a Na podstawie bilansów.
^a Based on balances.

TABL. 11 (74). **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH^a WYPOSAŻONE W INSTALACJE**
Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS IN DWELLING STOCKS^a FITTED WITH INSTALLATION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Mieszkania – w % – wyposażone w <i>Dwellings – in % – fitted with</i>				
	wodociąg <i>water supply system</i>	ustęp <i>lavatory</i>	łazienkę <i>bathroom</i>	gaz z sieci <i>gas from gas supply system</i>	centralne ogrzewanie <i>central heating</i>
OGÓLEM 2005	99,7	97,0	95,2	89,1	84,5
TOTAL 2010	99,9	98,9	98,0	83,3	86,5
. 2013	99,9	98,9	98,1	82,5	87,0
. 2014	99,9	98,9	98,1	81,4	87,2
Grunwald. 2005	99,6	97,3	95,5	89,5	82,8
. 2010	99,8	99,1	98,2	85,0	85,1
. 2013	99,8	99,1	98,2	84,7	85,5
. 2014	99,8	99,2	98,3	83,9	85,8
Jeżyce 2005	99,6	96,1	93,9	87,4	79,3
. 2010	99,8	98,8	97,9	83,1	82,2
. 2013	99,8	98,9	98,0	82,5	82,8
. 2014	99,8	98,9	98,0	81,9	83,0
Nowe Miasto 2005	99,6	97,3	96,3	87,4	92,1
. 2010	99,8	98,6	97,6	81,1	93,2
. 2013	99,8	98,6	97,7	80,2	93,5
. 2014	99,8	98,6	97,7	80,2	93,5
Stare Miasto 2005	99,8	97,8	96,3	90,5	97,6
. 2010	99,9	99,3	98,7	82,9	89,4
. 2013	99,9	99,3	98,8	81,4	89,7
. 2014	99,9	99,3	98,8	79,3	89,9
Wilda 2005	99,5	94,8	91,1	90,3	70,7
. 2010	99,9	98,0	97,2	86,3	73,4
. 2013	99,9	98,0	97,3	85,9	74,2
. 2014	99,9	98,1	97,4	83,5	75,0

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.
a Based on balances of dwelling stocks.

TABL. 12 (75). DODATKI MIESZKANIOWE WYPŁACONE W 2014 R.
 HOUSING ALLOWANCES PAID OUT IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Wypłacone użytkownikom lokali Paid out user to					
		gminnych gminas	spółdziel- czych coopera- tive	wspólnot mieszka- niowych housing commu- nity	prywat- nych private	towarzystw budownic- twa społec- znego public building society	innych others
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS							
Liczba wypłaconych dodatków . . . Number of allowances	61150	15100	18500	3350	22100	1000	1100
Kwota dodatków w tys. zł Amount of allowances in thous. zł	18801,0	6031,0	3829,5	760,5	7514,0	314,0	352,0
Przeciętna wysokość dodatku w zł Average value of allowances in zł	307,5	399,4	207,0	227,0	340,0	314,0	320,0
W % OGÓŁEM IN % OF TOTAL							
Liczba wypłaconych dodatków . . . Number of allowances	100,0	24,7	30,3	5,5	36,1	1,6	1,8
Kwota dodatków w tys. zł Amount of allowances in thous. zł	100,0	32,1	20,4	4,0	40,0	1,7	1,9

 TABL. 13 (76). GOSPODARKA GRUNTAMI POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE
 ADMINISTRATION OF GROUNDS FOR DWELLING CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia gruntów przekazanych inwestorom pod budownictwo Area of grounds transferred to investor for dwelling construction			Powierzchnia gruntów w zasobie gmin pod budownictwo mieszkaniowe (stan w dniu 31 XII) Area of grounds in gminas stock for dwelling construction (as of 31 XII)			
	ogółem total	w tym of which		wielorodzinne multi-family		jednorodzinne single-family	
		spółdziel- cze coopera- tives	osób fizycznych of natural persons	razem total	w tym uzbrojone of which developed	razem total	w tym uzbrojone of which developed
w ha in ha							
2010	5,4	5,0	0,3	32,4	32,4	48,6	48,6
2013	2,2	–	1,0	32,0	32,0	48,0	48,0
2014	3,6	0,1	0,3	33,2	33,2	49,8	49,8

 TABL. 14 (77). MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO
 DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2762	1715	3817	TOTAL
Spółdzielcze	4	–	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	21	–	–	Municipal (gmina)
Indywidualne	274	261	287	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2463	1454	3530	For sale or rent

TABL. 15 (78). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

<i>DWELLINGS COMPLETED</i>					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M T O T A L					
Mieszkania	3375	3180	2597	3642	Dwellings
Spółdzielcze	2	15	–	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	108	36	198	–	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	230	–	–	–	Public building society
Indywidualne	736	543	392	505	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2299	2586	2004	3101	For sale or rent
Zakładowe	–	–	3	36	Company
Izby	11303	10386	7678	10845	Rooms
Spółdzielcze	6	46	–	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	318	96	525	–	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	651	–	–	–	Public building society
Indywidualne	3920	2914	2220	2449	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	6408	7330	4919	8277	For sale or rent
Zakładowe	–	–	14	119	Company
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	283,1	230,6	184,8	234,3	Useful floor area of dwellings in thous. m²
Spółdzielcze	0,2	1,3	–	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	5,6	1,8	10,6	–	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	15,3	–	–	–	Public building society
Indywidualne	109,8	80,1	63,8	67,1	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	152,2	147,5	110,2	165,2	For sale or rent
Zakładowe	–	–	0,3	1,9	Company
GRUNWALD					
Mieszkania	220	542	140	824	Dwellings
Spółdzielcze	1	4	–	–	Cooperative
Indywidualne	112	128	63	70	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	107	410	77	754	For sale or rent
Izby	1004	1700	572	2403	Rooms
Spółdzielcze	4	24	–	–	Cooperative
Indywidualne	574	567	364	373	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	426	1109	208	2030	For sale or rent
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	27,8	40,1	15,4	51,0	Useful floor area of dwellings in thous. m²
Spółdzielcze	0,1	0,8	–	–	Cooperative
Indywidualne	17,8	14,8	10,7	11,2	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	9,9	24,4	4,7	39,8	For sale or rent
JEŻYCE					
Mieszkania	556	714	484	410	Dwellings
Indywidualne	331	165	125	145	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	225	549	254	229	For sale or rent
Komunalne (gminne)	–	–	105	–	Municipal (gmina)
Zakładowe	–	–	–	36	Company
Izby	2237	2778	1508	1345	Rooms
Indywidualne	1663	955	688	669	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	574	1823	592	557	For sale or rent
Komunalne (gminne)	–	–	228	–	Municipal (gmina)
Zakładowe	–	–	–	119	Company
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	57,1	61,0	38,5	33,3	Useful floor area of dwellings in thous. m²
Indywidualne	43,5	26,4	19,8	18,1	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	13,6	34,6	13,1	13,2	For sale or rent
Komunalne (gminne)	–	–	5,6	–	Company
Zakładowe	–	–	–	1,9	Company

TABL. 15 (78). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)

<i>DWELLINGS COMPLETED (cont.)</i>					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
NOWE MIASTO					
Mieszkania	1216	676	928	301	Dwellings
Spółdzielcze	–	10	–	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	108	36	93	–	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	230	–	–	–	Public building society
Indywidualne	165	132	111	146	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	713	498	724	155	For sale or rent
Izby	3875	1986	2914	1267	Rooms
Spółdzielcze	–	20	–	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	318	96	297	–	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	651	–	–	–	Public building society
Indywidualne	952	726	665	724	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1954	1144	1952	543	For sale or rent
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	96,3	48,2	64,7	33,7	Useful floor area of dwellings in thous. m²
Spółdzielcze	–	0,4	–	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	5,6	1,8	5,0	–	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	15,3	–	–	–	Public building society
Indywidualne	26,4	19,9	18,6	18,7	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	48,9	26,1	41,0	15,0	For sale or rent
STARE MIASTO					
Mieszkania	1197	723	800	1364	Dwellings
Spółdzielcze	–	1	–	–	Cooperative
Indywidualne	107	93	76	135	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1090	629	721	1229	For sale or rent
Zakładowe	–	–	3	–	Company
Izby	3718	2276	2235	4067	Rooms
Spółdzielcze	–	2	–	–	Cooperative
Indywidualne	628	531	424	644	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3090	1743	1797	3423	For sale or rent
Zakładowe	–	–	14	–	Company
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	87,4	49,3	53,8	82,8	Useful floor area of dwellings in thous. m²
Spółdzielcze	–	0,1	–	–	Cooperative
Indywidualne	19,3	16,0	12,6	18,0	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	68,1	33,3	40,9	64,8	For sale or rent
Zakładowe	–	–	0,3	–	Company
WILDA					
Mieszkania	186	525	245	743	Dwellings
Spółdzielcze	1	–	–	–	Cooperative
Indywidualne	21	25	17	9	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	164	500	228	734	For sale or rent
Izby	469	1646	449	1763	Rooms
Spółdzielcze	2	–	–	–	Cooperative
Indywidualne	103	135	79	39	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	364	1511	370	1724	For sale or rent
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	14,5	32,0	12,5	33,6	Useful floor area of dwellings in thous. m²
Spółdzielcze	0,1	–	–	–	Cooperative
Indywidualne	2,8	3,0	2,1	1,1	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	11,7	29,0	10,4	32,5	For sale or rent

TABL. 16 (79). NIEKTÓRE WSKAŹNIKI W ZAKRESIE MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA

SELECTED INDICES OF DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
Mieszkania:					Dwellings:
na 1000 ludności	5,9	5,7	4,7	6,7	per 1000 population
na 1000 zawartych małżeństw ...	1169	1005	1071	1444	per 1000 contracted marriages
Izby na 1000 ludności	19,8	18,7	14,0	19,8	Rooms per 1000 population
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	83,9	72,5	71,2	64,3	Average useful floor area per dwelling in m ²
w tym budownictwo indywidualne of which private construction					
Mieszkania:					Dwellings:
na 1000 ludności	1,3	1,0	0,7	0,9	per 1000 population
na 1000 zawartych małżeństw ...	255	172	162	200	per 1000 contracted marriages
Izby na 1000 ludności	6,9	5,2	4,0	4,5	Rooms per 1000 population
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	149,1	147,4	162,6	133,0	Average useful floor area per dwelling in m ²
GRUNWALD					
Mieszkania:					Dwellings:
na 1000 ludności	1,8	4,5	1,2	6,9	per 1000 population
na 1000 zawartych małżeństw ...	334	746	256	1471	per 1000 contracted marriages
Izby na 1000 ludności	8,1	14,0	4,8	20,3	Rooms per 1000 population
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	126,2	74,0	110,0	61,9	Average useful floor area per dwelling in m ²
JEŻYCE					
Mieszkania:					Dwellings:
na 1000 ludności	6,9	8,8	6,0	5,1	per 1000 population
na 1000 zawartych małżeństw ...	1343	1763	1315	1188	per 1000 contracted marriages
Izby na 1000 ludności	27,6	34,1	18,8	16,8	Rooms per 1000 population
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	102,7	85,5	79,5	81,1	Average useful floor area per dwelling in m ²
NOWE MIASTO					
Mieszkania:					Dwellings:
na 1000 ludności	8,6	4,9	6,8	2,2	per 1000 population
na 1000 zawartych małżeństw ...	1687	866	1521	461	per 1000 contracted marriages
Izby na 1000 ludności	27,3	14,5	21,5	9,4	Rooms per 1000 population
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	79,2	71,2	69,7	111,8	Average useful floor area per dwelling in m ²
STARE MIASTO					
Mieszkania:					Dwellings:
na 1000 ludności	7,5	4,6	5,2	8,8	per 1000 population
na 1000 zawartych małżeństw ...	1517	797	1218	1949	per 1000 contracted marriages
Izby na 1000 ludności	23,3	14,5	14,4	26,3	Rooms per 1000 population
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	73,1	68,2	67,3	60,7	Average useful floor area per dwelling in m ²
WILDA					
Mieszkania:					Dwellings:
na 1000 ludności	2,9	8,7	4,1	12,7	per 1000 population
na 1000 zawartych małżeństw ...	610	1531	1008	2804	per 1000 contracted marriages
Izby na 1000 ludności	7,4	27,2	7,6	30,2	Rooms per 1000 population
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	78,1	61,0	50,8	45,2	Average useful floor area per dwelling in m ²

DZIAŁ IX EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

– od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie **szkoły podstawowe** oraz 3-letnie **gimnazja**, w których nauka jest obowiązkowa,

– od roku szkolnego 2002/03 **szkoły ponadgimnazjalne**, tj. 2-3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne; ponadto od roku szkolnego 2002/03 zaczęły funkcjonować 3-letnie licea profilowane oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (2-letnie licea ogólnokształcące i 3-letnie technika), które stopniowo ulegają likwidacji, gdyż od roku szkolnego 2012/13 zaprzestany został nabór do klas pierwszych w: liceach profilowanych i uzupełniających liceach ogólnokształcących dla młodzieży i dorosłych, technikach uzupełniających dla młodzieży i od roku szkolnego 2013/14 – technikach uzupełniających dla dorosłych oraz od roku szkolnego 2012/13 również zasadniczych szkołach zawodowych i technikach dla dorosłych.

Ponadto, wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego: od roku szkolnego 2004/05 dla dzieci w wieku 6 lat, a od roku szkolnego 2011/12 dla dzieci w wieku 5 lat.

W latach szkolnych 2009/10–2013/14 dzieci 6-letnie na wniosek rodziców mogły rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej, a w roku szkolnym 2014/15 do I klasy szkoły podstawowej obowiązkowo poszły dzieci 6-letnie urodzone w pierwszej połowie 2008 r.

3. **Placówki wychowania przedszkolnego** obejmują oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, przedszkola (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.

4. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

CHAPTER IX EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Law dated 7 IX 1991 (uniform text: Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Higher Education Law dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365, with later amendments).

2. Among schools covered by the educational system, there are:

– since the 1999/2000 school year, 6-year **primary schools** and 3-year **lower secondary schools**, where education is compulsory,

– since the 2002/03 school year, **upper secondary schools**, i.e. 2-3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools, 4-year technical secondary schools as well as since the 2004/05 school year, 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools; moreover, since the 2002/03 school year functioned 3-year specialized secondary schools and since the 2004/05 school year supplementary schools for graduates of basic vocational schools (2-year general secondary schools and 3-year technical secondary schools), which are gradually phased out, as since the 2012/13 school year there is no recruitment to the 1st grades in: specialized secondary schools and supplementary general schools for youth and adults, supplementary technical secondary schools for youth and since the 2013/14 school year – supplementary technical secondary schools for adults as well as since the 2012/13 school year also basic vocational schools and technical secondary schools for adults.

Moreover, an obligatory 1-year pre-primary education has been introduced in pre-primary education establishments: since the 2004/05 school year for children at the age of 6, and since the 2011/12 school year for children at the age of 5.

In the 2009/10–2013/14 school years, upon the request of parents children at the age of 6 can start in the first class of primary school, and in the 2014/15 school year the first class of primary school has been obligatory for children at the age of 6, born in the first half of 2008.

3. **Pre-primary education establishments** include: pre-primary sections of primary schools, nursery schools (including special nursery schools) and since the 2008/09 school year pre-primary education groups and pre-primary points.

4. Information regarding art schools leading to professional certification – unless otherwise indicated – refers exclusively to **general art schools**, excluding schools providing art education only.

5. Prezentowane w dziale dane dotyczą m.in.: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

6. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

7. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

8. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych), szkoły filialne (bez szkół specjalnych), szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) gimnazja, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – w latach szkolnych 2004/05–2013/14;
- 6) licea profilowane – w latach szkolnych 2002/03–2013/14;
- 7) technika;
- 8) technika uzupełniająca na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – w latach szkolnych 2004/05–2013/14;
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych);
- 10) szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

9. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej – obejmują:

5. Data presented in the chapter are, among others, related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

6. Data include schools and establishments managed by central (government) administration units and local government units (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and private persons.

7. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) administration units and local government units can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

8. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) primary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools), branch schools (excluding special schools), art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme;
- 2) lower secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 3) basic vocational schools;
- 4) general secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 5) supplementary general schools based on the programme of basic vocational school – in the 2004/05–2013/14 school years;
- 6) specialized secondary schools – in the 2002/03–2013/14 school years;
- 7) technical secondary schools;
- 8) supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school – in the 2004/05–2013/14 school years;
- 9) general art schools leading to professional certification (excluding special schools);
- 10) special job-training schools.

9. Post-secondary schools – educating in day, evening and weekend form – include:

- 1) policealne szkoły (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/06.

10. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

Podział szkół wyższych według **typów szkół** opracowano na podstawie grupowania stosowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla szkół publicznych. W podziale tym do typu „wyższe szkoły” zaliczono zarówno szkoły mające w nazwie własnej „wyższa szkoła”, jak też „uniwersytet” lub „akademia”: rolnicza, ekonomiczna, pedagogiczna, artystyczna i teologiczna.

11. Szkoły dla dorosłych – kształcące w formie stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych – od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – w latach szkolnych 2004/05–2013/14;
- 6) licea profilowane dla dorosłych – od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych;
- 7) technika dla dorosłych – od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych;
- 8) technika uzupełniająca dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – od roku szkolnego 2013/14 brak naboru do klas pierwszych.

- 1) post-secondary schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
- 2) foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year), in which graduates do not receive the title of licentiate;
- 3) colleges of social work (3-year) – since 2005/06 school year.

10. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes. Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland (of which studying at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad);
- 3) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad).

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branch sections, organizational units in another location as well as teaching centres in another location. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

The division of higher education institutions by **type of institution** was based on the grouping applied by the Ministry of Science and Higher Education with regard to public schools. In this division, the category of “higher education schools” comprises both the schools whose proper name includes the phrase “higher school” and those containing in their proper name the word “university” or “academy” – of agriculture, economics, pedagogy, arts and theology.

11. Schools for adults – educating in full-time and in distance form – include:

- 1) primary schools for adults;
- 2) lower secondary schools for adults;
- 3) basic vocational schools for adults – since the 2012/13 school year there has been not recruitment to the 1st grade;
- 4) general secondary schools for adults;
- 5) supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational school – in the 2004/05–2013/14 school years;
- 6) specialized secondary schools for adults – since the 2012/13 school year there has been not recruitment to the 1st grade;
- 7) technical secondary schools for adults – since the 2012/13 school year there has been not recruitment to the 1st grade;
- 8) supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school – since the 2013/14 school year there has been not recruitment to the 1st grade.

12. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami leczenia uzdrowiskowego).

13. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

14. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego.

15. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i w szkołach dla dorosłych.

16. Współczynnik skolaryzacji:

- 1) **brutto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;
- 2) **netto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

17. W roku szkolnym 2014/15 do obliczenia relacji w grupie wieku 6–12 lat odpowiadającej poziomowi kształcenia podstawowego (tabl. 3) przyjęto za podstawę (mianownik) połowę liczby ludności dla wieku 6 lat według stanu w dniu 31 XII 2014 r., uwzględnioną również: w grupach wieku 5–6 lat (tabl. 3) oraz 3–6 lat i 6 lat (tabl. 29) przy wychowaniu przedszkolnym.

12. Special schools are organized for disabled children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Education occurs in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are established), in special schools operating independently as well as in special educational care centres, other educational institutions or in the units performing health care activities (including health resort treatment).

13. Special education care centres are facilities for disabled children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular nursery schools or schools.

14. Data regarding:

- 1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year – special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centre, extracurricular education as well as boarding schools and dormitories concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;
- 2) tertiary education are presented as of 30 XI; students are indicated correspondingly on the number of fields of education which they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies. Graduates are shown from the previous academic year.

15. Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults.

16. Enrolment rate:

- 1) **gross** – is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level;
- 2) **net** – is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

17. In the 2014/15 school year, for calculating the ratio corresponding to primary educational level in the 6–12 age group (table 3), the half of the population for the age of 6 as of 31 XII 2014, was used as the base (denominator), also used in the 5–6 age group (table 3) as well as in 3–6 and 6 age groups (table 29) for pre-primary education.

18. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

19. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów – od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

18. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an interschool facility serving as a boarding school.

19. The information presented, excluding data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates – since the 2006/07 school year) has been completed on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.

TABL. 1 (80). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA

EDUCATION BY LEVEL					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	103	105	110	112	primary
gimnazja	83	85	86	85	lower secondary
specjalne ponadgimnazjalne przy- sposabiające do pracy	5	5	5	6	special upper secondary job-training schools
zasadnicze zawodowe	19	19	16	17	basic vocational
licea ogólnokształcące	49	46	46	45	general
uzupełniające licea ogólnokształcące	1	2	–	–	supplementary general
licea profilowane	22	5	2	–	specialized
technika	28	23	21	21	technical
technika uzupełniająca	1	2	–	–	supplementary technical
artystyczne ogólnokształcące ^a	5	4	4	4 ^b	general art ^a
policealne	141	81	66	68	post-secondary
wyższe	26	26	26	25	tertiary
dla dorosłych	74	64	41	40	for adults
podstawowe	–	1	1	–	primary
gimnazja	2	4	4	5	lower secondary
zasadnicze zawodowe	1	–	–	–	basic vocational
licea ogólnokształcące	28	26	29	30	general
uzupełniające licea ogólnokształcące	21	23	2	–	supplementary general
licea profilowane	–	–	–	–	specialized
technika	7	–	–	–	technical
technika uzupełniająca	15	10	5	5	supplementary technical
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^c	4561	3462	9717	8652	Pre-primary education ^c
Szkoły:					Schools:
podstawowe	29556	27615	29236	31812	primary
gimnazja	18441	14519	13411	13302	lower secondary
specjalne ponadgimnazjalne przy- sposabiające do pracy	122	167	154	161	special upper secondary job-training schools
zasadnicze zawodowe	3036	2410	2044	2058	basic vocational
licea ogólnokształcące	17445	14398	12650	12353	general
uzupełniające licea ogólnokształcące	20	25	–	–	supplementary general
licea profilowane	3098	473	139	–	specialized
technika	6505	7403	7155	7491	technical
technika uzupełniająca	17	24	–	–	supplementary technical
artystyczne ogólnokształcące ^a	893	730	731	735 ^d	general art ^a
policealne	11858	10980	10118	10206	post-secondary
wyższe	132827	133084	119637	115370	tertiary

^a Dające uprawnienia zawodowe, w roku 2005/06 łącznie ze szkołami kształcącymi wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych. ^b Ponadto 2 szkoły artystyczne realizujące wyłącznie kształcenie artystyczne, ujęte również w tabl. 8 na str. 142. ^c Dotyczy dzieci w wieku 6 lat, a w latach szkolnych 2013/14 i 2014/15 w wieku 5–6 lat, objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 29 na str. 154. ^d Ponadto 231 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

^a Leading to professional certification, in 2005/06 including art schools educating exclusively in art subjects. ^b Moreover, 2 art schools giving only artistic education, also described in table 8 on page 142. ^c Concerns children aged 6, and in the 2013/14 and 2014/15 school years aged 5–6, attending pre-primary education establishments, also described in table 29 on page 154. ^d Moreover, 231 students of art schools giving only artistic education.

TABL. 1 (80). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)

<i>EDUCATION BY LEVEL (cont.)</i>					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.)					
<i>PUPILS AND STUDENTS (cont.)</i>					
Szkoły (dok.):					<i>Schools (cont.):</i>
dla dorosłych	9605	7869	5998	5350	<i>for adults</i>
podstawowe	–	196	38	–	<i>primary</i>
gimnazja	122	514	468	450	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	66	–	–	–	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	5290	4437	5189	4789	<i>general</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	2017	2054	57	–	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	–	–	–	–	<i>specialized</i>
technika	1037	–	–	–	<i>technical</i>
technika uzupełniająca	1073	668	246	111	<i>supplementary technical</i>
ABSOLWENCI					
<i>GRADUATES</i>					
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	5302	4351	4173	.	<i>primary</i>
gimnazja	6162	4530	4061	.	<i>lower secondary</i>
specjalne ponadgimnazjalne przy- sposabiające do pracy	24	35	37	.	<i>special upper secondary job-training schools</i>
zasadnicze zawodowe	907	715	481	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	5474	5124	4040	.	<i>general</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	7	–	–	.	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	1019	135	127	.	<i>specialized</i>
technika	1296	1568	1391	.	<i>technical</i>
technika uzupełniająca	5	6	–	.	<i>supplementary technical</i>
artystyczne ogólnokształcące ^a	234	124	110 ^b	.	<i>general art^a</i>
policjalne	4248	2530	2924	.	<i>post-secondary</i>
wyższe	25312	36826	32371	.	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	2364	1540	1437	.	<i>for adults</i>
podstawowe	–	10	11	.	<i>primary</i>
gimnazja	29	105	192	.	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	66	–	–	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	1385	668	1130	.	<i>general</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	242	612	–	.	<i>supplementary general</i>
licea profilowane	–	–	–	.	<i>specialized</i>
technika	642	–	–	.	<i>technical</i>
technika uzupełniająca	x	145	104	.	<i>supplementary technical</i>

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 22 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. Źródło: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Leading to professional certification. *b* Moreover, 22 graduates of art schools giving only artistic education
Source: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

TABL. 2 (81). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates	
	2010/11	2013/14	2014/15	2010/11	2013/14	2014/15	2010/11	2013/14
Szkoły podstawowe <i>Primary schools</i>	105	110	112	27615	29236	31812	4351	4184
Jednostki samorządu terytorialnego . . <i>Local government units</i>	82	84	84	24474	25343	27334	3948	3663
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne <i>Associations and other social organizations</i>	10	10	10	1474	1565	1752	234	205
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	3	4	4	622	692	692	82	129
Pozostałe <i>Others</i>	10	12	14	1045	1636	2034	87	176
Gimnazja <i>Lower secondary schools</i>	85	86	85	14519	13411	13302	4530	4061
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration units</i>	1	1	1	21	14	16	17	17
Jednostki samorządu terytorialnego . . <i>Local government units</i>	64	60	58	12739	11294	11096	3960	3371
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne <i>Associations and other social organizations</i>	7	8	9	519	551	546	176	195
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	6	7	7	954	1125	1185	317	351
Pozostałe <i>Others</i>	7	10	10	286	427	459	60	127
Zasadnicze szkoły zawodowe^a <i>Basic vocational schools^a</i>	24	21	23	2577	2198	2219	750	518
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration units</i>	1	1	1	14	16	14	4	3
Jednostki samorządu terytorialnego . . <i>Local government units</i>	22	19	21	2072	1798	1847	614	379
Pozostałe <i>Others</i>	1	1	1	491	384	358	132	136
Licea ogólnokształcące^b <i>General secondary schools^b</i>	48	46	45	14423	12650	12353	5124	4040
Jednostki samorządu terytorialnego . . <i>Local government units</i>	39	35	34	13784	11862	11437	4914	3782
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne <i>Associations and other social organizations</i>	1	1	1	6	55	111	–	–
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	4	4	4	444	443	435	147	152
Pozostałe <i>Others</i>	4	6	6	189	290	370	63	106

a, b Łącznie ze szkołami: *a* – specjalnymi ponadgimnazjalnymi przysposabiającymi do pracy, *b* – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 131.

a, b Including: *a* – special upper secondary job-training schools, *b* – supplementary general secondary schools. See general notes, item 8 on page 131.

TABL. 2 (81). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)

SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates	
	2010/11	2013/14	2014/15	2010/11	2013/14	2014/15	2010/11	2013/14
Licea profilowane <i>Specialized secondary schools</i>	5	2	–	473	139	–	135	127
Jednostki samorządu terytorialnego . . <i>Local government units</i>	4	2	–	459	139	–	128	127
Pozostałe <i>Others</i>	1	–	–	14	–	–	7	–
Technika^c <i>Technical secondary schools^c</i>	29	25	25	8157	7886	8226	1698	1501
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration units</i>	3	3	3	414	412	428	67	62
Jednostki samorządu terytorialnego . . <i>Local self-government entities</i>	25	21	20	7379	7138	7211	1563	1337
Pozostałe <i>Others</i>	1	1	2	364	336	587	68	102
Szkoły policealne <i>Post-secondary schools</i>	81	66	68	10980	10118	10206	2530	2924
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	3	3	3	393	463	198	171	93
Jednostki samorządu terytorialnego . . <i>Local government units</i>	14	12	12	1637	1186	1020	439	464
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne <i>Associations and other social organizations</i>	4	3	3	182	78	64	85	43
Pozostałe <i>Others</i>	60	48	50	8768	8391	8924	1835	2324
Szkoły wyższe <i>Tertiary education</i>	26	26	25	133084	119637	115370	36826	32371
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration units</i>	8	8	8	96167	91749	89696	25649	23905
Pozostałe <i>Others</i>	18	18	17	36917	27888	25674	11177	8466
Szkoły dla dorosłych <i>Schools for adults</i>	64	41	40	7869	5998	5350	1540	1437
Jednostki samorządu terytorialnego . . <i>Local government units</i>	17	12	12	1849	1064	853	344	284
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne <i>Associations and other social organizations</i>	3	1	1	209	80	66	97	50
Pozostałe <i>Others</i>	44	28	27	5811	4854	4431	1099	1103

^c Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe oraz technikami uzupełniającymi; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 131.

Źródło: dane – z wyjątkiem szkół wyższych – Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^c Including general art schools leading to professional certification as well as supplementary technical secondary schools; see general notes, item 8 on page 131.

Source: data – with the exception of the higher education institutions – of the Ministry of National Education.

TABL. 3 (82). WSPÓLCZYNNIK SKOLARYZACJI

ENROLMENT RATE										
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Grupy wieku Age groups	2010/11			2013/14			2014/15		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
		w % in %								
BRUTTO GROSS										
Szkoły: Schools:										
podstawowe ^a primary ^a	6–12	113,5	113,9	113,2	115,9	115,6	116,2	110,2	109,8	110,6
gimnazja lower secondary	13–15	115,3	119,0	111,5	116,5	119,8	113,0	117,3	120,7	113,7
zasadnicze zawodowe ^b basic vocational ^b	16–18	16,9	21,8	11,9	16,8	21,4	12,1	17,2	21,7	12,6
licea ogólnokształcące i profilowane ^c general and special- ized secondary ^c	16–18	140,5	129,0	152,3	137,7	121,4	154,5	132,9	118,4	147,7
technika ^d technical secondary ^d	16–18	58,0	71,4	44,3	62,1	74,3	49,6	64,6	76,7	52,3
policealne post-secondary	19–21	46,4	35,1	57,3	62,8	42,8	83,0	67,6	42,4	94,0
NETTO NET										
Wychowanie przedszkolne ^e Pre-primary education ^e	5–6	80,0	.	.	78,3	82,9	73,4	103,2	106,6	99,5
Szkoły: Schools:										
podstawowe ^a primary ^a	6–12	105,8	106,2	105,3	108,1	108,3	107,9	108,9	108,2	109,6
gimnazja lower secondary	13–15	102,5	102,4	102,6	103,7	103,7	103,7	104,6	104,9	104,3
zasadnicze zawodowe ^b basic vocational ^b	16–18	13,2	16,8	9,4	13,1	16,2	9,9	12,9	16,2	9,6
licea ogólnokształcące i profilowane ^c general and special- ized secondary ^c	16–18	98,6	79,9	117,7	98,7	78,1	119,9	95,9	76,3	115,8
technika ^d technical secondary ^d	16–18	39,2	48,6	29,5	44,6	53,5	35,4	48,2	57,5	38,6
policealne post-secondary	19–21	16,2	11,8	20,4	21,0	13,0	29,1	23,7	14,0	33,9

^a W latach szkolnych 2010/11–2013/14 dotyczy dzieci w wieku 7–12 lat. ^{b–d} Łącznie ze szkołami: ^b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^c – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d – technikami uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 131. ^e Dotyczy w latach 2010/11–2013/14 dzieci w wieku 6 lat, a w roku 2014/15 dzieci w wieku 5–6 lat, objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the 2010/11–2013/14 school years concerns children aged 7–12. ^{b–d} Including: ^b – special job-training schools, ^c – supplementary general secondary schools, ^d – supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. See general notes, item 8 on page 131. ^e In the 2010/11–2013/14 concerns children aged 6 and in the 2014/15 school year children aged 5–6 years attending pre-primary education establishments.

Source: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 4 i 5

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 4 and 5

The division by languages may include one person more than once.

TABL. 4 (83). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ W SZKOŁACH POLICEALNYCH

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AS WELL AS IN POST-SECONDARY SCHOOLS

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total pupils and students at schools					
		podstawo- wych primary	gimna- zjach lower secondary	zasad- niczych zawodo- wych basic voca- tional	liceach ogólno- kształ- cących ^a general second- ary ^a	liceach profilo- wanych specia- lized second- ary	techni- kach ^b technical second- ary ^b

NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE

OBLIGATORY EDUCATION

Angielski 2013/14	64175	98,0	97,8	70,5	99,3	100,0	99,7	27,1
<i>English</i> 2014/15	66763	98,2	98,0	74,9	99,2	–	99,6	33,2
Francuski 2013/14	2824	0,2	7,1	–	12,5	–	3,0	–
<i>French</i> 2014/15	2463	0,1	6,5	–	10,6	–	2,9	–
Niemiecki 2013/14	25390	4,8	67,0	29,2	58,7	100,0	86,8	–
<i>German</i> 2014/15	24689	4,4	66,5	25,1	58,7	–	81,2	–
Rosyjski 2013/14	1300	0,0	1,8	–	6,6	–	2,7	–
<i>Russian</i> 2014/15	1269	0,0	1,3	–	7,1	–	2,4	–
Włoski 2013/14	174	–	0,2	–	1,1	–	–	0,3
<i>Italian</i> 2014/15	195	–	0,4	–	1,1	–	–	0,3
Hiszpański 2013/14	4505	2,5	11,1	–	15,4	–	4,1	–
<i>Spanish</i> 2014/15	5307	2,3	13,7	–	19,1	–	4,6	–
Łacina 2013/14	634	–	–	–	5,0	–	–	–
<i>Latin</i> 2014/15	1160	–	–	–	9,4	–	–	–
Inne 2013/14	105	–	0,3	–	0,5	–	–	–
<i>Others</i> 2014/15	49	–	0,2	–	0,2	–	–	–

NAUCZANIE DODATKOWE^d

ADDITIONAL EDUCATION^d

Angielski 2013/14	520	0,6	0,5	–	–	–	–	19,2
<i>English</i> 2014/15	450	0,5	0,1	–	–	–	–	18,1
Francuski 2013/14	59	0,2	–	–	0,0	–	–	–
<i>French</i> 2014/15	1	–	–	–	0,0	–	–	–
Niemiecki 2013/14	2170	4,1	7,0	–	0,2	–	–	–
<i>German</i> 2014/15	2417	3,5	5,7	–	0,8	–	5,6	–
Inne 2013/14	772	1,2	2,2	–	0,4	–	–	4,2
<i>Others</i> 2014/15	847	1,3	1,8	–	0,5	–	–	8,0

a–b Łącznie ze szkołami: a – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, b – technikami uzupełniającymi oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 131. c Bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych. d Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a–b Including schools: a – supplementary general, b – supplementary technical and general art leading to professional certification. See general notes, item 8 on page 131. c Excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work. d Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 5 (84). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a
 STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of total students at schools</i>					
		podstawo- wych <i>primary</i>	gimna- zjach <i>lower secondary</i>	liceach ogólno- kształ- cących ^b <i>general secondary^b</i>	liceach profilo- wanych <i>specia- lized secondary</i>	techni- kach ^c <i>technical secondary^c</i>	policeal- nych <i>post- -secondary</i>
Angielski 2013/14	10724	100,0	93,2	94,3	–	83,3	59,2
<i>English</i> 2014/15	9817	–	87,8	97,0	–	77,5	53,9
Francuski 2013/14	–	–	–	–	–	–	–
<i>French</i> 2014/15	–	–	–	–	–	–	–
Niemiecki 2013/14	374	–	6,8	2,9	–	16,7	1,8
<i>German</i> 2014/15	214	–	12,2	2,8	–	22,5	–
Rosyjski 2013/14	–	–	–	–	–	–	–
<i>Russian</i> 2014/15	1	–	–	0,0	–	–	–
Inne 2013/14	–	–	–	–	–	–	–
<i>Others</i> 2014/15	–	–	–	–	–	–	–

^a Dane dotyczą nauczania obowiązkowego. ^{b, c} Łącznie ze szkołami: ^b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c – technikami uzupełniającymi. Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 132.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Data concern obligatory education. ^{b, c} Including schools: ^b – supplementary general, ^c – supplementary technical. See general notes, item 11 on page 132.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 6 (85). SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^a
 SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^b	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Ośrodki	3	3	3	3	<i>Centres</i>
Miejsca	289	329	322	298	<i>Places</i>
Wychowankowie	344	290	223	225	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
niewidomi i słabo widzący	2	–	–	–	<i>blind and sight impaired</i>
niesłyszący i słabo słyszący	135	91	73	59	<i>deaf and hearing impaired</i>
przewlekłe choroby	7	–	–	–	<i>chronically ill</i>
z niepełnosprawnością ruchową ^c	52	51	44	49	<i>motor-skill impaired^c</i>
z upośledzeniem umysłowym . . .	94	65	45	37	<i>mentally disabled</i>
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	13	53	28	34	<i>socially maladjusted</i>
z rozpoznany autyzmem	14	–	2	5	<i>with diagnosed autism</i>
z zaburzeniami sprzężonymi	27	30	31	41	<i>associated with defects</i>

^a Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2014 r. 1 ośrodek z 78 wychowankami). ^b Stan w dniu 31 X. ^c Od 2011 r. dotyczy wychowanków z niepełnosprawnością ruchową i afazją.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including special education centres (in 2014 was 1 centre with 78 residents). ^b As of 31 X. ^c Since 2011 concerns motorskill impaired residents and residents with aphasia.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (86). **INTERNATY I BURSYP SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BOARDING SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014/15		2010/11	2013/14	2014/15		SPECIFICATION
	placówki <i>establishments</i>	miejsca <i>beds</i>	korzystający <i>boarder</i>				
			ogółem <i>total</i>		na 100 miejsc <i>per 100 beds</i>		
OGÓŁEM	10	1164	1207	115	1098	94,3	TOTAL
Internaty	7	711	721	672	654	92,0	<i>Boarding-schools</i>
gimnazja	1	120	120	120	110	91,7	<i>lower secondary</i>
zasadnicze szkoły zawodowe i technika ^a	4	437	429	405	399	91,3	<i>basic vocational and technical secondary^a</i>
licea ogólnokształcące ^b	2	154	172	147	145	94,2	<i>general secondary^b</i>
Bursy	3	453	486	443	444	98,0	<i>Dormitories</i>

a, b Łącznie ze szkołami: a – technikami uzupełniającymi, ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, policealnymi, kolegiami nauczycielskimi, nauczycielskimi kolegiami języków obcych, kolegiami pracowników służb społecznych, b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 131.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Including: a – supplementary technical secondary schools, general art schools leading to professional certification, post-secondary schools, teacher training colleges, foreign language teacher training colleges, colleges of social work, b – supplementary general secondary schools. See general notes, item 8 on page 131.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (87). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIENIÓW ZAWODOWYCH					
<i>LEVEL ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION</i>					
Szkoły	4	6	7	7	<i>Schools</i>
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych . . .	1	3	3	3	<i>of which schooling only in the art subjects</i>
Uczniowie	929	858	1121	1160	<i>Pupils</i>
w tym kobiety	577	509	669	706	<i>of which females</i>
Absolwenci	173	135	121	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	108	79	70	.	<i>of which females</i>
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE					
<i>LEVEL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION</i>					
Szkoły	5	6	6	6	<i>Schools</i>
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	2	2	2	<i>of which schooling only in the art subjects</i>
Uczniowie	893	942	965	966	<i>Pupils</i>
w tym kobiety	599	655	705	726	<i>of which females</i>
Absolwenci	234	147	132	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	154	100	98	.	<i>of which females</i>
w tym ogólnokształcące szkoły artystyczne					
<i>of which general art schools</i>					
Szkoły	4	4	4	<i>Schools</i>
Uczniowie	730	731	735	<i>Students</i>
w tym kobiety	530	547	555	<i>of which females</i>
Absolwenci	124	110	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	86	84	.	<i>of which females</i>

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (88). SZKOŁY SPECJALNE
SPECIAL SCHOOLS

LATA YEARS SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Pupils and students		Absolwenci ^a Graduates ^a	
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Podstawowe 2013/14	16	87	505	172	78	31
<i>Primary</i> 2014/15	16	89	483	169	92	31
Gimnazja 2013/14	17	61	392	183	113	58
<i>Lower secondary</i> 2014/15	17	61	376	162	127	63
Przysposabiające do pracy 2013/14	5	26	154	68	31	12
<i>Job-training</i> 2014/15	6	29	161	74	37	16
Zasadnicze zawodowe . . . 2013/14	4	18	151	72	59	24
<i>Basic vocational</i> 2014/15	4	19	155	63	30	16
Licea ogólnokształcące . . 2013/14	4	11	81	45	22	12
<i>General secondary</i> 2014/15	4	13	94	47	16	9
Uzupełniające licea ogólnokształcące 2013/14	–	–	–	–	–	–
<i>Supplementary general</i> 2014/15	–	–	–	–	–	–
Licea profilowane 2013/14	–	–	–	–	–	–
<i>Specialized secondary</i> 2014/15	–	–	–	–	–	–
Technika 2013/14	1	2	11	10	5	3
<i>Technical secondary</i> 2014/15	1	2	13	6	6	6
Technika uzupełniająca . . 2013/14	–	–	–	–	4	–
<i>Supplementary technical</i> 2014/15	–	–	–	–	–	–
Policealne 2013/14	2	5	45	20	24	9
<i>Post-secondary</i> 2014/15	2	3	29	13	27	11

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a From the previous school year.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 (89). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	87	89	94	96	Schools
w tym:					of which:
sportowe i mistrzostwa sportowego	4	3	4	4	sports and athletic
artystyczne ^a	3	3	4	4	arts ^a
Pomieszczenia szkolne	1536	1821	.	.	Classrooms
Oddziały	1303	1234	1393	1485	Sections

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

TABL. 10 (89). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)

PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Uczniowie	28977	27119	28731	31329	<i>Pupils</i>
w tym I klasa	4582	5434	5120	7048	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	14175	13256	14043	15401	<i>of which females</i>
w tym szkoły:					<i>of which schools:</i>
sportowe i mistrzostwa sportowego	1484	981	1348	1436	<i>sports and athletic</i>
artystyczne ^a	645	599	753	779	<i>arts^a</i>
Absolwenci	5211	4270	4081	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	2568	2061	1938	.	<i>of which females</i>
w tym szkoły:					<i>of which schools:</i>
sportowe i mistrzostwa sportowego	280	191	182	.	<i>sports and athletic</i>
artystyczne ^a	129	106	94	.	<i>arts^a</i>
Liczba uczniów na:					<i>Number of pupils per:</i>
I szkołę	333	305	306	326	<i>school</i>
I pomieszczenie szkolne	19	15	x	x	<i>classroom</i>
I oddział	22	22	21	21	<i>section</i>

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (90). GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)

LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Gimnazja	67	68	69	68	<i>Lower secondary schools</i>
w tym szkoły:					<i>of which schools:</i>
sportowe i mistrzostwa sportowego	3	–	–	1	<i>sports and athletic</i>
z oddziałami przysposabiającymi					<i>with job-training</i>
do pracy ^a	2	2	3	3	<i>section^a</i>
Pomieszczenia szkolne	915	955	.	.	<i>Classrooms</i>
Oddziały	716	596	564	574	<i>Sections</i>
Uczniowie	17892	14057	13019	12926	<i>Pupils</i>
w tym I klasa	5818	4735	4462	4399	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	8519	6809	6227	6158	<i>of which females</i>
w tym szkoły:					<i>of which schools:</i>
sportowe i mistrzostwa sportowego	512	–	–	229	<i>sports and athletic</i>
z oddziałami przysposabiającymi					<i>with job-training</i>
do pracy ^a	403	534	453	455	<i>section^a</i>
Absolwenci	6001	4429	3934	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	2974	2172	1890	.	<i>of which females</i>
w tym szkoły:					<i>of which schools:</i>
sportowe i mistrzostwa sportowego	150	56	61	.	<i>sports and athletic</i>
z oddziałami przysposabiającymi					<i>with job-training</i>
do pracy ^a	127	144	130	.	<i>section^a</i>
Liczba uczniów na:					<i>Number of pupils per:</i>
I szkołę	267	207	189	190	<i>school</i>
I pomieszczenie szkolne	20	15	x	x	<i>classroom</i>
I oddział	25	24	23	23	<i>section</i>

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Based on the programme of 6th grade of primary school.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (91). ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	14	13	12	13	<i>Schools</i>
Oddziały	105	96	83	87	<i>Sections</i>
Uczniowie	2640	2176	1893	1903	<i>Pupils</i>
w tym I klasa	1242	974	780	675	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	839	724	639	668	<i>of which females</i>
Absolwenci	797	649	451	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	281	186	122	.	<i>of which females</i>

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 13 (92). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH
 DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

A. KIERUNKI KSZTAŁCENIA ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97^a

FIELDS EDUCATION ACCORDING TO THE CLASIFICATION ISCED'97^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA	2010/11	2013/14	2014/15	2010/11	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION
	uczniowie <i>students</i>			absolwenci <i>graduates</i>		
OGÓŁEM	2176	1893	1903	649	451	TOTAL
Artystyczna	58	–	–	18	–	<i>Arts</i>
Ekonomiczna i administracyjna.	111	75	115	46	–	<i>Business and administration</i>
Inżynieryjno-techniczna	736	690	651	233	207	<i>Engineering and engineering trades</i>
Produkcji i przetwórstwa	183	221	224	63	50	<i>Manufacturing and processing</i>
Architektury i budownictwa	242	204	163	54	82	<i>Architecture and building</i>
Rolnicza, leśna i rybactwa	3	5	5	3	–	<i>Agriculture, forestry and fishery</i>
Usług dla ludności	843	698	745	232	112	<i>Personal services</i>

B. KIERUNKI KSZTAŁCENIA ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^b

FIELDS EDUCATION ACCORDING TO THE CLASIFICATION ISCED-F 2013^b

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION
	uczniowie <i>students</i>		
OGÓŁEM	1893	1903	TOTAL
Artystyczna	–	–	<i>Arts</i>
Biznesu i administracji	75	115	<i>Business and administration</i>
Inżynieryjno-techniczna	690	651	<i>Engineering and engineering trades</i>
Produkcji i przetwórstwa	221	224	<i>Manufacturing and processing</i>
Architektury i budownictwa	204	163	<i>Architecture and construction</i>
Rolnicza	5	5	<i>Agriculture</i>
Usług dla ludności	698	745	<i>Personal services</i>

^a Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji. ^b Międzynarodowa Klasyfikacja Kierunków Kształcenia.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a The International Standard Classification of Education. ^b The International Classification of Fields of Education and Training.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 14 (93). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	45	44	42	41	Schools
Oddziały	621	524	460	450	Sections
Uczniowie	17395	14356	12569	12259	Pupils
w tym I klasa	5807	4796	4225	4090	of which 1st grade
w tym kobiety	9920	8391	7525	7303	of which females
Absolwenci	5467	5105	4024	.	Graduates
w tym kobiety	3143	3009	2409	.	of which females

^a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi; patrz uwagi ogólne, ust. 8 pkt. 4–5 na str. 131.
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary general secondary schools; see general notes, item 8, points 4–5 on page 131.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (94). **LICEA PROFILOWANE^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	22	5	2	–	Schools
Oddziały	118	19	6	–	Sections
Uczniowie	3098	473	139	–	Pupils
w tym I klasa	1002	151	–	–	of which 1st grade
w tym kobiety	1731	360	109	–	of which females
Absolwenci	1019	135	127	.	Graduates
w tym kobiety	565	103	100	.	of which females

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8, pkt 6 na str. 131.
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 8, point 6 on page 131.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (95). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI LICEÓW PROFILOWANYCH DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG PROFILI KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
STUDENTS AND GRADUATES OF SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH BY EDUCATIONAL PROFILE (excluding special schools)

PROFILE KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2013/14	2014/15	2010/11	2013/14	EDUCATIONAL PROFILE ^a
	uczniowie students			absolwenci graduates		
OGÓŁEM	473	139	–	135	127	TOTAL
Ekonomiczno-administracyjny	181	62	–	55	55	Business and administration
Socjalny	209	16	–	61	15	Social
Usługowo-gospodarczy	83	61	–	19	57	Services and economics

^a Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 VI 2007 r. (Dz. U. Nr 124, poz. 860).
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to a decree of the Ministry of National Education, dated 26 VI 2007 (Journal of Laws No 124, item 860).
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (96). **TECHNIKA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)***TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	25	22	20	20	Schools
Oddziały	241	300	280	294	Sections
Uczniowie	6450	7379	7144	7478	Students
w tym I klasa	2219	2091	2286	2339	of which 1st grade
w tym kobiety	2133	2579	2580	2747	of which females
Absolwenci	1271	1560	1385	.	Graduates
w tym kobiety	524	577	471	.	of which females

a Łącznie z technikami uzupełniającymi; patrz uwagi ogólne, ust. 8, pkt. 7–8 na str. 131.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including supplementary technical secondary schools; see general notes, item 8, points 7–8 on page 131.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (97). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA***STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION*A. KIERUNKI KSZTAŁCENIA ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97^a*FIELDS EDUCATION ACCORDING TO THE CLASIFICATION ISCED'97^a*

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA	2010/11 ^b	2013/14	2014/15	2010/11 ^b	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION
	uczniowie students			absolwenci graduates		
OGÓLEM	7379	7144	7478	1560	1385	TOTAL
Artystyczna	72	96	115	30	10	Arts
Społeczna	597	354	356	157	95	Social and behavioural science
Ekonomiczna i administracyjna	682	881	925	65	158	Business and administration
Fizyczna ^c	70	77	64	–	24	Physical sciences ^c
Informatyczna	1225	1327	1430	216	263	Computing
Inżynieryjno-techniczna	1642	1819	1969	362	335	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	194	166	190	49	27	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa.	965	873	822	183	171	Architecture and building
Rolnicza, leśna i rybactwa	77	30	25	25	–	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjna	–	63	122	–	–	Veterinary
Medyczna	–	30	43	–	–	Health
Usług dla ludności	1777	1342	1300	449	292	Personal services
Usług transportowych	71	86	117	17	10	Transport services
Ochrony środowiska	7	–	–	7	–	Environmental protection

a Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji. *b* Łącznie z technikami uzupełniającymi. *c* Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

a The International Standard Classification of Education. *b* Including supplementary technical secondary schools. *c* Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 18 (97). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)

STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION (cont.)

B. KIERUNKI KSZTAŁCENIA ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^aFIELDS EDUCATION ACCORDING TO THE CLASIFICATION ISCED-F 2013^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION
	uczniowie	students	
OGÓLEM	7144	7478	TOTAL
Artystyczna	96	115	Arts
Spoleczna	354	356	Social and behavioural sciences
Biznesu i administracji	881	925	Business and administration
Fizyczna ^b	77	64	Physical sciences ^b
Technologii teleinforma- tycznych	1327	1430	Information and communication technologies
Inżynieryjno-techniczna	1819	1969	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	166	190	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa. . . .	873	822	Architecture and construction
Rolnicza	30	25	Agriculture
Weterynaryjna	63	122	Veterinary
Medyczna	30	43	Health
Usług dla ludności	1342	1300	Personal services
Usług transportowych	86	117	Transport services

^a Międzynarodowa Klasyfikacja Kierunków Kształcenia. ^b Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a The International Classification of Fields of Education and Training. ^b Among others: physics, chemistry, geology.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (98). SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)

POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	140	79	64	66	Schools
Oddziały	449	430	395	393	Sections
Uczniowie	11838	10939	10073	10177	Students
w tym I klasa	7675	8001	7367	7613	of which 1st grade
w tym kobiety	6424	6889	6635	6920	of which females
Absolwenci.	4239	2507	2897	.	Graduates
w tym kobiety	2575	1693	2203	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (99). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA

STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

A. KIERUNKI KSZTAŁCENIA ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97^aFIELDS EDUCATION ACCORDING TO THE CLASIFICACION ISCED'97^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA	2010/11	2013/14	2014/15	2010/11	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION
	uczniowie students			absolwenci graduates		
OGÓŁEM	10939	10073	10177	2507	2897	TOTAL
Artystyczna.....	262	760	798	68	268	Arts
Społeczna.....	63	19	22	33	9	Social and behavioural science
Dziennikarstwa i informacji.....	–	21	40	–	–	Journalism and information
Ekonomiczna i administracyjna.....	3317	2276	2109	459	411	Business and administration
Informatyczna.....	893	794	950	146	97	Computing
Inżynieryjno-techniczna.....	451	101	73	138	20	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa.....	44	–	–	13	–	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa.....	287	137	89	28	28	Architecture and building
Rolnicza, leśna i rybactwa.....	63	26	–	25	–	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjna.....	25	380	351	–	94	Veterinary
Medyczna.....	1185	1784	1951	405	778	Health
Opieki społecznej.....	321	395	235	95	113	Social services
Usług dla ludności.....	2401	1329	1198	485	375	Personal services
Usług transportowych.....	–	102	25	–	8	Transport services
Ochrony i bezpieczeństwa.....	1219	1638	1528	350	274	Security services
Pozostałe.....	408	311	808	262	422	Others

B. KIERUNKI KSZTAŁCENIA ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^bFIELDS EDUCATION ACCORDING TO THE CLASIFICACION ISCED-F 2013^b

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION
	uczniowie students		
OGÓŁEM	10073	10177	TOTAL
Artystyczna.....	760	798	Arts
Społeczna.....	19	22	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji.....	21	40	Journalism and information
Biznesu i administracji.....	2276	2109	Business and administration
Technologii teleinformatycznych.....	794	950	Information and communication
Inżynieryjno-techniczna.....	101	73	Engineering and engineering trades
Architektury i budownictwa.....	137	89	Architecture and construction
Rolnicza.....	26	–	Agriculture
Weterynaryjna.....	380	351	Veterinary
Medyczna.....	1784	1951	Health
Opieki społecznej.....	395	235	Welfare
Usług dla ludności.....	1329	1198	Personal services
Higieny i bezpieczeństwa pracy.....	851	1047	Hygiene and occupational health services
Ochrony i bezpieczeństwa.....	787	481	Security services
Usług transportowych.....	102	25	Transport services
Pozostałe.....	311	808	Others

^a Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji. ^b Międzynarodowa Klasyfikacja Kierunków Kształcenia.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a The International Standard Classification of Education. ^b The International Classification of Fields of Education and Training.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (100). SZKOŁY WYŻSZE
 HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Studenci Students	Absolwenci ^a Graduates ^a	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2005/06	26	132827	25312	TOTAL
2010/11	26	133084	36826	
2013/14	26	119637	32371	
2014/15	25	115370	.	
Uniwersytety	1	36412	8824	Universities
Wyższe szkoły techniczne	2	20668	5409	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	1	10729	2979	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	5	18818	5674	Academies of economics
Uniwersytety medyczne	1	6620	1770	Medical universities
Akademie wychowania fizycznego	1	3182	1039	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	2	2158	748	Fine arts academies
Pozostałe szkoły wyższe	12	16783	5928	Others

^a W podziale według typów szkół – z roku akademickiego 2013/14.

^a According to type of school – for 2013/14 academic year.

 TABL. 22 (101). FILIE, ZAMIEJSCOWE PODSTAWOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE ORAZ
 ZAMIEJSCOWE OŚRODKI DYDAKTYCZNE SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG
 LOKALIZACJI
 BRANCHES SECTIONS, BASIC ORGANIZATIONAL UNITS IN ANOTHER LOCATION
 AS WELL AS TEACHING CENTRES IN ANOTHER LOCATION OF HIGHER EDUCATION
 INSTITUTIONS BY PLACE OF RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Filie i zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne Branch sections and basic organizational units in another location	Zamiejscowe ośrodki dydaktyczne Teaching centres in another location	Studenci ^a Students ^a	Absolwenci ^{ab} Graduates ^{ab}
OGÓŁEM 2010/11	16	10	16766	4489
TOTAL 2013/14	13	10	13307	4038
2014/15	13	9	12567	3634
lokalizacja według województw: residence by voivodships:				
Dolnośląskie	–	1	51	21
Lubuskie	1	2	1266	296
Pomorskie	2	–	893	235
Śląskie	2	–	5290	1263
Warmińsko-mazurskie	1	–	53	–
Wielkopolskie	4	6	2672	1247
Zachodniopomorskie	3	–	2342	572

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b Z poprzedniego roku akademickiego.

U w a g a. Ponadto na terenie Poznania funkcjonowały 2 filie i zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne oraz 1 zamiejscowy ośrodek dydaktyczny (1599 studentów i 134 absolwentów) uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza Poznaniem.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b For previous academic year.

N o t e. Moreover, in Poznań there were 2 branch sections and basic organizational units in another location as well as 1 teaching centre in another location (1599 students and 134 graduates) which headquarters were located outside the territory of Poznań.

TABL. 23 (102). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Z liczby ogółem na studiach <i>Of total number at study forms</i>				SPECIFICATION
			stacjonarnych ^a <i>full-time programmes^a</i>		niestacjonarnych ^b <i>part-time programmes^b</i>		
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM 2005/06	132827	75748	70577	39739	62250	36009	TOTAL
2010/11	133084	78301	72538	41925	60546	36376	
2013/14	119637	70843	72912	43791	46725	27052	
2014/15	115370	68318	72421	43618	42949	24700	
Uniwersytety	36412	25612	27580	19293	8832	6319	
Wyższe szkoły techniczne	20668	6259	14829	5188	5839	1071	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	10729	6568	7621	4956	3108	1612	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	18818	11527	9143	5459	9675	6068	<i>Academies of economics</i>
Uniwersytety medyczne	6620	4974	5442	4051	1178	923	<i>Medical universities</i>
Akademie wychowania fizycznego	3182	1771	2768	1531	414	240	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	2158	1427	1884	1251	274	176	<i>Fine arts academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe	16783	10180	3154	1889	13629	8291	<i>Others</i>

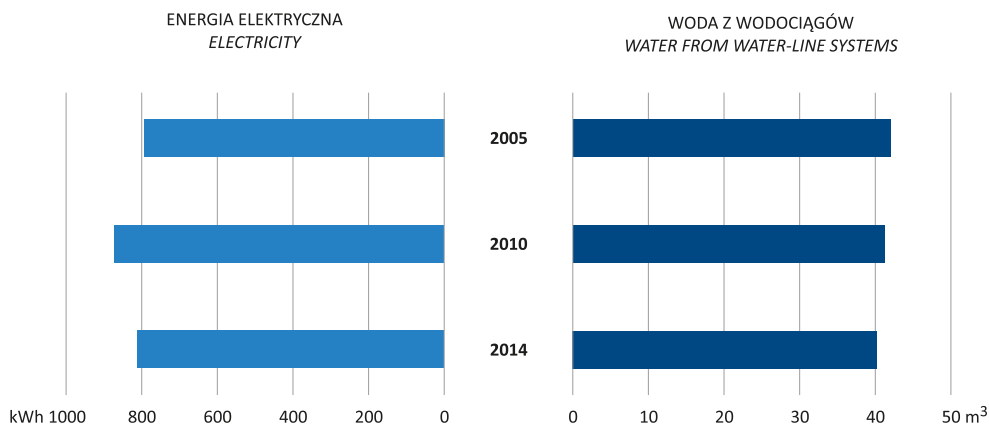
a, b Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: a – dziennych, b – wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.
a, b Data 2005/06 academic years concern: a – day study forms, b – evening, weekend and extramural study forms.

TABL. 24 (103). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Z liczby ogółem na studiach <i>Of total number at study forms</i>				SPECIFICATION	
			stacjonarnych ^a <i>full-time programmes^a</i>		niestacjonarnych ^b <i>part-time programmes^b</i>			
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>		
OGÓŁEM 2005/06	25312	16068	11991	7327	13321	8741	TOTAL	
2010/11	36826	23283	19456	11767	17370	11516		
2013/14	32371	20590	19329	12029	13042	8561		
Uniwersytety	8824	6621	6346	4710	2478	1911		<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	5409	1732	4346	1519	1063	213		<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	2979	1898	2202	1506	777	392	<i>Agricultural academies</i>	
Wyższe szkoły ekonomiczne	5674	3794	2789	1732	2885	2062	<i>Academies of economics</i>	
Uniwersytety medyczne	1770	1440	1314	1029	456	411	<i>Medical universities</i>	
Akademie wychowania fizycznego	1039	660	782	491	257	169	<i>Physical academies</i>	
Wyższe szkoły artystyczne	748	514	570	398	178	116	<i>Fine arts academies</i>	
Pozostałe szkoły wyższe	5928	3931	980	644	4948	3287	<i>Others</i>	

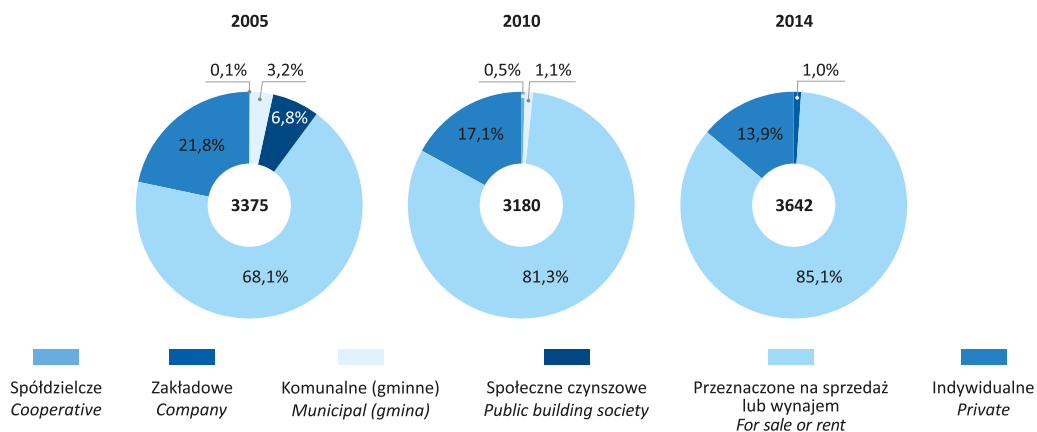
a, b Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: a – dziennych, b – wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.
a, b Data 2005/06 academic years concern: a – day study forms, b – evening, weekend and extramural study forms.

ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ I WODY W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH NA 1 MIESZKAŃCA CONSUMPTION OF ELECTRICITY AND WATER IN HOUSEHOLDS PER CAPITA

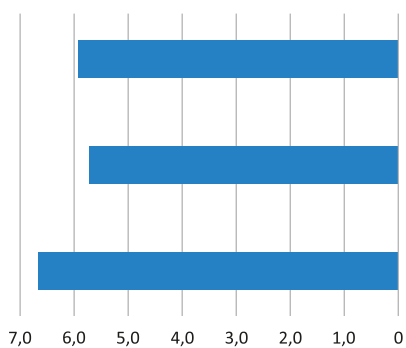

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA DWELLINGS COMPLETED

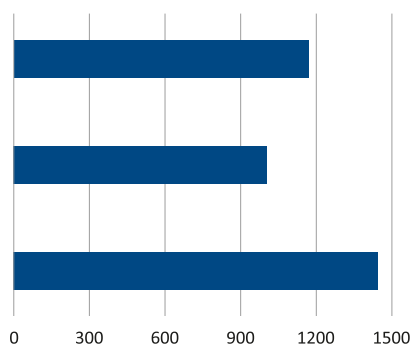
WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA
BY FORMS OF CONSTRUCTIONS

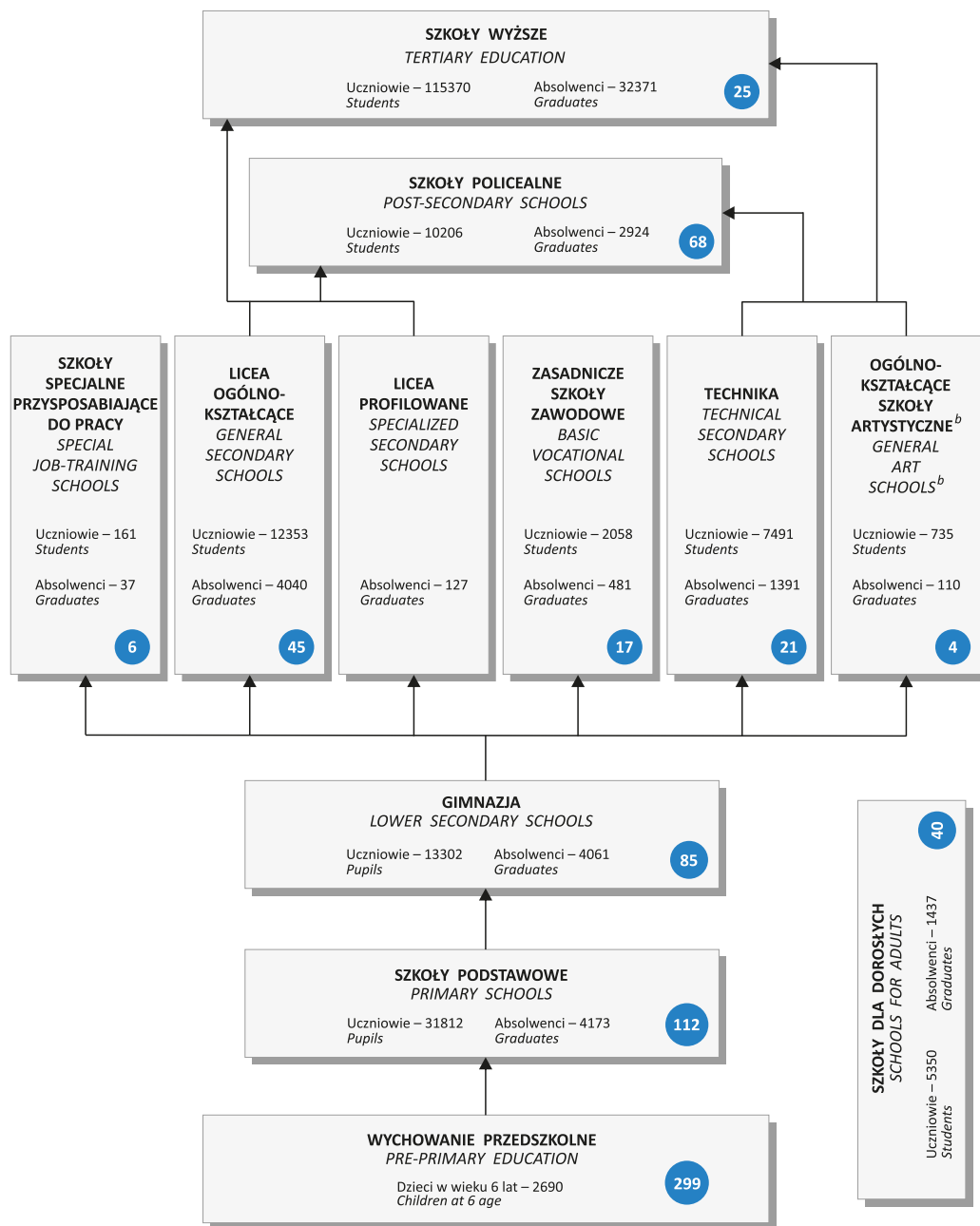
NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW
PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2014/15^a
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN THE 2014/15 SCHOOL YEAR^a

 Liczba placówek
 Number of establishments

^a Stan na początku roku szkolnego. Absolwenci z roku szkolnego 2013/14. ^b Dające uprawnienia zawodowe.
^a As beginning of the school year. Graduates from the school year 2013/14. ^b Leading to professional certification.

TABL. 25 (104). **CUDZOZIEMCY^a – STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ***FOREIGNERS^a – STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		SPECIFICATION	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>		
OGÓŁEM	2005/06	1097	534	138	71	TOTAL
	2010/11	1749	874	291	161	
	2013/14	2155	1120	386	200	
	2014/15	2361	1231	.	.	
studia: stacjonarne		2265	1185	369	190	<i>study: stationary</i>
niestacjonarne		96	46	17	10	<i>non-stationary</i>
Uniwersytety		536	332	54	32	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne		138	28	28	4	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze		49	28	11	8	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne		199	77	27	16	<i>Academies of economics</i>
Uniwersytety medyczne		847	416	167	86	<i>Medical universities</i>
Akademie wychowania fizycznego		17	9	4	2	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne		113	70	36	18	<i>Fine arts academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe		462	271	59	34	<i>Others</i>

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według systemów studiów i typów szkół – z roku akademickiego 2013/14.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study system and type of school – for 2013/14 academic year.

TABL. 26 (105). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a***STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a*

SZKOŁY	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15				SCHOOLS
				ogółem ^b <i>total^b</i>	w tym otrzymujący stypendia <i>of which scholarships recipients</i>		ogółem w % ogółu studentów danej grupy szkół <i>total in % of total students of given group of schools</i>	
					o charakterze socjalnym <i>social</i>	rektora dla najlepszych studentów <i>vice-chancellor to the best students</i>		
OGÓŁEM	40464	29475	25294	23843	13267	10261	20,7	TOTAL
w tym:								<i>of which:</i>
Uniwersytety	15606	7915	7565	7382	4246	2964	20,3	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	4577	4459	4005	3871	2222	1687	18,7	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	3660	2780	2271	2148	1274	940	20,0	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	8834	5879	4816	4364	2035	2041	23,2	<i>Academies of economics</i>
Uniwersytety medyczne	1839	1469	1268	1260	721	534	19,0	<i>Medical universities</i>
Akademie wychowania fizycznego	1167	1127	918	947	679	342	29,8	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	892	654	520	476	295	203	22,1	<i>Fine arts academies</i>

^a Łącznie z cudzoziemcami; od roku akademickiego 2010/11 bez stypendiów przyznawanych przez ministrów oraz stypendiów finansowanych z funduszy unijnych. ^b W podziale według rodzajów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

^a Including foreigners; since the 2010/11 academic years excluding scholarships granted by ministers and scholarships financed from European funds. ^b In the division by type of scholarships one person may be included more than once.

TABL. 27 (106). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
Stan w dniu 30 XI
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS
As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE				
<i>STUDENT DORMITORIES</i>				
Domy	38	37	36	<i>Dormitories</i>
Miejsca	10804	10498	10045	<i>Beds</i>
Korzystający				<i>Boarding:</i>
studenci	8493	8466	8175	<i>students</i>
w % ogółu studentów	6,4	7,1	7,1	<i>in % of total students</i>
uczestnicy studiów doktoranckich ^a	140	103	113	<i>students of doctoral studies^a</i>
w % ogółu uczestników	4,6	3,3	3,6	<i>in % of total students of doctoral studies</i>
STOŁÓWKI STUDENCKIE				
<i>STUDENT CANTEENS</i>				
Stołówki	2	3	3	<i>Canteens</i>
Miejsca konsumenckie	252	477	510	<i>Seating</i>

^a Bez uczestników studiów doktoranckich w Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz instytutów naukowo-badawczych.

^a Excluding doctoral students of the Medical Centre for Postgraduate Education, scientific facilities of the Polish Academy of Sciences as well as research institutes.

TABL. 28 (107). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Szkoly <i>Schools</i>	Oddziały <i>Sections</i>	Uczniowie <i>Students</i>		Absolwenci <i>Graduates</i>	
			ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
Szkoły podstawowe <i>Primary schools</i>	2005/06	–	–	–	–	–
	2010/11	1	2	196	102	10
	2013/14	1	2	38	26	11
	2014/15	–	–	–	–	–
Gimnazja <i>Lower secondary schools</i>	2005/06	2	8	122	26	29
	2010/11	4	18	514	128	105
	2013/14	4	19	468	140	192
	2014/15	5	19	450	141	–
Szkoły zasadnicze (zawodowe) <i>Basic vocational schools</i>	2005/06	1	4	66	58	66
	2010/11	–	–	–	–	–
	2013/14	–	–	–	–	–
	2014/15	–	–	–	–	–
Licea ogólnokształcące <i>General secondary schools</i>	2005/06	28	179	5290	2470	1385
	2010/11	26	138	4437	1795	668
	2013/14	29	151	5189	2269	1130
	2014/15	30	144	4789	2073	–
Uzupełniające licea ogólnokształcące <i>Supplementary general secondary schools</i>	2005/06	21	56	2017	858	242
	2010/11	23	81	2054	880	612
	2013/14	2	3	57	25	–
	2014/15	–	–	–	–	–

TABL. 28 (107). SZKOŁY DLA DOROSŁYCH (dok.)

SCHOOLS FOR ADULTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoly Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates	
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Licea profilowane <i>Specialized secondary schools</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	– – – –	– – – –	– – – –	– – – .	– – – .
Technika <i>Technical secondary school</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	7 – – –	42 – – –	1037 – – –	257 – – –	642 – – .
Technika uzupełniająca <i>Supplementary technical secondary schools</i>	2005/06 2010/11 2013/14 2014/15	15 10 5 5	32 27 10 5	1073 668 246 111	399 200 63 26	– 145 104 .

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 29 (108). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^aPRE-PRIMARY EDUCATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Placówki	225	262	290	299	Establishments
Przedszkola	161	195	214	226	Nursery schools
w tym specjalne	7	4	5	5	of which special
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	64	63	66	65	Pre-school sections in primary schools
Punkty przedszkolne	x	4	10	8	Pre-primary points
Miejsca:					Places:
Przedszkola	14935	17463	18806	19507	Nursery schools
w tym specjalne	417	113	136	138	of which special
Punkty przedszkolne	x	100	247	203	Pre-primary points
Dzieci	15580	18630	20704	20092	Children
w tym w wieku: 6 lat	4561	3462	3930	2690	of which aged: 6
5 lat	3797	4983	5787	5962	5
Przedszkola	13867	16565	17569	17646	Nursery schools
w tym specjalne	344	107	116	121	of which special
w tym w wieku 6 lat	2877	1978	2070	1468	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	1713	1993	2971	2280	Pre-school sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	1684	1484	1847	1201	of which aged 6
Punkty przedszkolne	x	72	164	166	Pre-primary points

^a Od roku szkolnego 2013/14 łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

^a Since the 2013/14 school year including the children attending for all school year in the units performing health care activities.

TABL. 29 (108). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a (dok.)PRE-PRIMARY EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					<i>Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:</i>
3–6 lat	868	919	914	985	3–6
3–5	803	952	952	986	3–5
6 lat	1066	800	783	982	6
5 lat	835	1026	1040	1055	5
Dzieci w przedszkolach na:					<i>Children attending nursery schools per:</i>
1000 dzieci w wieku:					<i>1000 children aged:</i>
3–6 lat	770	818	774	865	3–6
3–5 lat	802	921	881	918	3–5
1 przedszkole	86	85	82	78	<i>Nursery school</i>
100 miejsc	93	95	93	90	<i>100 places</i>

^a Od roku szkolnego 2013/14 łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

U w a g a. W roku szkolnym 2010/11 bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą, z których w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględnione wyłącznie dzieci w podziale według wieku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Since the 2013/14 school year including the children attending for all school year in the units performing health care activities.

N o t e. In the 2010/11 school years excluding pre-primary education in the units performing health care activities, in which in the 2005/06 school year excluded only in position pertaining to children by age.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ X OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane o opiece zdrowotnej nie obejmują informacji dotyczących ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Dane o ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

3. Podstawę prezentowanych w dziale danych stanowią:

1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity: Dz. U. 2015 poz. 618), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek (do 2011 r. – zakłady opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),

b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale – ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, sanatoria i w 2014 r. oddziały opieki paliatywnej).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) – lekarzy, lekarzy dentyków oraz pielęgniarzy lub położnych (do 2011 r. regulowane odrębnymi ustawami);

2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarzy i położnych (Dz. U. Nr 174, poz. 1039, z późn. zm.);

3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (jednolity tekst: Dz. U. 2008 Nr 136 poz. 857, z późn. zm.);

4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst: Dz. U. 2015 poz. 581), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;

CHAPTER X HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter do not include information concerning the health care in prisons.

2. The data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and until 2011 – the Internal Security Agency.

3. The base of data presented in this chapter are:

1) the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (uniform text: Journal of Laws 2015 item 618), replacing the Law on Health Care Facilities. The law specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.

Data presented in this chapter concerns the units (until 2011 – health care facilities) performing health care activities in the following areas:

a) out-patient health care (out-patient department including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),

b) in-patient health care (hospitals – general, psychiatric and health resorts, detoxification centres, addiction recovery centres, regional centres of psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, sanatoria and in 2014 palliative care wards).

Under the said law, health care activity can be carried also by professional practices (individual or group) – doctors, dentists and nurses or midwives (until 2011 governed by separate law);

2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15 VII 2011 (Journal of Laws No. 174, item 1039, with later amendments);

3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text: Journal of Laws 2008 No. 136 item 857, with later amendments);

4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (uniform text: Journal of Laws 2015 item 581) governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and activity of the National Health Fund;

- 5) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (jednolity tekst: Dz. U. 2012 poz. 651, z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (jednolity tekst: Dz. U. 2013 poz. 757), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego; dane za 2005 r. podano zgodnie z ustawą z dnia 25 VII 2001 r. (Dz. U. Nr 113, poz. 1207);
- 7) ustawa z dnia 6 IX 2008 r. prawo farmaceutyczne (jednolity tekst: Dz. U. 2008 Nr 45, poz. 271, z późn. zm.).

4. Dane o pracownikach medycznych dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach, domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; łącznie z osobami odbywającymi staż. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniara, a przez położną – również położnego.

5. Dane o specjalistach dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 X 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentyistów (Dz. U. Nr 213, poz. 1779, z późn. zm.).

6. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów podano łącznie z badaniami profilaktycznymi bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeń wojskowych komisji lekarskich.

7. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

8. Dane o stacjonarnej opiece zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej (dotyczą szpitali, łóżek i leczonych).

Dane o **łóżkach** w placówkach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

9. Dane o łóżkach w szpitalach ogólnych nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

5) *the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, the Areas of Health Resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28 VII 2005 (uniform text: Journal of Laws 2012 item 651, with later amendments);*

6) *the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (uniform text: Journal of Laws 2013, item 757) specifying the organizational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services; data for 2005 – law dated 25 VII 2001 (Journal of Laws No. 113, item 1207);*

7) *the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2008 (uniform text: Journal of Laws 2008 No. 45, item 271, with later amendments).*

4. Data regarding medical personnel concerns persons employed in: units engaged in medical activities, professional practices, pharmacies, and social welfare homes and facilities, nurseries and children's club.

Data concern persons working directly with a patient, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local self-government administration and the National Health Fund.

Data includes persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing training. These people regardless of their working hours are counted once.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife – also as a male midwife.

5. Data on doctor specialists and dental specialists concern doctors with grade II specialization and since 2005 with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 20 X 2005 on Medical and Dentist Specializations (Journal of Laws No. 213, item 1779, with later amendments).

6. Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, excluding consultation provided by doctors in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

7. Data on hospitals comprises health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

8. Data on in-patient health care do not include day-care (concerns hospitals, beds and in-patients).

Data regarding **beds** in in-patient health care units concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

9. Data regarding beds in general hospitals do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns.

10. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 XI 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 XI 2011 r. (Dz. U. Nr 237, poz. 1420); wcześniej, będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

11. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Powinny być one usytuowane na terenach wiejskich.

12. Dane o opiece nad dziećmi do lat 3 prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. (jednolity tekst: Dz. U. 2013 poz. 1457), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka oraz od 2011 r. – klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię.

13. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (jednolity tekst: Dz. U. 2015 poz. 332).

14. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- 1) **opiekuńczej**, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- 2) **specjalistycznej** – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- 3) **pracy podwórkowej** (od 2012 r.) – realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- 4) **w połączonych formach** (od 2012 r.), tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

Wspieranie rodziny może być również prowadzone w formie poradnictwa specjalistycznego lub przez pracę asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej.

10. Data concerning emergency medical services and first-aid include units covered at the State Emergency Medical Services system (emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).

Hospital emergency wards since 8 XI 2011 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 3 XI 2011 (Journal of Laws No. 237, item 1420); earlier operated on the basis of the regulation on health care facilities.

11. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. They should be located in rural areas.

12. Data on childcare for children up to the age of 3 are presented according to the law dated 4 II 2011 (uniform text: Journal of Laws 2013 item 1457). Childcare can be organized in the form nurseries as well as since 2011 – children's clubs, provided by day carer and nanny.

13. Data concerning family support and foster care are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (uniform text Journal of Laws 2015 item 332).

14. Day-support centre – supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:

- 1) **care centre**, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- 2) **specialist centre** – organises sociotherapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,
- 3) **street work** (since 2012) – carries out motivating and sociotherapeutic activities, conducted by a streetworker,
- 4) **in a combination of the forms** (since 2012) i.e. combining tasks of the general care, specialized and street work centres.

Family support shall also be provided as a specialist guidance or through a family assistant, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job.

15. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenia potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych. Formami pieczy zastępczej są:

1) **rodziny zastępcze:**

- a) spokrewnione,
- b) niezawodowe – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa),
- c) zawodowe – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa), w tym:
 - zawodowe specjalistyczne – umieszcza się w nich w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst: Dz. U. 2014 poz. 382, z późn. zm.), małoletnie matki z dziećmi,
 - zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – przyjmują dzieci na podstawie orzeczenia sądu w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.),
 - zawodowe niespokrewnione z dzieckiem, wielodzietne (funkcjonują nie dłużej niż przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 31 XII 2014 r.);

2) **rodzinne domy dziecka** – w tym samym czasie może w nich przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa).

16. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) **placówki opiekuńczo-wychowawczej**, która jest prowadzona jako placówka typu:
 - a) **interwencyjnego** – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,

15. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life, satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture and recreation.

The forms of family foster are the following:

1) **foster families:**

- a) related,
- b) non-professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),
- c) professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings), including:
 - professional specialist shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juvéniles, dated 26 X 1982 (uniform text: Journal of Laws 2014 item 382, with later amendments), underage mothers with children,
 - professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child on the basis of a court ruling, case a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 180, item 1493, with later amendments),
 - professional not related to the child with many children (operates for not longer than 3 years from the date of entry into force of law, i.e. until 31 XII 2014);

2) **foster homes** – placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

16. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

- 1) **care and education centre**, which shall be exercised in the form of:
 - a) an **intervention** – provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,

- b) **rodzinnego** – wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu, współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
- c) **socjalizacyjnego** – zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- d) **specjalistyczno-terapeutycznego** (od 2012 r.) – sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;
- 2) **regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej** (od 2012 r.) – umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą być umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;
- 3) **interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego** (od 2012 r.) – umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku w tym samym czasie można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.
- b) a **family** – educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant,
- c) a **socialization** – provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to its age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,
- d) a **specialist therapy** (since 2012) – provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, sociotherapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children;
- 2) **regional care and therapy centre** (since 2012) – a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;
- 3) **pre-adoptive intervention centre** (since 2012) – a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

17. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2015 poz. 163).

18. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

Zasilek stały przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasilek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasilek celowy przyznawany jest m.in. w celu: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

17. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local government units, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Welfare of 12 III 2004 (uniform text: Journal of Laws 2015 item 163).

18. Data on social welfare benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004.

A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to **permanent benefit**.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. May be given to a person or a family which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (109). **PRACOWNICY MEDYCZNI**^a
Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Lekarze	2236	2237	<i>Doctors</i>
w tym kobiety	1225	1299	<i>of which women</i>
Lekarze dentyści	158	168	<i>Dentists</i>
w tym kobiety	118	133	<i>of which women</i>
Farmaceuci	785	762	<i>Pharmacists</i>
w tym kobiety	675	655	<i>of which women</i>
Pielegniarki	4767	4797	<i>Nurses</i>
w tym magistrzy pielęgniarstwa	787	914	<i>of which master of nursing</i>
Położne	1116	867	<i>Midwives</i>
w tym magistrzy położnictwa	206	291	<i>of which master of midwifery</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 157.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

^a See general notes, item 4 on page 157.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABL. 2 (110). **LEKARZE SPECJALIŚCI**^a
Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
LEKARZE OGÓLEM	1488	1479	DOCTORS OF TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:			<i>of which specialists in the field of:</i>
Anestezjologii i intensywnej terapii	143	139	<i>Anesthesiology and intensive therapy</i>
Chirurgii ^b	242	238	<i>Surgery^b</i>
Chorób płuc	46	50	<i>Respiratory diseases</i>
Chorób wewnętrznych	153	139	<i>Internal diseases</i>
Dermatologii ^c i wenerologii	23	28	<i>Dermatology^c and venereology</i>
Kardiologii ^c	45	48	<i>Cardiology^c</i>
Medycyny rodzinnej	55	64	<i>General practitioners</i>
Neurologii ^{cd}	68	72	<i>Neurology^{cd}</i>
Okulistyki	39	56	<i>Ophthalmology</i>
Onkologii ^e	20	22	<i>Oncology^e</i>
Otolaryngologii ^{ef}	46	47	<i>Otolaryngology^{ef}</i>
Pediatрії	67	80	<i>Paediatrics</i>
Położnictwa i ginekologii	100	89	<i>Obstetrics and gynecology</i>
Psychiatrii ^c	35	31	<i>Psychiatry^c</i>
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^g	95	77	<i>Radiology and diagnostics imaging^g</i>
LEKARZE SPECJALIŚCI w % ogółu lekarzy	66,5	66,1	SPECIALISTS in % of total doctors
LEKARZE DENTYŚCI OGÓLEM	34	19	DENTISTS OF TOTAL
w tym lekarze dentyści ze specjalizacją:			<i>of which dentists with specialization:</i>
Chirurgii stomatologicznej	7	5	<i>Oral surgery</i>
Ortodoncji	8	5	<i>Orthodontics</i>
Stomatologii dziecięcej	6	1	<i>Children's dentistry</i>
Stomatologii zachowawczej	4	6	<i>Restorative dentistry</i>
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ (w % ogółu lekarzy dentyistów)	21,5	11,3	DENTAL SPECIALISTS (in % of total dentist)

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 i 5 na str. 157. ^b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii, chirurgii naczyniowej i urologii. ^c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. ^{d-g} Także: ^d – neuropatologii, ^e – patologii onkologicznej, onkologii i hematologii dziecięcej, ^f – otorynolaryngologii, ^g – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 4 and 5 on page 157. ^b General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery, vascular surgery and urology.

^c Including children's specialists. ^{d-g} Also: ^d – neuropathology, ^e – oncological pathology, children's oncology and haematology, ^f – otorynolaryngology, ^g – oncological radiotherapy and children's radiology.

S o u r c e: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 3 (111). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	456	463	462	<i>Out-patients departments (as of 31 XII)</i>
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII) . . .	115	115	114	<i>Medical practices^b (as of 31 XII)</i>
Porady udzielone ^c w tys.	6468,1	6501,3	6603,2	<i>Consultations^c provided in thous.</i>
lekarskie.	5749,2	5792,4	5909,6	<i>doctors</i>
w tym specjalistyczne	3261,3	3309,3	3396,3	<i>of which specialized</i>
stomatologiczne.	718,9	708,9	693,6	<i>stomatological</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 156. ^b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

^a See general notes, item 2 on page 156. ^b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments. ^c Including consultations paid by patients (non-public funds).

TABL. 4 (112). **SZPITALA OGÓLNE W 2014 R.^a**
HOSPITALS GENERAL IN 2014^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Total	SPECIFICATION
Szpitala ogólne (stan w dniu 31 XII)		20	<i>General hospitals (as of 31 XII)</i>
Lóżka (stan w dniu 31 XII)		6162	<i>Beds (as of 31 XII)</i>
na 10 tys. ludności		112,9	<i>per 10 thous. population</i>
Leczeni ^b		301612	<i>In-patients^b</i>
Zmarli		3967	<i>Deaths</i>
Leczeni ^b na: 10 tys. ludności		5516	<i>In-patients^b per: 10 thous. population</i>
1 łóżko		50,9	<i>bed</i>
Przeciętny pobyt chorego w dniach		5,2	<i>Average patient stay in days</i>
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach		263	<i>Average bed use in days</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 9 na str. 157. ^b Bez ruchu międzyoddziałowego.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 7 and 9 on page 157. ^b Excluding inter-ward transfers.

S o u r c e: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 5 (113). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a**
 Stan w dniu 31 XII

EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	3	14	13	13	<i>Ambulance emergency rescue teams</i>
podstawowe	8	7	8	<i>basic</i>
specjalistyczne	6	6	5	<i>specialists</i>
Szpitalne oddziały ratunkowe	2	4	3	3	<i>Hospital emergency wards</i>
Izby przyjęć ^b	—	1	2	2	<i>Admission rooms^b</i>
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	1	<i>Medical air rescue^c</i>
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d :					<i>Calls to the occurrence places^d:</i>
w tysiącach.	58,1	42,9	51,2	50,6	<i>in thousand</i>
na 1000 ludności	102,0	77,1	93,2	92,5	<i>per 1000 population</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d :					<i>Persons who received health care benefits in the place of occurrence^d:</i>
w tysiącach.	55,4	43,6	51,5	51,0	<i>in thousand</i>
w tym:					<i>of which:</i>
dzieci i młodzież w wieku do 18 lat	2,8	3,4	3,3	<i>children and youth up to 18 years of age</i>
w wieku 65 lat i więcej	15,0	18,8	19,2	<i>aged 65 and more</i>
na 1000 ludności	97,2	78,4	93,8	93,3	<i>per 1000 population</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 158. ^b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. ^c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. ^d W ciągu roku.

^a See general notes, item 10 on page 158. ^b Organizational cells of hospitals applied to co-operate with emergency medical system. ^c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. ^d During the year.

TABL. 6 (114). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE**^a
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Apteki	216	251	260	259	Pharmacies
w tym prywatne	216	248	257	256	of which private
Liczba ludności na 1 aptekę w tys.	2,6	2,2	2,1	2,1	Population per pharmacy in thous.
Farmaceuci pracujący w aptekach . .	583	675	684	661	Personnel employed in pharmacies
w tym w aptekach prywatnych . .	583	666	674	652	of which in private pharmacies

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 158.

a See general notes, item 11 on page 158.

TABL. 7 (115). **KRWIODAWSTWO**^a
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII) . .	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII) . .	16	15	13	13	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	38883	49320	48767	47226	Blood donors
w tym honorowi	38808	49307	48680	47147	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^b	64011	84322	88533	88586	Blood taken in units of whole blood ^b
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c	64637	87502	90444	91970	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. b Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. b One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. c One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 8 (116). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES AND KIDS CLUBS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Żłobki	14	14	45	70	Nurseries
Oddziały żłobkowe	–	–	1	1	Nursery wards
Kluby dziecięce	x	x	8	10	Children's clubs
Miejsca					Places
w żłobkach	815	1015	2136	2829	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	x	178	238	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku)					Children staying (during the year)
w żłobkach	1701	2052	2981	3865	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	x	179	348	in children's clubs
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	55,3	55,9	136,4	181,9	Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to age 3
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3 . .	58,2	64,9	121,4	158,0	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	105,3	116,2	89,0	86,9	per 100 places

a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci – łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a In 2005 including weekly nurseries; places and children – including nursery wards.

TABL. 9 (117). PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)				wychowankowie residents				
OGÓŁEM	18	15	10	23	870	1182	712	1036	TOTAL
Opiekuńcze	8	11	9	10	335	1032	324	329	General care
Specjalistyczne	10	4	1	10	535	150	388	654	Specialized
Praca podwórkowa	–	–	–	2	–	–	–	33	Street work
W połączonych formach	–	–	–	1	–	–	–	20	In a combination of the forms

TABL. 10 (118). RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Stan w dniu 31 XII

FAMILY FOSTER CARE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	405	439	438	Foster homes
Spokrewnione	339	284	274	Related
dzieci ^b	430	359	342	children ^b
Niezawodowe	54	131	136	Non-professional
dzieci ^b	70	148	157	children ^b
Zawodowe ^c	12	24	28	Professional ^c
dzieci ^b	33	77	88	children ^b
Rodzinne domy dziecka	–	–	–	Foster homes

^a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych. ^b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. – w wieku do 25 lat. ^c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem.

^a Some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. ^b Until 2011 up to the age of 18, since 2012 up to the age of 25. ^c Until 2011 professional, not related to the child foster families.

TABL. 11 (119). INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^aINSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	2010	2013	2014
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers		
	stan w dniu 31 XII as of 31 XII										
Placówki opiekuńczo-wychowawcze Care and education centres	9	11	14	14	222	178	239	207	100	114	149
interwencyjne intervention	1	–	–	–	44	–	–	–	–	–	–
rodzinne family	5	5	5	6	30	29	30	37	8	30	8
socjalizacyjne socialization	2	2	3	3	79	36	46	47	5	18	21
specjalistyczno-terapeutyczne specialist therapy	–	–	1	–	–	–	36	–	–	–	–
łączące zadania placówek ^b combining tasks of the centres ^b	1	4	5	5	69	113	127	123	87	66	120

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 159. ^b Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

^a See general notes, item 16 on pages 159. ^b Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres.

TABL. 12 (120). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**
Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	15	19	20	22	<i>Homes and facilities (excluding branches)</i>
Miejsca ^b :					<i>Places^b:</i>
ogółem	1115	1233	1506	1546	<i>total</i>
na 10 tys. ludności	19,6	22,2	27,5	28,3	<i>per 10 thous. population</i>
Mieszkańcy ^b :					<i>Residents^b:</i>
ogółem	1096	1170	1402	1341	<i>total</i>
w tym kobiety	476	682	717	<i>of which women</i>
w tym do 18 lat	76	55	50	86	<i>of which up to age 18</i>
w tym umieszczeni w ciągu roku	708	755	1236	924	<i>of which placed within during the year</i>
na 10 tys. ludności	19,3	21,1	25,6	24,6	<i>per 10 thous. population</i>
Osoby oczekujące na umieszczenie	254	269	368	368	<i>Persons awaiting a place</i>

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. *b* Łącznie z filiami.
a Including community self-help homes. *b* Including branches.

TABL. 13 (121). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**
Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b	15	19	20	22	<i>Homes and facilities (excluding sub-branches)^b</i>
w których mogą przebywać:					<i>in which may be:</i>
Osoby w podeszłym wieku	5	6	4	4	<i>Aged persons</i>
Przewlekłe somatycznie chorzy	3	3	3	3	<i>Chronically ill with somatic disorders</i>
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	1	2	3	3	<i>Mentally retarded</i>
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	1	1	1	1	<i>Children and youth mentally retarded</i>
Niepełnosprawni fizycznie	–	–	1	1	<i>Physically handicapped</i>
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	1	1	–	–	<i>Mothers with dependent children and pregnant women</i>
Bezdomni	3	5	8	9	<i>Homeless</i>
Inne osoby	1	1	1	2	<i>Other persons</i>
Mieszkańcy w domach i zakładach^c dla	1096	1170	1402	1341	<i>Residents in homes and facilities^c for</i>
Osób w podeszłym wieku	359	313	293	290	<i>Aged persons</i>
Przewlekłe somatycznie chorych	265	344	344	344	<i>Chronically ill with somatic disorders</i>
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	25	20	26	26	<i>Mentally retarded</i>
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	58	60	60	60	<i>Children and youth mentally retarded</i>
Niepełnosprawnych fizycznie	–	–	20	19	<i>Physically handicapped</i>
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	13	37	–	–	<i>Mothers with dependent children and pregnant women</i>
Bezdomnych	329	371	619	552	<i>Homeless</i>
Innych osób	47	25	40	50	<i>Other persons</i>

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. *b* W podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. *c* Łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. *b* Facilities may be shown several times, because one facility may be for several groups of residents. *c* Including branches.

TABL. 14 (122). PENSJONARIUSZE PLACÓWEK STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a
Stan w dniu 31 XII
INMATES OF STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Mieszkańcy Residents						
		w wieku at age				ponoszący opłaty za pobyt z bearing payment for stay from		
		18 lat i mniej and less	19–40	41–60	61 lat i więcej and more	emery- tury i renty ^b retire- ment pay and pensions resulting ^b	zasiłku stałego pomocy społecz- nej ^c regular benefit of social welfare ^c	
OGÓŁEM	2005	671	24	36	52	559	631	15
TOTAL	2010	1170	55	147	300	668	675	192
	2013	1402	50	206	408	738	858	309
	2014	1341	86	139	366	750	695	301
w tym: of which:								
Osoby w podeszłym wieku Aged persons		290	–	–	5	285	290	–
Przewlekłe somatycznie chorzy Chronically ill with somatic disorders		344	–	2	48	294	174	–
Bezdomni Homeless		552	38	86	280	148	133	261

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. b Od 2007 r. opłacający pobyt przynajmniej w części z dochodów własnych.
c Od 2007 r. pełna odpłatność gminy/budżetu państwa oraz zwolnieni z odpłatności.

a Including community self-help homes. b Since 2007 paying for a stay at least partially from their own income. c Since 2007 full payment made by gmina/state budget and exempt from payment.

TABL. 15 (123). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a
SOCIAL WELFARE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający Beneficiaries	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2005	28122	31827,0
	2010	25981	49787,4
	2013	18226	57394,3
	2014	17579^b	54482,2
			TOTAL

a Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 161. b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.
a See general notes, item 18 on page 161. b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

TABL. 15 (123). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a (dok.)SOCIAL WELFARE BENEFITS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający <i>Beneficiaries</i>	Udzielone świadczenia w tys. zł <i>Benefits granted in thous. zł</i>	SPECIFICATION
Wybrane formy pomocy pieniężnej:			<i>Selected forms of monetary assistance:</i>
Zasiłek stały	1671	6788,2	<i>Permanent benefit</i>
Zasiłek okresowy	6436	10669,0	<i>Temporary benefit</i>
Zasiłek celowy	8737	14621,8	<i>Appropriated benefit</i>
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	34	123,1	<i>Assistance to reach self-dependence and to continue education</i>
Wybrane formy pomocy niepieniężnej:			<i>Selected forms of non-monetary assistance:</i>
Schronienie	174	606,1	<i>Shelter</i>
Posiłek	5221	6801,6	<i>Meal</i>
Sprawienie pogrzebu	127	213,6	<i>Burial</i>
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	2737	13964,1	<i>Attendance services and specialized attendance services</i>
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	11	48,3	<i>Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 161.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 17 on page 161.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

DZIAŁ XI KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. **Książka** jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** – o objętości od 5 do 48 stron. Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

2. Gazety i czasopisma są to wydawnictwa periodyczne. **Gazety** (periodyki informacji ogólnej) są to wydawnictwa będące przede wszystkim źródłem informacji o bieżących wydarzeniach krajowych i zagranicznych. **Czasopisma** (inne periodyki) są to wydawnictwa omawiające problemowo zagadnienia społeczne, polityczne i gospodarcze, specjalistyczne – fachowe i naukowe, a także wydawnictwa urzędowe.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

4. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

5. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano, wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność **rozrywkową estradową**.

6. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice video, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: **miniplexy** – posiadające od 3 do 7 sal i **multiplexy** – posiadające 8 sal i więcej.

CHAPTER XI CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. A **book** is understood as a publication containing more than 48 pages, while a **pamphlet** contains from 5 to 48 pages. These publications are considered to be non-periodic publications.

2. Newspapers and magazines are periodic publications. **Newspapers** (general information periodicals) are publications being primarily a source of information regarding current domestic and foreign events. **Magazines** (other periodicals) are publications addressing social, political and economic, specialized and scientific issues as well as government publications.

3. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

Reader/borrower (user actively borrowing books) is a person registered in the library, who borrowed at least one volume in reported year.

4. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

5. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, distinguished in terms of their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped, comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- **entertainment** activities.

6. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish **miniplexes** – equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** – equipped with 8 screens and more.

Turystyka

1. Termin turystyka – zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych).

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościńce) oraz obiekty w trakcie kategoryzacji,
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hostele, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

3. W informacjach o obiektach i miejscach noclegowych turystyki nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

5. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów noclegowych rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

Sport

1. Dane o klubach sportowych publikowane są łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi UKS i wyznaniowymi klubami sportowymi.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the Regulation (EU) No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments, i.e. hotels and similar facilities and other facilities (until 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings).

Within:

- hotels and similar facilities, the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns) as well as other hotel facilities during categorization,
- other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, hostels, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments).

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

4. Occupancy rate of bed places or rooms is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

5. Foreign tourists using tourist accommodation establishments are registered according to country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

Sport

1. Data regarding sports clubs are published including student sports clubs UKS and religious sports clubs.

2. Ćwiczący oraz trenerzy i instruktorzy sportowi liczeni są tylko jeden raz, pomimo że trenują lub pracują w więcej niż jednej sekcji sportowej.

3. Boiska znajdujące się w płycie głównej stadionu nie są wykazywane ponownie jako boiska do gier wielkich. Liczba stadionów podana jest łącznie z deklarowanymi obiektami niepełniającymi wymogów stadionów, np. widowni. Boiska, na których można przeprowadzić kilka różnych gier (np. koszykówkę, siatkówkę, piłkę ręczną) wykazywane są raz, jako boiska uniwersalne-wielozadaniowe. Boiska kryte, znajdujące się w halach sportowych lub salach gimnastycznych nie są wykazywane oddzielnie, lecz traktowane jako hale sportowe lub sale gimnastyczne w zależności od typu obiektu, w którym się znajdują.

Dane dotyczące ścieżek rowerowych obejmują ścieżki rowerowe służące głównie do celów komunikacyjnych, a nie turystycznych, tzw. szlaków rowerowych (np. położonych w lesie) czyli: samodzielnych dróg dla rowerów (położonych w pasie drogi); dróg wydzielonych z jezdni; dróg wydzielonych z chodnika; dróg zawartych w ciągach pieszo-rowerowych. Uwzględniają one łączną długość ścieżek rowerowych będących w obszarze właściwości gminy, starostwa i urzędu marszałkowskiego.

Informacje o obiektach dostosowanych dla osób niepełnosprawnych uwzględniają obiekty dostosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo lub o innym niż ruchowy rodzaj niepełnosprawności (np. głusi, niewidomi).

2. The persons practising sports as well as coaches and sports instructors are counted only once, despite that, they are exercising or working in more than one sport section.

3. Sports fields located in stadium main fields are not counted again as sports fields for big games. The number of stadiums includes declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. Sports fields on which several different games can be played (e.g. basketball, volleyball, handball) are counted once as universal, multi-purpose sports fields. Indoor sports fields located in sports halls or gyms are not given separately, but treated as sports halls or gyms, depending on kind of facility in which they are located.

Data concerning cycle paths include bike paths mainly used for communication purposes, without tourist bike trails (eg. located in the forest), namely: self-roads for bicycles (located on the waysides); paths separated from the roadway; roads separated from the sidewalk; roads included in passageways for pedestrians and cyclists. The total length of cycle paths which are respectively in the area of competence of gminas, powiats and the marshal's office is taken into account.

Information about facilities adapted for disabled guests include facilities adapted for people with reduced mobility or other than motor disability (eg. the deaf or the blind).

Kultura Culture

TABL. 1 (124). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE^a**
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Wydawnictwa naukowe <i>Scientific publications</i>	Podręczniki dla szkół wyższych <i>University textbooks</i>	Wydawnictwa zawodowe <i>Professional publications</i>	Podręczniki szkolne <i>School textbooks</i>	Wydawnictwa popularne <i>Popular science</i>	Literatura piękna <i>Belles-lettres</i>	
							razem <i>total</i>	w tym dla dzieci i młodzieży <i>of which for children</i>
2005	1055	419	112	27	28	258	211	29
2010	1904	675	123	47	22	518	519	129
2013	1675	718	76	49	25	459	348	90
2014	2007	627	57	78	80	546	619	218

^a Według miejsca wydania.
Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
^a According to published place.
Source: data of National Library.

TABL. 2 (125). **GAZETY I CZASOPISMA WYDANE^a**
NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	liczba tytułów <i>number of titles</i>				
OGÓŁEM	315	382	380	356	TOTAL
ukazujące się:					<i>published as specified:</i>
W tygodniu:					<i>Weekly:</i>
6–2 razy	2	1	1	2	<i>6–2 times</i>
1 raz	8	7	4	9	<i>once</i>
W miesiącu:					<i>Monthly:</i>
3–2 razy	6	2	1	3	<i>3–2 times</i>
1 raz	68	77	70	81	<i>once</i>
1 raz:					<i>Once:</i>
na 2 miesiące	38	59	59	50	<i>bimonthly</i>
w kwartale	63	98	114	91	<i>quarterly</i>
w półroczu	28	28	44	22	<i>half-yearly</i>
w roku	46	56	48	30	<i>yearly</i>
Nieregularnie	56	54	39	68	<i>Irregularly</i>

^a Według miejsca wydania.
Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
^a According to published place.
Source: data of the National Library.

TABL. 3 (126). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)***PUBLIC LIBRARIES (with branches)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	59	57	44	44	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	8	–	–	–	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
Liczba ludności na 1 bibliotekę	9625	9748	12455	12402	<i>Number of population per library</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w wol.:					<i>Collection (as of 31 XII) in vol.:</i>
w tysiącach	1475,2	1531,6	1569,9	1587,2	<i>in thousand</i>
na 1000 ludności	2598	2757	2865	2909	<i>per 1000 population</i>
Czytelnicy ^a :					<i>Borrowers^a:</i>
w tysiącach	105,1	93,0	91,4	86,4	<i>in thousand</i>
na 1000 ludności	184	167	166	158	<i>per 1000 population</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	2310,6	1846,8	1651,5	1616,4	<i>in thousands volumes</i>
na 1 czytelnika w wol.	22,0	19,9	18,1	18,7	<i>per borrower in vol.</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. *b* Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.
a Including library service points. *b* Excluding interlibrary lending.

TABL. 4 (127). **MUZEA***MUSEUMS*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	21	21	18	18	<i>Museums and branches^a</i>
Muzealia ^a w tys.	370,8	308,9	381,6	386,0	<i>Museum exhibits^a in thous.</i>
Wystawy czasowe:					<i>Temporary exhibitions:</i>
własne ^b	52	60	47	39	<i>own^b</i>
obce ^c	32	15	10	13	<i>exterior^c</i>
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	238,4	293,4	291,8	285,8	<i>Museum and exhibition visitors in thous.</i>
w tym młodzież szkolna ^d	56,3	63,0	48,2	55,1	<i>of which primary and secondary school students^d</i>

a Stan w dniu 31 XII. *b* W kraju. *c* Krajowe i z zagranicy. *d* Zwiedzający muzea w zorganizowanych grupach.
a As of 31 XII. *b* In Poland. *c* Domestic and foreign. *d* Visiting museums in groups.

TABL. 5 (128). **GALERIE SZTUKI***ART GALLERIES*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Galerie (stan w dniu 31 XII)	5	8	7	7	<i>Galleries (as of 31 XII)</i>
Wystawy ^a	83	71	68	119	<i>Exhibitions^a</i>
Ekspozycje ^a	87	74	68	128	<i>Expositions^a</i>
Zwiedzający w tys.	45,9	125,1	45,3	129,4	<i>Visitors in thous.</i>

a W kraju.
a In Poland.

TABL. 6 (129). **TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE^a**
THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne (stan w dniu 31 XII)	8	9	9	9	<i>Theatres and music institutions (as of 31 XII)</i>
Miejsca na widowni w stałej sali (stan w dniu 31 XII)	3184	3351	3451	3436	<i>Seats in a fixed hall (as of 31 XII)</i>
Przedstawienia i koncerty	2203	2756	2586	2943	<i>Performances and concerts</i>
w województwie wielkopolskim	2091	2632	2534	2875	<i>in Wielkopolskie Voivodship</i>
w tym w stałej sali	1392	1444	1388	1303	<i>of which in a fixed hall</i>
w innych województwach	112	124	52	68	<i>outside home voivodship</i>
Widzowie i słuchacze	418941	651756	464780	569637	<i>Audience</i>
w województwie wielkopolskim	395137	624658	450444	541337	<i>in Wielkopolskie Voivodship</i>
w tym w stałej sali	324502	396662	331073	339743	<i>of which in a fixed hall</i>
w innych województwach	23804	27098	14336	28300	<i>outside home voivodship</i>

^a Według siedziby.

^a By the seat.

 TABL. 7 (130). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY**
 Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2011	2013	2014	SPECIFICATION
Instytucje	25	29	28	29	<i>Institutions</i>
domy kultury	16	14	13	13	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	3	3	4	5	<i>cultural centres</i>
kluby	6	12	11	11	<i>clubs</i>
Imprezy (w ciągu roku)	2627	2944	2981	4976	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	300,2	315,0	351,1	542,8	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	117	204	246	222	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	1882	3722	3074	3126	<i>Courses graduates (during the year)</i>
w tym dzieci i młodzież szkolna ^a	757	1138	636	545	<i>of which children and youth^a</i>
Zespoły artystyczne	135	100	99	98	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych	2017	1138	1492	1607	<i>Members of artistic ensembles</i>
w tym dzieci i młodzież szkolna ^a	1143	517	821	811	<i>of which children and youth^a</i>
Koła (kluby)	165	180	291	270	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół	5445	5711	7071	7085	<i>Members of groups</i>
w tym dzieci i młodzież szkolna ^a	1808	1288	1231	1751	<i>of which children and youth^a</i>

^a Do 2013 r. dzieci i młodzież w wieku poniżej 15 lat.

^a Until 2013 children and youth below the age of 15.

TABL. 8 (131). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	9	8	10	11	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	45	60	61	63	<i>Screens (as of 31 XII)</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	13479	16109	15857	16454	<i>Seating (as of 31 XII)</i>
Seanse	58010	88884	96543	99514	<i>Screening</i>
na 1 kino	6446	11111	9654	9047	<i>per cinema</i>
Widzowie	2029261	2437293	2166051	2273736	<i>Audience</i>
na 1000 ludności	3560	4378	3945	4158	<i>per 1000 population</i>
na 1 kino	225473	304662	216605	206703	<i>per cinema</i>
na 1 seans	35	27	22	23	<i>per screening</i>

TABL. 9 (132). **MIĘDZYNARODOWE KONKURSY SKRZYPCOWE I LUTNICZE IMIENIA HENRYKA WIENIAWSKIEGO***INTERNATIONAL HENRYK WIENIAWSKI VIOLINISTS AND LUTE COMPETITIONS*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2001	2006	2011	SPECIFICATION
KONKURSY SKRZYPCOWE <i>VIOLINISTS COMPETITIONS</i>				
Kraje	23	11	18	<i>Countries</i>
Uczestnicy	95	32	46	<i>Participants</i>
KONKURSY LUTNICZE <i>LUTE COMPETITIONS</i>				
Kraje	25	14	23	<i>Countries</i>
Uczestnicy	120	73	144	<i>Participants</i>

Źródło: dane Towarzystwa Muzycznego im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu.
Source: data of the Henryk Wieniawski Music Society in Poznań.

Turystyka

Tourism

TABL. 10 (133). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	57^b	75^b	87	90	<i>Facilities (as of 31 VII)</i>
w tym całoroczne	54	75	87	90	<i>of which open all year</i>
Obiekty hotelowe	39	53	61	67	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	34	47	50	55	<i>hotels</i>
motele	1	1	1	1	<i>motels</i>
pensjonaty	–	1	1	1	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	4	4	9	10	<i>other hotel facilities</i>

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels.

TABL. 10 (133). BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI (cd.)

TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Obiekty (dok.)					Facilities (cont.)
Pozostałe obiekty	18 ^b	22 ^b	26	23	Other facilities
schroniska młodzieżowe	5	4	4	3	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	3	3	4	3	of which school youth hostels
kempingi	2	1	1	1	camping sites
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	4	2	1	1	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	2	1	1	1	complexes of tourist cottages
hostele	7	9	11	hostels
pokoje gościnne	7	2	rooms for rent
inne obiekty	5	7	3	4	miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	7524^b	8173^b	8054	9016	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	6946	8165	8054	8877	of which open all year
Obiekty hotelowe	4946	6185	6385	7282	Hotels and similar facilities
hotele	4750	5929	5860	6731	hotels
motele	34	34	32	32	motels
pensjonaty	–	43	37	37	boarding houses
inne obiekty hotelowe	162	179	456	482	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	2578^b	1988^b	1669	1734	Other facilities
schroniska młodzieżowe	342	353	300	253	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	210	253	300	253	of which school youth hostels
kempingi	314	150	150	150	camping sites
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	677	300	106	95	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	338	102	102	102	complexes of tourist cottages ^c
hostele	322	391	448	hostels
pokoje gościnne	114	30	rooms for rent
inne obiekty	907	761	506	656	miscellaneous facilities
Korzystający z noclegów	433970^b	582975^b	615236	731152	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	165746	163071	157726	182338	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	353617	456999	473909	586385	Hotels and similar facilities
hotele	342513	443201	438015	542550	hotels
motele	2965	1076	2591	2383	motels
pensjonaty	–	2103	2368	2041	boarding houses
inne obiekty hotelowe	8139	10619	30935	39411	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	80353^b	125976^b	141327	144767	Other facilities
schroniska młodzieżowe	25764	25800	15821	15325	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	13976	20112	15821	15325	of which school youth hostels
kempingi	4362	3240	4067	4095	camping sites
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	24843	10492	2795	3051	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	9319	5208	4534	5043	complexes of tourist cottages ^c
hostele	17035	23980	28309	hostels
pokoje gościnne	64	70	rooms for rent
inne obiekty	16065	64201	90066	88874	miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 10 (133). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	748421^b	986480^b	1016964	1175636	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	292104	300651	304151	340694	<i>of which foreign tourists</i>
Obiekty hotelowe	569850	744468	784771	956732	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	550247	717048	718395	874941	<i>hotels</i>
motele	4499	1076	2591	2383	<i>motels</i>
pensjonaty	–	3596	5573	5760	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	15104	22748	58212	73648	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	178571 ^b	242012 ^b	232193	218904	<i>Other facilities</i>
schroniska młodzieżowe	45568	42670	29161	29368	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	24822	32926	29161	29368	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi	8937	6717	5088	4853	<i>camping sites</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	43922	33573	15711	16159	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c	25434	11787	10445	10068	<i>complexes of tourist cottages^c</i>
hostele	29397	43349	50805	<i>hostels</i>
pokoje gościnne	313	920	<i>rooms for rent</i>
inne obiekty	54710	117868	128126	106731	<i>miscellaneous facilities</i>

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 11 (134). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	165746^b	163071^b	157726	182338	Tourists accommodated
Obiekty hotelowe	156522	153496	149622	174641	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	154320	148304	140473	166626	<i>hotels</i>
motele	346	–	145	144	<i>motels</i>
pensjonaty	–	117	219	246	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe	1856	5075	8785	7625	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty	9224 ^b	9575 ^b	8104	7697	<i>Other facilities</i>
schroniska młodzieżowe	1869	1105	489	378	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	1081	837	489	378	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi	3792	2939	3723	3834	<i>camping sites</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	409	290	54	1	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c	1878	814	986	711	<i>complexes of tourist cottages^c</i>
hostele	4173	2846	2773	<i>hostels</i>
pokoje gościnne	6	–	<i>rooms for rent</i>
inne obiekty	1276	254	–	–	<i>miscellaneous facilities</i>

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 11 (134). **TURYSŃCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI (dok.)**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	292104^b	300651^b	304151	340694	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe	269348	278740	287856	327095	Hotels and similar facilities
hotele	264497	265574	270415	309939	hotels
motele	932	–	145	144	motels
pensjonaty	–	269	383	438	boarding houses
inne obiekty hotelowe	3919	12897	16913	16574	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	22756 ^b	21911 ^b	16295	13599	Other facilities
schroniska młodzieżowe	3263	2516	1496	1091	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	1813	1618	1496	1091	of which school youth hostels
kempingi	7129	5848	4635	4531	camping sites
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1846	731	344	4	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	7115	3690	3606	2571	complexes of tourist cottages ^c
hostele	8639	6196	5402	hostels
pokoje gościnne	18	–	rooms for rent
inne obiekty	3403	487	–	–	miscellaneous facilities

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 12 (135). **WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**
OCCUPANCY IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^b	2014 ^b	SPECIFICATION
	w %		in %		

STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH

OCCUPANCY RATE OF BED PLACES

Obiekty hotelowe	31,2	33,0	34,2	38,0	Hotels and similar facilities
hotele	31,1	33,1	34,2	37,8	hotels
motele	36,3	8,7	22,2	20,4	motels
pensjonaty	–	23,1	32,0	33,0	boarding houses
inne obiekty hotelowe	35,6	39,5	35,0	43,4	other hotel facilities
Pozostałe obiekty ^c	23,2	33,4	37,5	37,0	Other facilities ^c

STOPIEŃ WYKORZYSTANIA POKOI

OCCUPANCY RATE OF ROOMS

Obiekty hotelowe	42,6	41,0	44,8	49,0	Hotels and similar facilities
hotele	42,7	40,9	44,9	49,2	hotels
motele	46,8	10,9	25,9	24,7	motels
pensjonaty	–	34,7	43,2	47,5	boarding houses
inne obiekty hotelowe	39,6	52,9	43,7	48,3	other hotel facilities

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 170. ^b Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^c W latach 2005 i 2010 bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli.

^a See general notes, item 4 on page 170. ^b Concern establishments possessing 10 and more bed places. ^c In 2005 and 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels.

TABL. 13 (136). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI W UKŁADZIE BYŁYCH DELEGATUR URZĘDU MIASTA POZNANIA**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN THE BREAKDOWN OF FORMER OFFICE AGENCIES OF POZNAŃ CITY HALL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2013 ^b	2014 ^b	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL				
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	75	87	90	<i>Facilities (as of 31 VII)</i>
w tym całoroczne	75	87	90	<i>of which open all year</i>
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	8173	8054	9016	<i>Number of beds (as of 31 VII)</i>
w tym całoroczne	8165	8054	8877	<i>of which open all year</i>
Korzystający z noclegów	582975	615236	731152	<i>Tourists accommodated</i>
w tym turyści zagraniczni	163071	157726	182338	<i>of which foreign tourists</i>
Wynajete pokoje	519727	566629	675093	<i>Tourists accommodated</i>
w tym turystom zagranicznym	202455	208773	236147	<i>of which foreign tourists</i>
Udzielone noclegi	986480	1016964	1175636	<i>Nights spent (overnight stay)</i>
w tym turystom zagranicznym	300651	304151	340694	<i>of which foreign tourists</i>
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	33,1	34,9	37,8	<i>Occupancy rate of bed places in %</i>
Stopień wykorzystania pokoi w %	41,0	44,8	49,0	<i>Occupancy rate of rooms in %</i>
GRUNWALD				
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	14	19	18	<i>Facilities (as of 31 VII)</i>
w tym całoroczne	14	19	18	<i>of which open all year</i>
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	1042	1078	1462	<i>Number of beds (as of 31 VII)</i>
w tym całoroczne	1042	1078	1462	<i>of which open all year</i>
Korzystający z noclegów	66714	74399	125576	<i>Tourists accommodated</i>
w tym turyści zagraniczni	7700	12642	27027	<i>of which foreign tourists</i>
Wynajete pokoje	57349	72101	122506	<i>Tourists accommodated</i>
w tym turystom zagranicznym	8345	13466	27189	<i>of which foreign tourists</i>
Udzielone noclegi	103435	111467	187855	<i>Nights spent (overnight stay)</i>
w tym turystom zagranicznym	13161	19821	37866	<i>of which foreign tourists</i>
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	27,4	29,0	37,9	<i>Occupancy rate of bed places in %</i>
Stopień wykorzystania pokoi w %	35,4	36,3	47,8	<i>Occupancy rate of rooms in %</i>
JEŻYCE				
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	16	19	19	<i>Facilities (as of 31 VII)</i>
w tym całoroczne	16	19	19	<i>of which open all year</i>
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	1701	1708	1706	<i>Number of beds (as of 31 VII)</i>
w tym całoroczne	1693	1708	1706	<i>of which open all year</i>
Korzystający z noclegów	102326	119697	141892	<i>Tourists accommodated</i>
w tym turyści zagraniczni	29028	35569	41019	<i>of which foreign tourists</i>
Wynajete pokoje	91013	122727	133163	<i>Tourists accommodated</i>
w tym turystom zagranicznym	42818	53290	52877	<i>of which foreign tourists</i>
Udzielone noclegi	184217	205320	227601	<i>Nights spent (overnight stay)</i>
w tym turystom zagranicznym	54420	67692	69975	<i>of which foreign tourists</i>
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	30,1	34,0	37,5	<i>Occupancy rate of bed places in %</i>
Stopień wykorzystania pokoi w %	39,6	47,1	51,5	<i>Occupancy rate of rooms in %</i>

a Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych. *b* Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.
a Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings. *b* Concern establishments possessing 10 and more bed places.

TABL. 13 (136). BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI W UKŁADZIE BYŁYCH DELEGATUR URZĘDU MIASTA POZNANIA (dok.)

TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN THE BREAKDOWN OF FORMER OFFICE AGENCIES OF POZNAŃ CITY HALL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2013 ^b	2014 ^b	SPECIFICATION
NOWE MIASTO				
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	10	12	10	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	10	12	10	of which open all year
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	987	1041	998	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	987	1041	998	of which open all year
Korzystający z noclegów	47564	56103	62487	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	14721	20497	15904	of which foreign tourists
Wynajete pokoje	41748	55021	55305	Tourists accommodated
w tym turystom zagranicznym	15032	21387	13883	of which foreign tourists
Udzielone noclegi	85131	102136	103549	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	30148	40376	27777	of which foreign tourists
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	23,7	26,9	28,3	Occupancy rate of bed places in %
Stopień wykorzystania pokoi w %	35,5	45,9	46,1	Occupancy rate of rooms in %
STARE MIASTO				
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	27	27	33	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	27	27	33	of which open all year
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	3692	3286	3772	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	3692	3286	3772	of which open all year
Korzystający z noclegów	292724	242048	278869	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	110155	86094	95551	of which foreign tourists
Wynajete pokoje	317098	286492	329790	Tourists accommodated
w tym turystom zagranicznym	134838	117517	139218	of which foreign tourists
Udzielone noclegi	488364	421742	497014	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	200553	171307	200278	of which foreign tourists
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	36,1	35,3	38,9	Occupancy rate of bed places in %
Stopień wykorzystania pokoi w %	43,2	46,0	49,3	Occupancy rate of rooms in %
WILDA				
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	8	10	10	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	8	10	10	of which open all year
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	751	941	1078	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	751	941	939	of which open all year
Korzystający z noclegów	73647	122989	122328	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	1467	2924	2837	of which foreign tourists
Wynajete pokoje	12519	30288	34329	Tourists accommodated
w tym turystom zagranicznym	1422	3113	2980	of which foreign tourists
Udzielone noclegi	125333	176299	159617	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	2369	4955	4798	of which foreign tourists
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	45,4	49,9	44,2	Occupancy rate of bed places in %
Stopień wykorzystania pokoi w %	49,8	47,0	47,5	Occupancy rate of rooms in %

a Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych. b Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.
 a Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings. b Concern establishments possessing 10 and more bed places.

Sport

Sport

TABL. 14 (137). **KLUBY SPORTOWE**
Stan w dniu 31 XII
SPORTS CLUBS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2010	2012	2014	SPECIFICATION
Jednostki organizacyjne	100	137	135	126	Organizational entities
Członkowie	13479	13604	13228	13355	Members
Ćwiczący	10679	11248	11515	12870	Persons practising sports
mężczyźni	7550	7900	7949	9025	males
kobiety	3129	3348	3566	3845	females
w wieku do 18 lat	6766	7340	7120	9676	aged up to 18
Sekcje sportowe	240	275	306	261	Sports sections
Trenerzy	309	384	400	417	Coaches
Instruktorzy	261	315	352	307	Sport instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	65	121	107	98	Other persons conducting sports activities

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.
N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 15 (138). **WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2014 R.**
Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2014
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z liczby ogółem dostosowane do osób niepełnosprawnych <i>Of total number adapted for the disabled</i>		SPECIFICATION
		ćwiczących persons practising sports	widzów spectators	
Stadiony	5	5	5	Stadiums
Boiska do gier wielkich ^b	16	13	11	Fields for big games ^b
w tym piłkarskie	15	12	11	of which football
Boiska do gier małych ^b	30	29	29	Fields for small games ^b :
w tym:				of which:
koszykówki	14	14	14	basketball
piłki ręcznej	2	2	2	handball
piłki siatkowej	1	–	–	volleyball
Boiska uniwersalne-wielozadaniowe	12	12	10	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	49	39	25	Tennis courts
Hale sportowe	11	8	6	Sports halls
Sale gimnastyczne ^c	11	5	1	Gyms ^c
Pływalnie	7	7	6	Swimming pools
Tory sportowe	10	7	7	Sports tracks
Lodowiska sztuczne mrożone	3	2	2	Artificial skating rinks
Ścieżki rowerowe ^d w km	133,9	x	x	Bicycle paths-length ^d in km

^a Bez obiektów przyszkolnych. ^b Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. ^c Łącznie z salami pomocniczymi. ^d Bez szlaków rowerowych.

^a Excluding schools facilities. ^b Including non-full-size facilities. ^c Including auxiliary gym. ^d Excluding bicycle trails.

DZIAŁ XII NAUKA I TECHNIKA

Uwagi ogólne

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane** (w tym badania przemysłowe), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych, bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst: Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388, z późn. zm.),

CHAPTER XII SCIENCE AND TECHNOLOGY

General notes

Research and development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- **applied research** (of which industrial research), i.e. also original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

1. Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting research and development:

- 1) **scientific and research-development units**, i.e. units involved mainly in carrying out research and development:
 - a) scientific institutes of the Polish Academy of Sciences; until 2009 statistical data included independent research departments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 IV 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96, item 619),
 - b) research institutes operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 IV 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96, item 618); until 2009 defined as branch research-development units which operated on the basis of the Law on the Research and Development Units, dated 25 VII 1985 (uniform text: Journal of Laws of 2001 No. 33, item 388, with later amendments),

- c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określone do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** – instytucje prowadzące działalność badawczą i rozwojową obok swojej podstawowej działalności, nieujęte w pozycjach 1)–4), np. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.
2. Do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:
- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
- a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
- b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
- c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
- d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe;
- 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** – pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
- 3) w kategorii **pozostały personel** – pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.
- c) *other units classified into NACE Rev. 2, the division 72 “Scientific research and development”;*
- 2) **auxiliary scientific units** – *scientific libraries, scientific archives, museums, auxiliary scientific units of the Polish Academy of Sciences, associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; until 2009 defined as science support units;*
- 3) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2, the division 72 “Scientific research and development”) *include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; until 2009 defined as development units;*
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** – *institutions conducting R&D besides their main principal activity, not included in items 1)–4), e.g. hospitals, national parks, botanic garden, state agencies and institutions.*
2. **Employment in R&D includes:**
- 1) **researchers (RSE):**
- a) *researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific and research-development units, auxiliary scientific units and other units,*
- b) *researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,*
- c) *researchers and academics employed in higher education institutions,*
- d) *students of doctoral studies conducting R&D;*
- 2) **technicians and equivalent staff** *are persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks, normally under the supervision of researchers;*
- 3) **other supporting staff** *include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.*

3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Liczbę zatrudnionych (z wyjątkiem danych w tabl. 2) podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach).

Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczo-rozwojową.

4. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową obejmują:

- **nakłady wewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania; do nakładów wewnętrznych zalicza się nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane, przemysłowe i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R;
- **nakłady zewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych w danej jednostce nabytych od innych jednostek (krajowych i zagranicznych).

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

5. Działalność innowacyjna obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wyrobów, usług) – **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie – **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

3. Data regarding **employment** in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 percent of their nominal working time on R&D.

The number of persons (excluding data in table 2) engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.

One FTE equals one person-year spent only on R&D.

4. Expenditures on research and development activity include:

- **internal expenditures**, including the value of research and development works of a given entity carried out by own research facilities, regardless of their sources of financing; internal expenditures include current expenditures borne on basic research, applied research, industrial research and experimental development as well as capital expenditures on fixed assets connected with R&D;
- **external expenditures**, including the value of research and development works of a given entity purchased from other (national and foreign) entities.

Since 2003, **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in fixed assets until completion of the project.

5. Innovation activity comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the section include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications – **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises – **process innovation** in which this products and processes are novel at least for the enterprise.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw – patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

***Expenditures on innovation activity** include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights – patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machinery, technical equipment, tools, transport equipment, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.*

*A **new product** is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.*

*A **significantly improved product** is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.*

TABL. 1 (139). JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ

UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

A. JEDNOSTKI

Stan w dniu 31 XII

UNITS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	42	79	122	150	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	18	34	30	39	Scientific and research-development units
w tym:					<i>of which:</i>
Institute naukowe Polskiej Akademii Nauk	5	5	4	5	Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
Institute badawcze	13	8	8	8	Research institutes
Podmioty gospodarcze	12	24	72	83	Economic entities
Szkoły wyższe	9	13	8	14	Higher education institutions

B. ZATRUDNIENI^aEMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION	
	ogółem <i>total</i>			pracownicy naukowo-badawczy <i>researchers</i>	technicy i pracownicy równorzędni <i>technicians and equivalent staff</i>	pozostały personel <i>other supporting staff</i>		
O G Ó Ł E M	4917	5326,0	4489,6	5072,8	4184,3	574,6	313,9	T O T A L
w tym:								<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	1214	1316,8	1606,5	1598,4	1246,6	211,9	139,9	Scientific and research-development units
w tym:								<i>of which:</i>
Institute naukowe Polskiej Akademii Nauk	451	544,6	686,8	726,4	639,1	#	#	Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
Institute badawcze	763	734,1	805,6	717,1	487,3	142,9	86,9	Research institutes
Podmioty gospodarcze	96	102,0	259,1	467,7	239,2	160,7	67,8	Economic entities
Szkoły wyższe	3601	3896,9	2591,4	2963,9	2669,6	#	#	Higher education institutions

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.^a In full-time equivalents.

TABL. 2 (140). ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL
LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z wykształceniem Education				pozosta- łym others
			wyższym higher			z tytułem zawodo- wym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with tertiary degrees below the PhD level (Master's, degree Bachelor's degree and equivalent)	
			z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of			
		doktora habilito- wanego habilitated doctor ^a (HD)	doktora doctor (PhD)				
OGÓŁEM	2005	11008	912	1017	3483	3480	2116
TOTAL	2010	12075	1009	1268	4196	3887	1715
	2013	11380	1053	1381	3951	3474	1521
	2014	11934	1081	1610	3916	3784	1543
w tym: of which:							
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	2005	1533	90	64	277	706	396
Scientific and research- -development units	2010	1683	#	#	#	901	#
	2013	1850	#	102	366	#	323
	2014	1904	104	113	387	992	308
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk		791	#	58	179	#	#
<i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>							
Instytuty badawcze		965	38	52	188	490	197
<i>Research institutes</i>							
Inne		148	#	3	20	#	#
<i>Others</i>							
Podmioty gospodarcze	2005	116	—	—	10	66	40
Economic entities	2010	171	—	—	9	137	25
	2013	335	#	—	#	279	#
	2014	575	—	2	27	468	78
Szkoły wyższe	2005	9347	821	953	3193	2700	1680
Higher education institutions	2010	10202	919	1174	3878	2838	1393
	2013	9141	956	1277	3550	2199	1159
	2014	9385	973	1492	3479	2285	1156

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutes.

TABL. 3 (141). NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)
 GROSS DOMESTIC EXPENDITURES ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
 ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014				
	ogółem grand total				nakłady ^a expenditures ^a			
					bieżące current		inwestycyjne na środki trwałe capital	
	razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządze- nia techn- iczne i narzę- dzia oraz środki transportu of which machi- nery, technical equip- ment as well as transport equipment				
w tys. zł in thous. zł								
OGÓŁEM TOTAL	367297	610463,6	772158,0	779025,1	543536,7	300520,8	235488,4	155364,2
w tym: of which:								
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe Scientific and research- -development units	200078	259399,1	251802,2	263977,1	217129,2	134265,7	46847,9	#
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk <i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>	129416	134043,9	106266,4	118290,4	#	57922,3	#	18417,2
Instytuty badawcze. <i>Research institutes</i>	70663	116440,7	131644,5	121537,5	111665,6	65820,8	9871,9	8802,5
Inne. <i>Others</i>	—	8914,5	13891,3	24149,2	#	10522,6	#	#
Podmioty gospodarcze Economic entities	20129	11639,8	114582,5	69194,8	51743,6	32067,2	17451,2	#
Szkoły wyższe Higher education institutions	146586	338802,2	402259,8	439931,3	270044,4	130609,4	169886,9	#

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 4 (142). NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwojowe <i>Experimental development</i>	SPECIFICATION
		podstawowe <i>basic</i>	stosowane ^b <i>applied^b</i>		
w tys. zł <i>in thous. zł</i>					
OGÓŁEM 2005	261827	143470	53401	64955	TOTAL
	2010	163146,5	88566,4	132812,4	
	2013	308816,8	144037,4	126682,3	
	2014	269068,0	156218,9	118249,8	
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	217129,2	72558,3	72885,1	71685,8	Scientific and research-development units
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	#	45298,0	#	#	<i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>
Instytuty badawcze	111665,6	26656,6	45049,1	39959,9	<i>Research institutes</i>
Inne	#	603,7	#	#	<i>Others</i>
Podmioty gospodarcze	51743,6	4617,6	17120,9	30005,1	Economic entities
Szkoły wyższe	270044,4	189739,6	65577,4	14727,4	Higher education institutions

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. *b* Od 2011 r. łącznie z nakładami na badania przemysłowe.
a Internal, excluding depreciation of fixed assets. *b* Since 2011 including expenditures on industrial research.

TABL. 5 (143). STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % <i>in %</i>				
OGÓŁEM	79,2	78,0	75,5	73,2	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	89,1	#	77,7	79,0	Scientific and research-development units
w tym:					<i>of which:</i>
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	90,7	82,3	79,7	80,8	<i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>
Instytuty badawcze	87,9	83,7	79,1	80,8	<i>Research institutes</i>
Podmioty gospodarcze	76,4	#	62,5	49,2	Economic entities
Szkoły wyższe	76,5	76,7	75,2	72,8	Higher education institutions

TABL. 6 (144). UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYSLE^a W 2014 R.

SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY^a IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Produkty – w % – wprowadzone na rynek w latach 2012–2014 Products – in % – introduced into the market during 2012–2014			
	ogółem total	z tego produkty nowe lub istotnie ulepszone of which new or significantly improved product		w tym eksport ogółem of which export total
		dla rynku to the market	tylko dla przed- siębiorstwa only to the enterprise	
OGÓŁEM	3,7	1,5	2,1	0,5
TOTAL				
sektor publiczny	0,1	0,0	0,1	0,0
public sector				
sektor prywatny	4,8	2,0	2,8	0,7
private sector				
w tym: of which:				
Przetwórstwo przemysłowe	5,0	2,1	2,9	0,7
Manufacturing				
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożywczych	1,9	0,7	1,2	0,1
Manufacture of food products				
Produkcja napojów	9,9	0,3	9,6	0,2
Manufacture of beverages				
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	4,6	4,2	0,4	–
Manufacture of paper and paper product				
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	5,7	0,7	5,0	–
Printing and reproduction of recorded media				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	8,9	8,8	0,1	3,2
Manufacture of chemicals and chemical products				
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	8,5	7,2	1,3	0,0
Manufacture of pharmaceutical products ^Δ				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	12,8	12,2	0,6	0,3
Manufacture of rubber and plastic products				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta, dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach 2012–2014.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices apply to products introduced into the market during 2012–2014.

TABL. 6 (144). UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYSLE^a W 2014 R. (dok.)

SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY^a IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Produkty – w % – wprowadzone na rynek w latach 2012–2014 Products – in % – introduced into the market during 2012–2014			
	ogółem total	z tego produkty nowe lub istotnie ulepszone of which new or significantly improved product		w tym eksport ogółem of which export total
		dla rynku to the market	tylko dla przed- siębiorstwa only to the enterprise	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) <i>Manufacturing (cont.)</i>				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	12,4	–	12,4	3,0
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	5,2	0,0	5,2	0,1
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>				
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	2,2	2,2	–	0,4
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>				
Produkcja urządzeń elektrycznych	2,2	2,2	–	2,2
<i>Manufacture of electrical equipment</i>				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	2,4	1,5	0,9	2,0
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>				
Pozostała produkcja wyrobów	57,1	57,0	0,0	–
<i>Other manufacturing</i>				
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	0,6	–	0,6	–
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta, dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach 2012–2014.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices apply to products introduced into the market during 2012–2014.

TABL. 7 (145). NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSLE^a (ceny bieżące)
 EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures	
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	inwestycyjne na maszyny i urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c capital on the acquisition of machinery and technical equipment, tools and transport equipment ^c
w tys. zł in thous. zł			
OGÓŁEM 2005	458135	63411	316495 ^d
TOTAL 2010	391107	20780	213678
. 2013	918371	44973	702595
. 2014	786018	51460	440204
sektor publiczny	#	2586	#
public sector			
sektor prywatny	#	48873	#
private sector			
W tym przetwórstwo przemysłowe	670634	#	331715
<i>Of which manufacturing</i>			
w tym: <i>of which:</i>			
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	21673	697	20462
<i>Manufacture of paper and paper product</i>			
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	10235	#	2695
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	#	#	9304
<i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>			
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	4064	#	2297
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	39045	#	22085
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>			
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	#	4515	#
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>			

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49. ^b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. ^c Dane łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem. ^d Inwestycyjne.

^a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures. ^c Including instruments, movables and endowments. ^d Capital.

DZIAŁ XIII LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w całości przez:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
- jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
- jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,

b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu),

c) innych jednostek publicznych, np. szkół wyższych, instytucji naukowych itp.;

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

CHAPTER XIII FORESTRY

General notes

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:

- the State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of the Environment,
- nature protection units (national parks),
- organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency,

b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999),

c) other public units, e.g. higher education institutions, science institutions etc.;

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production cooperatives,
- d) other legal persons.

2. **Forest land** includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land **connected with silviculture** includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;

2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni miasta.

4. Dane o **pozyskaniu drewna** w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The **forest cover** indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the city.

4. Data on **removals** in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms.

TABL. 1 (146). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	4005,4	4157,8	4168,8	4178,8	TOTAL in ha
Lasy	3505,4	3618,4	3798,9	3836,6	Forests
Publiczne	3210,4	3298,2	3357,7	3395,4	Public
w tym:					of which:
własność Skarbu Państwa	1108,8	1235,2	1239,1	1234,4	owned by the State Treasury
w tym w zarządzie Lasów Państwowych	1099,8	1228,2	1228,5	1227,3	of which managed by the State Forests
własność gmin	2101,6	2063,0	2118,6	2154,8	gmina owned
Prywatne	295,0	320,2	441,2	441,2	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	500,0	539,4	369,9	342,2	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	13,4	13,8	14,5	14,6	FOREST COVER in %

TABL. 2 (147). **LASY PRYWATNE I GMINNE**
PRIVATE AND GMINA FORESTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powierzchnia gruntów leśnych w ha (stan w dniu 31 XII)	2872,6	2896,2	2904,0	2911,0	Forest land in ha (as of 31 XII)
w tym lasów ochronnych	2872,6	2895,2	2559,8	2596,0	of which protectional forest
Odnowienia i zalesienia w ha	10,9	2,0	8,7	3,1	Renevals and afforestations in ha
w tym zalesienia ^a	5,0	—	7,1	3,1	of which afforestations ^a
Pozyskiwanie drewna (grubizny) w m ³	4675	5610	5111	5137	Removals (of timber) in m ³

^a Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego.

^a Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan.

DZIAŁ XIV PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych, według PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do *Rocznika*, ust. 5 na str. 19.

3. **Produkcja sprzedana** dotyczy całości kształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **cen bazowych** podano w uwagach ogólnych do *Rocznika*, ust. 8 na str. 20.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np. słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

CHAPTER XIV INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with Polish Classification of Activities – PKD 2007, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

2. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 19.

3. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 8 on page 20.

4. In data concerning production, the value of outwork is included.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

5. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9. Podmioty gospodarcze zwie się dalej podmiotami budowlanymi.

2. Dane według grup PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do *Rocznika*, ust. 5 na str. 19.

3. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zlecających) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. Data regarding average paid employment and average monthly gross wages and salaries concerns hired employees, i.e. persons employed on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation) and includes full- and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time employees.

Construction

1. Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with Polish Classification of Activities – PKD 2007, in the section “Construction”, employing more than 9 persons. Economic entities are referred to hereafter as construction entities.

2. Data according to NACE Rev. 2 groups were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 19.

3. Construction and assembly production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration – conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).

5. Information regarding **buildings completed** (by all investors):

- within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings, unless otherwise indicated, includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

6. Data regarding average paid employment and average monthly gross wages and salaries concerns hired employees, i.e. persons employed on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation) and includes full- and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time employees.

Przemysł Industry

TABL. 1 (148). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2005	2010	2013	2014	
	w mln zł		<i>in mln zł</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	
OGÓŁEM TOTAL	25457,5	28966,0	33955,2	35003,6	100,0
sektor publiczny <i>public sector</i>	3586,5	3383,5	3247,3	3056,6	8,7
sektor prywatny <i>private sector</i>	21871,1	25582,5	30707,9	31947,0	91,3
w tym: <i>of which:</i>					
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	21957,1	25000,9	30017,9	31271,6	89,3
w tym: <i>of which:</i>					
Produkcja artykułów spożywczych..... <i>Manufacture of food products</i>	2885,6	2792,9	3997,7	3639,9	10,4
Produkcja wyrobów tekstylnych..... <i>Manufacture of textiles</i>	11,6	25,1	16,6	15,8	0,0
Produkcja odzieży..... <i>Manufacture of wearing apparel</i>	273,8	81,8	87,2	90,2	0,3
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^A <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^A</i>	52,0	48,8	94,4	136,0	0,4
Produkcja papieru i wyrobów z papieru..... <i>Manufacture of paper and paper products</i>	672,0	910,5	1176,5	1216,7	3,5
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji..... <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	68,9	190,5	304,7	328,9	0,9
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	404,5	886,6	1019,1	995,8	2,8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 1 (148). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014	
	w mln zł		in mln zł	w odsetkach in percent	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	1618,3	1670,8	2220,1	2332,7	6,7
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	98,1	224,3	455,4	882,0	2,5
Produkcja metali..... <i>Manufacture of basic metals</i>	251,1	75,2	147,9	146,9	0,4
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	432,4	560,3	684,7	778,1	2,2
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych..... <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	230,0	174,5	256,1	271,5	0,8
Produkcja urządzeń elektrycznych..... <i>Manufacture of electrical equipment</i>	464,0	#	#	#	#
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	1043,6	744,5	800,5	778,1	2,2
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego... <i>Manufacture of other transport equipment</i>	#	98,5	232,2	#	#
Produkcja mebli..... <i>Manufacture of furniture</i>	212,9	182,7	239,7	252,0	0,7
Pozostała produkcja wyrobów..... <i>Other manufacturing</i>	101,8	99,4	101,1	111,5	0,3
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń..... <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	252,7	242,3	331,9	513,7	1,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	3092,1	3323,5	3150,9	#	#

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (149). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zatrudnienie Paid employment			Wynagrodzenia w zł Wages and salaries in zł		
	2010	2013	2014	2010	2013	2014
OGÓŁEM TOTAL	50708	49288	48535	4558,60	5217,10	5343,88
sektor publiczny <i>public sector</i>	11259	9317	7354	5347,45	6068,34	6483,27
sektor prywatny <i>private sector</i>	39449	39971	41182	4333,45	5018,68	5140,28
w tym: <i>of which:</i>						
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	39541	39484	40530	4294,27	4991,40	5117,10
w tym: <i>of which:</i>						
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	5030	4918	4836	3864,41	4372,85	4631,98
Produkcja wyrobów tekstylnych <i>Manufacture of textiles</i>	263	111	93	1942,87	2511,19	2825,72
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	1226	1104	1188	1630,68	1972,09	1908,96
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	317	329	337	2115,88	2696,48	2866,10
Produkcja papieru i wyrobów z papieru <i>Manufacture of paper and paper products</i>	1113	1360	1412	4186,97	4423,96	4456,26
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	1225	1210	1345	2891,09	3252,73	3255,30
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	1417	1428	1454	4429,84	4759,26	4335,33
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	3280	3651	3758	4071,16	4414,65	4367,59

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 2 (149). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zatrudnienie Paid employment			Wynagrodzenia w zł Wages and salaries in zł		
	2010	2013	2014	2010	2013	2014
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) <i>Manufacturing (cont.)</i>						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	789	798	1502	3337,19	3508,15	3584,24
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>						
Produkcja metali	550	599	557	2520,52	2701,10	2877,42
<i>Manufacture of basic metals</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	2946	2818	3047	3056,88	3203,64	3398,12
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>						
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	698	744	774	3852,87	4157,29	4422,04
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>						
Produkcja urządzeń elektrycznych	847	784	770	4888,08	4936,43	5176,27
<i>Manufacture of electrical equipment</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	3444	3004	2795	3722,60	4559,69	4817,85
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>						
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	613	932	#	3642,90	3624,97	#
<i>Manufacture of other transport equipment</i>						
Produkcja mebli	1331	1349	1261	2363,87	2463,87	2605,60
<i>Manufacture of furniture</i>						
Pozostała produkcja wyrobów	600	520	585	1879,14	3362,34	3525,64
<i>Other manufacturing</i>						
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1719	1390	1572	3357,74	4364,06	4261,51
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	9033	7645	5792	5840,51	6610,86	7253,85
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Budownictwo

Construction

TABL. 3 (150). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
O G Ó Ł E M	2327,8	2373,2	2487,9	TOTAL
Budowa budynków ^Δ	734,7	604,9	581,4	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	1064,3	1319,2	1477,0	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne ..	528,8	449,0	429,4	Specialised construction activities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie Poznania, siłami własnymi bez podwykonawców; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Poznań without subcontractors participation; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (151). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTION (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Works with an investment character	Roboty o charakterze remontowym Works with a renovation (restoration) character
		w mln zł		in mln zł
O G Ó Ł E M	2010	2327,8	1715,8	611,9
TOTAL	2013	2373,2	1790,5	582,6
	2014	2487,9	2141,5	346,4
sektor publiczny	2010	134,9	97,4	37,5
public sector	2013	145,7	53,4	92,4
	2014	172,8	84,5	88,3
sektor prywatny	2010	2192,9	1618,5	574,4
private sector	2013	2227,4	1737,2	490,3
	2014	2315,0	2056,9	258,1
Budynki	2010	1086,8	856,9	229,8
Buildings	2013	925,8	694,3	231,5
	2014	897,4	760,0	137,4
Budynki mieszkalne	2010	417,5	347,0	70,5
Residential buildings	2013	301,2	237,5	63,6
	2014	278,2	250,9	27,3

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie Poznania, siłami własnymi bez podwykonawców; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Poznań without subcontractors participation; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (151). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (cd.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym <i>Works with a re- novation (restora- tion) character</i>	
		w mln zł in mln zł		
Budynki mieszkalne (dok.) <i>Residential buildings (cont.)</i>				
budynki mieszkalne jednorodzinne	2010	51,1	37,5	13,6
<i>one-dwelling buildings</i>	2013	39,6	18,2	21,4
	2014	27,1	22,6	4,5
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszka- niowe	2010	336,7	288,4	48,3
<i>two- and more dwelling buildings</i>	2013	240,3	207,2	33,1
	2014	236,2	218,3	17,9
budynki zbiorowego zamieszkania	2010	29,7	21,0	8,7
<i>residences for communities</i>	2013	21,3	12,1	9,2
	2014	14,9	10,0	4,9
Budynki niemieszkalne	2010	669,3	510,0	159,3
<i>Non-residential buildings</i>	2013	624,6	456,8	167,8
	2014	619,2	509,1	110,1
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	2010	13,0	10,5	2,5
<i>hotels and similar buildings</i>	2013	19,7	16,0	3,7
	2014	18,9	7,6	11,4
budynki biurowe	2010	40,1	32,5	7,6
<i>office buildings</i>	2013	60,9	45,0	15,9
	2014	60,3	49,9	10,3
budynki handlowo-usługowe	2010	147,5	110,4	37,1
<i>wholesale and retail trade buildings</i>	2013	91,7	65,6	26,0
	2014	106,5	88,5	17,9
budynki transportu i łączności	2010	21,5	20,5	0,9
<i>traffic and communication buildings</i>	2013	#	#	#
	2014	11,4	10,5	0,9
budynki przemysłowe i magazynowe	2010	214,9	177,2	37,7
<i>industrial buildings and warehouses</i>	2013	262,2	208,7	53,5
	2014	296,9	239,2	57,7
ogólnodostępne obiekty kulturalne, o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	2010	159,3	131,6	27,7
<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>	2013	133,5	83,0	50,5
	2014	101,6	93,0	8,6
pozostałe budynki niemieszkalne	2010	73,0	27,2	45,8
<i>other non-residential buildings</i>	2013	#	#	#
	2014	23,6	20,3	3,3

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie Poznania, siłami własnymi bez podwykonawców; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Poznań without subcontractors participation; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (151). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTION (cont.)

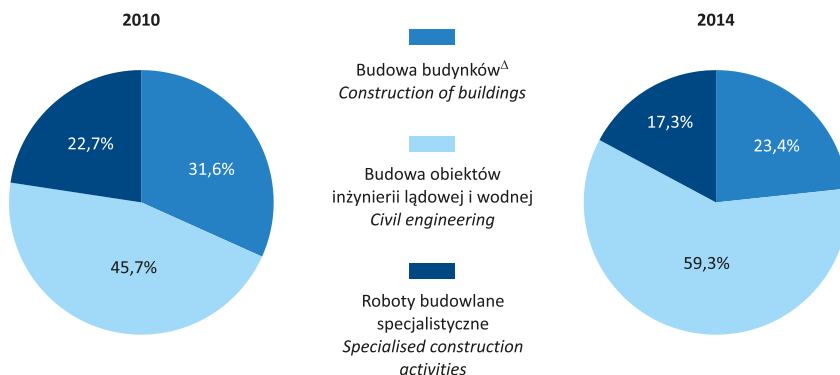
WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>		Ogółem	Roboty	Roboty
		<i>Total</i>	o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	o charakterze remontowym <i>Works with a renovation (restoration) character</i>
		w mln zł <i>in mln zł</i>		
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2010	1241,0	858,8	382,1
<i>Civil engineering works</i>	2013	1447,4	1096,2	351,2
	2014	1590,5	1381,5	209,0
Infrastruktura transportu	2010	700,1	405,2	294,8
<i>Transport infrastructures</i>	2013	902,6	652,8	249,8
	2014	1097,7	926,8	170,9
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi	2010	263,5	78,7	184,8
pozostałe	2013	144,9	79,7	65,2
<i>highways, streets and roads</i>	2014	187,4	119,9	67,5
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych	2010	391,0	292,6	98,3
lub podwieszanych	2013	705,7	553,4	152,4
<i>railways, suspension and elevated railways</i>	2014	841,4	749,5	91,9
drogi lotniskowe	2010	0,0	0,0	0,0
<i>airfield runways</i>	2013	2,4	0,8	1,6
	2014	#	#	#
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia	2010	31,8	26,4	5,4
nadziemne i podziemne	2013	22,2	3,1	19,1
<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>	2014	#	#	#
budowle wodne	2010	13,9	7,5	6,4
<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>	2013	27,5	16,0	11,5
	2014	43,0	39,9	3,1
Rurociągi, linie telekomunikacyjne	2010	464,6	391,8	72,9
i elektroenergetyczne	2013	470,1	376,6	93,5
<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>	2014	431,4	401,2	30,2
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie	2010	120,2	93,5	26,7
elektroenergetyczne przesyłowe	2013	93,2	57,4	35,8
<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>	2014	122,5	109,7	12,8
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe	2010	344,4	298,3	46,1
rozdzielcze	2013	376,8	319,2	57,7
<i>local pipelines and cables</i>	2014	309,0	291,6	17,4
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	2010	40,9	37,1	3,8
<i>Complex constructions on industrial sites</i>	2013	47,5	43,7	3,8
	2014	29,3	23,6	5,7
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	2010	35,4	24,8	10,7
<i>Other civil engineering works</i>	2013	27,2	23,2	4,0
	2014	32,0	29,8	2,2

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie Poznania, siłami własnymi bez podwykonawców; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9.

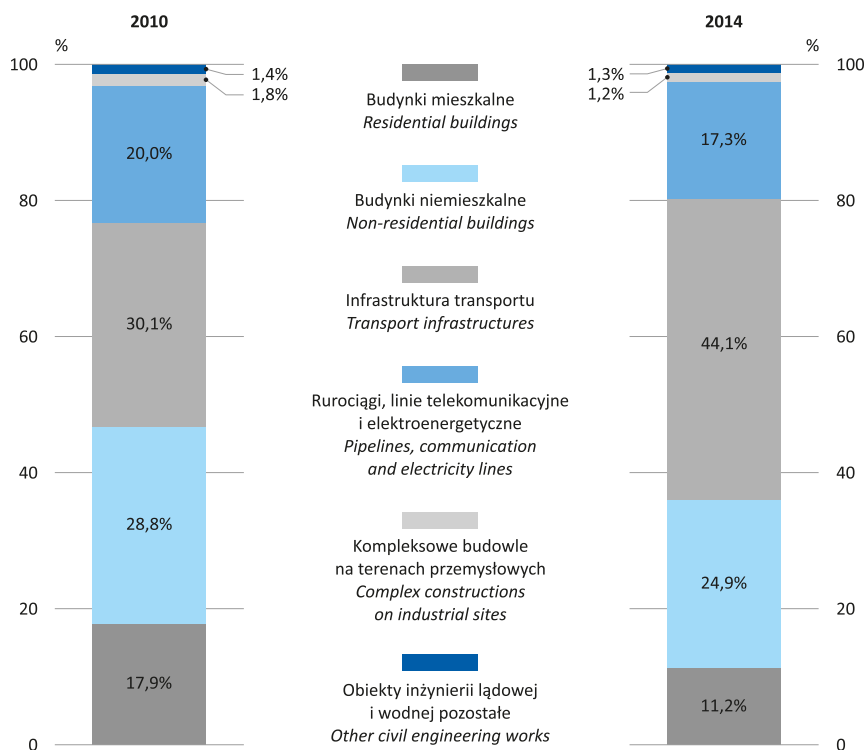
^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Poznań without subcontractors participation; data concern economic entities employing more than 9 persons.

STRUKTURA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ^a (ceny bieżące)
STRUCTURE OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WEDŁUG DZIAŁÓW
 BY DIVISIONS

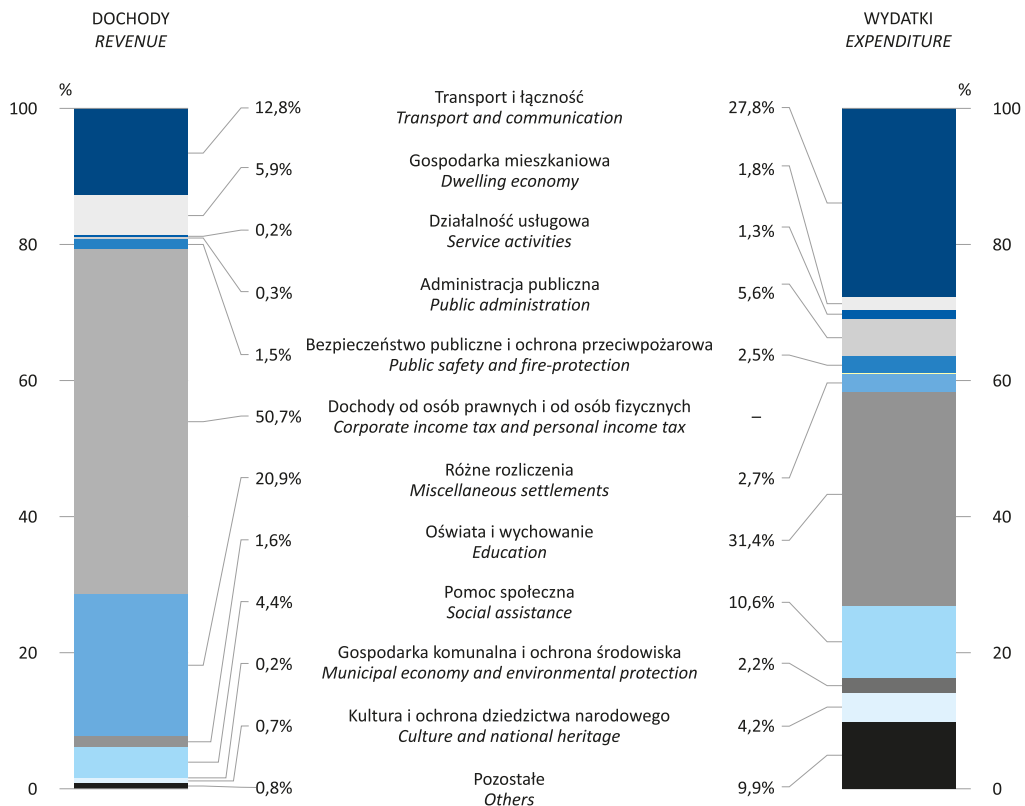
WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH
 BY TYPE OF CONSTRUCTIONS

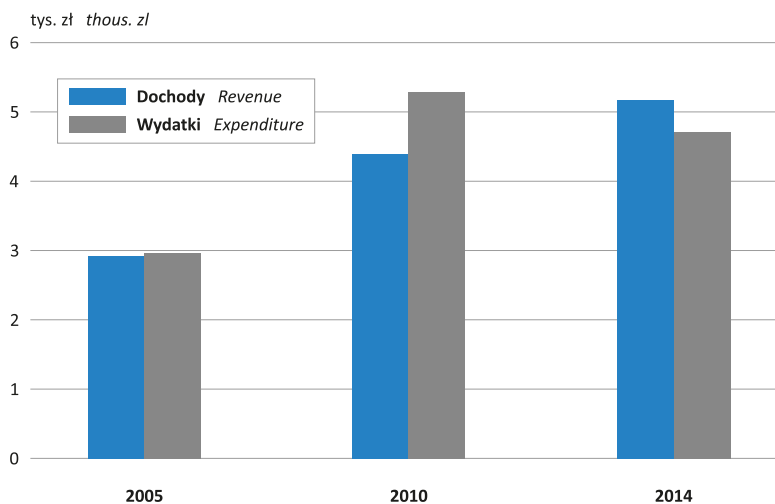
^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie Poznania, siłami własnymi bez podwykonawców; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Poznań without subcontractors participation; data concern economic entities employing more than 9 persons.

STRUKTURA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW W 2014 R.
STRUCTURE OF REVENUE AND EXPENDITURE OF CITY BUDGET BY DIVISIONS IN 2014

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU MIASTA NA 1 MIESZKAŃCA
REVENUE AND EXPENDITURE OF CITY BUDGET PER CAPITA

TABL. 5 (152). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA

BUILDINGS COMPLETED					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Budynki^a	815	609	479	526	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	702	507	365	427	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings
W tym budynki indywidualne ^b	611	463	361	356	Of which private buildings ^b
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	563	407	301	296	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings
niemieszkalne	48	54	60	60	non-residential
Kubatura^c w dam³	3484,2	1234,3	2714,2	1982,3	Cubic volume^c in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	1193,4	725,3	745,7	940,6	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings
W tym budynki indywidualne ^b	451,7	328,8	342,5	354,4	Of which private buildings ^b
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	415,3	252,9	259,8	246,6	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings
niemieszkalne	36,4	75,6	82,7	107,8	non-residential

a Nowo wybudowane. b Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. c Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. b Realized by natural persons, churches and religious associations. c Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 6 (153). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJU BUDYNKÓW

BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
BUDYNKI ^a					
BUILDINGS ^a					
Budynki mieszkalne	702	512	365	427	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	702	507	365	427	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	563	394	298	347	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	—	2	—	—	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	113	97	114	99	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	2	1	—	2	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	12	6	9	7	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	28	15	33	30	Wholesale and retail trade buildings
					Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	25	2	1	2	
Budynki przemysłowe	11	5	—	1	Industrial buildings
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	—	—	2	1	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	3	3	13	4	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	6	1	3	1	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	2	2	2	3	Sport halls
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	2	2	—	1	Buildings used as places of worship and for religious activities

a Nowo wybudowane.

a Newly built.

TABL. 6 (153). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJU BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
KUBATURA ^a w dam ³ CUBIC VOLUME ^a in dam ³					
Budynki mieszkalne	1193,4	759,9	745,7	940,6	Residential buildings
w tym:					<i>of which:</i>
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkańcach i wielomieszkaniowe	1193,4	725,3	745,7	940,6	<i>One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings</i>
w tym jednorodzinne	408,1	225,0	251,6	243,0	<i>of which one-dwelling buildings</i>
Budynki zbiorowego zamieszkania	–	34,3	–	–	<i>Residences for communities</i>
Budynki niemieszkalne	2290,8	474,3	1968,6	1041,8	Non-residential buildings
w tym:					<i>of which:</i>
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	24,8	0,5	–	24,9	<i>Hotels and similar buildings</i>
Budynki biurowe	153,8	58,1	172,1	377,7	<i>Office buildings</i>
Budynki handlowo-usługowe	505,4	56,0	1150,3	120,7	<i>Wholesale and retail trade buildings</i>
Budynki łączności, dworców i terminali	79,0	6,4	124,9	146,8	<i>Communication buildings, stations, terminals and associated buildings</i>
Budynki przemysłowe	683,3	25,3	44,2	16,0	<i>Industrial buildings</i>
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	–	–	7,9	9,3	<i>Public entertainment buildings, museums and libraries</i>
Budynki szkół i instytucji badawczych	43,6	122,2	263,1	147,7	<i>School, university and research buildings</i>
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	55,5	6,8	29,3	14,8	<i>Hospital or institutional care buildings</i>
Budynki kultury fizycznej	9,8	64,1	40,2	5,6	<i>Sport halls</i>
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	15,5	8,4	–	6,7	<i>Buildings used as places of worship and for religious activities</i>

^a Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a *Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).*

TABL. 7 (154). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA
BRUTTO W BUDOWNICTWIE ^a**

*AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY WAGES AND SALARIES
IN CONSTRUCTION ^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zatrudnienie Paid employment			Wynagrodzenia w zł Wages and salaries in zł		
	2010	2013	2014	2010	2013	2014
OGÓŁEM	11563	8198	7763	3371,84	3893,61	4093,88
TOTAL						
sektor publiczny	631	778	667	3994,66	4570,33	4577,80
<i>public sector</i>						
sektor prywatny	10932	7420	7096	3335,89	3822,66	4048,40
<i>private sector</i>						
Budowa budynków ^Δ	3014	2166	2221	3370,32	3512,68	3753,62
<i>Construction of buildings</i>						
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	5234	3551	3246	3297,22	4458,10	4616,08
<i>Civil engineering</i>						
Roboty budowlane specjalistyczne	3315	2481	2296	3491,02	3418,25	3684,77
<i>Specialised construction activities</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9; bez zatrudnionych za granicą.

^a *Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.*

DZIAŁ XV TRANSPORT

Uwagi ogólne

1. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 260, z późn. zm.) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi (poza krajowymi i wojewódzkimi) stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

2. W latach 2002–2008 informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych** prezentowane są według ewidencji prowadzonej przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych; do 17 XI 2011 r. – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Do 2010 r. dane nie obejmują pojazdów posiadających pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku.

Pozwolenie czasowe wydawane jest na okres do około 30 dni w celu załatwienia wszystkich formalności związanych z rejestracją pojazdu i niezbędnych do otrzymania docelowego dowodu rejestracyjnego.

3. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów).

Informacje o **przewozach ładunków transportem lotniczym** obejmują przewozy przesyłek towarowych, pocztowych oraz bagażu płatnego.

4. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

CHAPTER XV TRANSPORT

General notes

1. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (uniform text: Journal of Laws 2013 item 260, with later amendments), into following categories: national, regional, district and communal roads.

District roads include roads (excluding national and regional roads) which link district capital cities with commune capital cities and commune capital cities with other such cities.

Communal roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

2. In 2002–2008 information on **registered vehicles and tractors** has been presented according to the evidence maintained by starosts, presidents of cities and mayors, since 2009 according to central vehicle register maintained by the Ministry of Interior; until 17 XI 2011 – the Ministry of Interior and Administrations. Until 2010 data does not include vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the reference year.

Temporary permission is passed by about 30 daily period with the aim of take care of formality be connected with vehicle registration and received ordinary registration book.

3. Data concerning **air transport** include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on permanent routes and according to established flight schedules).

Information regarding **transports of freight by air transport** includes transports of cargo, mail and paid baggage.

4. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

TABL. 1 (155). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w km <i>in km</i>				
Powiatowe	266	263	264	264	<i>District</i>
w tym o nawierzchni ulepszonej	264	262	263	264	<i>of which improved</i>
Gminne	498	538	568	591	<i>Communal</i>
w tym o nawierzchni ulepszonej	487	530	563	586	<i>of which improved</i>

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
Source: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 2 (156). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM^b	289304	364824	401576	416114	TOTAL^b
w tym:					<i>of which:</i>
Samochody osobowe	212936	285411	316830	327748	<i>Passenger cars</i>
Autobusy	1109	1053	1064	1088	<i>Buses</i>
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^c	65423	62512	65737	69115	<i>Lorries and road tractors^c</i>
Ciągniki balastowe i rolnicze	1302	2959	2893	2746	<i>Ballast and agricultural tractors</i>
Motocykle	6970	10727	12581	12961	<i>Motorcycles</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 207. ^b Bez trolejbusów. ^c Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.
^a See general notes, item 2 on page 207. ^b Excluding trolleybuses. ^c Including vans.

TABL. 3 (157). **RUCH PASAŻERÓW^a W PORCIE LOTNICZYM „ŁAWICA”**
PASSENGER TRAFFIC^a AT AIRPORT “ŁAWICA”

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Pasażerowie przybyli ^b z portów:					<i>Passenger arrivals^b from airports:</i>
krajowych	45593	54354	40563	49931	<i>domestic</i>
zagranicznych	154367	642383	618908	658516	<i>foreign</i>
Pasażerowie odprawieni ^c do portów:					<i>Passenger departures^c to airports:</i>
krajowych	45107	54493	40881	50401	<i>domestic</i>
zagranicznych	153026	639395	635611	671135	<i>foreign</i>

^a Dane nie obejmują dzieci do 2 lat. ^{b, c} Pasażerowie, dla których port Poznań-Ławica jest: ^b – portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, ^c – portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

^a Data not include children below the age of 2. ^{b, c} Passengers for whom the indicated domestic airport is: ^b – the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, ^c – the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 4 (158). PRZEŁADUNEK^a W PORCIE LOTNICZYM „ŁAWICA”
 GOODS LOADED^a AND UNLOADED IN AIRPORT “ŁAWICA”

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes				
Ładunki przybyłe z portów:					Freight arrivals from airports:
krajowych	674	628	242	283	domestic
zagranicznych	244	29	10	12	foreign
Ładunki odprawione do portów:					Freight departures to airports:
krajowych	560	505	238	293	domestic
zagranicznych	237	61	23	13	foreign

^a W lotach komunikacyjnych.
^a In transport flights.

TABL. 5 (159). WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY
 ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Wypadki	1027	408	352	298	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	35,5	11,2	8,8	7,2	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków					Road traffic casualties
Śmiertelne	30	26	20	16	Fatalities
na 100 tys. ludności	5,3	4,7	3,6	2,9	per 100 thous. population
Ranni	1284	481	393	339	Injured
na 100 tys. ludności	225,3	86,4	71,6	62,0	per 100 thous. population

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; od 2011 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Vehicles as of 31 XII; since 2011 including road vehicles having temporary permission given at the end of the year.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 6 (160). WYPADKI DROGOWE^a WEDŁUG SPRAWCÓW, WAŻNIEJSZYCH PRZYCZYŃ I RODZAJÓW POJAZDÓW
 ROAD ACCIDENTS^a BY CULPRITS, MAJOR CAUSES AND TYPES OF VEHICLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Wypadki	352	298	Accidents
Z winy kierujących pojazdami	256	224	Guilt of drivers
w tym:			of which:
niedostosowanie prędkości do warunków	32	33	inappropriate speed for road conditions
nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu	79	70	non-compliance with vehicle right of way
nieprawidłowe wyprzedzanie	5	7	incorrectly overtaking
nieprawidłowe zachowanie wobec pieszego	76	59	incorrectly behaviour towards the pedestrian
Z winy pieszych	47	30	Guilt of pedestrians
w tym nieostrożne wejście na jezdnię	26	15	of which carelessly entering to the roadway
Pozostałe ^b	49	44	Others ^b

^a Zarejestrowanych przez Policję. ^b Dane obejmują winę pasażerów, współwinę uczestników ruchu oraz inne przyczyny.
^a Registered by the Police. ^b Data include guilt of passengers, complicity of traffic participants and other reasons.

TABL. 6 (160). WYPADKI DROGOWE ^a WEDŁUG SPRAWCÓW, WAŻNIEJSZYCH PRZYCZYŃ I RODZAJÓW POJAZDÓW (dok.)
 ROAD ACCIDENTS ^a BY CULPRITS, MAJOR CAUSES AND TYPES OF VEHICLES
 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Pojazdy kierujących będących sprawcami wypadków	256	224	Vehicles of drivers being accident culprits
Samochody osobowe	187	170	Passenger cars
Motocykle	8	6	Motorcycles
Rowery	22	20	Bicycles
Motorowery	3	4	Motor-bicycles
Samochody ciężarowe	12	11	Lorries
Inne pojazdy ^c	24	13	Other vehicles ^c

^a Zarejestrowanych przez Policję. ^c Łącznie z pojazdami nieustalonymi.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^c Including unidentified vehicles.

Source: data of the National Police Headquarters.

DZIAŁ XVI HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechnie są to sklepy o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m², prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku oraz dodatkowo często nabywanych towarów nieżywnościowych.

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do **pozostałych sklepów** zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

2. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

3. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

4. **Magazyny handlowe** – hurtu i rozdzielcze detalu są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zaj-

CHAPTER XVI TRADE AND CATERING

General notes

1. The division of **stores by organizational forms** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more and for department stores from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales area from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hypermarkets are stores with a sales area above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption and also often purchased non-foodstuff goods, with a sales area from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales area up to 119 m².

2. Shops include generally available pharmacies.

3. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

4. **Trade warehouses** wholesale and retail distribution are the organizational and functional units of economic entities engaged in the turn-

mujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

5. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (plac, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnotalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

over of commodities. A warehouse is an entity designated for storing commodities, occupying separate storage area, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks.

5. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (161). SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a
Stan w dniu 31 XII
SHOPS BY ORGANIZATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
SKLEPY I STACJE PALIW SHOPS AND PETROL STATIONS					
Sklepy	1258	1594	1769	1704	Shops
Domy towarowe	4	3	3	3	Department stores
Domy handlowe	9	7	7	7	Trade stores
Supermarkety	59	86	114	119	Supermarkets
Hipermarkety	14	19	18	18	Hypermarkets
Sklepy powszechnie	94	82	62	68	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	685	893	1111	1066	Specialized stores
Pozostałe sklepy ^b	393	504	454	423	Other shops ^b
Stacje paliw	93	78	78	74	Petrol stations
POWIERZCHNIA SPRZEDAŻOWA w m ² SALES FLOOR in m ²					
Sklepy	367881	548254	628577	634326	Shops
Domy towarowe	22780	26781	26986	26986	Department stores
Domy handlowe	8960	6709	7813	7832	Trade stores
Supermarkety	54793	72413	88151	97233	Supermarkets
Hipermarkety	98002	153632	134534	133340	Hypermarkets
Sklepy powszechnie	20223	16893	12646	14355	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	143323	242566	333161	330094	Specialized stores
Pozostałe sklepy ^b	19800	29260	25286	24486	Other shops ^b
Stacje paliw	x	x	x	x	Petrol stations
PRACUJĄCY EMPLOYED PERSONS					
Sklepy	11877	14837	15669	15661	Shops
Domy towarowe	466	315	339	399	Department stores
Domy handlowe	63	68	132	100	Trade stores
Supermarkety	1947	2634	2766	2862	Supermarkets
Hipermarkety	2932	3495	2638	2683	Hypermarkets
Sklepy powszechnie	1119	728	549	645	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	3953	5643	7655	7475	Specialized stores
Pozostałe sklepy ^b	1397	1954	1620	1497	Other shops ^b
Stacje paliw	527	325	292	262	Petrol stations

^a Jednostki o liczbie pracujących powyżej 9; według lokalizacji. ^b Łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.
^a Units employing more than 9 persons; by localization. ^b Including public pharmacies.

TABL. 2 (162). **GASTRONOMIA**^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	225	268	384	<i>Numbers of catering establishments (as of 31 XII)</i>
w tym restauracje	101	86	123	<i>of which restaurants</i>
Sprzedaż z działalności gastrono- micznej (ceny bieżące) w tys. zł . .	250392	265745	323961	<i>Sales from catering activity (current prices) in thous. zł</i>
w tym:				<i>of which:</i>
produkcja gastronomiczna	200145	215481	262669	<i>catering production</i>
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	33181	29318	32816	<i>alcoholic beverages and tobacco</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9.

U w a g a. Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji *Rocznika*.

^a *Data concern enterprises employing more than 9 persons.*

Note. Data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook.

 TABL. 3 (163). **MAGAZYNY HANDLOWE**^a
 Stan w dniu 31 XII
TRADE WAREHOUSES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2012	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				<i>Secured warehouses:</i>
liczba	1035	1010	999	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	929,8	846,7	963,8	<i>storage space in thous. m²</i>
Magazyny zadaszone:				<i>Roofed warehouses:</i>
liczba	61	84	106	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	21,0	29,1	71,6	<i>storage space in thous. m²</i>
Place składowe:				<i>Storage sites:</i>
liczba	128	146	114	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	418,7	246,5	232,1	<i>storage space in thous. m²</i>
Silosy i zbiorniki:				<i>Siloses and reservoirs:</i>
liczba	137	110	148	<i>number</i>
pojemność składowa w dam ³	26,8	11,4	47,9	<i>capacity in dam³</i>

^a Hurtu i rozdzielnice detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9.

U w a g a. Od 2006 r. dane podaje się na podstawie badania cyklicznego prowadzonego co trzy lata.

^a *Wholesale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons.*

Note. Since 2006 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 4 (164). **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	21	19	18	18	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	19	17	16	16	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ²	212,9	199,4	200,8	200,8	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	69,5	51,2	44,3	44,3	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobno- detalicznej	3185	2902	2215	2215	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	2785	2902	2215	2215	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	1	1	1	1	<i>Seasonal marketplaces ^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	5574,1	4050,4	2243,8	2072,0	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XVII FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku);
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

CHAPTER XVII FINANCE OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (unified text: Journal of Laws 2013 item 330, with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, cooperative savings and credit unions, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net revenues from sale of goods and materials (including sums due from the sale of re-use packages);
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, revenues from social activities, revenues from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanymi z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanymi zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) the cost of products sold (goods and services), i.e., the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;
- 2) the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;
- 3) other operating costs, to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;
- 4) financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment, the surplus of foreign exchange losses over gains.

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczonej, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Rezerwę tworzy się niezależnie od tego, czy jednostka osiągnie zysk, czy ponieść stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include corporate income tax and personal income tax as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- the current part, i.e. the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,
- the deferred part, i.e. a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created, irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities excluding special funds,
 - **third degree** as the relation of current assets (stocks, short-term dues, short-term investments and short-term inter-period settlements) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespectively of their due date).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych – kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych – fundusz założycielski,
- w spółdzielniach – fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych – kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stock), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year. Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- initial capital – in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,
- founders' capital – in state owned enterprises,
- participation fund – in cooperatives,
- owners' capital – in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Share capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in cooperatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from bank credits and loans and are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (165). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
Przychody z całokształtu działalności	93943,0	107917,1	111797,1	Revenues from total activity
sektor publiczny	12452,3	11369,0	11853,7	<i>public sector</i>
sektor prywatny	81490,6	96548,1	99943,4	<i>private sector</i>
w tym:				<i>of which:</i>
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) ..	46809,5	53241,8	54597,3	<i>Net sales revenues of products (goods and services)</i>
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	43271,4	49978,5	52413,2	<i>Net sales revenues of goods and materials</i>
Przychody finansowe	1916,4	2287,6	2975,1	<i>Financial revenues</i>
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	87831,5	102333,7	106112,5	Costs of obtaining revenues from total activity
sektor publiczny	11544,9	9885,6	10292,9	<i>public sector</i>
sektor prywatny	76286,6	92448,1	95819,6	<i>private sector</i>
w tym:				<i>of which:</i>
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	47982,0	55171,3	57371,3	<i>Cost of products sold (goods and services)</i>
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	35919,3	41971,4	43604,7	<i>Value of goods and materials sold</i>
Koszty finansowe	2068,2	3205,1	3338,0	<i>Financial costs</i>
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	6111,5	5583,3	5684,7	Financial result on economic activity
Sektor publiczny	907,5	1483,4	1560,9	<i>Public sector</i>
Sektor prywatny	5204,0	4100,0	4123,8	<i>Private sector</i>
Zyski nadzwyczajne	2,7	0,9	0,9	Extraordinary profits
Sektor publiczny	0,1	0,0	0,1	<i>Public sector</i>
Sektor prywatny	2,6	0,9	0,8	<i>Private sector</i>
Straty nadzwyczajne	4,3	11,1	0,6	Extraordinary losses
Sektor publiczny	0,5	0,1	0,0	<i>Public sector</i>
Sektor prywatny	3,8	11,0	0,6	<i>Private sector</i>
Wynik finansowy brutto	6109,9	5573,1	5685,0	Gross financial result
sektor publiczny	907,1	1483,2	1560,9	<i>public sector</i>
sektor prywatny	5202,8	4089,9	4124,0	<i>private sector</i>
Zysk brutto	6726,2	6688,6	6947,5	<i>Gross profit</i>
Strata brutto	616,4	1115,6	1262,5	<i>Gross loss</i>
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	1141,7	771,7	793,1	Obligatory encumbrances on gross financial result
Sektor publiczny	154,9	179,9	190,8	<i>Public sector</i>
Sektor prywatny	986,7	591,8	602,3	<i>Private sector</i>
Wynik finansowy netto	4968,2	4801,4	4891,8	Net financial result
sektor publiczny	752,1	1303,3	1370,1	<i>public sector</i>
sektor prywatny	4216,1	3498,1	3521,7	<i>private sector</i>
Zysk netto	5555,8	5878,4	6108,0	<i>Net profit</i>
Strata netto	587,6	1077,0	1216,2	<i>Net loss</i>

TABLE 2 (166). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM	2010	93943,0	87831,5	6109,9	1141,7	4968,2
TOTAL	2013	107917,1	102333,7	5573,1	771,7	4801,4
	2014	111797,1	106112,5	5685,0	793,1	4891,8
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł		46017,5	42141,5	3876,0	462,1	3413,9
<i>Industry</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe		35224,0	33013,5	2210,3	255,4	1954,9
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		9983,1	8430,2	1552,8	186,0	1366,9
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
Budownictwo		4083,5	3912,9	170,6	27,1	143,5
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		39226,0	38151,8	1074,5	196,1	878,4
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		2046,6	2388,1	-341,4	-44,6	-296,8
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		298,3	242,1	56,2	-0,9	57,0
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		2835,2	2621,3	213,9	33,9	180,0
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		1807,5	1734,8	72,7	11,3	61,4
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1314,3	1245,7	68,6	13,3	55,3
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		7629,5	7570,8	58,7	35,5	23,2
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Edukacja		169,2	160,0	9,2	1,2	8,0
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		749,2	696,8	52,3	11,5	40,8
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		133,5	132,0	1,5	0,7	0,8
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa		274,0	202,8	71,1	14,2	56,9
<i>Other service activities</i>						

TABL. 3 (167). PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
 ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw Number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
		w % ogółu przedsiębiorstw			in % of total of enterprises		
OGÓŁEM 2010	1314	78,5	21,5	0,1	77,8	22,0	0,2
TOTAL 2013	1431	75,8	24,2	0,1	75,3	24,5	0,1
. 2014	1446	79,9	19,8	0,2	79,2	20,5	0,3
sektor publiczny <i>public sector</i>	52	75,0	25,0	–	73,1	26,9	–
sektor prywatny <i>private sector</i>	1394	80,1	19,7	0,2	79,4	20,3	0,3
w tym: <i>of which:</i>							
Przemysł	286	81,5	18,5	–	80,8	18,9	0,3
<i>Industry</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
przetwórstwo przemysłowe	262	81,3	18,7	–	80,9	19,1	–
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6	100,0	–	–	100,0	–	–
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>							
Budownictwo	122	81,1	18,9	–	81,1	18,9	–
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	422	83,4	16,4	0,2	82,5	17,3	0,2
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa	57	80,7	19,3	–	80,7	19,3	–
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	36	55,6	44,4	–	55,6	44,4	–
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja	112	82,1	17,0	0,9	80,4	17,9	1,8
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	37	83,8	16,2	–	83,8	16,2	–
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	57	78,9	19,3	1,8	77,2	22,8	–
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	163	76,7	23,3	–	76,7	23,3	–
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Edukacja	16	68,8	31,3	–	68,8	31,3	–
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	20	70,0	30,0	–	70,0	30,0	–
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4	75,0	25,0	–	75,0	25,0	–
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa	12	75,0	25,0	–	75,0	25,0	–
<i>Other service activities</i>							

TABL. 4 (168). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>		
		brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>
		w %		in %		
OGÓŁEM 2010	93,5	6,5	5,3	60,2	126,0	166,3
TOTAL 2013	94,8	5,2	4,4	42,9	97,6	133,9
	2014	94,9	5,1	4,4	55,9	124,7
sektor publiczny <i>public sector</i>	86,8	13,2	11,6	75,0	150,2	183,8
sektor prywatny <i>private sector</i>	95,9	4,1	3,5	53,8	121,8	167,7
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł <i>Industry</i>	91,6	8,4	7,4	42,6	97,4	147,4
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	93,7	6,3	5,6	40,6	88,4	145,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	84,4	15,6	13,7	52,3	140,5	173,7
Budownictwo <i>Construction</i>	95,8	4,2	3,5	33,5	99,0	132,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	97,3	2,7	2,2	23,7	87,7	146,0
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	116,7	-16,7	-14,5	483,9	521,6	529,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	81,2	18,8	19,1	150,6	164,3	175,9
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	92,5	7,5	6,4	43,1	123,6	144,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	96,0	4,0	3,4	260,1	356,3	360,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	94,8	5,2	4,2	158,4	210,4	249,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	99,2	0,8	0,3	43,6	123,4	148,2
Edukacja <i>Education</i>	94,6	5,4	4,7	57,9	129,4	163,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	93,0	7,0	5,4	30,5	125,2	142,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	98,9	1,1	0,6	128,1	196,3	204,8
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	74,0	26,0	20,8	157,3	256,6	291,9

TABL. 5 (169). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy			
			razem <i>total</i>	w tym		
				materiały <i>materials</i>	półprodukty i produkty w toku <i>semi-finished products and products in progress</i>	
w mln zł						
1	OGÓŁEM	2010	32241,8	6914,2	1525,4	945,2
2	TOTAL	2013	36888,5	8916,7	1850,7	1264,0
3		2014	38939,4	9178,1	1975,9	1401,6
4	sektor publiczny <i>public sector</i>		4234,6	403,5	56,8	211,4
5	sektor prywatny <i>private sector</i>		34704,8	8774,5	1919,1	1190,2
	w tym: <i>of which:</i>					
6	Przemysł		12829,5	3901,9	1678,0	715,3
	<i>Industry</i>					
	w tym: <i>of which:</i>					
7	przetwórstwo przemysłowe		9664,2	3695,1	1607,8	715,2
	<i>manufacturing</i>					
8	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		2832,6	198,1	63,1	0,1
	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
9	Budownictwo		2708,9	500,0	68,4	187,6
	<i>Construction</i>					
10	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		9761,6	3678,6	60,6	19,2
	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
11	Transport i gospodarka magazynowa		2706,3	18,5	16,3	–
	<i>Transportation and storage</i>					
12	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		141,6	3,7	1,6	–
	<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
13	Informacja i komunikacja		1065,2	118,8	8,6	27,0
	<i>Information and communication</i>					
14	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		3323,8	33,6	0,1	0,2
	<i>Financial and insurance activities</i>					
15	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		660,5	82,1	3,4	2,2
	<i>Real estate activities</i>					
16	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		2902,2	392,5	12,6	209,7
	<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
17	Edukacja		40,8	7,7	0,1	0,9
	<i>Education</i>					
18	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		178,3	13,3	13,0	–
	<i>Human health and social work activities</i>					
19	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>		29,9	0,2	0,1	–
20	Pozostała działalność usługowa		96,6	10,6	6,6	0,4
	<i>Other service activities</i>					

<i>Inventories</i>		<i>Krótkoterminowe należności i roszczenia</i>		<i>Inwestycje krótkoterminowe</i>	<i>Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe</i>	<i>Lp. No.</i>
<i>of which</i>		<i>Short-term dues and claims</i>				
<i>produkty gotowe</i> <i>finished products</i>	<i>towary</i> <i>goods</i>	<i>razem</i> <i>total</i>	<i>w tym z tytułu dostaw i usług</i> <i>of which from deliveries and services</i>	<i>Short-term investments</i>	<i>Short-term inter-period settlements</i>	
<i>in mln zł</i>						
977,3	3302,2	12754,2	10088,7	11664,8	908,6	1
1399,3	4258,6	15069,8	11286,0	11819,3	1082,7	2
1365,6	4287,8	15816,4	11912,2	12854,4	1090,5	3
9,5	124,2	1730,8	1338,1	1729,2	371,0	4
1356,1	4163,7	14085,7	10574,1	11125,2	719,4	5
1174,2	312,0	4769,6	3835,0	3708,2	449,8	6
1173,2	176,6	3170,0	2520,4	2697,3	101,8	7
–	134,9	1436,8	1188,0	853,5	344,2	8
40,8	198,5	1337,9	947,6	685,2	185,8	9
37,5	3487,5	4281,1	3803,9	1583,0	219,0	10
–	2,1	192,4	154,0	2471,9	23,4	11
0,0	2,0	11,1	7,5	121,2	5,6	12
52,0	29,3	595,2	524,1	319,2	31,9	13
–	32,5	886,7	575,0	2397,5	6,1	14
23,6	46,5	137,8	102,8	420,2	20,5	15
5,4	161,5	1563,2	1246,8	853,2	93,3	16
2,3	0,1	17,8	13,2	14,5	0,9	17
–	0,3	118,7	117,0	38,3	8,0	18
–	0,0	10,0	5,4	18,7	1,1	19
–	3,6	32,9	28,7	52,1	1,1	20

TABL. 6 (170). KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		kapitał (fundusz) podstawowy core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczo- ny) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM 2010	44800,7	18109,6	16879,6	334,2	4918,0
TOTAL 2013	49075,1	19350,6	20664,1	-799,0	4626,4
. 2014	51573,6	20159,8	20901,6	561,1	4628,6
sektor publiczny public sector	19991,6	7537,1	5506,3	3467,2	1369,1
sektor prywatny private sector	31581,9	12622,7	15395,3	-2906,1	3259,5
w tym: of which:					
Przemysł Industry	30789,1	10088,0	11516,0	2880,1	3194,1
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	12460,3	3658,2	6641,3	-697,7	1735,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condition- ing supply	17028,1	5514,2	4658,3	3581,8	1366,9
Budownictwo Construction	1671,7	634,0	537,5	216,7	143,8
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	7209,3	2708,2	3358,9	-609,5	862,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	140,4	1168,3	131,0	-1018,9	-296,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	222,6	194,0	37,8	-69,2	57,0
Informacja i komunikacja Information and communication	1308,9	127,0	1142,9	-230,0	174,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . . Financial and insurance activities	446,3	172,1	177,3	-55,8	70,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	4739,7	2583,1	1587,0	-32,4	53,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2578,7	1513,6	1511,5	-411,3	4,7
Edukacja Education	36,0	21,1	7,0	-5,7	3,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	178,6	169,4	61,5	-71,0	40,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	56,3	60,3	0,6	-5,8	0,8
Pozostała działalność usługowa Other service activities	106,0	19,4	35,4	-15,9	56,9

TABL. 7 (171). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓŁEK^a**
Stan w dniu 31 XII
SHARE CAPITAL OF COMPANIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie <i>Of which estate</i>			
		Skarbu Państwa <i>of the State Treasury</i>	państwo- wych osób prawnych <i>of state legal persons</i>	krajowych osób fizycznych <i>of domestic natural persons</i>	osób zagranicznych <i>of foreign persons</i>
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM 2010	16091,6	6321,5	361,1	1149,2	5335,3
TOTAL 2013	17046,9	5226,0	273,0	1491,9	5716,9
2014	17728,8	5178,7	258,9	1260,0	5554,9
sektor publiczny <i>public sector</i>	7372,0	5171,8	234,7	3,2	2,4
sektor prywatny <i>private sector</i>	10356,7	6,9	24,2	1256,8	5552,4
w tym: <i>of which:</i>					
Przemysł <i>Industry</i>	10034,5	5130,3	89,6	200,3	2489,0
w tym: <i>of which:</i>					
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	3606,6	117,2	88,4	182,4	2488,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air condition- ing supply</i>	5513,3	5013,2	–	1,4	–
Budownictwo <i>Construction</i>	550,7	5,7	20,9	73,8	136,2
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2538,6	–	16,5	642,6	1439,2
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	1160,9	–	122,6	12,2	486,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	157,7	–	–	6,8	105,3
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	123,8	0,8	5,9	32,4	52,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	171,8	5,0	–	32,1	26,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	694,9	1,2	–	30,9	20,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1372,8	0,8	–	169,0	710,4
Edukacja <i>Education</i>	20,7	9,5	–	1,0	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	164,9	–	–	17,8	2,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	60,3	–	–	2,5	–
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	17,5	–	–	0,6	10,7

^a Dane dotyczą spółek prawa handlowego, spółek cywilnych i innych spółek powołanych odrębnymi przepisami oraz zagranicznych przedsiębiorstw drobnej wytwórczości i oddziałów przedsiębiorców zagranicznych.

^a Data concerns commercial companies, civil law partnerships and others companies established on the basis of separate rules as well as foreign small-scale enterprises and branches of foreign enterprises.

TABL. 8 (172). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	Długoterminowe <i>Long-term</i>		Krótkoterminowe <i>Short-term</i>		
		razem <i>total</i>	w tym kredyty i pożyczki <i>of which credits and loans</i>	razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>	
					kredyty i pożyczki <i>credits and loans</i>	zobowiązania z tytułu dostaw i usług <i>liabilities from deliveries and services</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM 2010	32641,5	13099,8	5971,1	19541,7	2443,1	10569,6
TOTAL 2013	53945,8	26285,8	22120,4	27660,0	7980,1	14750,6
	56901,4	33787,0	28044,4	23114,4	5131,5	12543,7
sektor publiczny <i>public sector</i>	6898,9	4571,0	2192,4	2327,9	124,7	893,4
sektor prywatny <i>private sector</i>	50002,5	29216,0	25852,1	20786,4	5006,7	11650,4
w tym: <i>of which:</i>						
Przemysł <i>Industry</i>	15110,7	6374,1	3712,5	8736,6	1813,8	4693,3
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	8951,1	2289,4	1794,5	6661,7	1676,3	3841,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	5128,5	3493,4	1331,2	1635,1	83,6	811,8
Budownictwo <i>Construction</i>	7932,2	5883,2	5621,6	2049,0	633,6	792,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	7501,6	807,4	641,8	6694,3	1074,1	4608,0
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	6330,7	5815,9	5261,6	514,9	227,6	131,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	206,4	125,5	123,7	80,9	13,8	25,6
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	4211,4	3468,3	3354,3	743,1	125,9	220,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	4083,8	3161,5	2975,2	922,3	533,2	165,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	936,3	630,4	482,1	306,0	48,3	143,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	5454,6	3483,6	1893,5	1971,0	373,5	1202,3
Edukacja <i>Education</i>	27,3	2,3	2,3	25,0	3,5	6,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	336,0	209,9	203,3	126,1	22,6	85,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	130,0	115,3	94,8	14,6	4,8	5,9
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	97,5	62,9	62,2	34,5	6,8	14,9

DZIAŁ XVIII FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowiła w 2005 r. ustawa z dnia 26 XI 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. 2003 Nr 15, poz. 148, z późn. zm.), a w latach 2010–2014 – ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. 2013 poz. 885, z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawy z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. 2013 poz. 594–596) oraz ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz. U. 2010 Nr 80, poz. 526, z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego (z uwzględnieniem środków na finansowanie programów i projektów unijnych) oraz samorządowych zakładów budżetowych.

3. Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki miasta Poznania podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu lub wydatku. Prezentowane dane opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów i wydatków, ustalaną przez Ministra Finansów na mocy kolejnych rozporządzeń z lat 2004–2014.

CHAPTER XVIII PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining the above mentioned processes in 2005 provided the Law on Public Finances, dated 26 XI 1998 (uniform text: Journal of Laws 2003 No. 15, item 148, with later amendments), and in 2010–2014 – the Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009 (uniform text: Journal of Laws 2013 item 885, with later amendments) and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241) with later amendments. With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina Local Government, dated 8 III 1990, the Law on Powiat Local Government and the Law on Voivodship Local Government, dated 5 VI 1998 (uniform text: Journal of Laws 2013 items 594–596), as well as the Law on Incomes of Local Government Units, dated 13 XI 2003 (uniform text: Journal of Laws 2010 No. 80, item 526, with later amendments).

2. The presented data include information regarding revenue and expenditure of: the budgets of local government units (taking into funds for financing of EU programmes and projects) as well as local government budgetary establishments.

3. City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables revenue and expenditure of the city Poznań are given jointly with gmina and powiat part of revenue and expenditure.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Law on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue or expenditure. The presented data were compiled in accordance with the detailed classification of budget revenue and expenditure, specified by the Minister of Finance in subsequent decrees adopted in the period of 2004–2014.

Prezentowane dane o dochodach i wydatkach według działów obejmują wszystkie paragrafy dochodowe/wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

5. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportu, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjna, opłata targowa,
 - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - d) środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł;
- 2) dotacje:
 - a) celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200, 620 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r., Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.),
 - c) otrzymane z funduszy celowych,
 - d) pozostałe dotacje;
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

6. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

7. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

The presented data on revenue and expenditure by divisions covers all paragraphs grouping types of revenue/expenditure generated in a particular division.

5. Budget revenue of local government units comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes and fees established receipts from charges and taxes established and collected on the basis of separate acts, including the tax on real estate, the agricultural tax, forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty, royalties for mineral exploration and marketplace stall trading fee,
 - c) revenue from property, i.e. income from renting and leasing as well as agreements with a similar character,
 - d) funds for additional financing of own tasks from other sources;
- 2) grants:
 - a) targeted grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
 - b) provided under programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable, and payments from the European funds budget (paragraphs 200, 620 according to the detailed classification of incomes, expenses, revenues and expenditures, and funds from foreign sources, according to regulation of the Minister of Finance dated 2 III 2010, Journal of Laws No. 38, item 207 with later amendments),
 - c) received from appropriated funds,
 - d) other grants;
- 3) general subvention from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing, and regional parts.

6. Expenditures of local government units

are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- expenditures on wages and salaries (including derivatives),
- expenditures on the purchase of materials and services,
- grants for organisational and legal units operating within local government units budgets,
- expenditures on debt servicing,
- expenditures related to granting endorsements and guarantees.

7. Information concerning local government units budgets is compiled on the basis of the Ministry of Finance reports.

TABL. 1 (173). DOCHODY BUDŻETU MIASTA POZNANIA WEDŁUG RODZAJÓW
 POZNAŃ CITY BUDGET REVENUE BY TYPES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
O G Ó Ł E M	1668268,7	2442487,3	2664639,3	2831933,4	T O T A L
Dochody własne	1142005,2	1736618,9	1796635,0	1901943,5	Own revenue
w tym:					<i>of which:</i>
Udziały w podatku dochodowym	558665,9	785141,8	845449,7	891239,2	<i>Share in income tax</i>
od osób prawnych	66744,7	100929,3	82717,8	90690,3	<i>corporate income tax</i>
od osób fizycznych	491921,2	684212,5	762731,9	800549,0	<i>personal income tax</i>
Podatek od nieruchomości	231336,1	295923,6	352792,5	371767,7	<i>Tax on real estate</i>
Podatek rolny	378,6	402,5	746,0	646,3	<i>Agricultural tax</i>
Podatek od środków transporto- wych	25590,2	18527,8	15061,9	19423,3	<i>Tax on means of transport</i>
Podatek od czynności cywilno- prawnych	32600,0	64816,1	47178,5	49499,1	<i>Tax on civil law transactions</i>
Opłata skarbowa	16106,2	15928,6	16721,0	19022,2	<i>Stamp duty</i>
Dochody z majątku	32545,6	55088,2	77991,6	89467,3	<i>Revenue from property</i>
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze	7404,6	14396,0	21175,1	23230,1	<i>of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character</i>
Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	38475,5	110968,1	7172,9	2440,9	<i>Funds for additional financing of own tasks from other sources</i>
Dotacje	135029,7	219489,5	329136,3	379625,1	Grants
Dotacje celowe	135029,7	184119,1	189633,5	226466,1	<i>Targeted grants</i>
z budżetu państwa	123655,2	170478,8	167711,5	201388,0	<i>from the state budget</i>
na zadania:					<i>for tasks:</i>
z zakresu administracji rządowej	97587,7	137700,8	119991,0	140930,7	<i>for government administration tasks</i>
własne	25342,2	32341,5	47221,2	59961,5	<i>for own tasks</i>
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej ..	725,3	436,5	499,2	495,8	<i>realized on the basis of agreements with govern- ment administration bodies</i>
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego ..	4039,6	12710,4	18704,0	21148,4	<i>for task realized on the basis of agreements with local government units</i>
otrzymane z państwowych funduszy celowych	7334,8	929,9	3211,9	3739,7	<i>received from state appropriated funds</i>
Dotacje z paragrafów 200 i 620 ^a	–	35370,4	139502,8	153159,0	<i>Grants from paragraphs 200 and 620^a</i>
Subwencja ogólna z budżetu państwa	352758,4	486378,9	538868,0	550364,8	General subvention from the state budget
W tym część oświatowa	351020,4	454291,7	522211,4	524515,9	<i>Of which educational part</i>

^a Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

^a Classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 2 (174). DOCHODY BUDŻETU MIASTA POZNAŃ WEDŁUG DZIAŁÓW
 POZNAŃ CITY BUDGET REVENUE BY DIVISIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
O G Ó Ł E M	1668268,7	2442487,3	2664639,3	2831933,4	T O T A L
w tym:					of which:
Rolnictwo i łowiectwo	7,9	133,9	174,5	164,6	Agriculture and hunting
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	1546,6	–	–	–	Electricity, gas and water supply
Transport i łączność	129119,1	174786,7	337081,9	362501,6	Transport and communication
Gospodarka mieszkaniowa	70844,3	133019,5	133836,7	166356,2	Dwelling economy
Działalność usługowa	1104,6	2313,0	6112,0	4669,0	Service activity
Administracja publiczna	5096,3	7623,6	9515,6	8892,5	Public administration
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	22933,4	37530,6	41425,2	43228,2	Public safety and fire protection
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich po- borem	927250,3	1264252,0	1361988,1	1436751,9	Income taxes from legal persons, natural persons and other organizational units without legal personality and expenses associated with their intake
Różne rozliczenia	361077,0	494604,8	547646,2	593075,7	Miscellaneous settlements
Oświata i wychowanie	4773,9	19076,6	35886,1	44061,0	Education
Ochrona zdrowia	3213,5	1953,9	7391,6	862,5	Health care
Pomoc społeczna	95266,5	112047,1	122904,1	123591,5	Social assistance
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2625,4	9495,8	22163,1	11818,2	Other tasks in sphere of social policy
Edukacyjna opieka wychowawcza	1785,4	1438,8	2471,3	2028,6	Educational care
Gospodarka komunalna i ochro- na środowiska	23774,6	26982,5	10915,7	5820,3	Municipal economy and environmental protection
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	471,7	1480,5	15903,0	18929,8	Culture and national heritage
Kultura fizyczna ^a	14817,8	149042,5	2209,2	1105,8	Physical education ^a

^a W latach 2005 i 2010 – Kultura fizyczna i sport.
^a In 2005 and 2010 – Physical education and sport.

TABL. 3 (175). WYDATKI BUDŻETU MIASTA POZNANIA WEDŁUG RODZAJÓW
POZNAŃ CITY BUDGET EXPENDITURE BY TYPES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
O G Ó Ł E M	1689858,8	2946734,1	2693726,5	2578686,3	T O T A L
Wydatki bieżące	1361882,2	2074135,8	2194007,5	2273458,6	Current expenditure
w tym:					of which:
Dotacje	192629,7	330750,2	259093,3	279620,3	Grants
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych . . .	76204,1	109735,9	17718,7	19379,0	of which allocations for local government budgetary establishments
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	123918,0	136177,4	148629,0	148957,0	Benefits for natural persons
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	977624,7	1496601,4	1645033,6	1720816,4	Current expenditure of budgetary units
w tym:					of which:
wynagrodzenia	405916,2	570997,8	717829,0	735600,2	wages and salaries
w tym osobowe	–	518556,2	655301,8	671417,3	of which personal derivatives of wages and salaries ^a
pochodne od wynagrodzeń ^a	76922,5	91049,6	127421,3	130586,3	purchase of materials and services
zakup materiałów i usług . . .	439373,1	734535,6	698072,2	706299,5	
Obsługa długu publicznego . . .	34158,8	31482,3	72312,3	58801,3	Public debt servicing
Wydatki majątkowe	327976,6	872598,3	499719,0	305227,7	Property expenditure
W tym inwestycyjne ^b	286957,3	872598,3	488769,0	305127,7	Of which investment expenditure ^b

^a Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, ponadto w 2005 r. – składkę na ubezpieczenia zdrowotne, a od 2010 r. – składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. ^b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych, w latach 2005 i 2010 gospodarstw pomocniczych i funduszy celowych oraz w 2005 r. środków specjalnych.

^a Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund, moreover, in 2005 – contribution to health security, and since 2010 – contribution to the Bridging Pension Fund. ^b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, in 2005 and 2010 auxiliary units and appropriated funds as well as in 2005 special funds.

TABL. 4 (176). WYDATKI BUDŻETU MIASTA POZNANIA WEDŁUG DZIAŁÓW
POZNAŃ CITY BUDGET EXPENDITURE BY DIVISIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
O G Ó Ł E M	1689858,8	2946734,1	2693726,5	2578686,3	T O T A L
w tym:					of which:
Rolnictwo i łowiectwo	270,7	940,3	1064,2	419,7	Agriculture and hunting
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	39,3	–	–	–	Electricity, gas and water supply
Transport i łączność	429920,0	801406,6	860003,8	717353,5	Transport and communication
Gospodarka mieszkaniowa	76124,1	64637,4	36281,7	46967,7	Dwelling economy
Działalność usługowa	7009,6	30734,5	32363,0	32429,8	Service activity
Administracja publiczna	85998,6	152909,0	136795,0	143839,6	Public administration
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa . .	38168,4	69672,0	61917,7	63943,7	Public safety and fire-protection
Obsługa długu publicznego	34460,0	31504,9	72312,3	58801,3	Public debt servicing

TABL. 4 (176). WYDATKI BUDŻETU MIASTA POZNANIA WEDŁUG DZIAŁÓW (dok.)

POZNAŃ CITY BUDGET EXPENDITURE BY DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
Oświata i wychowanie	514157,2	694900,6	782603,0	809980,0	Education
Ochrona zdrowia	20848,5	67392,8	20335,4	24492,0	Health care
Pomoc społeczna	180602,9	245995,1	264998,0	272763,9	Social assistance
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	12801,3	28209,7	43239,8	35487,1	Other tasks in sphere of social policy
Edukacyjna opieka wychowawcza	34425,3	45587,0	53173,4	55335,7	Educational care
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	121800,9	86630,9	68375,8	57691,0	Municipal economy and environ- mental protection
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	47336,8	87908,3	130589,0	108383,9	Culture and national heritage
Kultura fizyczna ^a	39421,3	433623,3	28889,7	28566,3	Physical education ^a

^a W latach 2005 i 2010 – Kultura fizyczna i sport.^a In 2005 and 2010 – Physical education and sport.

TABL. 5 (177). WYDATKI BUDŻETU MIASTA POZNANIA NA OŚWIATĘ I WYCHOWANIE

POZNAŃ CITY BUDGET EXPENDITURE ON EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
O G Ó Ł E M	514157,2	694900,6	782603,0	809980,0	T O T A L
w tym:					of which:
Szkoły podstawowe	125473,7	180783,4	198959,9	206505,7	Primary schools
Szkoły podstawowe specjalne	–	22412,9	26896,0	27669,5	Special primary schools
Dowózienie uczniów do szkół.	3509,8	7252,0	9013,4	9306,0	Pupil commuting to school
Gimnazja	84741,2	106742,8	112322,2	111794,8	Lower secondary schools
Gimnazja specjalne.	10854,0	12553,8	14571,1	14882,5	Special lower secondary schools
Przedszkola	75379,0	116030,5	161665,1	172101,0	Nursery schools
Licea ogólnokształcące	83944,2	103044,6	104300,8	108439,4	General secondary schools
Szkoły zawodowe	54666,5	82161,4	87246,1	87247,6	Vocational schools
Szkoły zawodowe specjalne.	–	10632,7	10836,3	10238,7	Special vocational schools

TABL. 6 (178). WYDATKI BUDŻETU MIASTA POZNANIA NA POMOC SPOŁECZNĄ I POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

POZNAŃ CITY BUDGET EXPENDITURE ON SOCIAL ASSISTANCE AND OTHER TASKS IN SPHERE OF SOCIAL POLICY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
O G Ó Ł E M	193404,2	274204,8	308237,8	308251,0	T O T A L
w tym:					of which:
Domy pomocy społecznej	17847,5	38232,9	41139,0	42684,1	Social welfare homes
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	12816,5	16259,1	15916,1	19164,2	Care and education centres
Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	22863,9	22711,5	20275,9	18632,9	Benefits and assistance in nature and in the form of contributions to social security
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.	–	14407,2	14121,3	14830,3	Care services and specialised care services
Ośrodki pomocy społecznej	–	21616,1	21315,2	21997,1	Social welfare centres
Ośrodki adopcyjno-opiekuńcze	–	530,7	–	–	Adoption and care centres
Rodziny zastępcze	–	7959,4	10905,1	12211,4	Foster families

TABL. 7 (179). WYDATKI BUDŻETU MIASTA POZNANIA NA GOSPODARKE KOMUNALNA I OCHRONE ŚRODOWISKA
 POZNAŃ CITY BUDGET EXPENDITURE ON MUNICIPAL ECONOMY AND ENVIRONMENTAL PROTECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	121800,9	86630,9	68375,8	57691,0	TOTAL
w tym:					of which:
Oczyszczanie	6551,7	1606,6	369,3	352,7	Cleaning
Utrzymanie zieleni	14181,4	21997,9	19504,1	19249,3	Green area treatment
Oświetlenie ulic, placów i dróg	18605,1	21788,3	21230,2	20965,8	Illumination of streets, squares and roads
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	78907,4	25917,1	14432,1	9628,4	Waste water management and water protection
Gospodarka odpadami	—	9540,9	7376,9	1939,1	Waste management

TABL. 8 (180). WYDATKI BUDŻETU MIASTA POZNANIA NA KULTURĘ I OCHRONE DZIEDZICTWA NARODOWEGO
 POZNAŃ CITY BUDGET EXPENDITURE ON CULTURE AND NATIONAL HERITAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	47336,8	87908,3	130589,0	108383,9	TOTAL
w tym:					of which:
Biblioteki	10892,8	16602,4	27781,4	19476,2	Libraries
Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	177,4	280,5	288,5	312,4	Cultural centres and establishments, community centres and clubs
Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	2967,1	2396,0	894,6	1367,0	Protection and care of historic monuments
Galerie i biura wystaw artystycznych	954,5	1541,8	1510,0	1426,6	Art galleries and art exhibition offices
Teatry	—	17069,5	15836,7	16943,3	Theatres
Centra kultury i sztuki	—	10705,2	11827,7	10888,2	Centres of culture and art
Muzea	—	9394,9	13054,6	8677,0	Museums
Filharmonie, orkiestry, chóry i kapele	—	200,0	472,0	591,9	Philharmonic halls, orchestras, choirs and bands
Pozostałe instytucje kultury	—	8747,9	14561,8	12507,3	Other cultural institutions

DZIAŁ XIX INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995)”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji, z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne – jeśli nie zaznaczono inaczej – zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

CHAPTER XIX INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of “European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)”.

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, i.a., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization, except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays, unless otherwise indicated, are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor’s activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, urządzenia terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst: Dz. U. 2013 poz. 330, z późn. zm.).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Dane według sekcji PKD 2007 – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential-premise and cooperative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text: Journal of Laws 2013 item 330, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 XII:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS), implemented since 1 I 2005 also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. Data by sections of the NACE Rev. 2, unless otherwise indicated, were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (181). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (ceny bieżące)
 INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM..... TOTAL	2909,2	3410,7	4098,3
sektor publiczny..... public sector	628,1	755,7	850,2
sektor prywatny..... private sector	2281,1	2655,0	3248,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	9,7	24,9	15,3
Przemysł..... Industry	1084,7	1448,0	1812,8
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	1,1	0,0	0,1
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	783,7	1113,1	1389,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	157,7	270,0	277,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	142,2	64,9	145,5
Budownictwo..... Construction	80,0	84,0	98,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	488,5	507,9	462,0
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	449,7	182,1	242,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	26,2	27,8	39,9
Informacja i komunikacja..... Information and communication	133,1	290,5	474,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities	98,6	95,6	81,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	105,8	43,8	109,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	149,3	338,7	453,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	61,0	50,8	78,5
Edukacja..... Education	40,9	13,5	28,0

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 1 (181). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł in mln zł		
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	162,2	188,1	174,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	14,6	101,0	20,8
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	4,9	14,1	5,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

Środki trwałe Fixed assets

TABL. 2 (182). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM. TOTAL	45502,7	50953,8	53981,1
sektor publiczny <i>public sector</i>	12634,9	13450,8	14385,9
sektor prywatny <i>private sector</i>	32867,8	37503,0	39595,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	1452,9	1375,3	1351,6
Przemysł <i>Industry</i>	17551,2	18989,1	20885,5
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	12,8	7,1	3,7
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	12061,1	13336,0	15066,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	3894,5	4449,8	4574,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	1582,8	1196,2	1240,2

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 2 (182). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a** (dok.)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł in mln zł		
Budownictwo <i>Construction</i>	2055,9	936,3	990,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	4423,1	4060,0	5288,7
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	5737,2	8561,9	7649,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	729,5	803,5	825,9
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	4737,4	4490,2	6014,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	1024,7	1633,7	1089,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	3490,5	4014,4	4106,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1195,1	1815,7	1357,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	870,7	1111,4	1084,0
Edukacja <i>Education</i>	206,5	274,5	265,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1581,9	2150,4	2309,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	369,3	628,2	649,3
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	76,8	109,0	113,6

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

DZIAŁ XX RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 V 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26 VI 2013 r.).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim; jest wyrażona w cenach bazowych.

5. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

6. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” oraz „działalności nielegalnej”. Szara gospodarka obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 (niezależnie od szczególnej formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi seksualne).

CHAPTER XX REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the European System of Accounts (the ESA 2010), introduced by Regulation No 549/2013 of the European Parliament and of the Council (EU) of 21 V 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26 VI 2013).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

3. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption; is presented at basic prices.

5. Data grouping by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

6. The estimation of the “**hidden economy**” and “**illegal activity**” is included in the regional accounts. Hidden economy covers the legal concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (irrespective of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including people providing sexual services).

W ramach „działalności nielegalnej” ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści majątkowe z tytułu świadczenia usług prostytucji przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów.

7. Dane z rachunków regionalnych za lata 2010–2011 prezentowane w niniejszej publikacji zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji *Rocznika* z tytułu kontynuacji prac nad wdrożeniem standardów metodycznych ESA 2010, przyjęcia zaleceń Komisji Europejskiej oraz aktualizacji danych źródłowych. Zmiany metodyczne związane są przede wszystkim z zakresem podmiotowym sektora instytucji rządowych i samorządowych.

8. Szczegółowy opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych znajduje się w notatce informacyjnej GUS: „Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010–2014” z dnia 16 X 2015 r., dostępnej na stronie internetowej GUS.

9. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2013 r.”.

Within “illegal activities” there were included estimations concerning activity of people deriving profits from exploiting prostitution, production and trade of narcotics as well as smuggling of cigarettes.

7. Data from regional accounts for the years 2010–2011, presented in this publication, were changed in relation to those published in the previous edition of Yearbook on account of continuing work on ESA 2010 methodological standards’ implementation, applying the European Commission’s recommendations as well as updating source data. Methodological changes are connected mainly with subjective range of the general government sector.

8. Detailed description of the changes introduced in the national accounts can be found in the CSO news release: „Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010–2014” of 16 X 2015, available at Website CSO.

9. Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) are placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2013”.

Uwaga do tablic 1–2

Dane za lata 2010–2011 r. skorygowano.

Note to tables 1–2

Data for 2010–2011 have been adjusted.

TABL. 1 (183). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

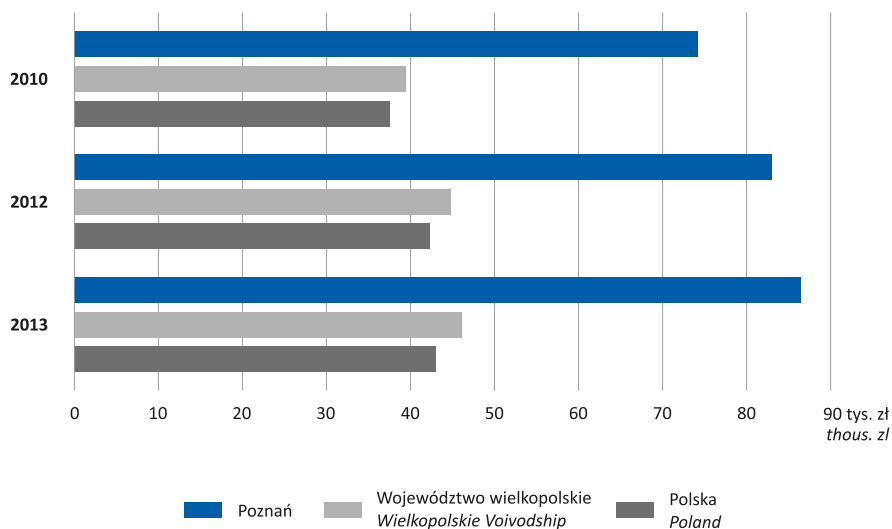
WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2010	2011	2012	2013
OGÓŁEM w mln zł TOTAL in mln zł	41281	43671	45856	47447
Województwo wielkopolskie = 100 .. <i>Wielkopolskie Voivodship = 100</i>	30,4	29,6	29,6	29,7
Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	2,9	2,8	2,8	2,9
Rok poprzedni = 100 <i>Previous year = 100</i>	.	105,8	105,0	103,5
Na 1 mieszkańca w zł Per capita in zł	74150	78786	83013	86411
Województwo wielkopolskie = 100 .. <i>Wielkopolskie Voivodship = 100</i>	188,0	184,3	185,5	187,3
Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	197,6	193,8	196,4	200,9
Rok poprzedni = 100 <i>Previous year = 100</i>	.	106,3	105,4	104,1

TABL. 2 (184). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI**
(ceny bieżące)*GROSS VALUE ADDED BY KINDS OF ACTIVITIES (current prices)*

LATA <i>YEARS</i>	W mln zł <i>In mln zł</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	Województwo wielkopolskie = = 100 <i>Wielkopolskie Voivodship = = 100</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	Rok poprzedni = 100 <i>Previous year = 100</i>
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>					
2010	36384	100,0	30,4	2,9	.
2011	38431	100,0	29,6	2,8	105,6
2012	40676	100,0	29,6	2,8	105,8
2013	42133	100,0	29,7	2,9	103,6
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO <i>AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING</i>					
2010	22	0,1	0,4	0,1	.
2011	24	0,1	0,4	0,1	110,5
2012	25	0,1	0,4	0,1	105,7
2013	27	0,1	0,4	0,1	105,7
PRZEMYSŁ <i>INDUSTRY</i>					
2010	7841	21,6	23,8	2,4	.
2011	7562	19,7	21,1	2,1	96,4
2012	8294	20,4	21,2	2,2	109,7
2013	8620	20,5	21,3	2,3	103,9

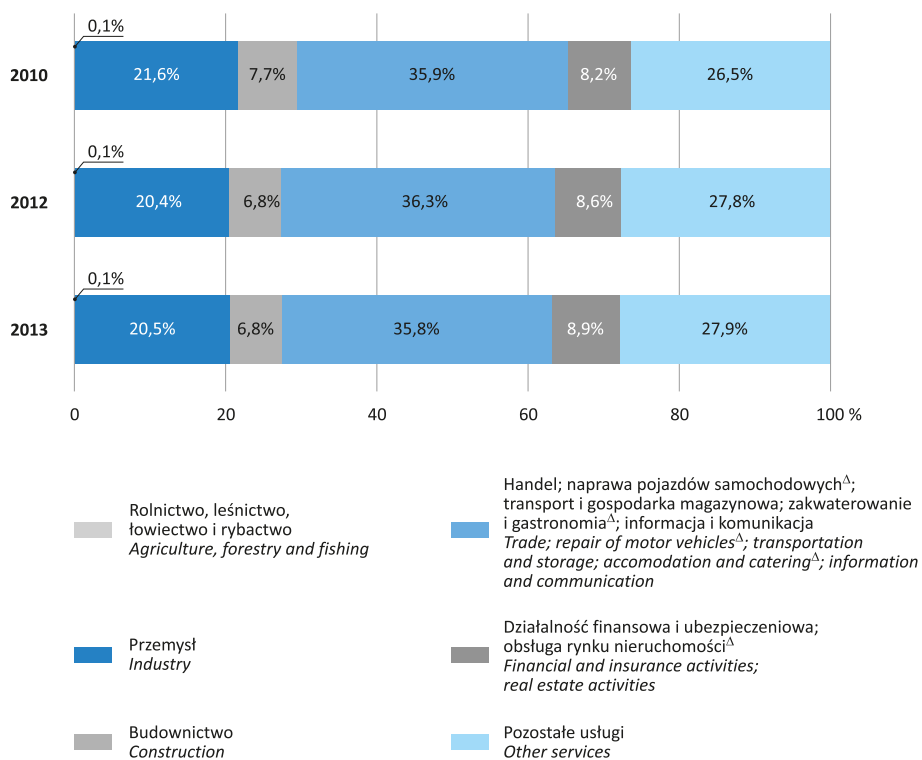
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA (ceny bieżące)

GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA (current prices)

STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące)

STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED BY KINDS OF ACTIVITIES (current prices)

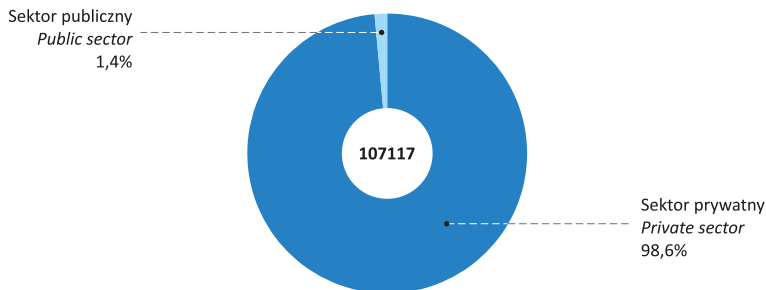
STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

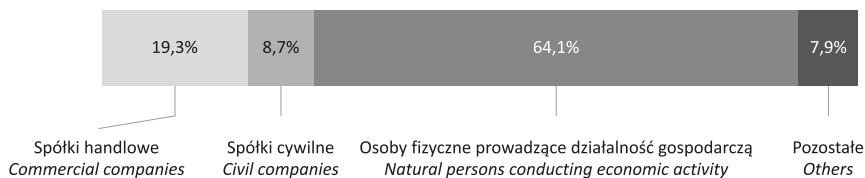
STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN 2014

As of 31 XII

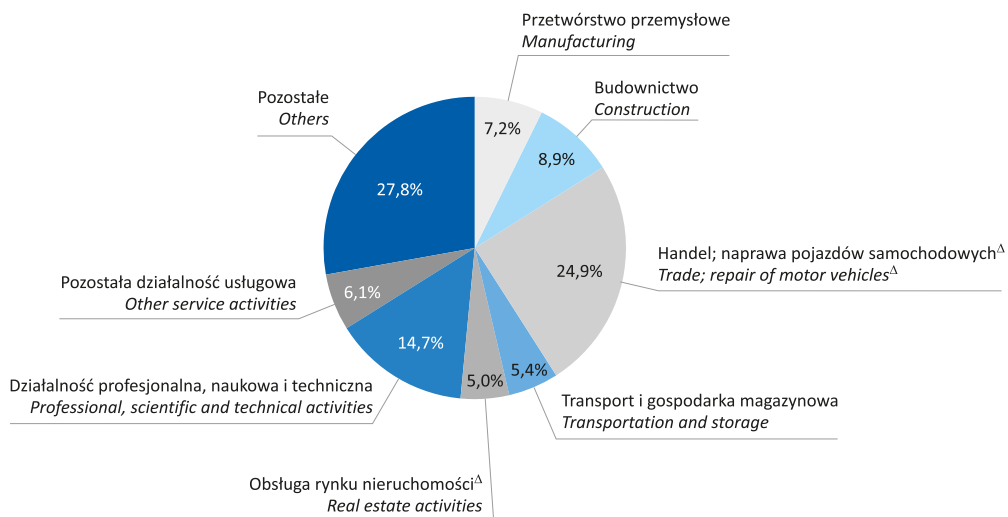
WEDEŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
BY OWNERSHIP SECTORS

WEDEŁUG FORM PRAWNYCH
BY LEGAL STATUS

WEDEŁUG SEKCJI
BY SECTIONS

^a W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (184). WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (dok.)
 GROSS VALUE ADDED BY KINDS OF ACTIVITIES (cont.)

L A T A Y E A R S	W mln zł In mln zł	W odsetkach In percent	Województwo wielkopolskie = = 100 Wielkopolskie Voivodship = = 100	Polska = 100 Poland = 100	Rok poprzedni = 100 Previous year = 100
BUDOWNICTWO <i>CONSTRUCTION</i>					
2010.....	2789	7,7	26,0	2,6	.
2011.....	2958	7,7	25,0	2,5	106,1
2012.....	2766	6,8	25,2	2,4	93,5
2013.....	2854	6,8	27,1	2,6	103,2
HANDEL; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH ^Δ ; TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA; ZAKWATEROWANIE I GASTRONOMIA ^Δ ; INFORMACJA I KOMUNIKACJA <i>TRADE; REPAIR OF MOTOR VEHICLES^Δ; TRANSPORTATION AND STORAGE; ACCOMMODATION AND CATERING^Δ; INFORMATION AND COMMUNICATION</i>					
2010.....	13078	35,9	37,0	3,5	.
2011.....	13722	35,7	36,3	3,5	104,9
2012.....	14773	36,3	36,1	3,5	107,7
2013.....	15084	35,8	35,5	3,5	102,1
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA; OBSŁUGA RYNKU NIERUCHOMOŚCI ^Δ <i>FINANCIAL AND INSURANCE ACTIVITIES; REAL ESTATE ACTIVITIES</i>					
2010.....	2970	8,2	31,6	2,5	.
2011.....	3553	9,2	34,0	2,7	119,6
2012.....	3498	8,6	34,0	2,7	98,5
2013.....	3753	8,9	35,1	2,8	107,3
POZOSTAŁE USŁUGI <i>OTHER SERVICES</i>					
2010.....	9684	26,6	36,9	3,1	.
2011.....	10612	27,6	37,6	3,2	109,6
2012.....	11319	27,8	37,7	3,2	106,7
2013.....	11795	28,0	37,5	3,3	104,2

DZIAŁ XXI PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

Prezentowane w tablicach dane dotyczące **podmiotów gospodarki narodowej** wpisanych do rejestru REGON obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (jednolity tekst: Dz. U. 2012 poz. 591, z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest aktualizowany na podstawie wniosków zgłaszanych przez podmioty, na których ciąży prawny obowiązek dokonywania zgłoszeń do rejestru, dotyczących wpisu, skreślenia oraz zmian cech objętych wpisem. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

CHAPTER XXI ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

The data presented in tables concerning **entities of the national economy** entered in the REGON register include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics, dated of 29 VI 1995 (uniform text: Journal of Laws 2012 item 591, with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763, with later amendments) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of cooperation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on the basis of applications submitted by entities legally obliged to apply for entries in and deletions from the register, and also for updating their entries in terms of their description. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above-mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, who were registered in the REGON.

TABL. 1 (185). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	90666	98092	105083	107117	TOTAL
sektor publiczny	1920	1648	1538	1540	public sector
sektor prywatny	88746	96444	103545	105577	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	55	9	3	3	State owned enterprises
Spółki	18336	22412	27693	30015	Companies
w tym:					of which:
handlowe	9886	13439	18348	20667	commercial
cywilne	8441	8967	9339	9342	civil
Spółdzielnie	303	291	311	319	Cooperatives
Fundacje	354	526	719	815	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	1572	2038	2315	2394	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	66805	68926	69379	68699	Natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (186). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>		
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	w tym <i>of which</i>						
				razem total	spółki handlowe <i>commercial companies</i>		spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>		spółdzielnie <i>cooperatives</i>	
					jednoosobowe Skarbu Państwa <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>	z udziałem kapitału zagranicznego <i>with foreign capital participation</i>				
OGÓŁEM	2005	90666	23861	55	9886	21	2345	8441	303	66805
TOTAL	2010	98092	29166	9	13439	17	2761	8967	291	68926
	2013	105083	35704	3	18348	11	3281	9339	311	69379
	2014	107117^b	38418	3	20667	10	3575	9342	319	68699

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W podziale według rodzajów działalności nie uwzględniono podmiotów, które w rejestrze REGON nie mają wpisanego rodzaju przeważającej działalności (13 podmiotów).

^a Excluding persons tending private farms in agriculture. ^b The division by the kind of activities does not include entities, which have not registered the predominant kind of activity in the REGON register (13 entities).

TABL. 2 (186). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON
 WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (cd.)**
 Stan w dniu 31 XII
*ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
 BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)*
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which					
				spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives		
				razem total	w tym of which			z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation	
			jednosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury						
W tym: Of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	466	238	–	163	–	41	24	17	228
Przemysł Industry	8479	3539	3	2596	4	537	866	40	4940
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	7741	2986	3	2074	2	419	841	40	4755
Budownictwo Construction	9520	2902	–	2086	–	324	733	66	6618
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	26669	9088	–	5320	–	1249	3664	54	17581
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	5802	817	–	569	–	142	238	3	4985
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2718	1081	–	475	–	135	583	11	1637
Informacja i komunikacja Information and communication	6007	2887	–	2481	2	272	389	6	3120
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	4014	1052	–	869	1	76	136	12	2962

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (186). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

*ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>	
		razem <i>total</i>	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	w tym <i>of which</i>					
				razem <i>total</i>	spółki handlowe <i>commercial companies</i>		spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>		spółdzielnie <i>cooperatives</i>
					jednosobowe Skarbu Państwa <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>	z udziałem kapitału zagranicznego <i>with foreign capital participation</i>			
Obsługa rynku nieruchomości ^A ... <i>Real estate activities</i>	5400	4104	–	1248	2	198	256	56	1296
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	15781	4511	–	3171	1	355	1238	24	11270
Administrowanie i działalność wspierająca ^A <i>Administrative and support service activities</i>	4043	1172	–	829	–	133	319	16	2871
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	103	101	–	1	–	–	–	–	2
Edukacja <i>Education</i>	3489	1567	–	226	–	32	160	3	1922
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	6460	686	–	295	–	24	326	7	5774
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	1609	786	–	197	–	29	127	1	823
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	6540	3870	–	141	–	28	283	3	2670

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 3 (187). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ¹ WEDŁUG LOKALIZACJI, SEKTORÓW I FORM WŁASNOŚCI**
 Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY¹ BY LOCALIZATION, SECTORS AND FORMS OF OWNERSHIP
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Grunwald	Jeżyce	Nowe Miasto	Stare Miasto	Wilda
a – 2005 b – 2010 c – 2013 d – 2014							
OGÓŁEM	a	90666	20870	14133	19577	27527	8559
TOTAL	b	98092	22624	16005	20484	29888	9091
	c	105083	24611	17683	21017	32212	9560
	d	107117	24986	18573	21140	32759	9659
sektor publiczny	a	1920	308	268	180	1042	122
<i>public sector</i>	b	1648	257	208	195	875	113
	c	1538	243	237	162	793	103
	d	1540	249	245	169	772	105
sektor prywatny	a	88746	20562	13865	19397	26485	8437
<i>private sector</i>	b	96444	22367	15797	20289	29013	8978
	c	103545	24368	17446	20855	31419	9457
	d	105577	24737	18328	20971	31987	9554
w tym: <i>of which:</i>							
Przedsiębiorstwa państwowe	a	55	8	15	12	17	3
<i>State owned enterprises</i>	b	9	–	1	4	4	–
	c	3	–	1	2	–	–
	d	3	–	1	2	–	–
Spółki handlowe	a	9886	2428	1851	1885	3010	712
<i>Commercial companies</i>	b	13439	3336	2689	2345	4166	903
	c	18348	4728	3623	2801	5920	1276
	d	20667	5254	4442	3001	6572	1398
Spółdzielnie	a	303	73	64	33	95	38
<i>Cooperatives</i>	b	291	64	59	42	91	35
	c	311	64	57	61	95	34
	d	319	67	57	63	97	35
Fundacje	a	354	67	72	44	150	21
<i>Foundations</i>	b	526	109	101	69	211	36
	c	719	160	148	97	264	50
	d	815	183	163	109	304	56
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	a	1572	330	309	252	548	133
<i>Associations and social organizations</i>	b	2038	434	395	355	679	175
	c	2315	496	467	400	758	194
	d	2394	505	488	421	776	204
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	a	66805	15425	9918	15365	19507	6590
<i>Natural persons conducting economic activity</i>	b	68926	15850	10627	15580	20063	6806
	c	69379	16049	11052	15416	20082	6780
	d	68699	15800	11009	15261	19907	6722

1 Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
 1 Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 4 (188). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ¹ WEDŁUG LOKALIZACJI I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY¹ BY LOCALIZATION AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Grunwald	Jeżyce	Nowe Miasto	Stare Miasto	Wilda
a – 2010							
b – 2013							
c – 2014							
OGÓŁEM	a	99420	22915	16464	20572	30341	9128
TOTAL	b	105083	24611	17683	21017	32212	9560
	c	107117²	24986	18573	21140	32759	9659
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	a	558	130	112	136	141	39
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	b	539	116	105	143	139	36
	c	466	110	91	109	112	44
Przemysł	a	8608	2180	1404	1936	2278	810
<i>Industry</i>	b	8488	2167	1396	1861	2305	759
	c	8479	2147	1426	1845	2312	749
w tym przetwórstwo przemysłowe	a	8142	2064	1302	1849	2158	769
<i>of which manufacturing</i>	b	7804	1991	1263	1767	2078	705
	c	7741	1967	1283	1743	2061	687
Budownictwo	a	9674	2287	1525	2094	2670	1098
<i>Construction</i>	b	9582	2291	1560	2043	2608	1080
	c	9520	2287	1578	2038	2560	1057
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	a	25051	5916	4069	5693	6936	2437
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	b	26908	6484	4430	5917	7532	2545
	c	26669	6419	4398	5793	7566	2493
Transport i gospodarka magazynowa	a	6343	1442	870	1590	1744	697
<i>Transportation and storage</i>	b	5860	1382	832	1445	1576	625
	c	5802	1349	839	1430	1554	630
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	a	2469	460	385	468	933	223
<i>Accommodation and catering^Δ</i>	b	2597	516	406	475	983	217
	c	2718	537	419	494	1036	232
Informacja i komunikacja	a	3945	951	675	701	1306	312
<i>Information and communication</i>	b	5240	1212	986	842	1807	393
	c	6007	1300	1481	896	1896	434

¹ Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ² W podziale według rodzajów działalności nie uwzględniono podmiotów, które w rejestrze REGON nie mają wpisanego rodzaju przeważającej działalności (13 podmiotów).

¹ Excluding persons tending private farms in agriculture. ² The division by the kind of activities does not include entities, which have not registered the predominant kind of activity in the REGON register (13 entities).

TABL. 4 (188). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ¹ WEDŁUG LOKALIZACJI I SEKCJI (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY¹ BY LOCALIZATION AND SECTIONS
 (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Grunwald	Jeżyce	Nowe Miasto	Stare Miasto	Wilda
a – 2010 b – 2013 c – 2014							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	a	3686	828	558	774	1196	330
<i>Financial and insurance activities</i>	b	3994	929	616	817	1270	362
	c	4014	958	625	791	1279	361
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	a	4611	944	878	478	2026	285
<i>Real estate activities</i>	b	5080	1051	958	520	2214	337
	c	5400	1148	1080	547	2265	360
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	a	13657	2949	2380	2674	4516	1138
<i>Professional, scientific and technical activities</i>	b	15202	3372	2725	2794	5034	1277
	c	15781	3495	2855	2892	5227	1312
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	a	3384	743	508	741	1058	334
<i>Administrative and support service activities</i>	b	3878	887	601	802	1195	393
	c	4043	914	626	832	1260	411
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	a	105	11	19	8	60	7
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	b	106	11	20	10	58	7
	c	103	11	20	10	56	6
Edukacja	a	2837	628	433	616	898	262
<i>Education</i>	b	3374	754	534	658	1131	297
	c	3489	789	539	699	1147	315
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	a	5800	1585	1053	1042	1674	446
<i>Human health and social work activities</i>	b	6303	1690	1162	1124	1799	528
	c	6460	1730	1204	1144	1858	524
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	a	1532	360	222	314	500	136
<i>Arts, entertainment and recreation</i>	b	1562	383	256	318	468	137
	c	1609	383	271	343	474	138
Pozostała działalność usługowa	a	6090	1250	993	1265	2043	539
<i>Other service activities</i>	b	6366	1366	1095	1248	2090	567
	c	6540	1406	1117	1277	2149	591

¹ Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
¹ Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 5 (189). SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG LOKALIZACJI, FORM PRAWNYCH
 I RODZAJU KAPITAŁU
 Stan w dniu 31 XII
 COMMERCIAL COMPANIES BY LOCALIZATION, LEGAL STATUS AND TYPES
 OF CAPITAL
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Grunwald	Jeżyce	Nowe Miasto	Stare Miasto	Wilda
a – 2005							
b – 2010							
c – 2013							
d – 2014							
WEDŁUG FORM PRAWNYCH BY FORMS OF LEGAL							
OGÓŁEM	a	9886	2428	1851	1885	3010	712
TOTAL	b	13439	3336	2689	2345	4166	903
	c	18348	4728	3623	2801	5920	1276
	d	20667	5254	4442	3001	6572	1398
w tym: of which:							
Akcyjne	a	420	101	83	61	157	18
Joint-stock	b	462	115	98	69	163	17
	c	534	132	115	71	195	21
	d	553	128	127	74	202	22
Z ograniczoną odpowiedzialnością	a	8719	2148	1614	1676	2645	636
Limited liability	b	11417	2826	2279	2003	3521	788
	c	15357	3974	3043	2352	4938	1050
	d	17458	4428	3809	2523	5549	1149
Jawne	a	636	158	130	132	163	53
Unlimited partnerships	b	923	218	184	193	263	65
	c	980	243	198	198	269	72
	d	996	239	205	206	277	69
Komandytowe	a	79	17	16	15	26	5
Limited partnerships	b	501	155	101	74	142	29
	c	970	283	196	124	280	87
	d	1179	354	230	146	335	114
WEDŁUG RODZAJU KAPITAŁU BY TYPES OF CAPITAL							
OGÓŁEM ¹	a	9886	2428	1851	1885	3010	712
TOTAL ¹	b	13439	3336	2689	2345	4166	903
	c	18348	4728	3623	2801	5920	1276
	d	20667	5254	4442	3001	6572	1398
Skarbu Państwa	a	52	17	6	11	13	5
State Treasury	b	33	7	5	5	8	8
	c	29	5	6	6	7	5
	d	26	5	6	5	7	3
Państwowych osób prawnych	a	251	48	51	46	76	30
State legal persons	b	215	50	42	37	64	22
	c	231	54	45	37	71	24
	d	241	56	45	38	78	24
Samorządu terytorialnego	a	26	8	1	1	11	5
Local self-government	b	30	10	5	1	10	4
	c	34	10	5	3	11	5
	d	33	10	6	3	10	4
Prywatnego krajowego	a	8440	2081	1565	1592	2583	619
Private domestic	b	11689	2924	2316	2031	3616	802
	c	16232	4205	3187	2503	5182	1155
	d	18225	4677	3875	2672	5731	1270
Zagranicznego	a	2350	569	454	498	698	131
Foreign	b	2761	650	577	521	857	156
	c	3281	811	660	522	1099	189
	d	3575	862	758	550	1210	195

¹ Suma pozycji nie jest równa ogólnej liczbie spółek, bowiem spółki o mieszanym kapitale mogą występować w kilku pozycjach.

¹ The sum of positions doesn't equal the total number of companies, because the companies with mixed capital participation may belong to several positions.

TABL. 6 (190). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ NOWO ZAREJESTROWANE^a**
WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY NEWLY REGISTERED^a BY SELECTED
LEGAL STATUS AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	8662	9066	9071	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Spółki	1648	2570	2873	<i>Companies</i>
w tym:				<i>of which:</i>
handlowe	1308	2335	2641	<i>commercial</i>
w tym:				<i>of which:</i>
akcyjne	27	23	29	<i>joint stock</i>
z ograniczoną odpowiedzialnością	1061	1873	2379	<i>limited liability</i>
cywilne	340	234	232	<i>civil law</i>
Spółdzielnie	7	14	7	<i>Cooperatives</i>
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	6614	6095	5761	<i>Natural persons conducting economic activity</i>

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (191). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WYREJESTROWANE^a**
WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY REMOVED^a BY SELECTED LEGAL
STATUS AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	4754	5861	6393	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Spółki	293	327	363	<i>Companies</i>
w tym:				<i>of which:</i>
handlowe	170	178	180	<i>commercial</i>
w tym:				<i>of which:</i>
akcyjne	6	4	7	<i>joint stock</i>
z ograniczoną odpowiedzialnością	117	111	106	<i>limited liability</i>
cywilne	123	149	183	<i>civil law</i>
Spółdzielnie	7	2	–	<i>Cooperatives</i>
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	4398	5496	5957	<i>Natural persons conducting economic activity</i>

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

**DZIAŁ XXII
TARGI**

**CHAPTER XXII
FAIR**

Uwaga do tablic 1–4

Tablice przygotowano na podstawie danych Międzynarodowych Targów Poznańskich.

Note to tables 1–4

Tables have been prepared on the basis of data of Poznań International Fair.

TABL. 1 (192). **WYSTAWCY ORAZ FREKWENCJA NA TARGACH „INNOWACJE – TECHNOLOGIE – MASZINY POLSKA (ITM POLSKA)” W POZNANIU**
EXHIBITORS, PRODUCERS AND ATTENDANCE ON THE “INNOVATIONS – TECHNOLOGIES – MACHINES POLAND (ITM POLAND)” IN POZNAŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
CZAS TRWANIA <i>DURATION</i>					
Termin	20 VI–23 VI	08 VI–11 VI	04 VI– 07 VI	03 VI– 06 VI	<i>Term</i>
Liczba dni	4	4	4	4	<i>Number of days</i>
PAŃSTWA, WYSTAWCY <i>STATES, EXHIBITORS</i>					
Państwa biorące udział w targach.	33	24	38	42	<i>States taking part in the fair</i>
Wystawcy	1034	821	804	884	<i>Exhibitors</i>
krajowi	529	433	428	424	<i>domestic</i>
zagraniczni	505	388	376	460	<i>foreign</i>
FREKWENCJA <i>ATTENDANCE</i>					
Liczba zwiedzających w tys.	19,2	11,7	12,3	13,3	<i>Number of visitors in thous.</i>

TABL. 2 (193). **POWIERZCHNIA WYSTAWOWA NA TARGACH „INNOWACJE – TECHNOLOGIE – MASZINY POLSKA (ITM POLSKA)” W POZNANIU**
EXPOSITION AREA ON THE “INNOVATIONS – TECHNOLOGIES – MACHINES POLAND (ITM POLAND)” IN POZNAŃ

POWIERZCHNIA	2005	2010	2013	2014	AREA
	w tys. m ² in thous. m ²				
O G Ó Ł E M (netto)	21,0	18,7	19,4	21,2	TOTAL (net)
kryta	20,5	18,4	19,3	21,0	<i>covered</i>
otwarta	0,5	0,3	0,1	0,2	<i>open</i>
Powierzchnia ekspozycji:					<i>Area of exposition:</i>
krajowej	15,5	13,9	14,6	15,7	<i>domestic</i>
zagranicznej	5,5	4,8	4,8	5,5	<i>foreign</i>

TABL. 3 (194). **IMPREZY WYSTAWIENNICZE ORGANIZOWANE (WSPÓLORGANIZOWANE) PRZEZ MIĘDZYNARODOWE TARGI POZNAŃSKIE W POZNANIU**
EXPOSITIONAL EVENTS ORGANIZED (COORGANIZED) BY POZNAŃ INTERNATIONAL FAIR IN POZNAŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Imprezy	41	65	63	69	Events
Wystawcy	11066	11185	9862	11320	Exhibitors
krajowi	8277	8941	7679	8767	domestic
zagraniczni	2789	2244	2183	2553	foreign
Zwiedzający w tys.	320,7	403,1	505,1	651,3	Visitors in thous.
Powierzchnia wystaw (netto) w tys. m ²	272,5	361,9	328,4	497,5	Exposition area (net) in thous. m ²
otwarta	24,3	73,9	74,2	144,8	open
krajowa	22,7	68,1	70,1	137,1	domestic
zagraniczna	1,6	5,8	4,1	7,7	foreign
kryta	248,2	288,0	254,3	352,7	covered
krajowa	202,0	248,4	220,3	306,4	domestic
zagraniczna	46,2	39,6	33,9	46,3	foreign

TABL. 4 (195). **WYBRANE IMPREZY WYSTAWIENNICZE ORGANIZOWANE (WSPÓLORGANIZOWANE) PRZEZ MIĘDZYNARODOWE TARGI POZNAŃSKIE W 2014 R.**
SELECTED EXPOSITIONAL EVENTS ORGANIZED (COORGANIZED) BY POZNAŃ INTERNATIONAL FAIR IN 2014

NAZWA IMPREZY <i>NAME OF EVENT</i>	Państwa uczestniczące <i>States taking part</i>	Wystawcy <i>Exhibitors</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>
		ogółem <i>total</i>	w tym zagraniczni <i>of which foreign</i>	
POLAGRA-PREMIERY – Międzynarodowe Targi Mechanizacji Rolnictwa <i>POLAGRA-PREMIERY – International Trade Fair of Agricultural Mechanization</i>	13	288	31	29,8
SALMED – Międzynarodowe Targi Sprzętu i Wyposażenia Medycznego .. <i>SALMED – International Trade Fair of Medical Equipment and Instruments</i>	11	251	49	4,6
MEBLE POLSKA – Targi Mebli	7	207	10	17,5
<i>MEBLE POLAND – Fair of Furniture</i>				
HOME DECOR – Targi Wnętrz	10	102	14	
<i>HOME DECOR – Interior Design Fair</i>				
ARENA DESIGN	4	54	3	2,3
<i>RYBOMANIA – Targi Wędkarstwa</i>	7	137	10	14,7
<i>RYBOMANIA – Angling Fair</i>				
TARGI MODY (Wiosna)	17	241	69	4,1
<i>FASHION FAIR (Spring)</i>				
INTERMIC – Targi Maszyn i Komponentów dla Przemysłu Włókienniczego, Odzieżowego i Obuwniczego	8	68	47	
<i>INTERMIC – Trade Fair of Textile, Clothing and Footwear Machines and Components</i>				

TABL. 4 (195). WYBRANE IMPREZY WYSTAWIENNICZE ORGANIZOWANE (WSPÓLORGANIZOWANE) PRZEZ MIĘDZYNARODOWE TARGI POZNAŃSKIE W 2014 R. (cd.)
 SELECTED EXPOSITIONAL EVENTS ORGANIZED (COORGANIZED) BY POZNAŃ INTERNATIONAL FAIR IN 2014 (cont.)

NAZWA IMPREZY NAME OF EVENT	Państwa uczestniczące States taking part	Wystawcy Exhibitors		Zwiedzający w tys. Visitors in thous.
		ogółem total	w tym zagraniczni of which foreign	
GARDENIA – Targi Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu <i>GARDENIA – Garden and Landscape Architecture Trade Fair</i>	18	460	68	22,2
SPECIAL DAYS – Targi Produktów Świątecznych i Okazjonalnych <i>SPECIAL DAYS – Holiday and Special Occasion Products Fair</i>	3	63	2	
TARGI EDUKACYJNE – Salon Wyposażenia Szkół, Książka dla Dzieci i Młodzieży – XIII Poznańskie Spotkania Targowe <i>EDUCATION FAIR – School Equipment Exhibition, Book for Children and Young People – XIII Poznań Trade Fair Meetings</i>	8	363	28	28,7
CAVALIADA LUBLIN – Targi Sprzętu Jeździeckiego <i>CAVALIADA LUBLIN – Riding Equipment Fair</i>	3	49	2	7,9
CAVALIADA WARSZAWA – Targi Sprzętu Jeździeckiego <i>CAVALIADA WARSZAWA – Riding Equipment Fair</i>	2	35	1	15,3
BUDMA – Międzynarodowe Targi Budownictwa <i>BUDMA – International Construction Fair</i>	28	737	170	34,5
CBS – Budownictwo Sportowe, Rekreacyjne, Wellness i Spa <i>CBS – Sports Facilities, Amenity Areas, Wellness & Spa</i>	6	37	5	
GLASS – Targi Branży Szklarskiej <i>GLASS – Glass Industry Fair</i>	5	20	6	1,3
KOMINKI – Międzynarodowe Targi Kominkowe <i>KOMINKI – International Fireplaces Exhibition</i>	9	77	18	
EPLA – Międzynarodowe Targi Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych i Gumy <i>EPLA – International Fair of Plastics and Rubber Processing</i>	9	69	18	0,5
SUBCONTRACTING – Targi Kooperacji Przemysłowej <i>SUBCONTRACTING – Industrial Subcontracting Exhibition</i>	4	52	3	13,3
TTM – Targi Techniki Motoryzacyjnej <i>TTM – Automotive Technology Fair</i>	14	296	107	67,1
MOTOR SHOW	5	128	6	3,4
AKTYWNI 50+ – Targi dla Ciebie <i>ACTIVE 50+ – Fair For You</i>	1	127	–	21,4
INSTALACJE – Międzynarodowe Targi Instalacyjne <i>INSTALACJE – International Trade Fair of Installations</i>	13	255	30	
TCS – Targi Ciepła Systemowego <i>TCS – System Heating Trade Fair</i>	1	6	–	3,9
SECUREX – Międzynarodowe Targi Zabezpieczeń <i>SECUREX – International Security Fair</i>	19	206	52	
POZNAŃ MEDIA EXPO – Targi Telewizyjne <i>POZNAŃ MEDIA EXPO – Television Fair</i>	1	9	–	
SAWO – Międzynarodowe Targi Ochrony Pracy, Pożarnictwa i Ratownictwa <i>SAWO – International Fair of Work Protection, Fire-Fighting and Rescue Equipment</i>	23	203	62	

TABL. 4 (195). WYBRANE IMPREZY WYSTAWIENNICZE ORGANIZOWANE (WSPÓLORGANIZOWANE)
PRZEZ MIĘDZYNARODOWE TARGI POZNAŃSKIE W 2014 R. (cd.)
SELECTED EXPOSITIONAL EVENTS ORGANIZED (COORGANIZED) BY POZNAŃ INTERNATIONAL FAIR IN 2014 (cont.)

NAZWA IMPREZY NAME OF EVENT	Państwa uczestni- czące States taking part	Wystawcy Exhibitors		Zwie- dzający w tys. Visitors in thous.
		ogółem total	w tym zagra- niczni of which foreign	
LOOK AND BEAUTY VISION – Forum Fryzjerstwa, Kosmetyki i Soloriów <i>LOOK AND BEAUTY VISION – Hairdressing, Cosmetics and Solarium Forum</i>	9	230	17	14,1
DREMASILESIA – Targi Maszyn i Narzędzi do Obróbki Drewna w Katowicach <i>DREMASILESIA – Exhibition of Woodworking Machines and Tools in Katowice</i>	2	44	1	0,8
FORUM FRANCZYZY – Międzynarodowe Targi Systemów Sietowych <i>FRANCHISE FORUM – Fair of Franchising Systems</i>	1	24	–	3,9
EXPOPOWER – Międzynarodowe Targi Energetyki. <i>EXPOPOWER – International Fair of Power Industry</i>	8	125	18	6,4
GREENPOWER – Międzynarodowe Targi Energii Odnawialnej <i>GREENPOWER – International Renewable Energy Fair</i>	9	71	27	
REKLAMA360 – Międzynarodowe Targi Reklamy i Poligrafii Reklamowej <i>REKLAMA360 – International Fair of Advertising and Advertising Printing</i>	3	56	2	2,4
INTERMASZ – Międzynarodowe Targi Maszyn Budowlanych, Pojazdów i Sprzętu Specjalistycznego. <i>INTERMASZ – International Fair for Construction Machinery, Vehicles and Specialized Equipment</i>	8	117	13	7,0
FIT-EXPO – Fitness & Sport Park	4	78	4	4,5
INNOWACJE – TECHNOLOGIE – MASZYNY POLSKA (ITM POLSKA) <i>INNOVATIONS – TECHNOLOGIES – MACHINES POLAND (ITM POLAND)</i>	27	789	425	13,3
FOCAST – Forum Odlewnicze <i>FOCAST – Foundry Forum</i>	15	95	35	
ZIELONE AGRO SHOW – POLSKIE ZBOŻA <i>GREEN AGRO SHOW – POLISH GRAIN</i>	4	107	3	35,1
ROLTECHNIKA – Wystawa Rolnicza / Festiwal Starych Ciągników i Maszyn Rolniczych – Wilkowice <i>ROLTECHNIKA – Agricultural Exhibition / Festival of Antique Tractors and Agricultural Machinery – Wilkowice</i>	1	33	–	21,6
TARGI MODY (Jesień) <i>FASHION FAIR (Autumn)</i>	18	258	83	3,4
EKO-LAS – Targi Gospodarki Leśnej, Przemysłu Drzewnego i Ochrony Środowiska <i>EKO-LAS – Fair for Forestry, Wood Industry and Environmental Protection</i>	19	117	18	5,5
DREMA – Międzynarodowe Targi Maszyn i Narzędzi dla Przemysłu Drzewnego i Meblarskiego <i>DREMA – International Fair for Machines and Tools for Wood and Furniture Industry</i>	21	313	107	12,1
FURNICA – Międzynarodowe Targi Komponentów do Produkcji Mebli . . . <i>FURNICA – International Fair for Components for Furniture Production</i>	15	137	46	
SOFAB – Międzynarodowe Targi Materiałów Obiciowych i Komponentów do Produkcji Mebli Tapicerowanych <i>SOFAB – International Trade Fair of Upholstery Fabrics and Components for Upholstered Furniture</i>	3	17	3	

TABL. 4 (195). WYBRANE IMPREZY WYSTAWIENNICZE ORGANIZOWANE (WSPÓLORGANIZOWANE) PRZEZ MIĘDZYNARODOWE TARGI POZNAŃSKIE W 2014 R. (cd.)
 SELECTED EXPOSITIONAL EVENTS ORGANIZED (COORGANIZED) BY POZNAŃ INTERNATIONAL FAIR IN 2014 (cont.)

NAZWA IMPREZY NAME OF EVENT	Państwa uczestniczące States taking part	Wystawcy Exhibitors		Zwiedzający w tys. Visitors in thous.
		ogółem total	w tym zagraniczni of which foreign	
SMAKI REGIONÓW TASTES OF THE REGIONS FAIR	4	168	3	
POLAGRA-TECH – Międzynarodowe Targi Technologii Spożywczych . . . POLAGRA-TECH – International Trade Fair of Food Processing Technologies	18	266	58	
POLAGRA-FOOD – Międzynarodowe Targi Wyrobów Spożywczych POLAGRA-FOOD – International Fair for Food and Catering Products	22	256	62	58,6
POLAGRA GASTRO – Międzynarodowe Targi Gastronomii POLAGRA GASTRO – International Trade Fair for Gastronomy	4	69	5	
INVEST-HOTEL – Targi Wyposażenia Hoteli INVEST-HOTEL – Hotel Equipment Trade Fair	3	60	2	
TAROPAK – Międzynarodowe Targi Techniki Pakowania i Logistyki TAROPAK – International Trade Fair of Packaging Technology and Logistics	21	503	147	
GMINA – Targi Produktów i Usług dla Samorządów Lokalnych GMINA – Fair of Products and Services for Local Government	3	72	2	
POLEKO – Międzynarodowe Targi Ochrony Środowiska POLEKO – International Trade Fair for Environmental Protection	19	436	114	9,0
KOMTECHNIKA – Międzynarodowe Targi Techniki Komunalnej KOMTECHNIKA – International Trade Fair of Municipal Technologies	1	36	–	
TOUR SALON – Targi Regionów i Produktów Turystycznych TOUR SALON – Fair of Regions and Tourist Products	32	441	151	
MUSIC LAB – Targi Muzyki, Sceny i Oświetlenia MUSIC LAB – Fair of Music, Stage and Lighting	1	20	–	1,1
PGA – Targi Gier Video i Multimedialnej Rozrywki PGA – Fair of Digital Entertainment and Video Games	12	102	34	
HOBBY, AQUA&ZOO – Salon Modelarstwa i Gier Towarzyskich, Targi Akwarystyki i Terrarystyki HOBBY, AQUA&ZOO – Model Making and Exhibition Game, The AQUA&ZOO Pet Exhibition	4	341	11	
HAPPY BABY – Targi Zabawek i Artykułów dla Dzieci HAPPY BABY – Fair of Toys and Goods for Children	2	105	13	
AGRO-PARK – Targi Rolnicze w Lublinie AGRO-PARK – Agricultural Fair in Lublin	5	182	7	
OPTYKA – Targi Optyczne OPTYKA – Optical Fair	10	105	11	2,3
KAMIEŃ-STONE – Targi Branży Kamieniarskiej KAMIEŃ-STONE – Stone Industry Fair	13	110	48	3,1

TABL. 4 (195). WYBRANE IMPREZY WYSTAWIENNICZE ORGANIZOWANE (WSPÓLORGANIZOWANE) PRZEZ MIĘDZYNARODOWE TARGI POZNAŃSKIE W 2014 R. (dok.)
 SELECTED EXPOSITIONAL EVENTS ORGANIZED (COORGANIZED) BY POZNAŃ INTERNATIONAL FAIR IN 2014 (cont.)

NAZWA IMPREZY NAME OF EVENT	Państwa uczestni- czące States taking part	Wystawcy Exhibitors		Zwie- dzający w tys. Visitors in thous.
		ogółem total	w tym zagra- niczni of which foreign	
SAKRALIA – Targi Wyposażenia Kościołów, Przedmiotów Liturgicznych i Dewocjonaliów	3	60	2	0,9
<i>SAKRALIA – Trade Fair of Church Furnishings, Liturgical Objects and Devotional Items</i>				
MEMENTO POZNAŃ – Targi Funeralne	6	60	6	6,4
<i>MEMENTO POZNAŃ – Funeral Fair</i>				
RYBOMANIA – Targi Wędkarskie w Lublinie	3	58	2	7,7
<i>RYBOMANIA – Angling Fair in Lublin</i>				
FESTIWAL SZTUKI I PRZEDMIOTÓW ARTYSTYCZNYCH	5	276	6	28,5
<i>FESTIVAL OF ART AND ARTISTIC OBJECTS</i>				
CAVALIADA – Targi Sprzętu Jeździeckiego	5	95	9	
<i>CAVALIADA – Riding Equipment Fair</i>				

URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU
STATISTICAL OFFICE IN POZNAŃ

60-624 Poznań, ul. Wojska Polskiego 27/29
tel. 61 27 98 200 fax 61 27 98 100
sekretariatuzspoz@stat.gov.pl
poznan.stat.gov.pl

**PUBLIKACJE URZĘDU STATYSTYCZNEGO W POZNANIU
PRZEWDZIANE DO WYDANIA W 2016 R.**

*PUBLICATIONS OF THE STATISTICAL OFFICE IN POZNAŃ
EXPECTED TO BE ISSUED IN 2016*

ROCZNIKI STATYSTYCZNE *STATISTICAL YEARBOOKS*

Rocznik Statystyczny Województwa Wielkopolskiego 2016
Statistical Yearbook of Wielkopolskie Voivodship 2016

Województwo Wielkopolskie 2016 – Podregiony, Powiaty, Gminy
Wielkopolskie Voivodship 2016 – Subregions, Powiats, Gminas

ANALIZY STATYSTYCZNE *STATISTICAL ANALYSIS*

Warunki życia ludności w województwie wielkopolskim w 2014 r.
Living conditions of the population in Wielkopolskie Voivodship in 2014

Sytuacja na rynku pracy w województwie wielkopolskim w latach 2011–2014
Situation on the labour market in Wielkopolskie Voivodship in 2011–2014

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE *STATISTICAL INFORMATION AND ELABORATIONS*

Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego
Statistical Bulletin of Wielkopolskie Voivodship

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego w 2015 r.
Report on the socio-economic situation of Wielkopolskie Voivodship in 2015

Poznań – Biuletyn Statystyczny
Poznań – Statistical Bulletin

Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie wielkopolskim, 2015 r.
Structural changes of groups of the national economy entities in the REGON register in Wielkopolskie Voivodship, 2015

Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie wielkopolskim w 2015 r.
Population, vital statistics and migrations in Wielkopolskie Voivodship in 2015

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie wielkopolskim w 2015 r.
Budgets of local self-government entities in Wielkopolskie Voivodship in 2015

Rynek pracy w województwie wielkopolskim w 2015 r.
Labour market in Wielkopolskie Voivodship in 2015

Rolnictwo w województwie wielkopolskim w 2015 r.
Agriculture in Wielkopolskie Voivodship in 2015

FOLDERY I MATERIAŁY OKOLICZNOŚCIOWE *BOOKLETS AND OCCASIONAL MATERIALS*

Województwo wielkopolskie w liczbach 2015
Wielkopolskie Voivodship in figures 2015

Poznań w 2015 r.
Poznań in 2015

Województwo wielkopolskie w liczbach 2016
Wielkopolskie Voivodship in figures 2016